

KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET I OSLO
ARKEOLOGISK SEKSJON
Postboks 6762,
St. Olavs Plass
0130 Oslo

RAPPORT

ARKEOLOGISK UTGRAVNING

**Boplass med produksjon- og
dyrkningsspor**

KLOPPAN, 95/66

FARSUND K, VEST-AGDER

FELTLEDER: Kathryn E. Sæther

PROSJEKTLEDER: Ole Chr. Lønaas

Oslo 2015

KULTURHISTORISK
MUSEUM
UNIVERSITETET
I OSLO

Gård Kloppan, 95/66	Sted Farsund kommune, Vest-Agder
Saksnavn Reguleringsplan for Kloppan	Kulturminnetype Boplass med produksjon- og dyrkningsspor
Saksnummer (KHM) 2013/14735	Prosjektkode 430315
Grunneier, adresse	Tiltakshaver Coating Service AS
Tidsrom for utgravning 22.09-24.10.2014	M 711-kart/ UTM-koordinater EU89-UTM; Sone 32, N: 6443320, Ø: 360743.
A-nr. 2014/460	C.nr. C59837-59841
ID nr. (Askeladden) 169882	Negativnr. (KHM) Cf34799
Rapport ved: Kathryn Etta Sæther	Dato: 02.11.2015
Saksbehandler: Ole Christian Lønaas	Prosjektleder: Ole Christian Lønaas

SAMMENDRAG

I forbindelse med tilrettelegging av næringsområde og oppføring av lagerbygg på Kloppan, i Farsund kommune, utførte Kulturhistorisk museum en arkeologisk utgravning i perioden 22. september - 24. oktober 2014. Kloppan ligger på Lista-halvøya, nærmere bestemt ved fv. 463, inntil Ore-krysset, mellom tettstedene Vanse og Vestbygda, nord for Farsund lufthavn. Området befinner seg i overgangen mellom flatland i sør og heier innenfor, som er dominert av beiteområder og dyrket mark.

Det ble avdekket 2395 m² maskinelt, og påtruffet 243 strukturer samt ardspar. Blant strukturene er det skilt ut to langhus og 6-7 relativt sikre firestolpers konstruksjoner, samt et husområde som kan ha omfattet ett eller to stk. to-skipet langhus. I tillegg ble det påtruffet mulig bunn av to ovner med funn av en del korn, og tre strukturer bestående av tettpakket stein og kulturlag tolket som aktivitetssoner relatert til bruk av ovn. Det ble funnet flere keramikkskår, hvorav noen er ruslemmet, samt slått flint, hvorav en tangespiss med tanning. Det foreligger 20 radiologiske dateringer. Disse strekker seg over et langt tidsspenn, fra eldre bronsealder til midten av middelalder, med vekt på førromersk jernalder. Mot midten av førromersk jernalder omfatter utgravningsområdet trolig et gårdsanlegg, men hovedsakelig bærer lokaliteten et særlig preg av å omfatte gårdsnær produksjon og gårdsøkonomiske aktiviteter.

INNHold:

1. BAKGRUNN	5
2. DELTAGERE OG TIDSROM.....	5
3. BESØK OG FORMIDLING	8
4. LANDSKAPET, FUNN OG FORNMINNER.....	8
5. PRAKTISK GJENNOMFØRING AV UTGRAVNINGEN.....	9
5.1. Problemstillinger og prioriteringer.....	9
5.2. Utgravningsmetode	9
5.3. Utgravningens forløp	10
5.4. Kildekritiske problemer	12
6. UTGRAVNINGSRISULTATER	13
6.1. Stolpehull, hus og bygg	15
6.1.1. Hus I (fase 1 og fase 2).....	17
6.1.2. Hus II.....	25
6.1.3. Hus VII.....	29
6.1.4. Hus/husområde III.....	34
6.1.5. Bygg IV	36
6.1.6. Bygg V, fase 1 og 2	38
6.1.7. Bygg VI og Bygg VIII.....	39
6.2. Aktivitetssoner og kulturlag	41
6.2.1. Aktivitetssone A101	43
6.2.2. Aktivitetssone A568	46
6.2.3. Aktivitetssone A623	48
6.3. Ovner og avfallsgrop	49
6.3.1. Bunn av ovn A1174.....	50
6.3.2. Bunn av ovn A1241.....	52
6.3.3. Avfallsgrop A1125	54
6.4. Kokegroper/ildsteder	55
6.5. Funn.....	56
7. NATURVITENSKAPELIGE PRØVER OG ANALYSER.....	59
7.1. Vedart.....	59
7.2. Datering.....	59

7.3.	Makrofossil	62
8.	VURDERING AV RESULTATENE, TOLKNING OG DISKUSJON	64
8.1.	Langhus	65
8.2.	Firestolperskonstruksjoner	66
8.3.	Ovner	67
9.	SAMMENDRAG	72
10.	LITTERATUR	73
11.	VEDLEGG	74
11.1.	Strukturliste	74
11.2.	Tilveksttekster, C59837-59841	95
11.3.	Prøver	101
11.3.1.	Kullprøver	101
11.3.2.	Makrofossilprøver	102
11.4.	Tegninger	104
11.5.	Fotoliste, Cf34799	111
12.	ANALYSERESULTATER	117
12.1.	Makrofossilanalyse	117
12.1.1.	Vedartanalyse	126
12.1.2.	Radiologiske dateringer	129
12.2.	Kartutdrag med A-nummer	138
12.3.	Arkivert originaldokumentasjon	141

RAPPORT FRA ARKEOLOGISK UTGRAVNING

KLOPPAN, 95/66, FARSUND K, VEST-AGDER

1. BAKGRUNN

Utgravningen er gjennomført i forbindelse med tilrettelegging av næringsområde og oppføring av lagerbygg på Kloppan, 95/66, i Farsund kommune, Vest-Agder.

Vest-Agder fylkeskommune gjennomførte en arkeologisk forundersøkelse av planområdet i april 2013. Det ble da registrert en lokalitet ID169882 som besto av ardspar, to mulige flatmarksgraver, to kokegroper og nærmere 30 stolpehull, i tillegg til funn av slått flint og keramikkskår (Olsen 2013, Lønaas 2014).

På vegne av tiltakshaver søkte Vest-Agder fylkeskommune om tillatelse til inngrep i lokaliteten, jf. kml. § 8, 4. ledd i brev av 28. november 2013. Kulturhistorisk museum uttalte seg den 19. desember 2013, og det ble utarbeidet budsjett og prosjektplan for arkeologisk undersøkelse. Riksantikvaren ga tillatelse til inngrep med vilkår om arkeologisk undersøkelse for de berørte kulturminnene i brev av 20. desember 2013. Reguleringsplanen ble vedtatt 17. juni 2014. Riksantikvaren fattet vedtak om omfang og kostnader jf. kml. §10 den 22. august samme år. Kulturhistorisk museum gjennomførte deretter utgravningen i perioden 22. sept. - 24. oktober.

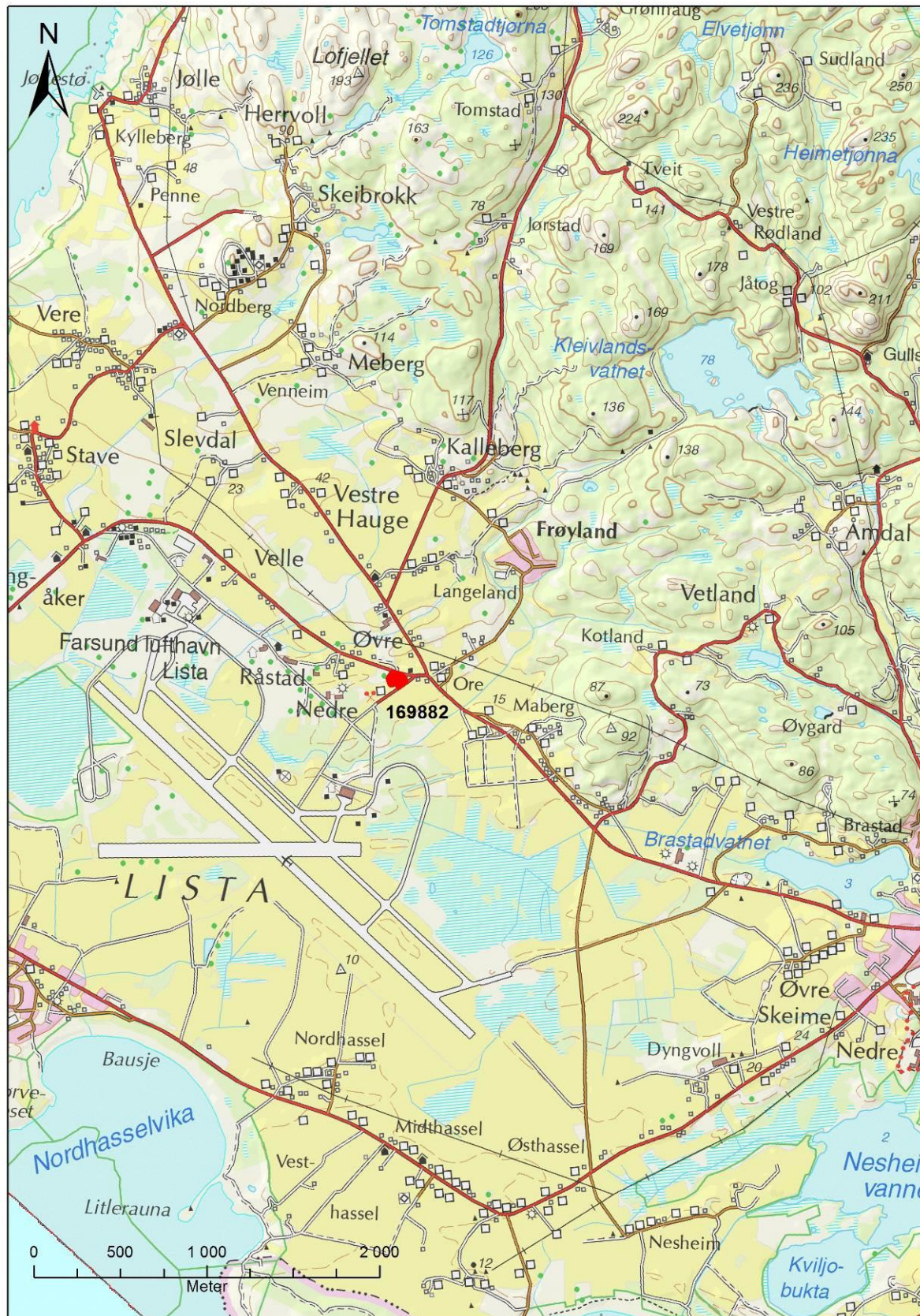
2. DELTAGERE OG TIDSRUM

Navn	Stilling	Periode	Dagsverk
Ole Christian Lønaas	Prosjektleder		
Kathryn Etta Sæther	Feltleder	22.09-24.10.2014	25
Christoffer Hagberg	Feltassistent	22.09-24.10.2014	25
Kristoffer Eliassen Grini	Feltassistent	22.09-24.10.2014	25
Atle Golden	Maskinfører	23-25.09.2014	3
Leiv Abrahamsen	Maskinfører	26.09.2014	1
Øystein Røynestad	Maskinfører	29-30.09.2014	2
Sum			81

Tabell 1: Oversikt over deltagerne og tidsrommet de deltok på utgravningen

Figur 1: Oversiktskart (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 07/01.2015, M. Samdal).

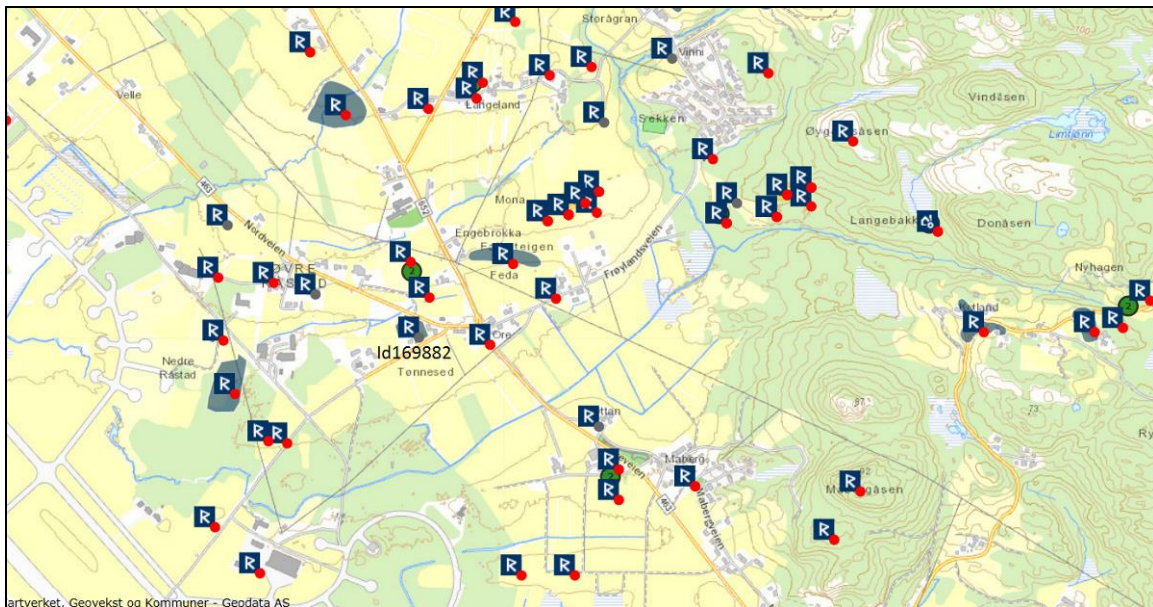
Figur 2: Oversiktskart (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 07/01.2015, M. Samdal).

3. BESØK OG FORMIDLING

Planområdet lå i et T-kryss mellom Nordveien (Fv.463) og Fv. 674 og var dermed godt synlig for forbipasserende. Dette førte til en jevn strøm med tilfeldig besøkende som ønsket å få vite mer om utgravningen og funnene. Fortløpende formidling ble gitt til de som kom, og flere kom tilbake for å høre mer om nye funn og oppdagelser. Utgravningen ble også besøkt ved flere anledninger av representanter fra fylkeskommunen. En reportasje ble i tillegg skrevet i november utgaven av tidsskriftet Månedsmagasinet.

4. LANDSKAPET, FUNN OG FORNMINNER

Kloppan ligger på Lista-halvøya, nærmere bestemt ved fv. 463, inntil Ore-krysset, mellom tettstedene Vanse og Vestbygda, nord for Farsund lufthavn. Området befinner seg i overgangen mellom flatland i sør og heier innenfor, som er dominert av beiteområder og dyrket mark.

Figur 3; Kartutsnitt av registrerte kulturminner rundt Kloppan. Kartet er hentet fra «Askeladden».

I arkeologisk sammenheng er Lista kjent for sin usedvanlig store tetthet av fornminner. Fra og med eldre jernalder er det kjent en rekke gravminner i tilknytning til de eldste gårdene. Bosetningsstrukturen i jernalderen besto antagelig av færre og større gårder. Lunde gård nær Farsund sentrum var trolig en slik storgård, og her er det gjort usedvanlig rike gravfunn. Like i nærheten ligger gården Huseby. Tradisjonelt er Husebygårdene gjerne tolket som kongens administrative gårder i vikingtid og i middelalderen. Lengre vest på Lista-halvøya ligger Vanse som tidlig ble et bygdesentrum og har kirke fra middelalderen. Her, i overgangen mellom flatlandet og heiene, ligger Skeimegårdene. Skeime er et gammelt gårdsnavn og kan være blant de eldste gårdene på Lista. I dette området er det registrert mange fornminner og oldsaker fra bronsealder og jernalder. Kloppan ligger ytterligere 2-3 km mot vest, innenfor kulturmiljøet på Ore, Råstad og Langeland. Også her er det kjent mange fornminner, i første rekke bergkunst

(skålgroper), gravminner og aktivitetsområder lokalisert ved funn av flint. Lokalitetene nærmest Kloppan omfatter hovedsakelig bergkunst i form av skålgroper.

5. PRAKTISK GJENNOMFØRING AV UTGRAVNINGEN

5.1. PROBLEMSTILLINGER OG PRIORITERINGER

KHMs prosjektplan (Lønaas 2014) danner den vitenskapelige bakgrunnen for undersøkelsen. Prosjektplanen er utarbeidet med utgangspunkt i registreringsfunn gjort av fylkeskommunen i 2013 (Olsen 2013). Det ble da registrert en lokalitet bestående av nærmere 30 stolpehull, hvorav flere tolket tilknyttet tre langhus, to mulige flatmarksgraver, to kokegroper og ardspor. I tillegg ble det gjort funn av keramikk, flint og en slaggbitt.

Funnene indikerte at planområdet omfattet forhistorisk bosetning og mulige gravminner. På et overordnet nivå kunne derfor undersøkelsen bidra til å belyse den forhistoriske bosetningen og utviklingen av gården i området over tid. I tillegg ville funksjonsbestemmelse av strukturene slik som de mulige gravene være essensielt for å kunne belyse hvilke aktiviteter de ulike fornminnene viser til og for å kunne tolke lokaliteten. De viktigste problemstillingene/prioriteringene var derfor;

- Har stedet utelukkende vært benyttet som boplass, eller har det også vært benyttet som gravplass?
- Identifisering, definering og datering av gårdstun, ulike typer bygninger og gårdsnære aktiviteter. Finnes det egne soner for spesielle aktiviteter?
- Er åkerbruket representert ved ardspor samtidig med den mulige gårdsbosetningen på stedet, og er det mulig å si noe om hva som har vært dyrket?
- Datering av et representativt antall ulike typer anlegg og sammenstilling med øvrige fornminner for å kunne sette lokaliteten inn i en større kulturhistorisk kontekst. I tillegg å avklare hvilke tidsperioder som er representert og hvilke aktiviteter som har funnet sted i de ulike perioder. Representerer lokaliteten en kontinuerlig gårdsbosetning over lang tid, en kortvarig bruk av området eller flere tidsmessig separate bosetninger?
- Samle inn statistiske data for overordnede analyser av kokegroper, spesielt knyttet til datering, kontekst og funksjon.

5.2. UTGRAVNINGSMETODE

Undersøkelsen ble gjennomført ved maskinell flateavdekking. Det ble anvendt en 8 tonns gravemaskin med pusseskuff og en lastebil og traktor med henger til å frakte vekk matjorda som ble fjernet. Det var følgelig mulig å åpne store områder på kort tid. Avdekkingen innbefattet

områdene hvor fylkeskommunen hadde påtruffet fornminner og arealet rundt dem innenfor grensene til tiltaksområdet. Etter avdekking ble utgravningsområdet rensset med krafse og strukturene med gravskje.

Figur 4; Nordøstlig hjørne av utgravningsområdet blir flateavdekket (foto; Cf34799_30).

Fremkomne strukturer ble nummerert fra 101 og kort beskrevet. Alle strukturene ble undersøkt og dermed tegnet og fotografert i plan og profil. Hver struktur ble beskrevet på et eget skjema. Det ble tatt kullprøve for radiologisk datering fra utvalgte strukturer, samt makrofossilprøver og en mikromorfologisk prøve. Det ble brukt digitalt speilløst systemkamera, og bildene ble lagt inn i KHM's fotobase under Cf34799. Prøver er katalogisert under C59837-59841.

Det ble brukt en Trimble R6 GPS med CPOS-nøyaktighet ved innmåling. Dokumentasjonssystemet Intrasis (Version 3.0.1) ble brukt til behandling og analyse av innmålte enheter i felt. Til videre databearbeiding, analyse og publisering av GIS-data ble ESRI's ArcMap 10 benyttet.

Dataflyten fra GPS til Intrasis-programvaren skjer ved at målepunktene lagres som Trimble RAW-filer på måleboka, en Trimble TSC3. Her blir de konvertert til Intrasis-format før eksport inn i respektive Intrasis prosjekt-base på bærbar PC. Eksport skjer via kabel fra målebok til PC. Videre bearbeiding og analyse av data gjennomføres i Intrasis og ESRI's ArcMap 10.

Alle kartdata er satt i koordinatsystem UTM/WGS84 sone 32N, og lagret i ESRI geodatabase-format ved avlevering til Dokumentasjonsseksjonen. I tillegg blir Intrasis-prosjektet avlevert til samme enhet for lagring og eventuell distribusjon.

5.3. UTGRAVNINGENS FORLØP

Første dag ble brukt til å pakke utstyr og kjøre til feltet, der vi møtte tiltakshaver. Flateavdekking med maskin tok til neste dag etter at planområdet var blitt dokumentert med foto, og en telefonkabel som krysset området i øst var blitt avmerket. Avdekkingen ble påbegynt i området til

fylkeskommunens sjakt 3, som var registrert som den mest funnrrike sjakten. Her var det påvist strukturer tolket som tilknyttet to ulike hus plassert sentralt og øst i planområdet, i tillegg til to mulige flatmarksgraver i vest. Både hus og graver kan være tidkrevende å undersøke. Gjenåpning av sjakt 3 og området rundt, var derfor prioritert for å raskest mulig få oversikt over strukturenes omfang og sannsynlige tolkning da dette ville bli avgjørende for disponering av tid og personell.

Det ble ikke avdekket noen stor tetthet av funn den første dagen, men distribusjonen viste en tendens mot sør og sørøst som omfattet en flate bestående av relativt grov morene. I vest besto undergrunnen av fin sand/silt, og terrenget helte nedover. Nordvestlig hjørne var imidlertid delvis preget av å være utsatt for vannmetning på grunn av terrengets helling og en tilstøtende bekk. Det ble etter hvert tydelig at vestlige del av planområdet omfattet få funn til tross for svært godt egnet undergrunn i store deler av området. Denne tendensen var underbygget av fylkeskommunens registrering som hadde påvist to tomme sjakter, foruten ardspor, i vest-nordvest. Det ble derfor prioritert å åpne sørlig og østlig del av planområdet, og etter hvert også nordøst på bakgrunn av tilstedeværelsen av flere tilsynelatende store stolpehull i denne retningen. Nærmere undersøkelse av disse viste seg senere å omfatte flere steinopptrekk, men også et aktivitetsområde bestående av ulike, uvanlige strukturer, samt noen av de tidligere registrerte ardsprene.

Antallet strukturer og deres variasjon økte raskt etter hvert som mer av planområdet ble blottlagt mot sør og øst. Strukturene omfattet tettstilte anlegg tolket som mulige ovner bestående av tettpakket, relativt flate, store stein, omringet av varmekåpavirket kulturlag, samt vegggrøfter/takdrypp av uvanlig form og flere stolpehull. I tillegg ble det jevnlig gjort funn av keramikkskår, brent leire og flint. Innmåling ble utført fortløpende og denne viste flere mulige bygningsrelaterte formasjoner blant konsentrasjonene av stolpehull. Bekreftelse/avkreftelse av de mulige formasjonene ville kreve finere håndrensing av undergrunnen. Dette var nødvendig fordi avdekkingen mot sør var blitt mer og mer krevende på grunn av økende dybde på matjordslaget, fra 0,4 til 1 m, og svært grov morene. Dette kunne ha ført til at strukturer var blitt oversett, steinopptrekk kunne feilaktig være innmålt som stolpehull og/eller gjenliggende matjord inntil eller mellom steiner kunne skjule eventuelle kulturminner. Avdekkingen ble avsluttet tirsdag 30. september, like sør for registreringsjakt 1. Det var da blitt avdekket ca. 400 m² mindre enn prosjektert, men tilsynelatende påtruffet over 100 % flere strukturer enn beregnet.

Etter avsluttet avdekking var det planlagt å prioritere håndrensing av områder med mulige ovner og konsentrasjoner av stolpehull. Grunnet et væromslag fra opphold til mye regn og vind, ble planen endret til å prioritere snitting av kokegroper påtruffet i vestlig ende av feltet. Det ble da oppdaget at kokegrop A3700, som var avdekket ved nordlig feltkant, lå over en grøft som fortsatte under feltkanten. Grøften dannet tilsynelatende et hjørne i en vegggrøft. Det ble besluttet å fjerne deler av matjorda for å kunne bekrefte/avkrefta tolkningen, samt kartlegge grøftens/konstruksjonens mulige omfang. Hele konstruksjonen ble blottlagt for hånd i løpet av én dag, (1. okt). Det ble avklart at grøften tilhørte et lite, trolig en-skipet langhus, (Hus VII).

I de påfølgende dagene ble utvalgte områder finrenset. Det ble raskt klart at utgravningsområdet omfattet flere bygg av ulik konstruksjon, og at flere av disse sannsynligvis var flerfaset. I tillegg omfattet feltet flere uvanlige strukturer som viste påvirkning fra ild/varme. Det ble også funnet en diagnostisk flintpil som viste til aktivitet i mellom-neolitikum.

Gjennom finrensingen ble det klart at omfanget og variasjonen av kulturminnene var større enn forventet før utgravningen. En fullstendig undersøkelse av samtlige anlegg var derfor ikke mulig innenfor prosjektets rammer. Derimot var det fortsatt gode forutsetninger til å kunne utføre en undersøkelse som var tilstrekkelig representativt av området ved å prioritere enkelte anlegg og strukturer. Det ble besluttet å ta ut naturvitenskapelige prøver fra strukturene knyttet til Hus I, Hus II og Hus VII. Disse representerte ulike typer bygg, de fremsto som velbevarte, og de var ikke dekket av andre bruksfaser. I tillegg skulle alle uvanlige strukturer undersøkes og prøver tas ut hvis strukturen meritterte nærmere analyse. Denne strategien ble fulgt til utgravningen ble avsluttet 23. oktober. Alle antatte bygg/anlegg var da undersøkt nærmere og flere av de prioriterte strukturene fullstendig tømt. Fredag 24. oktober ble brukt til å kjøre tilbake til Kulturhistorisk museum i Oslo, og pakke vekk utstyr og funn.

5.4. KILDEKRITISKE PROBLEMER

Det ble påvist flere menneskeskapte og naturlige forstyrrelser i den varierende undergrunnen. Moderne grøfter krysset feltet i ulike retninger og særlig avgrensning var skåret av en gammel veiskjæring som også var fylt. Enkelte strukturer ble påtruffet inntil noen av grøftene og var tydelig skåret. I tillegg løp en relativt bred vanngrøft tvers igjennom to funnkonsentrasjoner. Det ble også påtruffet to groper fylt med stein og sand som var et resultat av at store stein var blitt fjernet i nyere tid (pers. meld. tidligere grunneier). Det var dermed tydelig at den moderne aktiviteten hadde endret deler av funnbildet ved enten å fullstendig eller delvis fjerne spor etter den forhistoriske aktiviteten på feltet. Funnbildet var også betinget av eiendoms- og tiltaksgrenser og en kryssende telefonkabel, og ikke nødvendigvis av avtagende funnfrekvens. Både plasseringen av enkelte strukturer og deres kontekst tilsa at aktivitetsområdene ikke ble fullstendig avdekket.

Det var ikke bare nyere tids aktivitet som påvirket funnbildet, men også forhistorisk. Flere av anleggene og funnkonsentrasjonene indikerte at de omfattet flere ulike faser med aktivitet. Bygninger med lik konstruksjon hadde avløst hverandre, noe som gjorde funnbildet mer komplisert og tidvis vanskeliggjorde tilskrivelse av de enkelte strukturene til deres «riktige» faser/kombinasjoner. Enkelte stolpehull er derfor «gjenbrukt» i ulike fortolkninger. Suksessive bruksfaser kan også være vanskelig å skille ut fra dateringer ved at materiale fra tidligere/senere faser er sekundærdeponert. Dette problemet er forsøkt unngått ved at kun strukturer med tilsynelatende ingen eller liten grad av forstyrrelser fra andre bruksfaser er radiologisk datert, men mulig kontaminering kan ikke utelukkes fullstendig.

Steinopptrekk skapte også noen utfordringer i forhold til tolkninger i plan. Disse kan til forveksling likne forhistoriske strukturer slik som stolpehull i overflaten, men er som oftest greie å identifisere ved snitting. Det ble påvist enkelte steinopptrekk blant strukturene som ble innmålt, og det kan ikke utelukkes at enkelte av strukturene som ikke ble snittet kan være naturlig dannet. Undersøkelse viste imidlertid at noen steinopptrekk og trolig naturlige søkk måtte være gamle ved at de var blitt fylt med antropogene masser slik som kulturlag og inneholdt forhistorisk materiale slik som keramikkskår. Skillet mellom naturlig og menneskeskapt nedgravning var i enkelte tilfeller vanskelig å fastslå, men de med påviselige antropogene masser ble innmålt og tildelt Anr.

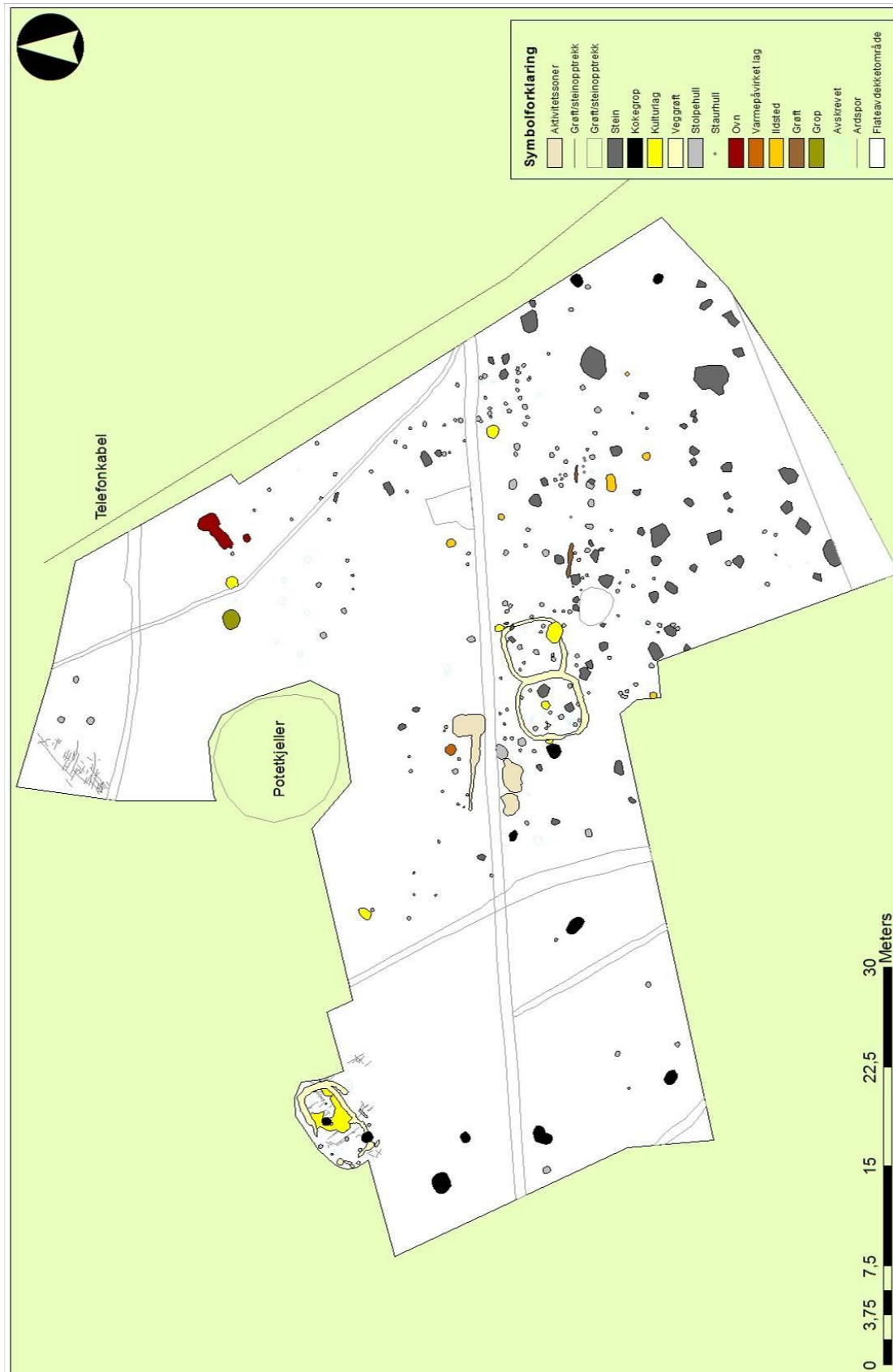
Det ble også avdekket noen mørke flekker i aur, og enkelte av disse ble ved fylkeskommunens registrering tolket som strukturer. Nærmere undersøkelse viste imidlertid at de mørke flekkene var et resultat av naturlig utfelling i (aur)undergrunnen. Aurhelle er hardt og lite egnet for jordgravde stolper. Selv med gode, moderne spader og øks var det vanskelig å hakke seg gjennom. Dette er fordi auren består av sand, grus og mindre stein som er blitt sammenkittet ofte ved hjelp av jernforbindelser.

6. UTGRAVNINGSGRANSLATER

Utgravningsområdet omfattet et jorde på en NØ-SV orientert lav, høyderygg med en flate i øst, sørøst, og vest-hellende terreng i vest og nordvest. Sentralt på jordet lå det en potetkjeller. I øst ble utgravningsområdet avgrenset av en nedgravd telefonkabel som krysset området fra sørøst mot nordvest, i tillegg til bebyggelse. Mot sør ble feltet avgrenset av en gammel veiskjæring. Denne var trolig knyttet til et eldre veiløp av dagens Fv674, som avgrenset planområdet i sør. Avgrensningen i sørvest og vest besto av eiendomsgrensene til tilstøtende boligeiendom og beite, og i nord av Nordveien.

Figur 5; flatt, men steinholdig, sør, sørøstlig halvdel av høyderygg, (foto; Cf34799_42).

Figur 6: Oversiktskart av flatevadekket område, (fase 1 og fase 2). (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 17/02.2015, K. Sæther).

Det ble maskinelt avdekket 2395 m². Tykkelsen på matjorda varierte mellom 0,3 m i vest og 1 m i sørøst. Undergrunnen på høyderyggen besto hovedsakelig av gul eller rødbrun sand/morene og store stein, samt stedvis mindre partier med aur. I vest besto undergrunnen av sand og silt, men også her var det stedvis mindre partier med aur. Det ble påvist relativt konsentrerte spor etter forhistorisk aktivitet på toppen av høyderyggen og i hellende terreng mot nordvest som ikke ble fullstendig avgrenset.

Det ble til sammen nummerert 292 strukturer, i tillegg til flere ardspar. 49 strukturer ble avskrevet etter nærmere undersøkelse. Antallet antatte reelle strukturer var således 243, og av disse ble 122 snittet eller totalgravd (ca. 50 %). Strukturtypene fordelte seg slik:

Stolpehull	Kokegroper/ildsted	Kulturlag/lag	Veggrøft/grøft	Ovn	Grop	Ardspor	Sum
199	19	12	9	2	1	1	243

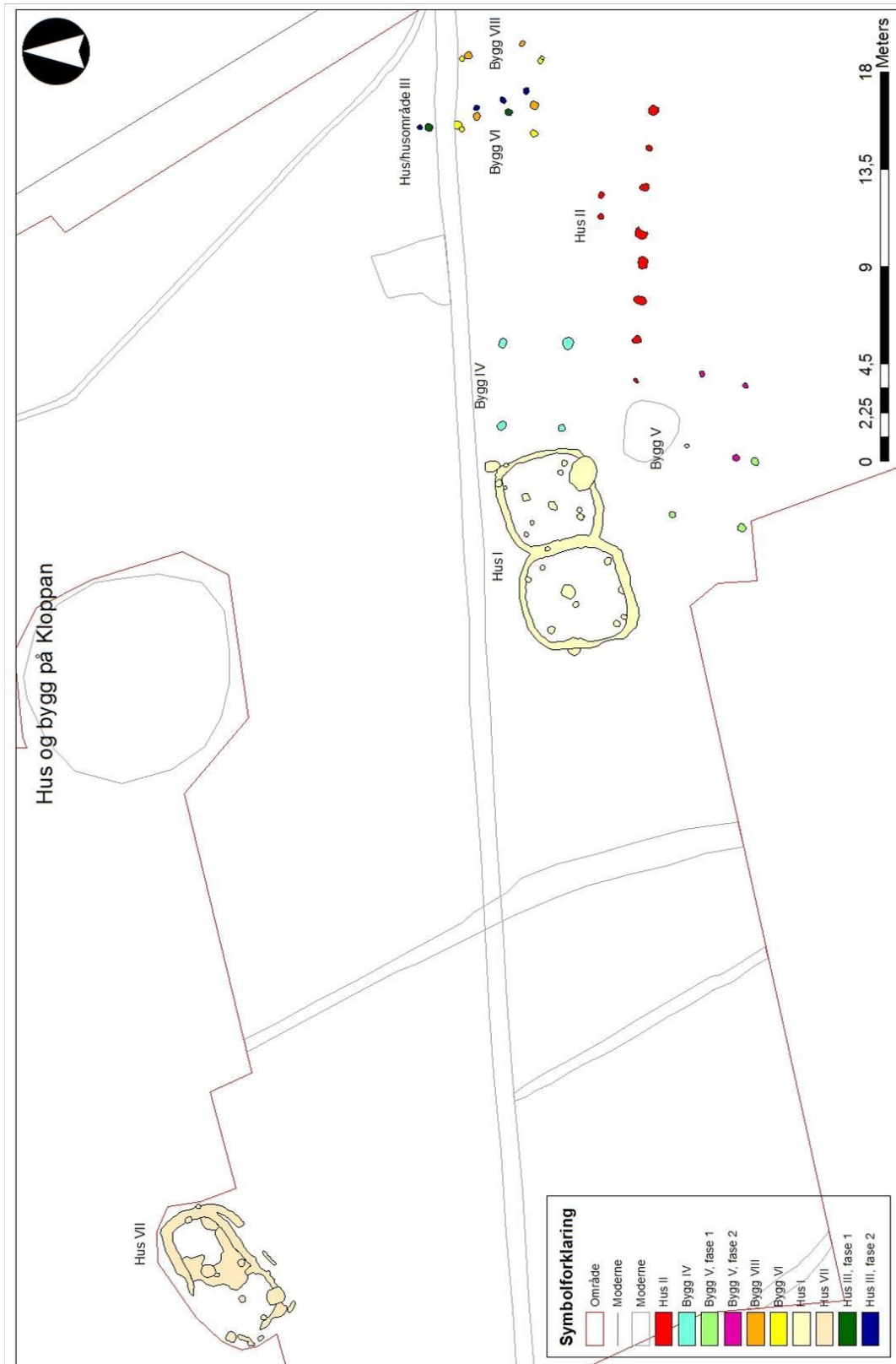
Tabell 2: Oversikt over de ulike strukturtypene, og deres antall.

Blant strukturene er det skilt ut et husområde og seks bygg, hvorav fire trolig har vært flerfaset. Byggene omfatter hovedsakelig firestolperskonstruksjoner, men også et to-skipet og et en-skipet langhus er representert. I tillegg ble det påtruffet tre strukturer bestående av tettpakket stein og kulturlag tolket som aktivitetssoner. I nordre del av feltet ble det i tillegg avdekket tre strukturer tolket som ovner eller knyttet til bruken av slike. Flere keramikkskår fremkom spredt utover feltet, samt flere biter slått flint.

Det foreligger til sammen 49 kullprøver, 38 makroprøver og en mikromorfologisk prøve. Fem kullprøver er vedartsanalysert ved Moesgård museum (2015). Alle makroprøvene er flottert og analysert ved Natur og Kultur (NOK) av Annine Moltsen (2014). Fem kullprøver, 12 korn, to hasselnøtt skall og ett strå er radiologisk datert ved The Ångström Laboratory, Uppsala (2015).

6.1. STOLPEHULL, HUS OG BYGG

Den største funnkategorien var stolpehull (199 stk.), hvilket utgjorde 81,8 % av det totale antallet strukturer. Stolpehull ble påtruffet over store deler av feltet, der den største andelen lå samlet i konsentrasjoner litt sør for midten og øst i utgravningsområdet. De fleste var gråbrune og besto i varierende grad av humus- og kullholdig sand. Flere hadde skoningstein, hvorav mange var varmepåvirket. Et fåtall utpekte seg (A1656, A1795 og A2195) ved å inneholde mye brent leire, men ingen av dem kunne knyttes til større anlegg. Derimot har det vært mulig å tilskrive 60 av stolpehullene (ca. 30 %) til seks bygg/hus og et husområde. I tillegg til stolpehullene omfattet to/tre bygg også veggrøft/takdrypp, kulturlag og kokegrop.

Figur 7: Oversikt over hus og bygg avdekket på Kloppan
 (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 16/02.2015, K. Sæther).

Tre/(fire) av byggene, (Hus I (fase 1 og 2), Hus II og Hus VII), er prioritert undersøkt med naturvitenskapelige prøver og radiologisk datering. Utvelgelsen ble basert på deres sikre fortolkning som hus/bygg og de jordgravde konstruksjonselementenes gode bevaringsgrad. De prioriterte byggene er av ulike typer. Deres utforming kan til dels betraktes som uvanlig i det arkeologiske materialet, og de er derfor kilde til ny kunnskap. Det ble ansett som sannsynlig at bygningenes variasjon viser til ulike former for aktivitet i tid og rom på feltet.

Alle oppgitte mål nedenfor er målt fra senter av stolpehull og fra utsiden av vegggrøfter, hvis ikke annet er spesifisert. Mål av firestolperskonstruksjoner er tatt fra senteret mellom stolpeparene. Samtlige stolper knyttet til bygninger er ført opp i tabeller, og i de tilfeller hvor fortolkning er usikker diskuteres dette.

6.1.1. HUS I (FASE 1 OG FASE 2)

Hus I omfattet to tilnærmet firkantede vegggrøfter/takdrypp som lå inntil hverandre slik at de fremsto som et ØNØ-VSV orientert åttetall i plan. Begge firkantene hadde avrundete hjørner, samt hjørnestilte stolpehull og et sentralt plassert stolpehull. Det er usikkert om strukturene utgjør én konstruksjon eller to separate firestolperskonstruksjoner. I så tilfelle kan de representere to ulike aktivitetsfaser. Hjørnestolpehullene i østre firkant omfattet i tillegg nærliggende stolpehullpar som vitner om at denne delen har gjennomgått utskiftning av stolper, hvilket igjen antyder at bygget har stått i flere faser. Det ble også påtruffet to store jordfaste steiner i vestre firkant som har tatt mye plass i et relativt lite bruksareal.

Figur 8; Hus I (fase 1 og 2) i plan, sett mot VSV (foto; Cf34799_91).

Hus I er i tabellen benevnt «firkant vest» og «firkant øst» og inndelt i fase 1 og 2. Benevning av fasene er ikke basert på stratigrafisk data eller datering.

Hus	Hus lengde	Hus bredde	Hjørnestolpehull	Sentralt stolpehull	Vegggrøft/takdrypp
Firkant i vest, (fase 1)	Ca. 5,1 m	Ca. 5 m	A432, A4342, A682, A713	A409	A3747
Firkant i øst, (fase 2)	Ca. 4,5 m	Ca. 4,4 m	A381/A905, (A4378), A4425/A3719, A1523/A4415	A394	A3747
Åttetall	Ca. 9	Ca. 5 m	Se ovenfor	Se ovenfor	Se ovenfor

Tabell 3: Sammenfatning av konstruksjon.

Figur 9: Strukturene knyttet til Hus I, (fase 1 og fase 2).

(Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 12/02.2015, K. Sæther).

Vegggrøften/takdryppet, A3747, ble undersøkt med flere snitt og fullstendig tømt. Avgrensningen i overlappingspunktet grøftene imellom kunne ikke skilles i plan, men begge grøfter var godt synlig i profilet til tverrgående snitt. Snittet viste at fyll fra begge grøfter fløt sammen i toppen, mens bunnen av deres respektive nedgravninger var klart adskilt. Begge grøftene hadde noe ujevn, varierende bredde/avgrensning, avrundet, spiss bunn og skrå og delvis avrundete sidekanter. I tillegg besto de av samme type fyll som var mørk gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus, kull og brent leire. Grøftene var ulike med hensyn til størrelse i plan og dybde i profil. Grøften i vestre firkant var generelt større, 15-17 cm dyp, mens den i østre grøft ikke var mer enn 2 cm tykk i sør.

Figur 10; Hus I etter utgravning av strukturer, sett mot østnordøst (foto; Cf34799_466).

Det ble påtruffet tre stolpehull, A6210, A6224 og A6235 i grøften, og fra før var det avdekket fire stolpehull, A1377, A4321, A4332 og A6199, inntil grøften. Med bakgrunn i deres plassering er de tolket som stolpehull etter mulige veggstolper. De var derimot for få og ujevnt distribuert til å kunne fastslå om veggene i konstruksjonen besto av veggstolper. Det er også mulig at stolpehullene påtruffet i nordøstlig hjørne, A6224 og A6235, var plassert der som bæreelementer. Når det gjelder hjørnestolpen A4378, var denne inntrukket, tilsynelatende for å unngå en jordfast stein. Datering fra stolpehullet viser imidlertid at det er usikkert om det inngår som del av bygningen, se under.

Etter at grøften ble tømt ble tydelig at undergrunnen/gulvet i flere partier «hang over» sidekantene på innsiden av grøften. På denne måten skrådde nedgravningen til grøften innunder undergrunnen/gulvet. Dette kan være resultat av (regn)vann som har kontinuerlig dryppet ned i samme området og ført til erosjon av grunnen. Det ble derimot ikke påtruffet spor etter vannskjolder i fyllet til å underbygge tolkningen.

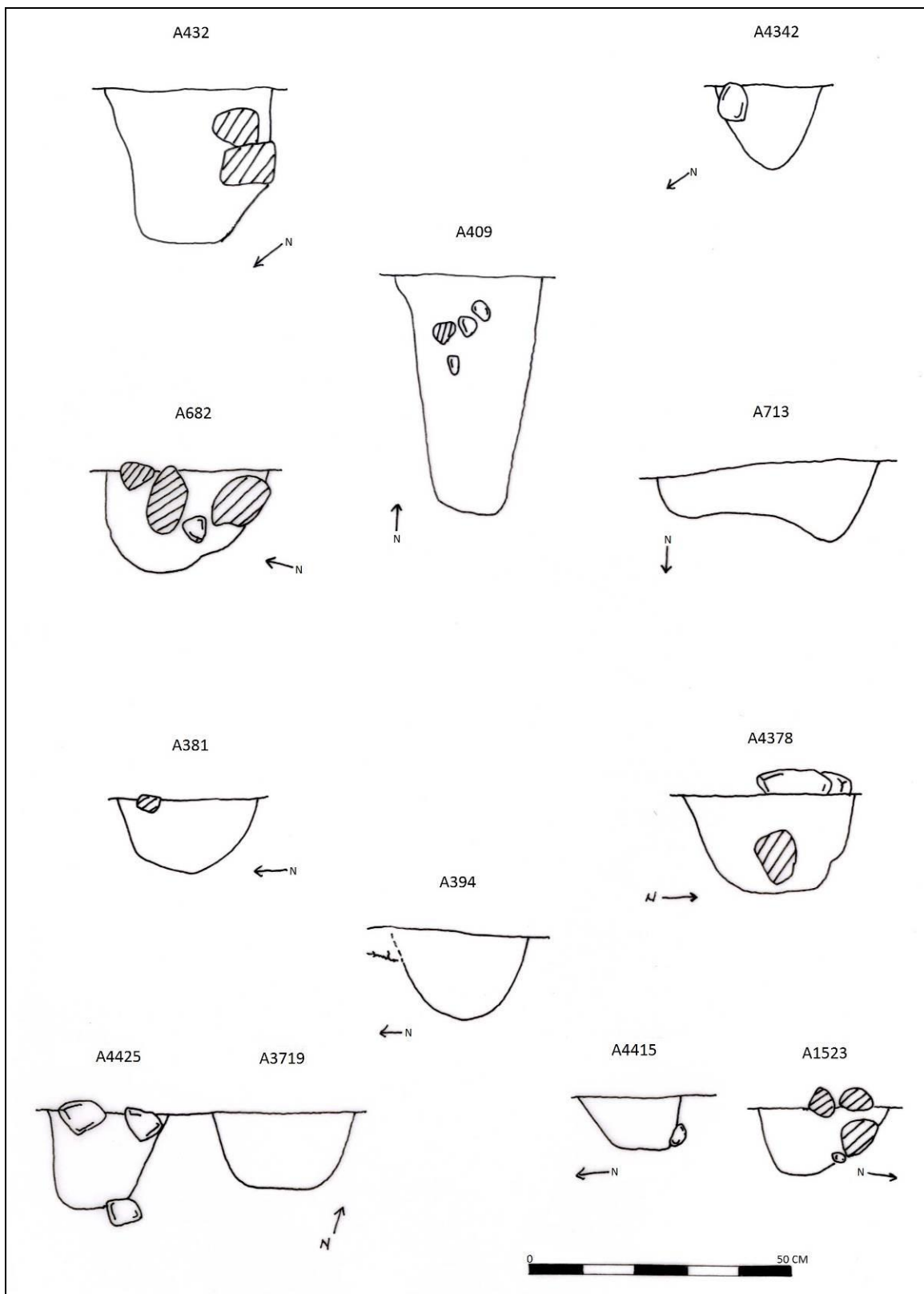
Figur 11; Tømt veggrøft/takdrypp til begge firkantene i Hus I, (foto; Cf34799_470/474).

Alle mulige fyllskifter som ble avdekket inne i A3747 ble undersøkt. Det ble påvist stolpehull i sju av åtte hjørner av åttetallsformen, og én som var inntrukket, samt to plassert sentralt i hver firkant. I tillegg ble det påvist nærliggende stolpehullpar i østre firkant som antyder utskiftning av stolper og flere faser. Plasseringen til stolpehullene tilsier at stolpene har vært takbærende, spesielt med tanke på at det kun ble funnet et fåtall stolpehull i grøften. Både grøften og stolpehullene syntes å være litt dypere i vestre firkant enn i østre. Midtstolpen A409 skilte seg ut ved å være ca. 0,5 meter dyp. Fyllet i stolpehullene var imidlertid relativt likt, bestående av humus, sand, grus, og i enkelte tilfeller litt kull. Flertallet hadde varmepåvirket skoningsstein.

	A-nr.	Mål plan, cm	Dybde, cm	Makro- prøve	Skonings- stein		Skonings- stein	Makro- prøve	Dybde, cm	Mål plan, cm	A-nr.
Firkant i V, (fase 1)	432	32x30	30	x	x			x	15	24x22	4342
	682	31x29	20	x	x		x	x	15	40x28	713
	409	29x24	46	x	x						
Firkant i Ø, (fase 2)	381/ 905	25x25 22x20	14 -	x	x			x	19	41x37	(4378)
	4425/ 3719	30x22 28x23	17 15	x x	x		x	x	13 10	30x28 20x20	1523/ 4415
	394	45x30	18	x							

Tabell 4; Statistiske data til hjørne- og midtstolpehullene i Hus I, (fase 1 og fase 2).

En nedgravning, A1542, tolket som mulig inngangsparti ble avdekket sørøst i vestre firkant. Den besto av mørk gråbrun, svært humusholdig sand, iblandet litt grus, kull og små biter rødbrent leire. Øvre del var iblandet mye nevestor stein, flere av disse var varmepåvirket, og i nedre del var steinen stor (ca. 20x15 cm). Enkelte av de store steinene lå delvis i undergrunnen og var dekket av fyllet i gropen. Det ble funnet keramikkskår (F5617), flint (F5616), hasselnøttsskall (F6259), et fragment brent bein og et fragment av dyretann (F200216). Funnene ble hovedsakelig gjort i øvre del av strukturen. Stratigrafien mellom nedgravning og grøft var vanskelig å fastslå fordi grøften var svært tynn i dette området. Datering fra A1542 viser imidlertid at det er lite trolig at nedgravningen inngår som del av bygningen, se under.

Figur 12: Profiltegning av stolpehull i Hus I.

Figur 13; A1542 i profil (foto; Cf34799_177).

I tilknytning til Hus I ble det også påtruffet tre søkk/groper fylt med kulturlag, A1573, A4240 og A4271. To av disse lå inntil vegggrøften i vest og nordøst, mens en ble påtruffet sentralt i vestlig firkant like ved en av de jordfaste steinene. Begge steinene hadde flate partier, men disse var ikke risset av bruksspor. Det er derfor usikkert om steinene har spilt en rolle i bruken av bygget til tross for at de tok relativt stor plass.

I plan liknet alle kulturlagsrestene på stolpehull. Nærmere undersøkelse viste imidlertid at de ikke omfattet nedgravninger, men at de snarere var søkk tolket å være gamle steinopptrekk. Fyllet besto av humusholdig sand, iblandet kull, brent leire og litt grus.

A-nr.	Strukturtype	Mål plan, cm	Dybde profil, cm	Makroprøve	Skoningsstein
3747	Vegggrøft	-	17	x	
1377	Stolpehull, mulig vegg	17x15	-		
4321	Stolpehull, mulig vegg	22x19	12		x
4332	Stolpehull, mulig vegg	50x30	20		
6199	Stolpehull, mulig vegg	22x22	17		x
6210	Stolpehull, mulig vegg	26x19	13		
6224	Stolpehull, mulig vegg	28x26	25		x
6235	Stolpehull, mulig vegg	26x24	18		x
1542	Mulig inngang/kulturlag	150x110	50	x	
1573	Kulturlag	70x70	23	x	
4240	Kulturlag	40x30	15		
4271	Kulturlag	68x48	10		

Tabell 5; Statistiske data til øvrige strukturer i Hus I, (fase 1 og fase 2).

Det ble gjort enkelte gjenstandsfunn under utgravningen av Hus I, se tabell under.

Fnr	Cnr	Anr	Strukturtype	Gjenstand
5616	59837/4	1542	Kulturlag/inngangsparti	Flint
5617	59837/1	1542	Kulturlag/inngangsparti	Ni ruslemmet bukskår
6222, 6223	59837/3	3747	Veggrøft/takdrypp	To bukskår
6252	59837/5	3747	Veggrøft/takdrypp	To flint
6259	59837/7	1542	Kulturlag/inngangsparti	Hasselnøttskall
200216	59837/6	1542	Kulturlag/inngangsparti	Brent bein og tannfragment
200218	59837/2	3719	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)	Bukskår

Tabell 6; Gjenstandsfunn fra Hus I, (fase 1 og fase 2).

Keramikkskårene er alle bukskår fra grovmagret, rødbrunt brukskar. Hovedandelen (fra A1542) er ruslemmet på utsiden og svært tykk, 1 cm, og bruddflatene til flere av skårene viser at kar(ene) er ujevnt brent.

Det ble innsamlet 16 makroprøver (C59837/9) fra strukturene i Hus I.

MP.nr.	A-nr.	Struktur	Analyseresultat
5385	713	Stolpehull, hjørne, (firkant V)	Tom
5386	682	Stolpehull, hjørne, (firkant V)	1 korn, 1 meldestokk
5527	432	Stolpehull, hjørne, (firkant V)	1 korn
5558	4342	Stolpehull vegg, (firkant V)	1 bit magnetisk slag
5560	409	Stolpehull, sentral, (firkant V)	1 bit brent leire
5568	381	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)	Tom
5570	394	Stolpehull, sentral (firkant Ø)	1 strå, 1 korn
5572	3719	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)	Tom
5574	4425	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)	1 strå
5582	1523	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)	Tom
5586	1573	Kulturlag	1 bit brent leire, 1 pileurt
5590	4378	Stolpehull, (hjørne), (firkant Ø)	2 biter smeltet leire, 1 korn
5594	3747	Veggrøft, (firkant Ø)	Tom
5604	3747	Veggrøft, (firkant V)	2 biter brent leire
5614	1542	Kulturlag/inngangsparti	Trekull, 1 knopp, 1 rumex
5626	3747	Veggrøft, (firkant V)	1 bit slag

Tabell 7; Makroprøver fra Hus I, (fase 1 og fase 2), og deres analyseresultater.

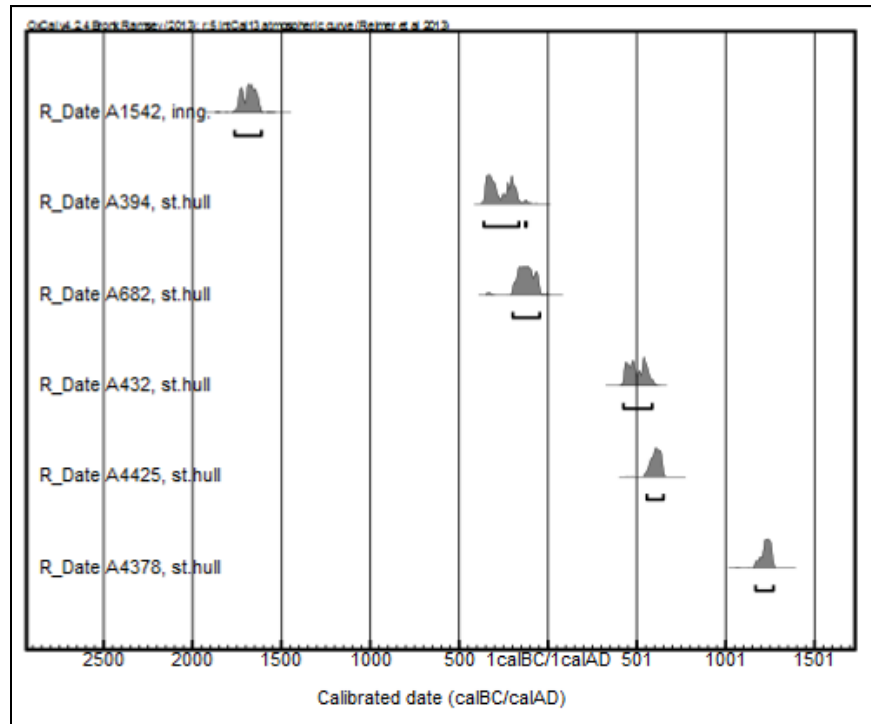
Det var kun små mengder makrofossiler som ble vasket ut av prøvene. Funnene omfattet noen få ugressfrø, litt brent leire og enkelte korn. Mengden var dessverre for liten til å kunne gi indikasjoner på hvilke aktiviteter som hadde funnet sted i byggene. Kornet som ble funnet er imidlertid blitt brukt til radiologisk datering, i tillegg til et strå og biter av hasselnøttskall.

Pnr.	Anr.	Struktur	Datert materiale	Ukalibrert C14-dat.	Kalibrert datering 2 sigma (OxCal.)
PK5615/F6259	1542	Inngangsparti	Hasselnøttskall	3387±33	1770-1600 f.Kr
PM5386	682	Stolpehull, (firkant V)	Korn	2101±30	200-40 f.Kr
PM5527	432	Stolpehull, (firkant V)	Korn	1541±30	420-590 e.Kr
PM5570	394	Stolpehull, (firkant Ø)	Korn	2176±30	370-160 f.Kr
PM5590	4378	Stolpehull, (firkant Ø)	Korn	811±30	1170-1270 e.Kr
PM5574	4425	Stolpehull, (firkant Ø)	Strå	1453±31	555-650 e.Kr

Tabell 8; Oversikt over daterte prøver fra Hus I.

Dateringsresultatene strekker seg over et langt tidsspenn, 1770 f.Kr.-1270 e.Kr., som tilsvarer periodene fra eldre bronsealder til midten av middelalder.

Figur14; Radiologiske dateringer fra Hus I fremstilt i en samlingstabell generert av OxCal (Atmospheric curve from Reimer et. al (2013); OxCal v4.2.4 Bronk Ramsey (2013): r5 IntCal13).

Dateringene fordeler seg svært ujevnt innenfor tidsspennet og kan tilskrives fire forskjellige tidsepoker; eldre bronsealder, førromersk jernalder, overgangen folkevandringstid/merovingertid og middelalder. Det er spesielt dateringene til eldre bronsealder og middelalder som er avvikende, og da ikke kun i tilknytning til Hus I, men de representerer også henholdsvis den eldste og yngste radiologiske dateringen fra hele lokaliteten (se også kap.8.2).

Det er nærliggende å vise til kildekritiske problemer for å kunne forklare de avvikende dateringene. Men i tilfellet med dateringen fra eldre bronsealder, ble denne fremskaffet på hasselnøttskall som ble funnet i A1542 som i utgangspunktet ble tolket som del av et mulig inngangsparti. I samme struktur ble det funnet ruslemmet keramikk som typologisk kan dateres til bronsealder (se også kap.7.5). Gjenstandsmaterialet og den radiologiske dateringen er derfor sammenfallende for denne strukturen, hvilket gjør det mindre sannsynlig at dateringen er påvirket av kildekritiske problemer. Den mest naturlige forklaringen er at A1542 sannsynligvis ikke representerer et inngangsparti til Hus I, eller bør knyttes til anlegget. I stedet er det en grop fylt med kulturlagsavfall fra en aktivitet som trolig fant sted flere hundre år før Hus I ble bygd, og som tilfeldigvis ble anlagt over gropa.

Når det gjelder dateringen til middelalder, stammer denne fra et korn funnet i stolpehull A4378. Korn utgjør et godt dateringsgrunnlag og det er liten grunn til å tro at det må ha vært kontaminert.

Derimot er det større sannsynlighet for at tolkningen av at stolpehullet var knyttet til Hus I var gal. A4378 var plassert slik at det ikke sammenfalt med mønsteret til de øvrige stolpehullene knyttet til Hus I. Den ble tolket som en mulig inntrukket hjørnestolpe fordi det ble påtruffet flere stein i nordøstlig hjørne av Hus I som ville ha vanskeliggjort en nedgravning her. Det er derfor overveiende sannsynlig at stolpehull A4378, i likhet med A1542, ikke bør knyttes til Hus I.

De fire gjenstående dateringene kan tilskrives førromersk jernalder og overgangen folkevandringstid/merovingertid. Disse er da ikke sammenfallende, men de plasserer seg innenfor tidsspennet parvis. Det er da nærliggende å tenke seg at Hus I representerer to faser av aktivitet knyttet til hver sin periode. Det er imidlertid uvisst hvilken del (vest eller øst) av Hus I som bør tilskrives hvilken periode. Dette er fordi dateringene fra hver fase er påvist i strukturer fra både vestre og østre del. Med bakgrunn i dateringene er det tydelig at materiale fra de ulike aktivitetsfasene har blitt sammenblandet.

Flere av stolpehullene i Hus I lå svært nær hverandre, noe som tilsa at bygget trolig hadde gjennomgått utskifting og blitt brukt over et lengre tidsrom. Dateringsspennet for Hus I er imidlertid uvanlig langt. I tillegg omfatter dateringsavbrekket mellom bruksfasene førromersk jernalder og overgangen folkevandringstid/merovingertid flere hundre år. Det er usannsynlig at dette avbrekket er en konsekvens av uheldig, skjev utvelgelse av dateringsgrunnlag, spesielt når avbrekket er gjenspeilet i sammenlikningen av alle radiologiske dateringer fra utgravningen (se kap.8.2). Det må bety at bruken av Hus I fant sted under minst to ulike aktivitetsfaser knyttet til to separate perioder i forhistorien.

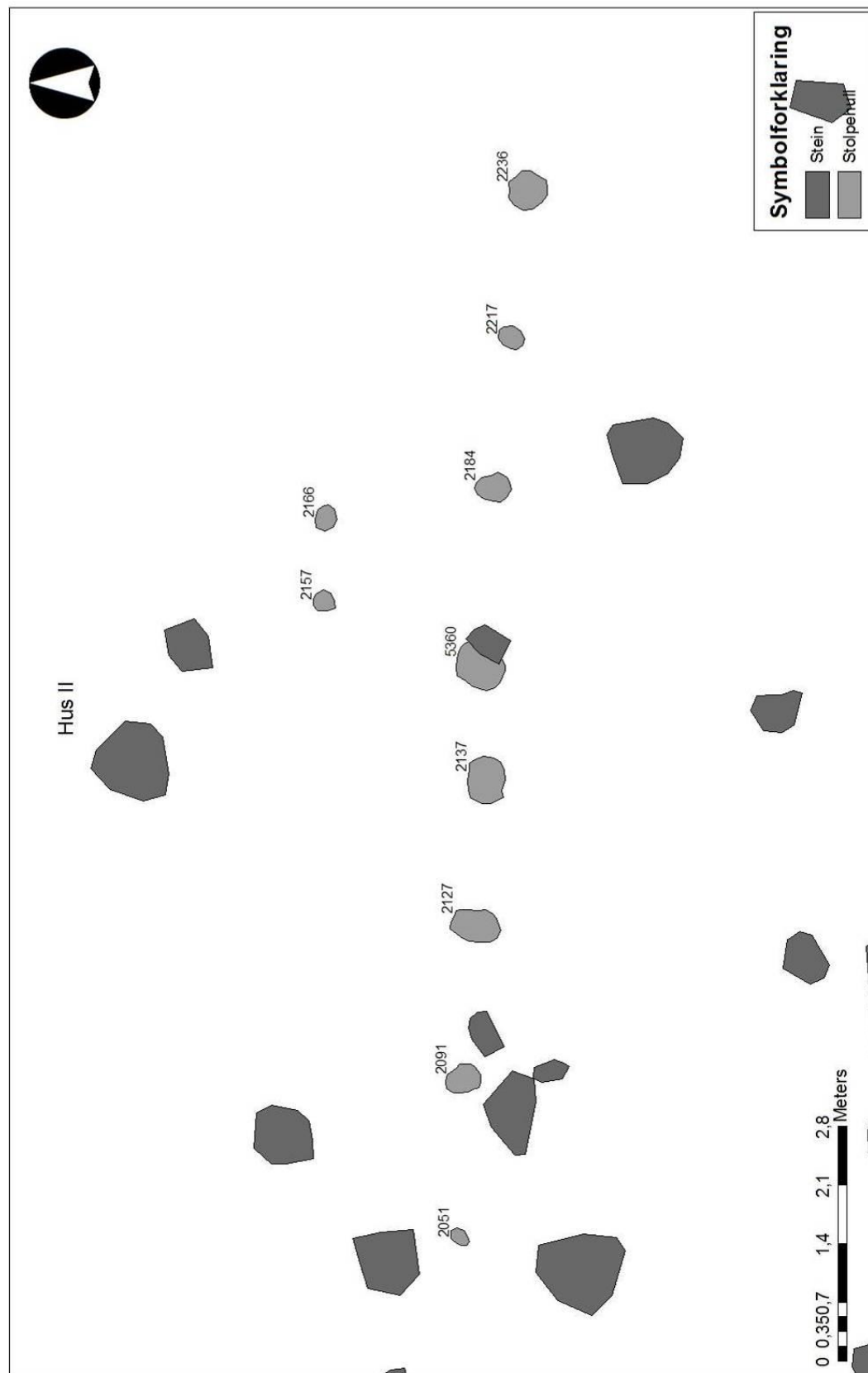
6.1.2. HUS II

Hus II omfattet et to-skipet langhus bestående av en rad med åtte takbærende stolper, orientert Ø-V, samt to parstilte stolpehull i nord tolket å være tilknyttet dørstolper. Ingen av stolpehullene var doble eller parstilte, hvilket indikerer at huset var en-faset. Det ble ikke funnet spor etter husets vegger, men stolpehullene etter dørstolpene antyder hvor langveggen sannsynligvis har stått, og derav husets mulige bredde. Stolperekken gir en liknende indikasjon av husets lengde.

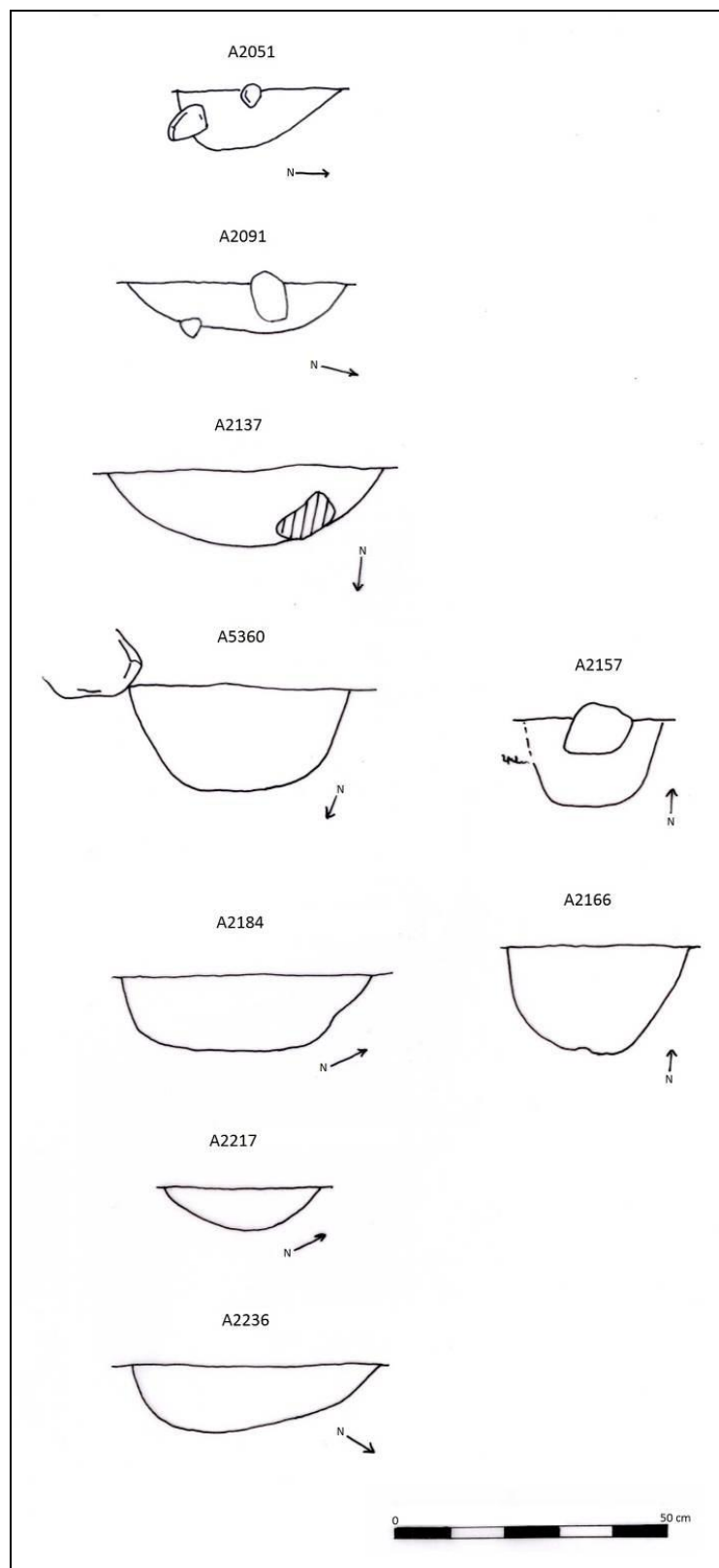
Hus lengde	Hus bredde	Stolpehull, takbærende	Stolpehull dør
Ca. 15 m (stolperekke 12,8 m)	Ca. 4 m	A2051, A2091, A2127, A2137, A2217, A2227, A2236, A5360	A2157, A2166

Tabell 9; Sammenfatning av konstruksjon.

Raden av stolpehull var tilnærmet rett, men de to siste, A2217 og A2236, i øst var plassert litt sør for husets midtakse. Distansen (fagdybden) mellom stolpehullene var relativt jevn omkring 1,75-1,85 m, men mellom stolpehullene i midten, A2137, A5360 og A2184, varierte distansen mellom 1,30 og 2,20 m. Det store mellomrommet mellom A5360 og A2184 samsvarer med plasseringen av dørstolpehullene, A2157 og A2166, som sto rett ovenfor mot nord, ca. 1,95 m unna. Selve døråpningen har vært ca. 1 m bred.

Figur 15; Strukturene knyttet til Hus II. (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 13/02.2015, K. Sæther).

Figur 16; Profiltegning av stolpehull i Hus II.

A-nr.	Strukturtype	Fagdybde, cm	Mål plan, cm	Dybde profil, cm	Makroprøve	Skoningsstein
2051	Stolpehull, tak		32x30	10	X	X
2091	Stolpehull, tak	185	39x30	9	X	X
2127	Stolpehull, tak	185	55x36	14	X	X
2137	Stolpehull, tak	175	52x44	14	X	
2217	Stolpehull, tak	130	28x22	7	X	
2184	Stolpehull, tak	220	46x38	12	X	
2236	Stolpehull, tak	175	47x45	13	X	X
5360	Stolpehull, tak	185	52x35	19	X	
2157	Stolpehull, dør	100	25x23	16	X	X
2166	Stolpehull, dør		30x19	20	X	

Tabell 10; Statistiske data til stolpehullene knyttet til Hus II.

Stolpehullene var ovale i plan, men varierte noe i størrelse og dybde. Tendensen var at de ytre stolpehullene var de grunneste, mens de midtre var dypest, sammen med dørstolpehullene. Fyllet var svært likt og besto av gråbrun humusholdig sand, iblandet grus. Fem hadde skoningsstein eller trolig rester av sådanne, hvorav flere var varmepåvirket. Stolpehull A5360 utpekte seg ved å være dypest blant de takbærende stolpehullene, samt plassert inntil jordfast stein.

Det ble funnet ett kvartsavslag i stolpehullet A5360 (C59838/1) og to små biter sintret leire (C59838/2) i stolpehull A2236. Det ble også funnet enkelte slåtte flintbiter i og rundt huset, hvorav en tangespiss med tanning (C59841/) ca. 1,40 m fra huset.

Det ble innsamlet makroprøver (C59838/4) fra alle stolpehullene i Hus II.

MP.nr.	A-nr.	Struktur	Analyseresultat
5661	2217	Stolpehull, tak	Tom
5663	2236	Stolpehull, tak	1 bit smeltet leire, 1 bit slagg, 1 byggkorn
5669	2184	Stolpehull, tak	Tom
5671	2137	Stolpehull, tak	Tom
5702	2091	Stolpehull, tak	Tom
5722	2127	Stolpehull, tak	2 strå, 1 korn, 1 meldestokk
5724	5360	Stolpehull, tak	Tom
5733	2051	Stolpehull, tak	Tom
5741	2166	Stolpehull, dør	Tom
5743	2157	Stolpehull, dør	Tom

Tabell 11; Makroprøver fra Hus II og deres analyseresultater.

Det ble vasket ut kun små mengder makrofossiler fra prøvene; et ugressfrø, en bit brent leire og to korn. Mengden var dessverre for liten til å kunne belyse hvilke aktiviteter som hadde funnet sted i bygget. Kornet er radiologisk datert, og disse er sammenfallende til førromersk jernalder.

Pnr.	Anr.	Struktur	Datert materiale	Ukalibrert C14-dat.	Kalibrert datering 2 sigma (OxCal.)
PM5663	2236	Stolpehull	Korn	2127±31	350-40 f.Kr
PM5722	2127	Stolpehull	Korn	2115±30	350-40 f.Kr

Tabell 12; Oversikt over daterte prøver fra Hus II.

6.1.3. Hus VII

Hus VII omfattet en avrundet, tilnærmet rektangulær vegggrøft, orientert NØ-SV. Grøften delte seg i to parallelle grøfter i sørøst, men ble ikke påvist i nordvest. Den delte vegggrøften indikerer at huset har vært flerfaset. Det ble også påtruffet fem mørke flekker parallelt med, eller på linje med vegggrøften, og som er tolket som rester av denne. Videre ble det avdekket et stolpe-hull i vestre del av huset, som ut fra plasseringen kan tilknyttes en takbærende stolpe. Med bakgrunn i plasseringen er også en kokegrop litt nordøst for husets midtakse tolket tilknyttet aktiviteten i huset, samt et kulturlag som dekket store deler av midten.

Lengde	Bredde	Vegggrøft	Stolpehull	Kokegrop	Kulturlag
Ca. 6,5 m	Ca. 3,2 m	A4458, A4935, A4952, A4972, A5002, A5014	A4867	A4850	A4917

Tabell 13; Sammenfatning av konstruksjon.

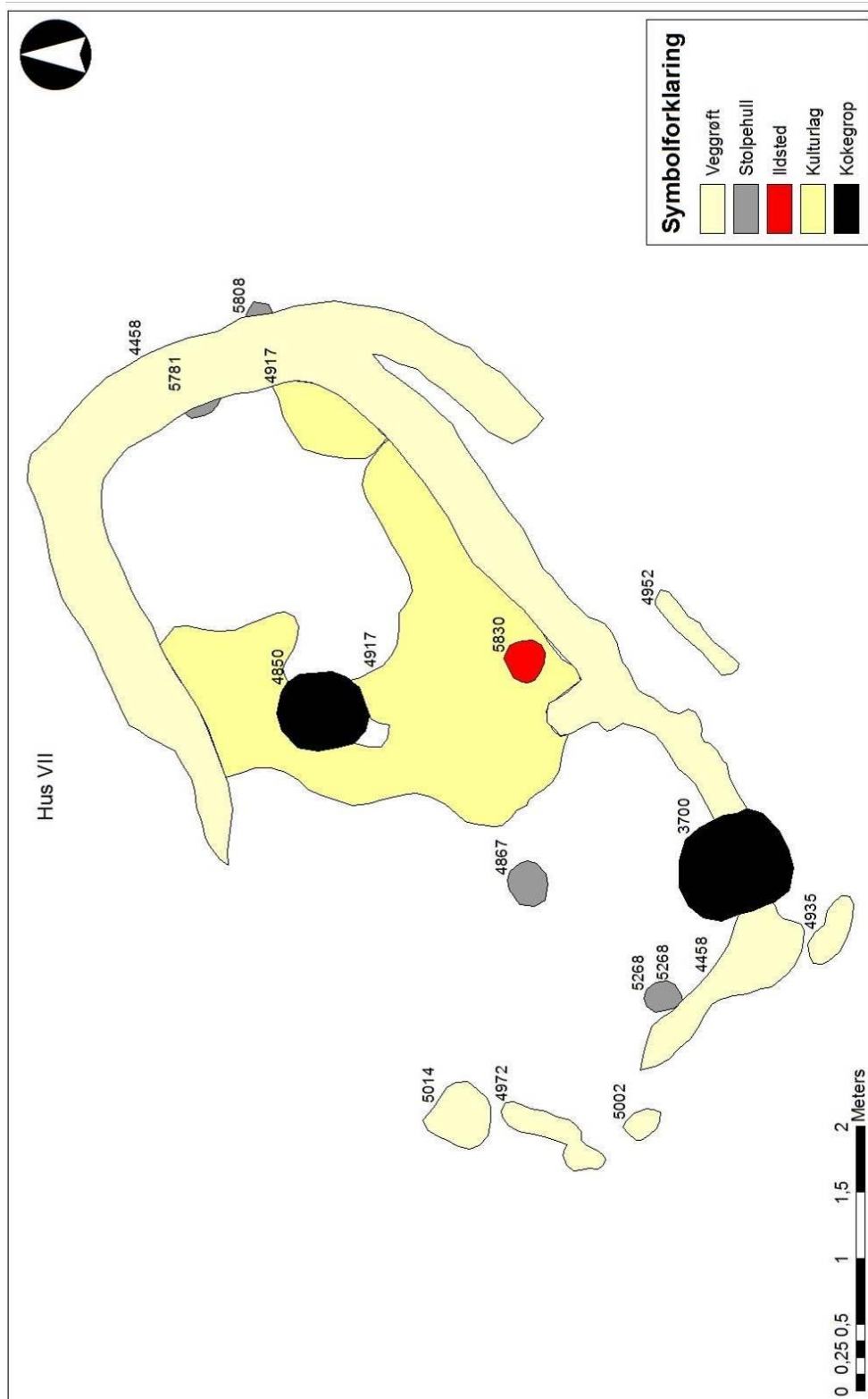
Vegggrøften A4458 var godt synlig og hovedsakelig klart avgrenset mot undergrunnen, men den var flere steder skåret av ardsfor. I tillegg var grøften skåret av en kokegrop, A3700, i sørvestre hjørne. Strukturen ble undersøkt med flere snitt og fullstendig tømt.

Figur 17; Hus VII, (foto; Cf34799_113).

Vegggrøften var dypest (11 cm) og bredest (55 cm) i nordøst, og ble gradvis grunnere og smalere mot sørvest. Sidekantene var buete og bunnen varierte mellom avrundet og skrå. Fyllet besto av gråbrun humusholdig sand/silt, iblandet kull, flere biter brent leire, enkelte biter av sintret/smeltet leire og keramikkskår. En parallell og antatt eldre utstikker av vegggrøften i sørøst delte de samme karakteristikkene og var 6 cm dyp i profil. Denne delen av grøften, samt de antatte restene etter

denne (A4952 A4935, A5002, A4972, A5014) indikerer at bygget tidligere har ligget litt lenger mot sørøst.

Figur 18; Strukturene knyttet til Hus VII. (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 13/02.2015, K. Sæther).

Foruten tre staurhull, A5854, A6130 og A6131, i nordøstlig-hjørne ble det ikke påtruffet stolpehull i grøften. Det ble imidlertid påtruffet et stolpehull like på innsiden, A5781, og utsiden, A5808, av grøften i nordøst, og en, A5268, på innsiden i sørvest. Med bakgrunn i deres plassering er de tolket som stolpehull etter mulige veggstolper. De var derimot for få og ujevnt distribuert til å fastslå at veggene i konstruksjonen besto av veggstolper. Det ble ikke funnet spor etter dørstolper eller liknende og det er derfor antatt at åpningen i vegggrøften i nordvest representerer inngangen til huset.

Det eneste stolpehullet som relativt sikkert er knyttet til huset er A4867, med grunnlag i sin plassering og størrelse som stolpehull etter takbærende stolpe. Strukturen var plassert i sørvestlig halvdel i huset midtakse. Stolpehullet var klart avgrenset mot undergrunnen i plan og profil, men delvis uklart avgrenset mot øst på grunn av et stort steinopptrekk som var delvis fylt med organisk masse og kulturlag A4917. Strukturen hadde synlig skoningsstein i overflaten og profil, og besto av gråbrun og litt kullflekket humusholdig silt/sand, iblandet litt rødbrent leire.

På innsiden av grøften ble det avdekket flere ardspor i tillegg til et kulturlag, A4917, som dekket store deler av husets nordøstre del. Laget ble snittet og fullstendig fjernet. I et av snittene var det tydelig at ardspor stedvis skar tvers gjennom laget. A4917 var godt synlig i plan, men ujevnt og delvis uklart avgrenset i plan og profil, og med største dybde 9 cm. Laget besto av gråbrun, stedvis svært rødbrun, (jernutfelling), humusholdig sand/silt, iblandet kullflekker, store og små biter rødbrent leire, samt sintret leire og to keramikkskår.

Figur 19; Profil kulturlag A4917, kokegrop A5830, vegggrøft A4458, samt ardspor, (foto; Cf34799_252).

Da kulturlaget ble fjernet fremkom et ildsted, A5830. Anlegget lå svært nærme vegggrøften, men kan ha vært knyttet til den eldre fasen av bygget når vegggrøften løp litt lenger mot sørvest. Ildstedet var godt synlig og klart avgrenset i plan og profil. Det avvek delvis fra andre ildsted ved å være relativt dyp, 15 cm, og det omfattet to ulike fyllmasser. I øst besto strukturen av gråsvart, meget kullholdig sand/silt, og i vest av gråbrun, litt humusholdig sand/silt, iblandet litt kull. I tillegg fremkom en buet stripe av brunrød trolig organisk materiale i overflaten av den kullholdige delen. Denne ble ikke gjenfunnet i snittet, men i stedet ble det påtruffet flere skår fra et sannsynlig kar.

Figur 20; Plan mulig ildsted A5830, (foto; Cf34799_263).

Litt nordøst for husets midtakse ble det også påtruffet en kokegrop, A4850. Plasseringen tilsier at denne kan være knyttet til den antatt yngste fasen av huset. Store deler av kokegropen var omringet av kulturlaget A4917. Undersøkelse viste at kokegropen skar, men var også delvis dekket av laget. Kokegropen var godt synlig og klart avgrenset mot undergrunnen, men delvis uklart mot laget. Den besto av mørk gråbrun, humusholdig silt/sand, iblandet kull og nevestor, varmepåvirket stein, og den var avgrenset i bunnen av et kullag samt rødbrent silt.

A-nr.	Strukturtype	Mål plan, cm	Dybde profil, cm	Makroprøve
4458	Veggrøft		11	X
4850	Kokegrop	70x60	9	-
4867	Stolpehull, tak	34x34	15	X
4917	Kulturlag	200x150	5	X
4935	Mulig rest veggrøft	60x20	Ikke snittet	-
4952	Mulig rest veggrøft	87x16	Ikke snittet	-
4972	Mulig rest veggrøft	87x18	Ikke snittet	-
5002	Mulig rest veggrøft	25x20	Ikke snittet	-
5014	Mulig rest veggrøft	46x44	Ikke snittet	-
5268	Stolpehull, mulig vegg	18x16	8	-
5781	Stolpehull, mulig vegg	42x28	18	X
5808	Stolpehull, mulig vegg	24x22	25	-
5830	Mulig ildsted	42x29	15	-

Tabell 13; Statistiske data til strukturene knyttet til Hus VII.

Det ble gjort enkelte gjenstandsfunn under utgravningen av Hus VII.

Fnr	Cnr	Anr	Strukturtype	Gjenstand
5779	59839/4	4458	Veggrøft	Sintret leire
5806	59839/5	4917	Kulturlag	Brent flint
5826, 6128, 6129	59839/1	4458	Veggrøft	Tre bukskår, randskår
5780, 5828, 5829 5853	59839/2	4917	Kulturlag	Fire bukskår
5852	59839/3	5830	Ildsted	Mange bukskår, ett randskår

Tabell 14; Gjenstandsfunn fra Hus VII.

Keramikkskårene er bukskår av finmagret, mellomtykt gods og grovmagret gods fra minst to brukskar. Alle er rødbrune i farge.

Det ble innsamlet seks makroprøver (C59839/7) fra strukturene i Hus VII.

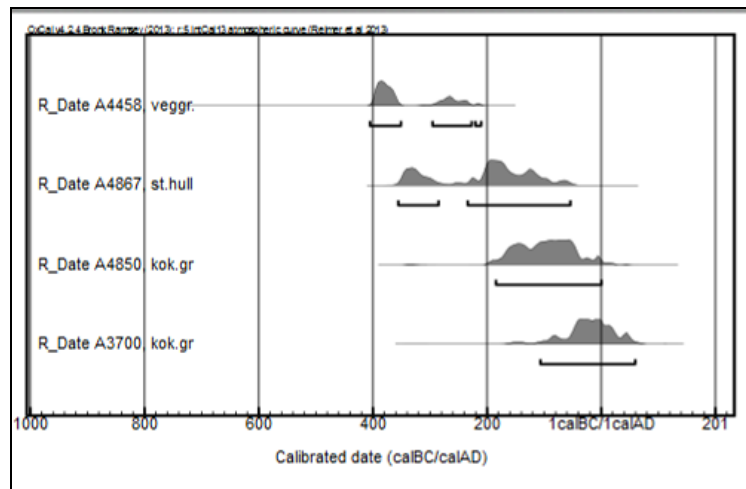
MP.nr.	A-nr.	Struktur	Analyseresultat
5765	4867	Stolpehull, tak	3 biter brent leire, 1 aske, 1 korn
5771	4458	Veggrøft, (ny)	Tom
5773	4458	Veggrøft (gammel)	1 hasselnøttskall
5775	4458	Veggrøft (ny)	Tom
5794	5781	Stolpehull (vegg?)	1 byggkorn
5820	4917	Kulturlag	Flere biter brent leire

Tabell 15; Makroprøver fra Hus VII og deres analyseresultater.

Det ble vasket ut kun små mengder makrofossiler av prøvene, men det ble påtruffet store mengder brent/sintret leire i prøven fra kulturlaget A4917. Bitene var avrundete og nedslitte som tyder på at de har ligget eksponert i lengre tid og blitt utsatt for mekanisk slitasje (Moltsen 2014:7). Dette ville da samstemme med tolkningen av at ardsporene lå over huskonstruksjonen. Kornet samt hasselnøttskallet er benyttet til radiologisk datering. I tillegg er kull fra kokegropene blitt datert.

Pnr.	Anr.	Cnr	Struktur	Datert materiale	Ukalibrert C14-dat.	Kalibrert datering 2 sigma (OxCal.)
PK5807	4850	59839/5	Kokegrop	Bjørk	2075±34	190 f.Kr-10 e.Kr
PK5869	3700	59841/23	Kokegrop	Or	2019±31	110 f.Kr-70 e.Kr
PM5765	4867	59839/7	Stolpehull	Korn	2145±34	360-50 f.Kr
PM5773	4458	59839/7	Veggrøft (gammel)	Hasselnøttskall	2287±31	410-210 f.Kr

Tabell 16; Oversikt over daterte prøver fra Hus VII.

Figur21; Radiologiske dateringer fra Hus VII fremstilt i en samlingstabell generert av OxCal (Atmospheric curve from Reimer et. al (2013); OxCal v4.2.4 Bronk Ramsey (2013); r5 IntCal13).

Dateringsresultatene strekker seg over tidsspennet 410 f.Kr-70 e.Kr., som tilsvarer førromersk jernalder og overgangen førromersk jernalder/romersk jernalder. Med bakgrunn i frekvens fordeler dateringene seg jevnt innenfor tidsspennet som antyder at bruken av bygget har vært kontinuerlig innenfor tidsperioden.

Det er to dateringer, PM5773 og PK5869, som trolig angir bruksspennet til bygget. Førstnevnte er av hasselnøttskall funnet i den antatt eldste fasen av veggroften fordi den var dårligst bevart. Den andre er av kull tatt fra kokegropen A3700 som skar den antatt yngste og mer sammenhengende veggroften. Disse tilsier at bruken/anleggelsen av huset fant sted innenfor tidsspennet eldre førromersk jernalder og yngre førromersk jernalder. Dateringen av stolpehullet faller innenfor tidsspennet som underbygger tolkningen av at den har vært en del av konstruksjonen. Kokegropen avdekket inne i konstruksjonen overlapper delvis den yngste fasen av husets mulige brukstid og kan derfor også ha vært del av aktiviteten. Dateringen til yngre førromersk jernalder av A3700 stiller i tillegg en bakre datering for ardsporene som krysset huset.

6.1.4. HUS/HUSOMRÅDE III

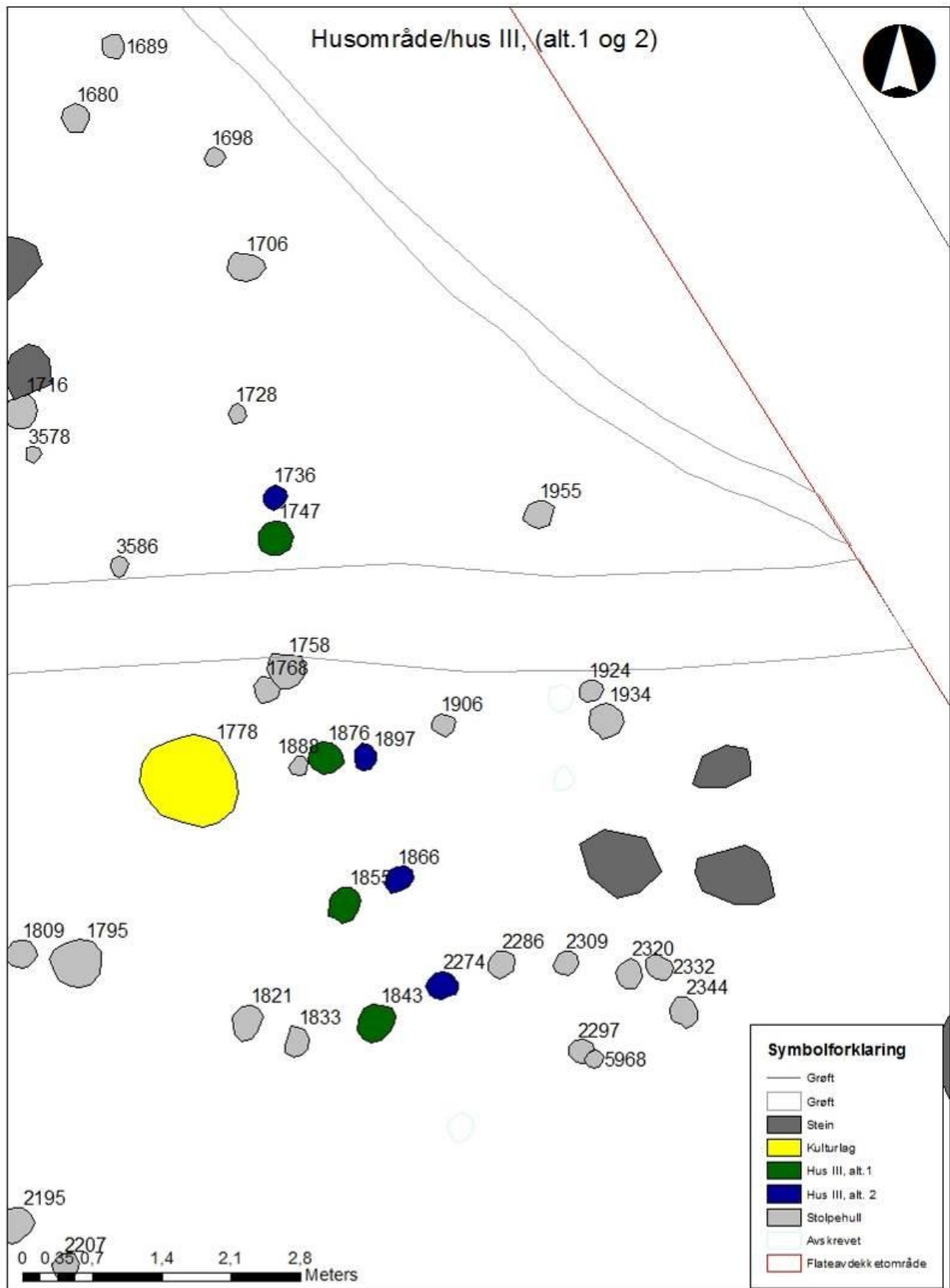
Hus/husområde III lå litt sør for vestlig feltavgrensning. Området omtales som husområde fordi det ble påtruffet en konsentrasjon av stolpehull som danner grunnplanet til minst fire mulige bygg. Tolkningene av de mulige husene/byggene benytter seg imidlertid av samme stolpehull i enkelte tilfeller. Det er derfor ingen av tolkningene som kan anses som sikre, samtidig som det er tydelig at området har omfattet hus- og bygningskonstruksjoner som spenner over mer enn én aktivitetsfase, derav definisjonen husområde.

Da stolpehullene først ble avdekket syntes de å representere et mulig tre-skipet hus, men undersøkelse viste at grindbredden mellom de ulike alternative grindparene ble litt drøy (3 m eller mer). I stedet var det mer sannsynlig at de representerte firestolperskonstruksjoner og/eller små, to-skipete langhus. Bygningene som ble skilt ut er to firestolperskonstruksjoner betegnet som Bygg VI og Bygg VIII, og to mindre to-skipete langhus som er kalt Hus III, alternativ 1 og 2. Av disse er det de to-skipete husene som er beheftet med størst usikkerhet fordi raden av stolpehull var kort, og i tilfelle alternativ 2 så var de også litt grunne. I tillegg krysset en bred, moderne grøft gjennom begge radene i nordvest, og det kan ikke utelukkes at denne har skåret vekk mulige stolpehull fra et eller begge husene.

Radene med stolpehull løp tilnærmet parallelt, orientert nordvest-sørøst. Som sådan kan de ikke ha vært samtidige, men de kan representere to ulike bruksfaser av et hus som har blitt gjenbygd på samme sted i stedet for reparert. Begge radene besto av fem stolpehull og var av lik lengde.

Hus	Hus lengde	Hus bredde	Hjørnestolpehull
Hus III, alt. 1	Ca. 5,3 m	-	A1747, A1843, A1855, A1876
Hus III, alt. 2	Ca. 5,2 m	-	A1736, A1897, A1866, A2274

Tabell 17; Sammenfatning av konstruksjon.

Figur 22; Husområde III med mulige to-skipete hus markert. (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 19/02.2015, K. Sæther).

Alt.	A-nr.	Strukturtype	Fagdybde, cm	Mål plan, cm	Dybde profil, cm	Skoningsstein
1	1843	Stolpehull, tak		35x29	19	x
	1855	Stolpehull, tak	125	25x25	9	x
	1876	Stolpehull, tak	150	37x35	22	
	1747	Stolpehull, tak	230	37x34	21	x
2	2274	Stolpehull, tak		24x21	9	x
	1866	Stolpehull, tak	115	24x21	9	
	1897	Stolpehull, tak	130	24x23	10	
	1736	Stolpehull, tak	275	24x22	8	

Tabell 17; Statistiske data til strukturene knyttet til Hus III, alt. 1 og alt. 2.

Fagdybden i begge stolpehullrader økte fra sørøst mot nordvest med relativt stor økning mellom de siste parene. Dette kan imidlertid skyldes at eventuelle mellomliggende stolpehull var blitt fjernet av den kryssende grøften. Undersøkelse viste at stolpehullene i hver rad var svært likartede i form og størrelse, samt at de fleste tilknyttet alt.1 hadde skoningstein som var varmepåvirket.

6.1.5. BYGG IV

Bygg IV omfattet fire stolpehull tolket som en rektangulær firestolperskonstruksjon, orientert øst-vest. Bygget ble påtruffet en drøy meter øst for Hus I, og ca. en meter nord for vestlig ende av antatt vegglinje til Hus II.

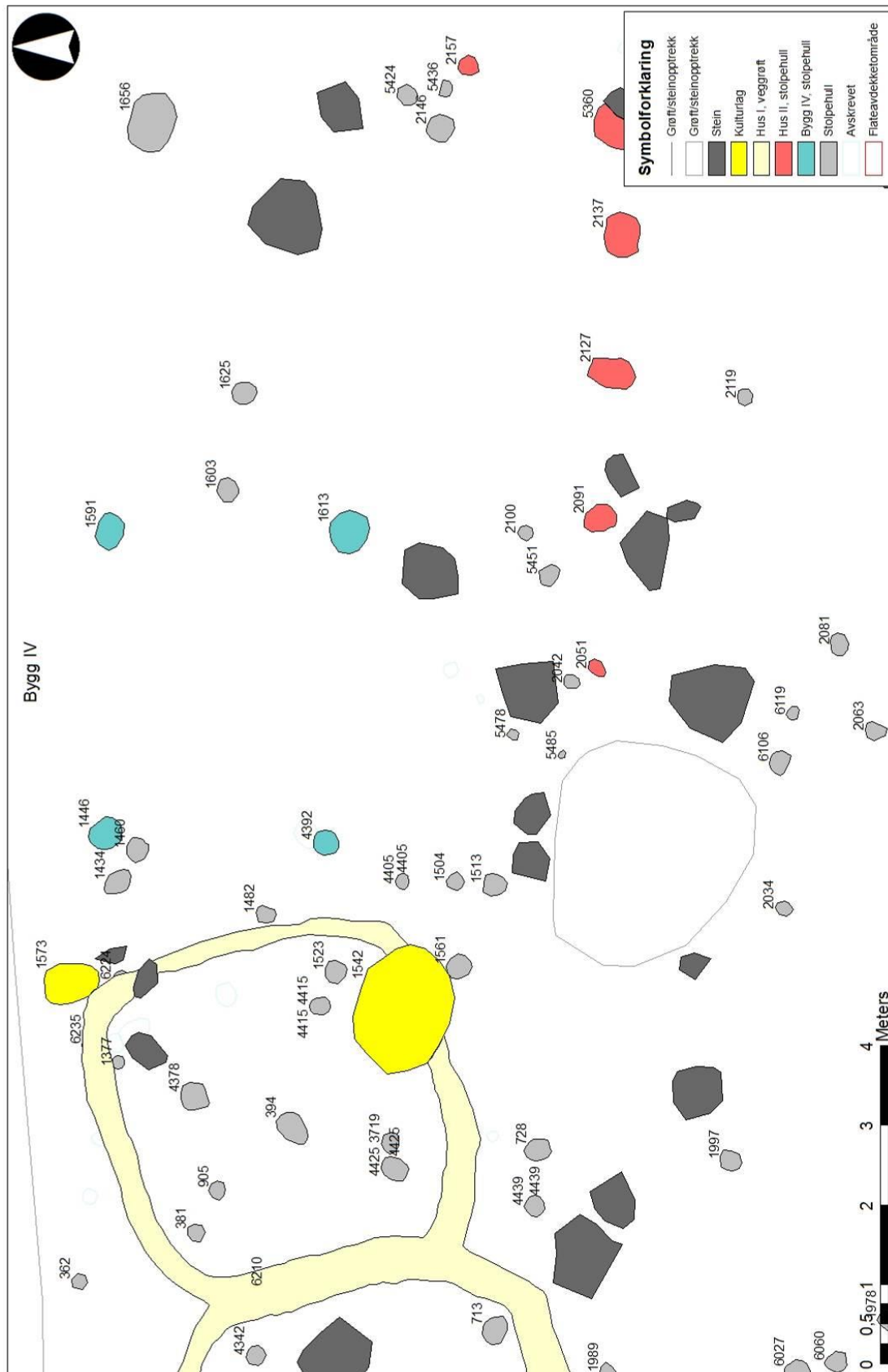
Hus	Hus lengde	Hus bredde	Hjørnestolpehull
Bygg IV	Ca. 3,8 m	Ca. 2,7 m	A1446, A1591, A1613, A4392

Tabell 18; Sammenfatning av konstruksjon.

I nordvestlig hjørne ble det i tillegg til stolpehull A1446 påtruffet to nærliggende stolpehull, A1434 og A1460. Disse kan indikere at bygget ble reparert ved at stolpen ble byttet ut med en ny, og dermed sto lenger enn én fase. Deres plassering i forhold til de øvrige tre stolpehullene dannet imidlertid en mindre symmetrisk grunnplan enn den opprinnelige tolkningen, men deres fyll, størrelse og form var likartet. Alle stolpehullene ble snittet. Foruten A1591 var de relativt dype, men alle inneholdt varmepåvirket skoningsstein som var synlig i overflaten og nedover i profilet. De besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull og grus

A-nr.	Mål plan, cm	Dybde, cm	Skonings- stein		Skonings- stein	Dybde, cm	Mål plan, cm	A-nr.
1446	54x46	29	x		x	12	40x32	1591
4392	33x30	25	x		x	19	50x40	1613

Tabell 19; Statistiske data til strukturene knyttet til Hus IV.

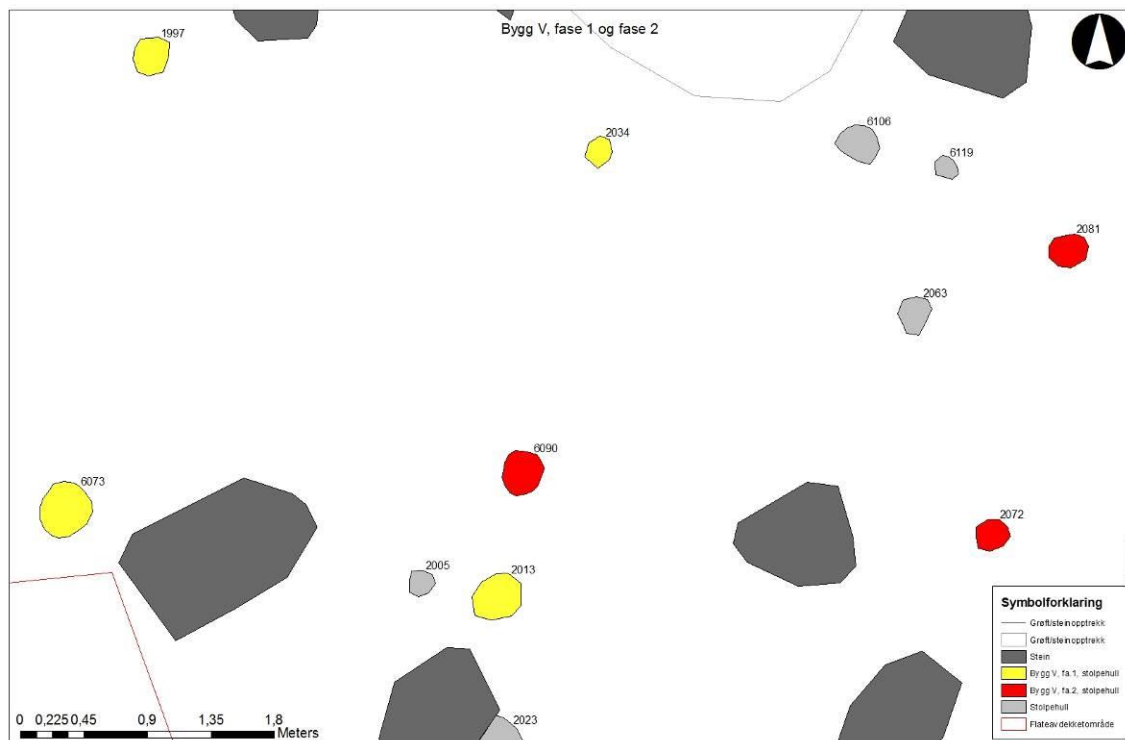
Figur 23; Strukturene knyttet til Hus IV. (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 19/02.2015, K. Sæther).

6.1.6. BYGG V, FASE 1 OG 2

Bygg V omfattet sju stolpehull og kan tolkes som to sidestilte firestolperskonstruksjoner, men er her omtalt som to faser av et bygg som har blitt gjenbygd i stedet for reparert. Bakgrunnen til dette er at tolkningen benytter seg av et stolpehull, A2034, to ganger, og byggenes plassering tilsier at de ikke kan ha vært samtidige. I fase 1 er bygget firkantet orientert nordøst-sørvest, og i fase 2 er det rektangulært, orientert øst-vest. Bygget ble påtruffet ca. 3 m sør for Hus I. Fasene er tildelt byggene vilkårlig.

Hus	Hus lengde	Hus bredde	Hjørnestolpehull
Bygg V, fase 1	Ca. 3,3 m	Ca. 3,1 m	A1997, A2013, A2034, A6073
Bygg V, fase 2	Ca. 3,4 m	Ca. 2,1 m	A2034, A2072, A2081, A6090

Tabell 20; Sammenfatning av konstruksjon.

Figur 24; Strukturene knyttet til Hus V. (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 19/02.2015, K. Sæther).

	A-nr.	Mål plan, cm	Dybde, cm	Skoningsst ein		Skoningsst ein	Dybde, cm	Mål plan, cm	A-nr.
Fase 1	1997	35x32	25	x		x	12	24x23	2034
	6073	32x30	21	x		x	16	37x28	2013
Fase 2	2034	24x23	12	x		x	16	24x22	2081
	6090	29x23	8	x			10	21x20	2072

Tabell 21; Statistiske data til Bygg V, (fase 1 og fase 2).

Alle stolpehullene ble snittet. Stolpehullene knyttet til fase 1 var generelt litt større i plan og dypere i profil, enn de tilknyttet fase 2. Foruten A2072 inneholdt alle varmepåvirket skoningsstein som var synlig i overflaten og nedover i profilet. Øvrig fyll besto av gråbrun, humusholdig sand og litt grus. Det ble ikke funnet spor etter utskifting av stolpe i stolpehull A2034, hvilket kan bety at bygget har vært kun en-faset.

6.1.7. BYGG VI OG BYGG VIII

Bygg VI og VIII omfattet ti stolpehull fordelt på to firestolperskonstruksjoner som lå innenfor husområde III (se også kap. 7.1.4). Byggene kan ikke ha vært samtidige, da deres konstruksjons-elementer overlappet hverandre. Det er mulig de representerer ulike faser av et bygg som har blitt gjenbygd på samme sted i stedet for reparert. Det ble derimot påtruffet dobbel-stolpehull blant strukturene knyttet til Bygg VI som antyder at det har blitt reparert, og derfor trolig har vært flerfaset. Bygg VIII kan være en tidligere eller eldre fase av Bygg VI, men for enkelhetens skyld i deres presentasjon ble de tildelt hvert sitt nummer. Videre skal påpekes at to av stolpehullene i Bygg VIII, A1876 og 1843, også forekommer i fortolkningen av Hus III, alt. 1 (se kap.7.1.4).

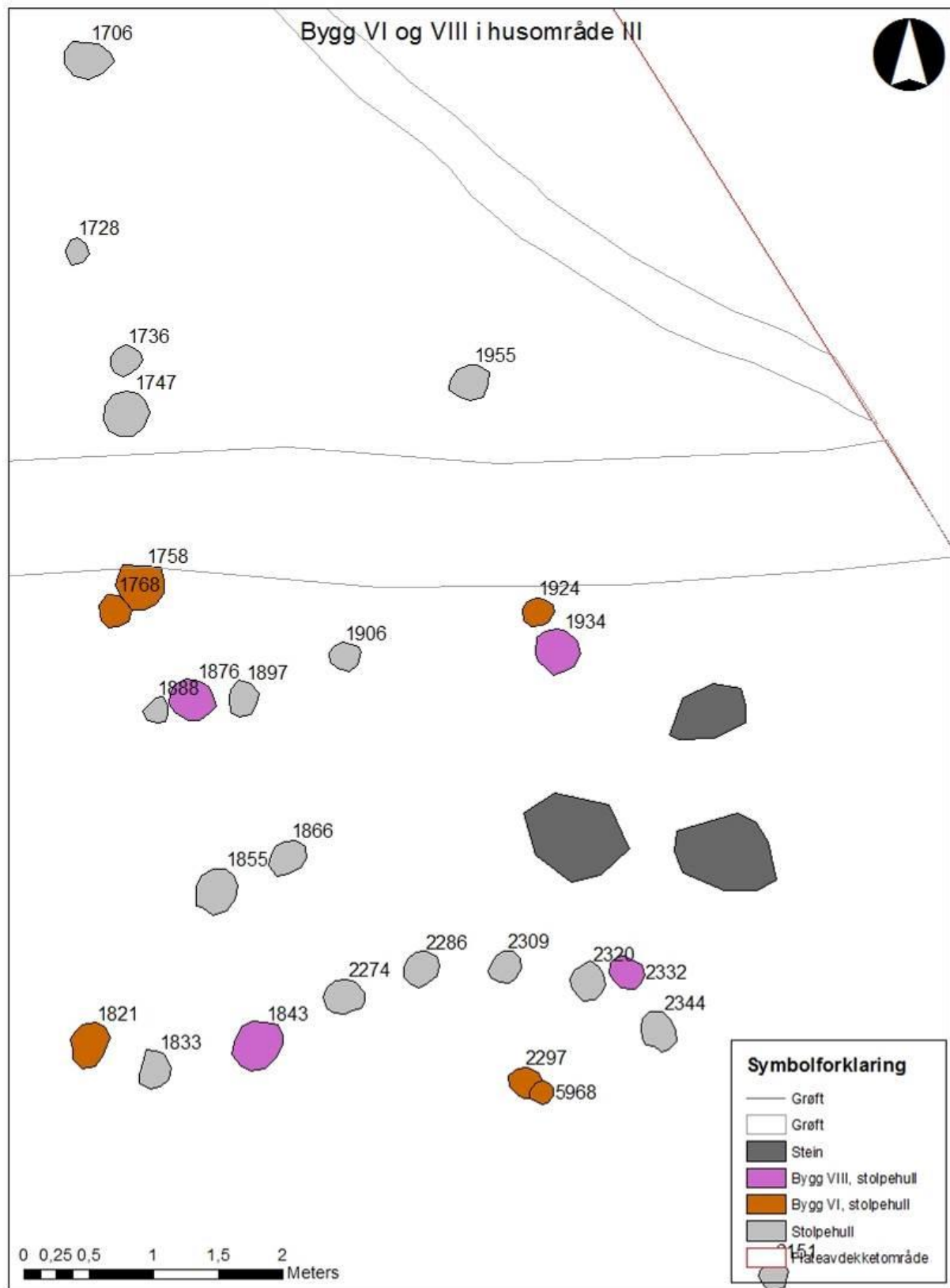
Hus	Hus lengde	Hus bredde	Hjørnestolpehull
Bygg VI	Ca. 3,6 m	Ca. 3,3 m	A1768/1758, A1821, A1924, A2297/5968
Bygg VIII	Ca. 2,9 m	Ca. 2,7 m	A1843, A1876, A1934, A2332

Tabell 22; Sammenfatning av konstruksjon.

Bygg VI var rektangulært, orientert nordnordøst-sørsørvest, mens Bygg VIII var tilnærmet firkantet og orientert nordvest-sørøst. Alle stolpehullene ble snittet. De hadde relativt lik størrelse i plan, men dybden var generelt litt større i strukturene knyttet til Bygg VIII. Stolpehull A1758/1768 var imidlertid gravd delvis ned i aur som kan forklare den grunne dybden, og være bakgrunnen til at stolpen måtte byttes. Alle stolpehullene i Bygg VI, og to i Bygg VIII, inneholdt varmepåvirket skoningsstein som var synlig i overflaten og nedover i profil. Øvrig fyll besto av gråbrun, humusholdig sand og litt grus, samt at enkelte var iblandet litt kull. Det ble ikke funnet spor etter utskifting av stolpen i A1843 og A1876. Det er derfor mest sannsynlig at kun en av tolkningene, (Bygg VIII og Hus III, alt.1), er korrekt.

	A-nr.	Mål plan, cm	Dybde, cm	Skonings-stein		Skonings-stein	Dybde, cm	Mål plan, cm	A-nr.
Bygg VI	1758/1768	34x33 25x21	6 8	x x		x	15	25x20	1924
	1821	30x28	22	x		x	13 8	30x26 24x15	2297/5968
Bygg VIII	1876	37x35	22			x	14	39x27	1934
	1843	35x29	19	x			16	26x26	2332

Tabell 23; Statistiske data til Bygg VI og VIII.

Figur 25; Strukturene knyttet til Bygg VI og VIII. (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 19/02.2015, K. Sæther).

6.2. AKTIVITETSSONER OG KULTURLAG

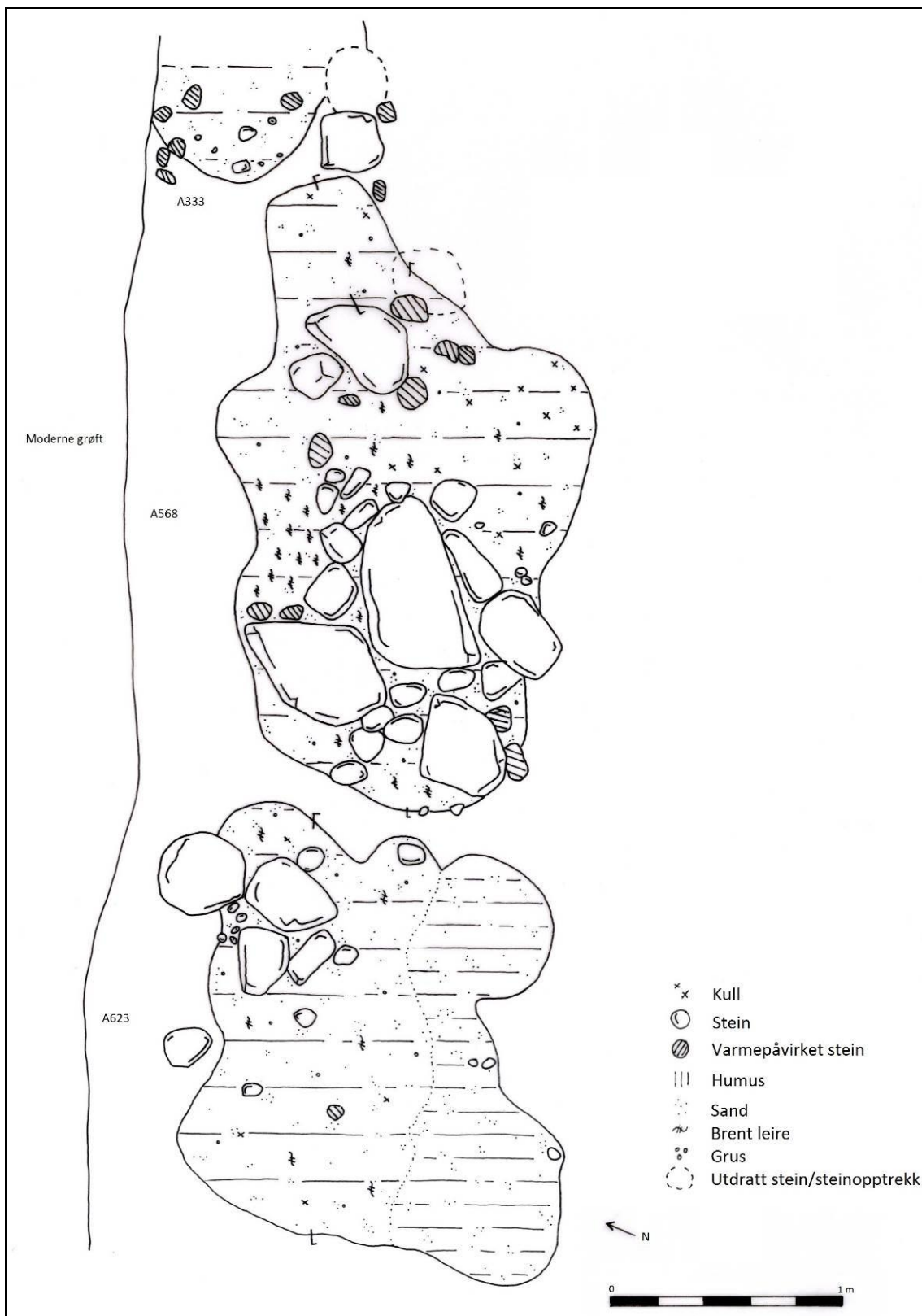
I alt er tolv strukturer (5 %) tolket som kulturlag eller rester av slike. Flere av kulturlagsrestene ble påvist i naturlige søkk eller mulige gamle steinopptrekk. De ble tolket som kulturlag på bakgrunn av deres sammensetning av humus, kull og ofte brent leire, og mange var funnførende. Fem av strukturene tolket som kulturlag(rest) er satt i sammenheng med en av husfortolkningene. Videre var det tre kulturlag, A101, A568 og A623, som skilte seg særskilt ut, og disse er tolket/definert som mulig ovnsrelaterte aktivitetssoner.

Aktivitetssonene ble påtruffet sentralt på feltet, like nordvest for Hus I. Alle omfattet steinpakning i tillegg til kulturlag. To av kulturlagene, A568 og A623, lå nesten inntil hverandre, og var flankert øst og vest av henholdsvis kokegrop A465 og dobbel-stolpehull A333. Ca. 3 m nordøst for disse, og adskilt av en moderne grøft, lå kulturlag A101.

Kulturlagene A101 og A568 ble prioritert for uttak av naturvitenskapelige prøver fordi undersøkelse viste at deler av A623 omfattet steinopptrekk og/eller røtter. De andre kulturlagene ga derfor bedre grunnlag for gode prøveuttak.

Figur 26; Fra bunn til topp av foto; Dobbeltstolpehull A333, aktivitetssone A568, aktivitetssone A623 og kokegrop A465 i plan, (foto; Cf34799_280).

Figur 27; Plantegning av aktivitetssone/kulturlag A568 og A623.

6.2.1. AKTIVITETSSONE A101

Strukturen var klart avgrenset i plan og besto tilsynelatende av en rektangulær nedgravning med steinpakning, ca. 230x175 cm, orientert NNV-SSØ. En gradvis avsmalnende grøft var tilknyttet rektangelets sørvestre hjørne. Grøften målte ca. 590x75 cm og var orientert øst-vest.

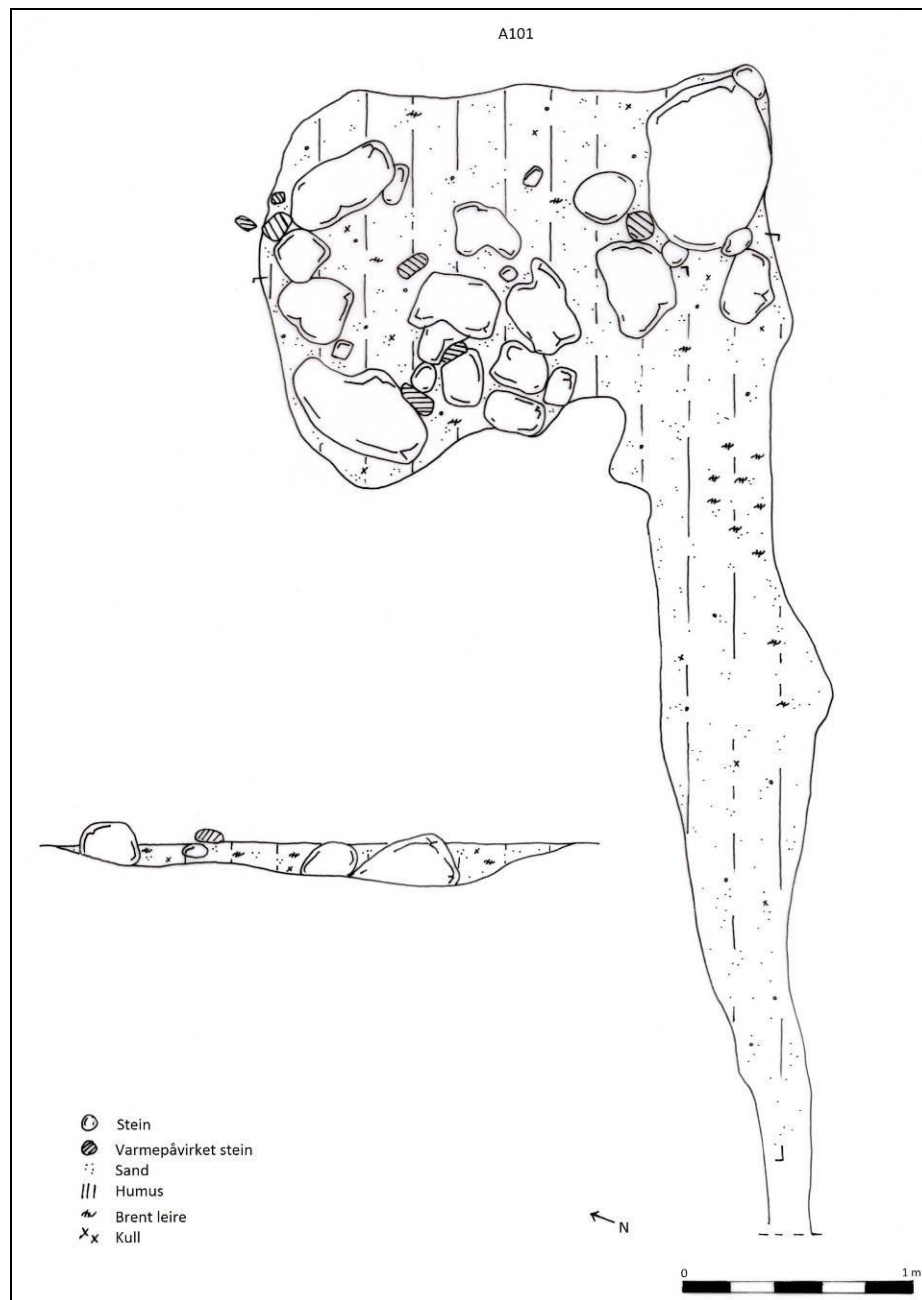

Figur 28; A101 i plan, (foto; Cf34799_8).

Flere store stein (størst 80x50 cm) var godt synlig i nedgravningens overflate, og spesielt de som lå sentralt i strukturen fremsto som flate. Delvis over og mellom steinene besto fyllet av mørk gråbrun/rødbrun sand/silt, trolig varmepåvirket, som var iblandet humus, kull og svært flekket av rødbrent leire. Under rensing ble det påtruffet flere skår av keramikk (F5534/ C59840/1). Fyllet i grøften var lik fyllet i nedgravningen foruten en større konsentrasjon av rødbrent leire, og kull i østlig halvdel nærmest rektangelet, og ingen stein. Den rektangulære nedgravningen ble undersøkt med et snitt på langs (nord-sør) og fullstendig tømt, men ikke før steinene var blitt helt blottlagt og dokumentert in situ. Grøften ble undersøkt med et langt snitt på langs (øst-vest).

Figur 29; «Rektangelet» snittet i A101 (Cf34799_314).

Figur 30; Plan- og profiltegning av aktivitetssone/kulturlag A101.

Det var ikke mulig å skjelne en avgrensning/klart skille mellom grøft og rektangel i profil, da fyllet i begge var svært likt, noe som antyder at disse er samtidige og et resultat av samme aktivitet. I de første ca. 3 m av grøften fra rektangelet viste profilet en større konsentrasjon av rødbrønt leire og kull. Spesielt i to områder var konsentrasjonen stor. En av konsentrasjonene fremsto i profil som avrundet og avgrenset i bunn av svært kullblandet sand. Østlig ende av grøften besto av mørk gråbrun humus- og kullblandet sand, og enkelte flekker rødbrønt leire. Størst dybde i grøften var 18 cm.

Figur 31; Konsentrasjon av brent silt og leire i grøft A101, (foto; Cf34799_453).

Fyllet i rektangelet var likt det som ble påtruffet i plan, men under eller helt inntil steinene var fyllet litt mørkere. Flere keramikkskår ble funnet mellom steinene og i laget forøvrig (C59840/1). Snittet viste at steinene lå i bunn av kulturlaget og ikke i undergrunnen, hvilket tilsier at de har blitt intensjonelt deponert og ikke er et resultat av natur. Denne tolkningen er også forsterket av at to keramikkskår ble funnet under en stein (F5920/C59840/1). Steinene var tydelig pakket/plassert tett inntil hverandre med en flatside opp for å skape en stabil, tilnærmet vannrett flate. Det var også tydelig at flere av steinene var blitt varmeutsatt uten å være skjørbrente. Det ble imidlertid ikke funnet bruksspor på steinene.

Keramikken som ble funnet er av rødbrunt og gråbrunt, mellomgrovt magret gods fra minst tre kar. Tykkelsen på karene har variert mellom 0,3 og 1 cm.

Det ble tatt en makroprøve (C59840/12) fra grøften og rektangelet til A101, og det er vasket ut kullprøve fra begge (C59840/11).

MP.nr.	Struktur	Analyseresultat
5874	Grøft	1 bit torv/myrmalm, 1 korn
5906	Rektangel	1 bit smeltet leire

Tabell 24; Makroprøver fra A101 og deres analyseresultater.

Det ble gjort svært få funn i makrofossilprøvene, kun litt myrmalm, ett korn og en bit smeltet leire. Funnene av mye brent leire og biten av smeltet leire indikerer at strukturen kan være rester etter en ovn. Grøften kunne da tolkes å være en luftekanal som kunne regulere temperaturen i ovnen. Kullbitene som fremkom i prøvene var imidlertid avrundete og nedslitt, hvilket indikerer at disse har ligget eksponert. Dette åpner for muligheten av at den smeltede biten med leire og kullet er tilkommet anlegget fra annen kulturbetinget aktivitet i nærområdet (Moltsen 2014:5). Kornet som ble funnet i prøven fra grøften og kull fra rektangelet er radiologisk datert. Dateringene fra A101 er relativt sammenfallende til førromersk jernalder.

Pnr.	Cnr	Struktur	Datert materiale	Ukalibrert C14-dat.	Kalibrert datering 2 sigma (OxCal.)
PM5874	C59840/12	Grøft	Korn	2170±33	370-110 f.Kr
PK5907	C59840/11	Rektangel	Selje, vier/osp	2120±30	350-40 f.Kr

Tabell 25; Oversikt over daterte prøver fra A101.

6.2.2. AKTIVITETSSONE A568

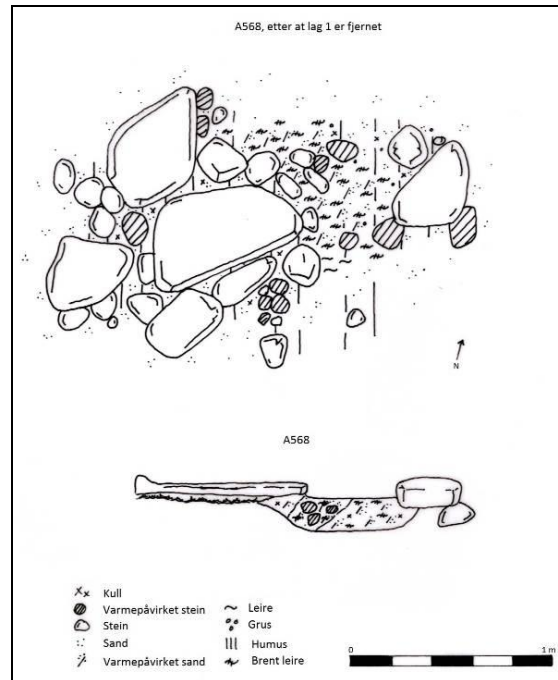
A568 besto av en ujevn, avlang nedgravning, ca. 270x165 cm, med mulig kort grøft i nordøst, ca. 50x50 cm. Strukturen var fylt av en steinpakning som fordelte seg øst og vest i strukturen med størst andel i vest. Flere av steinene var store (størst 75x50 cm) og omfattet enten flate heller eller stein som var relativt flate i toppen. Delvis over og mellom steinene besto fyllet av mørk gråbrun/rødbrun sand/silt, stedvis synlig varmepåvirket, iblandet humus, kull og flekket av rødbrunt leire, som var svært konsentrert i nordlig del. Strukturen ble undersøkt med et lite snitt i øst og et på langs (vest-øst), og fullstendig tømt, men ikke før steinene var helt blottlagt og dokumentert in situ.

Figur 32; A568 i plan, (foto; Cf34799_287).

Figur 33; A568 i plan etter lag 1 er blitt fjernet, (foto; Cf34799_306).

Figur 34; Plantegning etter lag 1 er fjernet, samt profiltegning av aktivitetssone/kulturlag A568.

Snitting viste at strukturen ikke omfattet en nedgravning, men et kulturlag bestående av tre lag, som lå rundt og delvis under en steinpakning. Lag 1 lå på toppen og var synlig i plan, største tykkelse var ca. 6 cm. Da lag 1 ble fjernet fra mellomrommet mellom den todelte steinpakningen fremkom to lag (2 og 3) av svært varmpåvirket silt, og delvis leire. Lag 2 besto av brunrød litt humusholdig, varmpåvirket silt/sand som var noe klebrig og iblandet litt kull, og med største tykkelse 15 cm. Lag 2 var delt av et parti bestående av lag 3 som omfattet klebrig, rødbrun, varmpåvirket silt, iblandet litt kull og varmpåvirket, nevestor stein. Det ble i tillegg påvist mørk, sandblandet humus under enkelte stein som sannsynligvis var gammel matjord. Det betyr at steinene var bevisst deponert. Undersøkelsen forsterket inntrykket av at steinen også her var pakket/plassert tett inntil hverandre med en flatside opp for å skape en stabil, tilnærmet vannrett flate. Det var også tydelig at flere av steinene var blitt varmeutsatt uten å være skjørbrente, men det ble ikke funnet bruksspor på steinene.

Figur 35; A568 profil, (foto; Cf34799_313).

En makroprøve (C59840/12) ble tatt mellom steinene. Under vasking av prøven fremkom to små fragmenter av brent bein.

MP.nr.	Analyseresultat
5889	Enkelte biter brent og smeltet leire, 4,5 byggkorn, 10 hønsegras, 2 vindeslirekne, 13 rød hønsegras, 12 vassarve, 4 linbendel, 2 meldestokk, 1 vill lin, 2 størr, 8 slåttstorr

Tabell 26; Analyseresultat av makroprøve fra A568.

Det ble påvist korn, flere frø fra ugressplanter, samt brent og sintret leire i prøven. I tillegg var kullet som ble påvist i prøvene skarpkantet, hvilket betyr at de har ligget beskyttet mellom steinene siden de ble brent. Den smeltede leiren indikerer at det har vært høye temperaturer på stedet, hvilket tilsier at det har vært et lukket og godt ventilert anlegg. Funnene av korn og ugressfrø antyder at anlegget er brukt i tilknytning til ristning/tørking av korn eller tilberedning av mat (Moltsen 2014:5).

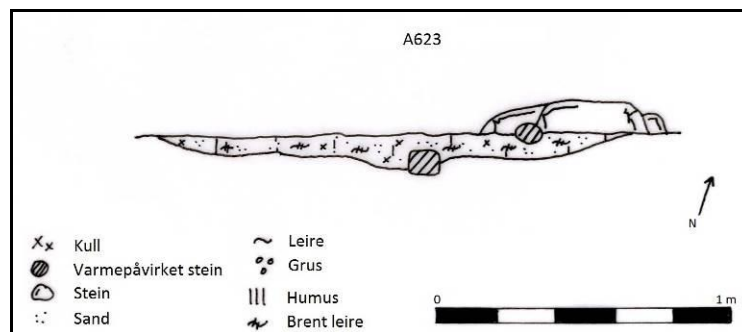
Korn fra anlegget er blitt brukt til radiologisk datering. Prøven er datert til overgangen førromersk jernalder/romersk jernalder.

Pnr.	Datert materiale	Ukalibrert C14-dat.	Kalibrert datering 2 sigma (OxCal.)
PM5889	Korn	2005±30	90 f.Kr-70 e.Kr

Tabell 27; Oversikt over datert korn fra A568.

6.2.3. AKTIVITETSSONE A623

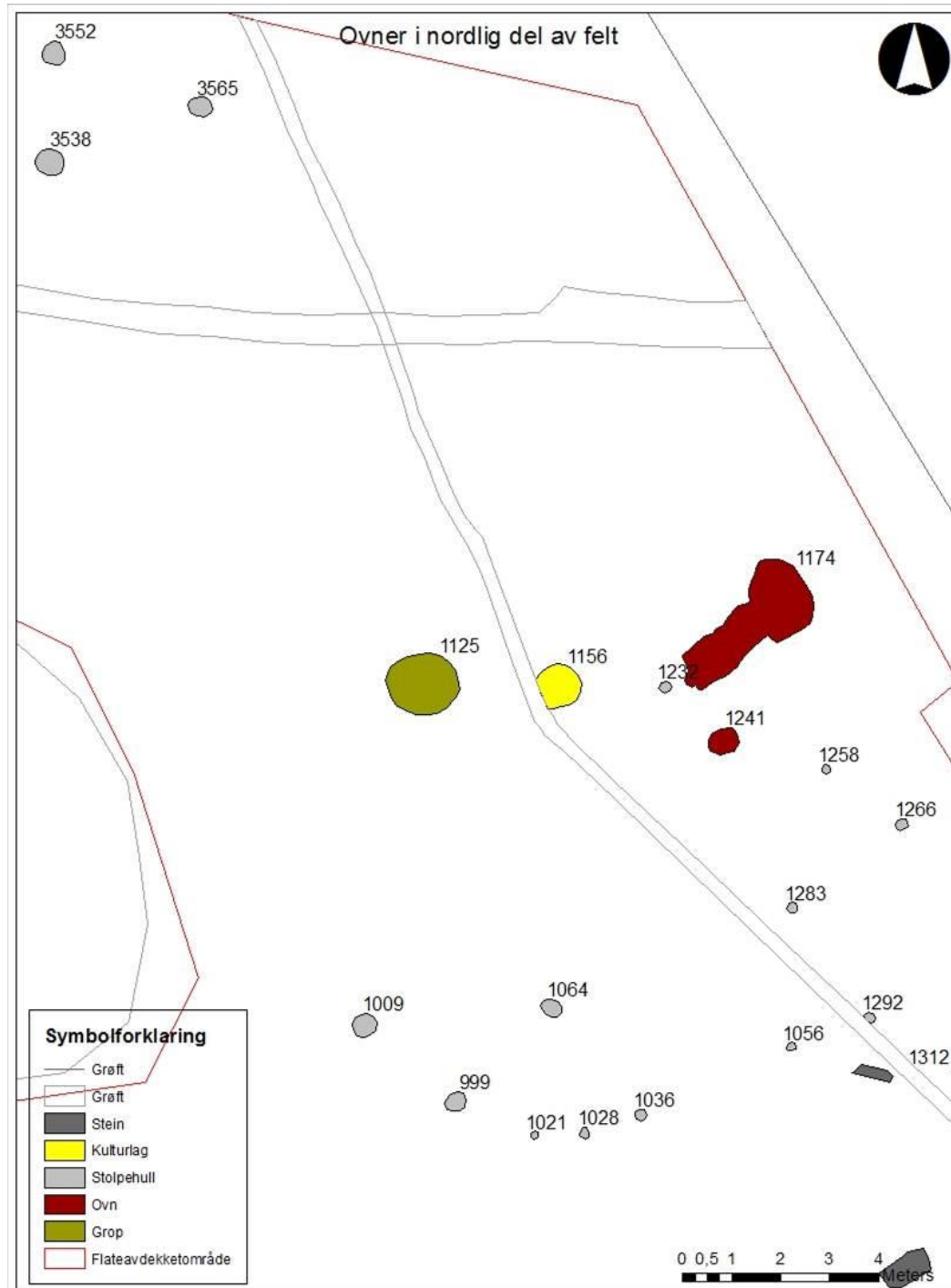
Strukturen ble avdekket ca. 10 cm vest for A568. Den hadde ujevn form i plan, målte 1180x160 cm, og var delvis uklart avgrenset i plan og profil. To lag var synlig i overflaten, og disse mer eller mindre delte strukturen i en nordlig og sørlig halvdel. Undersøkelse viste at massen i sør var av naturlig opphav, trolig fra en rot, muligens et steinopptrekk. I nord besto strukturen av flere relativt tettpakket stein i nordøst som var omringet av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull, rødbrent/sintret leire og litt grus. Steinen var delvis varmepåvirket og plassert med den flateste siden opp. Snitting viste at to av steinene var blitt plassert på gammel markoverflate. Det ble funnet et gråbrunt keramikkskår (C59840/2) av finmagret, tykt (0,7 cm) gods fra et brukskar, samt en bit slagg (C59840/10) i overflaten.

Figur 36; Profiltegning av aktivitetssone/kulturlag A623.

6.3. OVNER OG AVFALLSGROP

I nordlig del av feltet ble det påtruffet et fåtall strukturer som lå relativt tett, foruten noen stolpehull som lå litt mer spredt. De tre strukturene A1125, A1174 og A1241 utpekte seg som uvanlige i forhold til øvrige funn på feltet, og de ble derfor prioritert til prøveuttak og analyse.

Figur 37; Oversikt over nordlig del av feltet (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 19/02.2015, K. Sæther).

6.3.1. BUNN AV OVN A1174

A1174 var stedvis ujevn, men klart avgrenset i plan. I plan liknet strukturen to sammenhengende strukturer bestående av en lineær, litt bred grøft (ca. 200x85 cm), orientert nordøst-sørvest, og en oval nedgravning (ca.165x110 cm), orientert nordvest-sørøst. Strukturens form i plan fremsto som et "nøkkelhull".

Figur 38; A1174 plan (foto; Cf34799_34).

Fyllet i grøften og nedgravningen var ganske ulik. I grøften var det mørk gråbrun, humusholdig sand, iblandet en del kull og flekket med rødbrunt leire, enkelte smeltet/sintret (C59840/7). I nedgravningen var fyllet i nord gråbrunt med gulbrune sjatteringer som omfattet sand, litt humus og kull. I sør var fyllet mer en blanding mellom fyllet i grøften og det i nord. Overgangen mellom de ulike fyllene var uklar i plan. Et langsgående snitt ble gravd i grøften, og et i nedgravningen.

Figur 39; Nordøst-sørvest profil i A1174 (foto; Cf34799_345).

Snittet viste at grøften besto av det samme fyllet som i plan, og det var klart avgrenset mot undergrunnen. Grøften var imidlertid relativt ujevn i bunn og hadde derfor ulik dybde, 2-10 cm. Det kunne minne om rester av kulturlag som var blitt liggende i et naturlig søkk i terrenget, i stedet for i en nedgravning. Det ble påtruffet flere biter med rødbrunt leire, enkelte keramikkskår (C59840/4) samt noen små fragmenter av brent bein (C59840/9). Det var mulig å skjelne en avgrensning mellom grøften og nedgravningen, men denne var litt svak.

Snittet i nedgravningen viste også det samme fyllet som i plan. Fyllet var klart avgrenset mot undergrunnen, men strukturen fremsto ikke som en klar nedgravning. Det kunne nesten virke som om det var kulturlag som var blitt liggende igjen i naturlige søkk i bakken. Bunnen var ujevn bestående av buet, bolleform (15 cm dyp) i sør og et grunt søkk (6 cm dyp) i nord. Det ble funnet et par keramikkskår i denne delen av strukturen under snitting (C59840/4).

Figur 40; Nordvest-sørøst profil i A1174, (foto; Cf34799_344).

En makroprøve (C598340/12) ble tatt fra den delen som liknet en grøft.

MP.nr.	Analyseresultat
5942	25 biter forglasset leire, 2 smeltet og 2 brent leire, 3 slagg/aske, 32 naken byggkorn, 7 bygg, 1 enkorn, 18 emmer, 41 udef. korn, 4 linbendel, 1 vindeslirekne, 3 vassarve, 3 hønsegras, 9 meldestokk, 3 rød hønsegras, 2 småsyre, 1 krybsoleie

Tabell 28; Analyseresultat av makroprøve fra A1174.

I prøven ble det påvist en del forglasset/sintret leire, samt smeltet og brent leire. Funnene peker alle i retning av et ovnsanlegg eller en liknende godt ventilert og lukket struktur. De få bitene med brent leire indikerer imidlertid at det var kun nederste del av anlegget som var bevart (Moltsen 2014:6).

Det ble også påvist en del ulike kornsorter og frø fra ugressplanter i prøven. Flere av kornene var av nakenbygg. Dette tilsier at anlegget ikke kan ha blitt brukt til bare korntørking, men trolig også/eller matlagning (Ibid.).

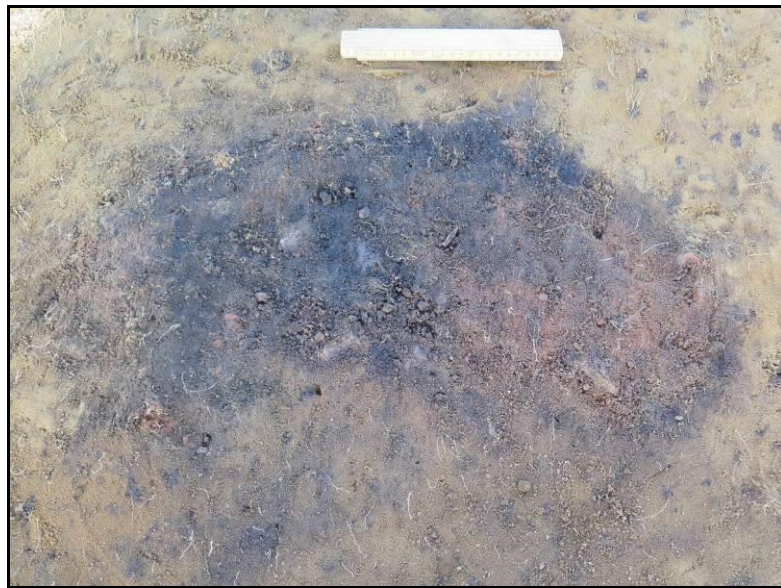
Korn fra anlegget er blitt brukt til radiologisk datering. Prøven er datert til førromersk jernalder.

Pnr.	Datert materiale	Ukalibrert C14-dat.	Kalibrert datering 2 sigma (OxCal.)
PM5942	Korn	2115±32	350-40 f.Kr

Tabell 29; Oversikt over daterte prøver fra A1174.

6.3.2. BUNN AV OVN A1241

A1241 hadde konkav, oval form, og målte ca. 64x32 cm i plan. Kullholdige spor i undergrunnen mot sørøst indikerte at den trolig var en rest etter en større struktur med opprinnelig rund eller oval form. Til tross for den ujevne formen var strukturen svært godt synlig mot undergrunnen på grunn av mye brent leire og silt, spesielt i østlig del og sørvestlig avgrensning. Mellom de rødbrune partiene og i store deler av avgrensningen besto strukturen av gråsvart, svært kullholdig, humusholdig sand, flekket med brent leire. Strukturen ble snittet og deretter fullstendig tømt.

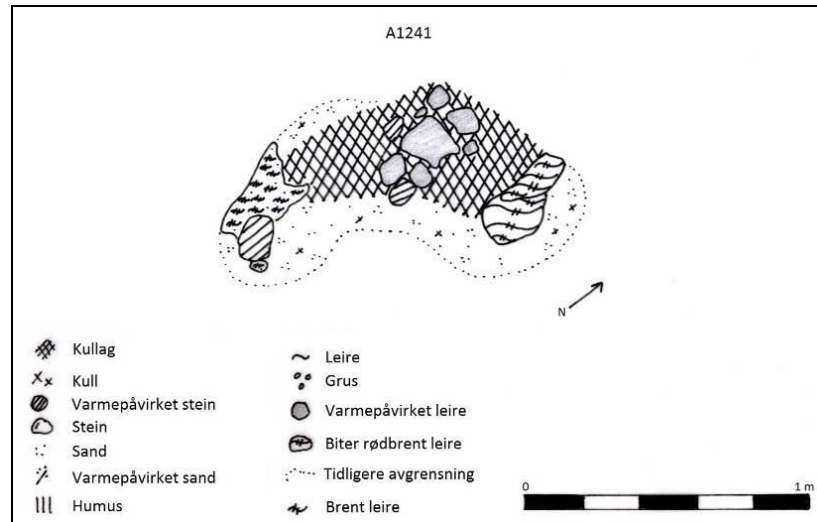

Figur 41; A1241 i plan, (foto; Cf34799_343).

Under snitting ble det tydelig at strukturen i østlige avgrensning besto av store biter av brent leire som kunne være leireklining/fôring, mens det i midten fremkom tykke biter med grå varmepåvirket leire. Det ble derfor besluttet å formgrave hele strukturen nedover i plan.

Figur 42; A1241 profil, (foto; Cf34799_348).

Figur 43; Plantegning etter øvre fyll er fjernet, av bunn oven A1241.

Da det øvre fyllet som var synlig i plan ble fjernet var det tydelig at nordlig og østlig avgrensning var foret av delvis kompakt rødbrent leire, hvorav en 2,5 cm tykk bit kunne tas ut (F5946/C59840/8). Leirens bruddkanter indikerer at den er magret med strå/gress. En liknende foring var også tydelig i vestlig avgrensning, men her var leiren smuldrete og rødbrent. I midten besto fyllet av et kullag som var litt sandblandet. Det ble påtruffet små biter av brent bein i laget, men disse var for fragmentariske til at de kunne sames inn.

Figur 44; Brent og ubrent leireføring i A1241 (foto; Cf34799_352).

Kullaget avgrenset strukturen som var 8 cm dyp, men midt i laget ble det avdekket et ujevnt, oppsprukket flak (ca. 15x10 cm) med mørk grå varmpåvirket leire (F5946/C59840/8). Inntil leireflaket ble det påtruffet en håndfull små (5x4 cm) varmpåvirket stein. Leireflaket er sprukket i flere deler, men disse viser at det har vært ca. 2 cm tykt og magret med småstein. Det er i tillegg

avtrykk etter kullbiter og strå/gress på leirens overflate. En makroprøve (C59840/12) ble tatt fra øvre del av fyllet.

MP.nr.	Analyseresultat
5944	Enkelte biter smeltet leire, plantemagret brent leire, aske, 4 byggkorn, hasselnøttskall, 3 vindeslirekne, 3 hønsegras

Tabell 30; Analyseresultat av makroprøve fra A1241.

Det ble påvist korn, enkelte frø fra ugressplanter, samt smeltet leire og plantemagret brent og sintret leire i prøven. I tillegg var kullet som ble påvist i prøvene skarpkantet, hvilket betyr at de har ligget beskyttet i strukturen siden de ble brent. Den smeltede leiren indikerer at strukturen representerer en høytemperert ovn, og den magrede leiren er trolig fra ovnskapen. Dette likner da også den brente leiren tatt ut av strukturen under utgravning. Tilstedeværelsen av korn, hasselnøttskall og ugressfrø antyder at ovnen er brukt i tilknytning til tørking av korn eller tilberedning av mat (Moltsen 2014:6).

Korn fra anlegget er radiologisk datert til eldre førromersk jernalder.

Pnr.	Datert materiale	Ukalibrert C14-dat.	Kalibrert datering 2 sigma (OxCal.)
PM5944	Korn	2315±33	490-210 f.Kr

Tabell 31; Oversikt over daterte prøver fra A1241.

6.3.3. AVFALLSGROP A1125

A1125 fremsto som oval, 160x127 cm, i plan med en stor varmpåvirket stein i sørøst. Snitting av strukturen viste at den var 19 cm dyp, med flat bunn og skrå sidekanter, og var fylt av homogen masse fra topp til bunn. Fyllet besto av mørk gråbrun, svært humusholdig sand, iblandet nevestor, varmpåvirket stein, samt flekket med rødbrunt leire og kull. Fire bukskår (C59840/3) fra trolig to, lys rødbrune brukskar ble funnet i fyllet. Godset til karene er finmagret, mellom-tykt og tykt.

Figur 45; Profilet til avfallsgrop A1125 (foto; Cf34799_342).

En makroprøve (C59840/12) ble tatt fra fyllet.

MP.nr.	Analyseresultat
5932	Enkelte biter slagg, smeltet/forglasset leire, 4 byggkorn, 1,5 kveite, 1 emmer-spelt, 8 udef. korn, 3 rød hønsegras, 2 hønsegras, 1 tungras

Tabell 32; Analyseresultat av makroprøve fra A1125.

Det ble påvist ulike kornsorter, noen frø fra ugressplanter, samt smeltet/forglasset leire og slagg i prøven. I tillegg var kullet i prøvene skarpkantet, hvilket betyr at det har ligget beskyttet mellom steinene siden de ble brent. Den smeltede/forglasset leiren indikerer at strukturen kunne være en ovn eller grop fylt med avfall fra ovn (Moltsen 2014:7). Med bakgrunn i strukturens sammensetning og de relativt få funnene av brent leire, er den sistnevnte tolkningen som avfallsgrop mest sannsynlig. Tilstedeværelsen av korn og ugressfrø antyder at avfallet er fra en ovn eller liknende brukt i tilknytning til ristning/tørking av korn og/eller tilberedning av mat (Ibid.).

Korn fra anlegget er radiologisk datert til eldre førromersk jernalder.

Pnr.	Datert materiale	Ukalibrert C14-dat.	Kalibrert datering 2 sigma (OxCal.)
PM5932	Korn	2234±30	390-200 f.Kr

Tabell 33; Oversikt over daterte prøver fra A1125.

6.4. KOKEGROPER/ILDSTEDER

Den nest største funnkategorien på lokaliteten var kokegroper/ildsteder (19 stk.), som utgjorde ca. 8 % av det totale antallet strukturer. Disse lå relativt spredt utover feltet foruten i nord og sør. Ti av strukturene ble undersøkt nærmere, og fire er radiologisk datert. To av de daterte kokegroperne, A3700 og A4850, er tidligere omtalt i samband med Hus VII.

A440

Kokegropen lå ca. 20 cm vest for Hus I. Den var rund, 100x90 cm, og klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil av kullrand, og stedvis rødbrønt sand. Varmepåvirkete stein ble påtruffet gjennom hele fyllet som besto av mørk gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull, rødbrønt leire og litt grus. Strukturen var 18 cm dyp, og det ble funnet et keramikkskår under snitting. Kull fra kullranden er datert 555-650 e.Kr som tilsvarer overgangen folkevandringstid-merovingertid.

A874

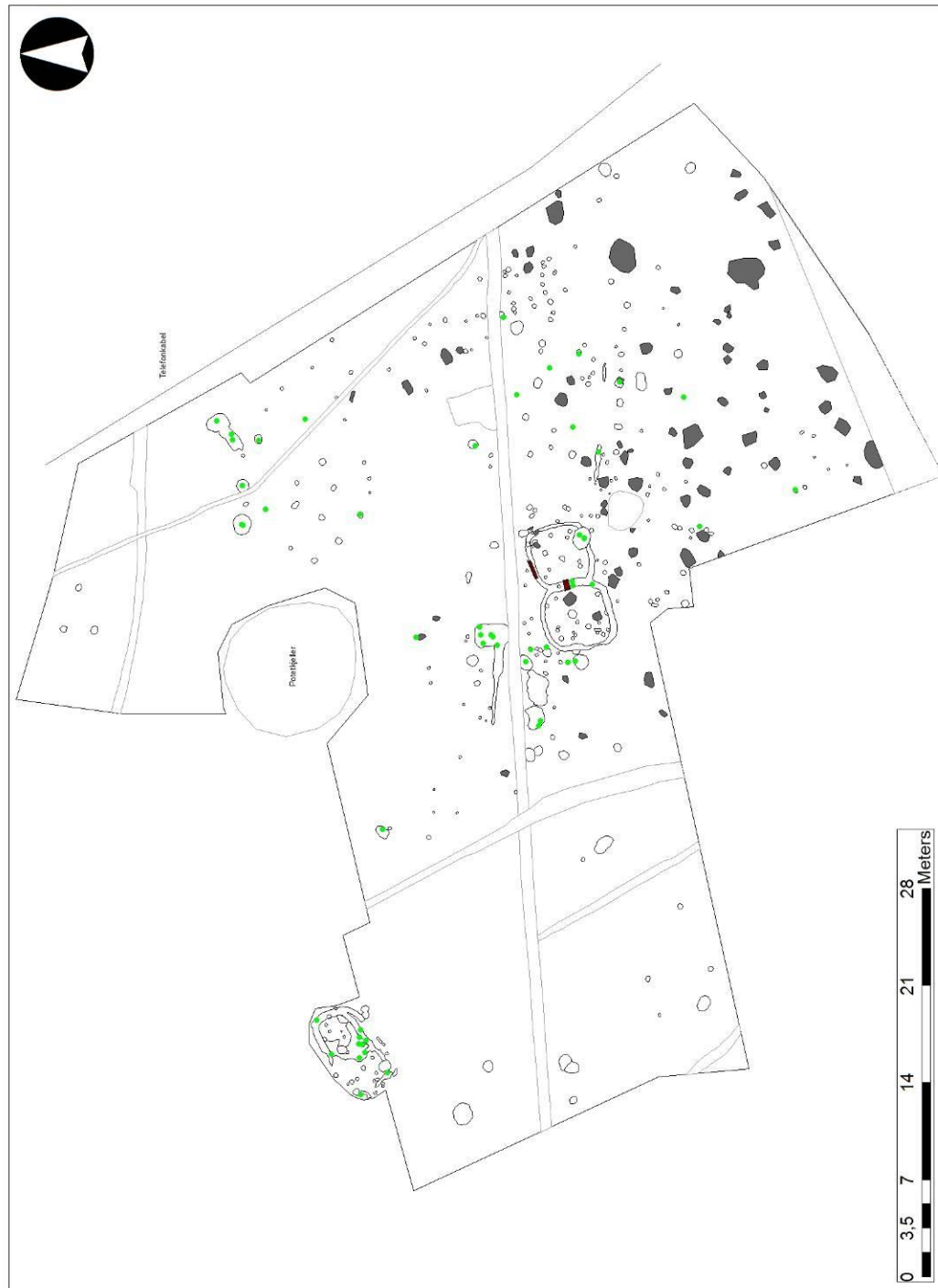
Kokegropen var rund, 155x148 cm, klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil, og 22 cm dyp. I plan var den avgrenset av kullrand, samt rødbrønt silt/sand i sør. Kullranden avgrenset hele strukturen i profil. Det lå flere varmpåvirkete stein over og i kullranden. Øvrig fyll besto av mørk gråbrun, humusholdig sand/silt, iblandet kull. Kull fra kullranden er datert 160 f.Kr -60 e.Kr som tilsvarer overgangen før-romersk og romersk jernalder.

6.5. FUNN

Fnr	Cnr	Anr	Hus/ Bygg	Strukturtype	Gjenstand	Vekt, g
5323	59841/15	Løsfunn		Løsfunn	Flintpil	
5384	59841/16	Løsfunn		Løsfunn	Proximal fragment av smalflekk, sylindrisk kjerne	
5533	59841/8	Løsfunn		Løsfunn	To bukskår	11,8
5534, 5893, 5894, 5895, 5896	59840/1	101		Aktivitetssone	16 bukskår, to randskår	69,6
5535	59841/9	Løsfunn		Løsfunn	Bukskår	4
5536	59841/4	1768		Stolpehull	Bukskår	2,1
5616	59837/4	1542		Kulturlag/inngangsparti	Mulig flintkjerne, 1 brent	
5617	59837/1	1542		Kulturlag/inngangsparti	Ni ruslemmet bukskår	53,5
5726	59838/1	5360	II	Stolpehull	Kvartsavslag	
5752	59841/14	2195		Stolpehull	Leirklining	42,8
5779	59839/4	4458	VII	Veggrøft	Sintret leire	19,5
5780, 5828, 5829, 5853	59839/2	4917	VII	Kulturlag	Fire bukskår	25,9
5806	59839/5	4917	VII	Kulturlag	Flint, mulig avslag, men også frostsprengt	
5826, 6128, 6129	59839/1	4458	VII	Veggrøft	Tre bukskår, randskår	32,5
5852	59839/3	5830	(VII)	Ildsted	Mange bukskår, ett randskår	67
5876	59841/1	333		Stolpehull	Bukskår	5,3
5885	59840/10	623		Aktivitetssone	En bit slagg	30,9
5902	59840/2	623		Aktivitetssone	Avskallet randskår	18,7
5911	59841/19	Løsfunn		Løsfunn	Flintfragment med retusj og cortex	
5912	59841/18	4216		Stolpehull	Flintfragment med retusj og cortex	
5924	59840/7	1174		Bunn ovn	Brent/sintret leire	44
5931	59840/3	1125		Avfallsgrop	Fire bukskår	38,5
5940, 5941	59840/4	1174		Bunn ovn	Tre bukskår, to randskår	34,3
5946	59840/8	1241		Bunn ovn	Stråmagret leireforing	161,4
5965	59841/6	5951		Stolpehull	Tre bukskår	35,4
5978	59841/20	Løsfunn		Løsfunn	Flint med cortex	
6132	59841/21	Løsfunn		Løsfunn	Flintavslag	
6182	59841/7	6134		Ildsted	Ti bukskår som er ruslemmet	36,5
6185	59841/10	Løsfunn		Løsfunn	Bukskår	1,2
6194	59841/16	1156		Kulturlag i steinopptrekk	Brent flint, fragment	
6198	59841/13	440		Kokegrop	Sintret leire	6,5
6222, 6223	59837/3	3747	I	Veggrøft	To bukskår	3,2
6252	59837/5	3747	I	Veggrøft	To flintfragment	
6253	59841/3	1283		Stolpehull	Bukskår	0,9
6254	59841/2	999		Stolpehull	To bukskår	3,5
6255	59841/11	Løsfunn		Løsfunn	Bukskår	14,3
6258	59841/22	790		Kulturlag i steinopptrekk	En bit slagg	17,9
6259	59837/7	1542		Kulturlag/inngangsparti	Hasselnøttskall	0,9
6260	59841/5	2108		Grøft	Bukskår	4,6
6265	59841/12	Løsfunn		Løsfunn	Bukskår	4,9
6266	59840/6	1125		Avfallsgrop	Brent/sintret leire	53,7
5885/200210	59840/5	623		Aktivitetssone	Sintret/brent leire	43,3
5946/200212	59840/8	1241		Bunn ovn	Varmepåvirket, grå leire(foring), bunn	117,1

Fnr	Cnr	Anr	Hus/ Bygg	Strukturtype	Gjenstand	Vekt, g
5924/200214	59840/9	1174		Bunn ovn	Brent bein	0,2
200216	59837/6	1542		Kulturlag/inngangsparti	Brent bein og tann	1,1
200218	59837/2	3719	I	Stolpehull	Bukskår	0,5
200220	59838/2	2236	II	Stolpehull	Sintret leire	0,6

Tabell 34; Oversikt over gjenstander funnet under utgravningen og deres kontekst.

Figur 46; Funndistribusjon på Kloppan. Funn markert med grønn prikk. (Kartgrunnlag: Statens kartverk. Tillatelsesnummer NE12000-150408SAS. Produsert 15/07.2015, K. Sæther).

Den største funnkategorien med hensyn til antall var keramikk, til sammen 488,12 g. Hovedandelen av disse ble påtruffet i strukturer, men flere ble også funnet spredt utover lokaliteten som løsfunn. Skårene er alle fra udekorerte brukskar, hovedsakelig bukskår av rødbrun, tykk, men relativt finmagret type. Skårene C59837/1 og C59841/7 skiller seg imidlertid ut ved å ha ru overflate fra ruslemming. Denne teknikken er kjent fra yngre bronsealder (1000 f.Kr.) i Norge, men er også blitt brukt så tidlig som eldre bronsealder i Sverige (Meling 2010). Teknikkens formål kan ha vært å gi bedre grep og større overflate som har gitt en mer effektiv oppvarming av karet under koking.

Figur 47; Ruslemmet keramikk, C59841/7, (foto Cf34977_487).

Det ble påtruffet fragmenter av naturflint over store deler av feltet. Det var i tillegg mye flint som kunne likne bearbeidet flint, men mange av disse var egentlig frostsprengt, avrundet av mekanisk slitasje, vannrullet og/eller patinert. Noen av disse ble innsamlet fra felt for nærmere gransking, og har deretter blitt kassert. Noen er innlemmet i museumssamlingen fordi de har spor (noen mulige) etter bearbeiding/tilvirkning før naturlige prosesser har satt sine spor senere. Tre av flintgjenstandene skiller seg imidlertid ut.

C59841/15 er en hel tangespiss med sak-tanning langs begge sidekanter lagd på kjerneavslag (Beckers type B). Denne kan dateres til mellom-neolitikum (3300-2350 f.Kr). Gjenstanden er et løsfunn som ble gjort ca. 1,40 m fra det to-skipete Hus II.

C59841/16 er et proximal fragment av smalflekket slått fra sylindrisk kjerne. Gjenstanden er et løsfunn påtruffet ca. 4,60 m nordøst for flintpilen.

C59838/1 er et kvartsavslag funnet i et stolpehull til takbærende stolpe A5360 i det to-skipete Hus II.

Figur 48; Tangepil, C59841/75, (foto Cf34977_486).

Det ble i tillegg innsamlet et utvalg av brent/sintret leire. Bitene som er innsamlet har spor etter magring (strå) eller har avtrykk etter å ha vært klint over flettverk. Mange av strukturene inneholdt rødbrent leire, der spesielt aktivitetssonene og ovnsstrukturene utpekte seg i forhold til mengde. Det var særlig i de to sistnevnte at det ble påtruffet sintret leire, men mindre biter ble også funnet i enkelte strukturer på feltet, og da spesielt i kulturlaget og veggrøften i Hus VII.

7. NATURVITENSKAPELIGE PRØVER OG ANALYSER

7.1. VEDART

PKnr.	Anr.	Strukturtype	Vekt, g	Tresort
5299	874	Kokegrop	3	10 stk=bjørk
5807	4850	Kokegrop	2,8	9 stk=3 or og 6 or/bjørk
5869	3700	Kokegrop	4	10 stk=6 bjørk og 4 or/bjørk
5907	101	Aktivitetssone/kulturlag	0,3	9 stk=1 or, 1 bjørk, 6 selje,vier/osp og 1 ubestemt
6186	440	Kokegrop	9,3	10 stk=bjørk

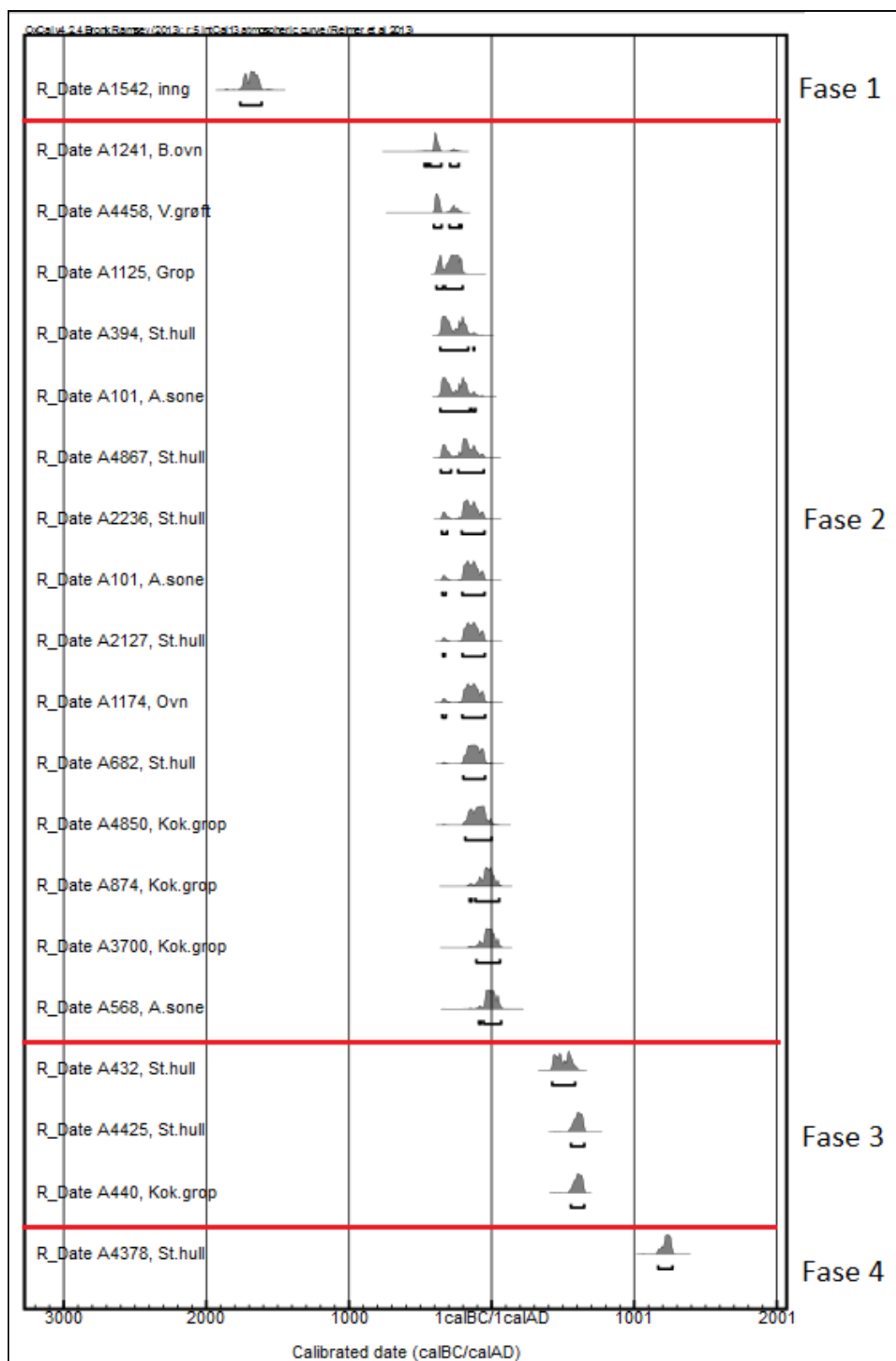
Tabell 35; Oversikt over vedartsbestemt prøver fra utgravningen på Kloppan.

7.2. DATERING

Det foreligger 20 radiologiske dateringer. Dateringene er gjort på følgende materiale; kull (5), hasselnøttskall (2), strå (1) og korn (12).

Pnr.	Anr.	C-nr.	Struktur	Hus	Uppsala Lab.nr	Datert materiale	Ukalibrert C14-dat.	Kalibrert datering 2 sigma (OxCal.)
PK5299	874	59841/23	Kokegrop		Ua-50531	Bjørk	2028±31	160 f.Kr -60 e.Kr
PK5615/ F6259	1542	59837/7	Inngangsparti		Ua-50535	Hasselnøtt-skall	3387±33	1770-1600 f.Kr
PK5807	4850	59839/5	Kokegrop	VII	Ua-50541	Or	2075±34	190 f.Kr-10 e.Kr
PK5869	3700	59841/23	Kokegrop	(VII)	Ua-50538	Bjørk	2019±31	110 f.Kr-70 e.Kr
PK5907	101	59840/11	Aktivitetssone		Ua-50525	Selje, vier/osp	2120±30	350-40 f.Kr
PK6186	440	59841/23	Kokegrop		Ua-50528	Bjørk	1454±30	555-650 e.Kr
PM5386	682	59837/9	Stolpehull	I	Ua-50530	Korn	2101±30	200-40 f.Kr
PM5527	432	59837/9	Stolpehull	I	Ua-50527	Korn	1541±30	420-590 e.Kr
PM5570	394	59837/9	Stolpehull	I	Ua-50526	Korn	2176±30	370-160 f.Kr
PM5590	4378	59837/9	Stolpehull		Ua-50539	Korn	811±30	1170-1270 e.Kr
PM5574	4425	59837/9	Stolpehull	I	Ua-50540	Strå	1453±31	555-650 e.Kr
PM5663	2236	59838/4	Stolpehull	II	Ua-50537	Korn	2127±31	350-40 f.Kr
PM5722	2127	59838/4	Stolpehull	II	Ua-50536	Korn	2115±30	350-40 f.Kr
PM5765	4867	59839/7	Stolpehull	VII	Ua-50543	Korn	2145±34	360-50 f.Kr
PM5773	4458	59839/7	Veggrøft (gammel)	VII	Ua-50542	Hasselnøtt-skall	2287±31	410-210 f.Kr
PM5874	101	59840/12	Aktivitetssone /grøft		Ua-50524	Korn	2170±33	370-110 f.Kr
PM5889	568	59840/12	Aktivitetssone		Ua-50529	Bygg korn	2005±30	90 f.Kr-70 e.Kr
PM5942	1174	59840/12	Bunn ovn		Ua-50533	Emmer korn	2115±32	350-40 f.Kr
PM5944	1241	59840/12	Bunn ovn		Ua-50534	Bygg korn	2315±33	490-210 f.Kr
PM5932	1125	59840/12	Grop		Ua-50532	Bygg korn	2234±30	390-200 f.Kr

Tabell 36; Oversikt over daterte prøver fra utgravningen på Kloppan.

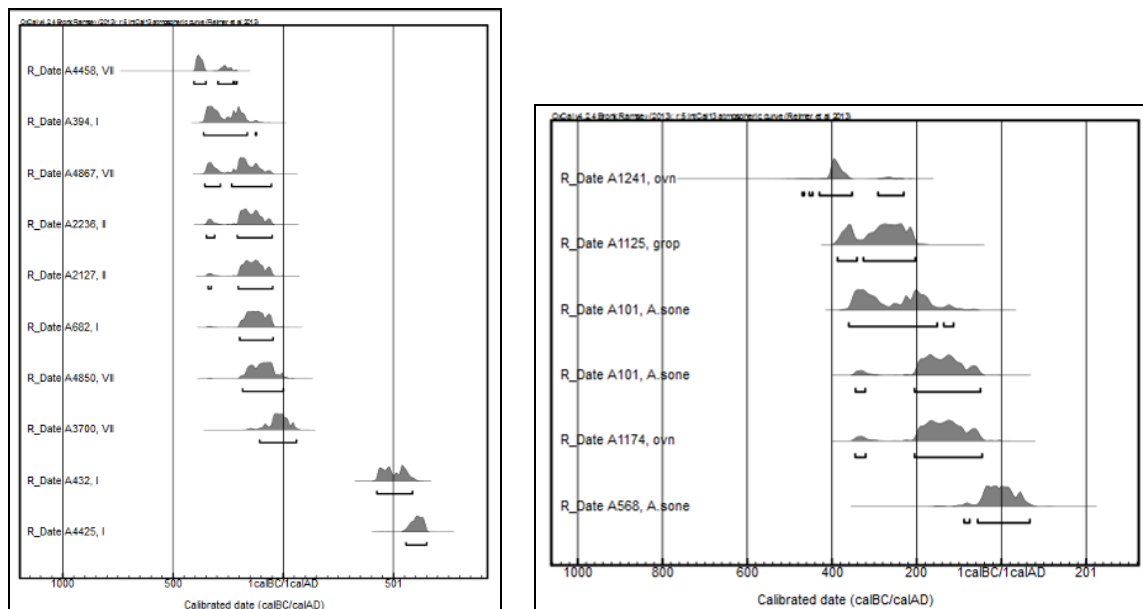
Figur 49; Radiologiske dateringer fra utgravningen på Kloppan fremstilt i en samlingstabell generert av OxCal (Atmospheric curve from Reimer et. al (2013); OxCal v4.2.4 Bronk Ramsey (2013): r5 IntCal13).

Dateringsresultatene strekker seg over et langt tidsspenn, 1770 f.Kr.-1270 e.Kr., som tilsvarer fra og med eldre bronsealder til midten av middelalder. Med bakgrunn i frekvens fordeler de seg innenfor fire faser, hvorav fase 2 er den mest omfattende.

- **Fase 1:** 1770-1600 f.Kr, eldre bronsealder
- **Fase 2:** 490 f.Kr-70 e.Kr, førromersk jernalder/tidlig romersk jernalder
- **Fase 3:** 420-650 e.Kr, folkevandringstid/ merovingertid
- **Fase 4:** 1170-1270 e.Kr, midten av middelalder

Fase 1 omfatter kun én datering, foretatt på et hasselnøttskall fra A1542. Strukturen ble i felt tolket som et mulig inngangsparti i Hus I, men dateringen tilsier at laget må knyttes til en eldre aktivitet (se også kap.7.1.1). Det ble funnet ruslemmet keramikk i strukturen som typologisk kan dateres til bronsealder. Den samme type keramikk er også funnet i ildsted A6134. Dateringen og keramikken antyder derfor at bruken av utgravningsområdet så smått ble påbegynt i bronsealder, og det er nærliggende å knytte strukturene og gjenstandene til bosetning. Med bakgrunn i deres begrensede omfang er det mest sannsynlig at utgravningsområdet utgjør utkanten av en mulig bosetning i fase 1. Funn av en tangespiss av flint på lokaliteten antyder imidlertid at området kan ha blitt i hvert fall flyktig brukt så tidlig som i neolittisk tid.

Fase 2 omfatter det største antallet dateringer (15 stk.). Disse fordeler seg jevnt innenfor tids-spennet førromersk jernalder til overgangen førromersk jernalder/ romersk jernalder, med vekt på eldre førromersk jernalder. Den jevne fordelingen indikerer at aktiviteten har vært kontinuerlig i hele fasen. I tillegg viser dateringenes tilknytning til flere ulike strukturer, anlegg og dateringsmateriale at aktiviteten har vært stor og variert. Dateringenes distribusjon viser også at nesten alle funnkonsentrasjonene omfatter ulike strukturer som er i bruk gjennom hele fasen.

Figur 50; Radiologiske dateringer fra strukturer knyttet til hus/bygg på Kloppan til venstre og ovner, aktivitetssoner og grop til høyre. Samlingstabell er generert av OxCal (Atmospheric curve from Reimer et. al (2013); OxCal v4.2.4 Bronk Ramsey (2013); r5 IntCal13).

Både dateringer fra strukturer knyttet til ulike hus/bygg og ovner, aktivitetssoner og avfallsgrop er representert gjennom hele fasen, Hvilket tilsier at det er samtidighet mellom byggene og bruken av ovn(er). I tillegg er flere av dateringene gjort på forkullet korn som viser at aktiviteten også omfattet dyrkning. Ved å skille ut dateringene fra strukturer knyttet til hus/bygg blir det også tydelig at noen av disse eller rettere sagt noen av deres aktivitetsfaser er samtidige. Både Hus I og Hus VII har dateringer til den eldste fasen av førromersk jernalder, men mot midten av perioden indikerer dateringene at alle tre huskonstruksjoner; I, II og VII, kan ha vært i bruk samtidig. Mot slutten av fase 2 er det imidlertid kun Hus VII som er representert ved datering. Denne tilsier også at ardsporene som krysset toppen av huset må ha tilkommet etter yngre førromersk jernalder.

Ovnene, aktivitetssonene og avfallsgropen med avfall fra ovn fordeler seg jevnt utover fase 2. Ulike strukturer er samtidige med husene/byggene som er radiologisk datert. Det skal imidlertid også påpekes at ovn A1241 og aktivitetssone A568 utgjør henholdsvis den eldste og yngste datering fra fase 2. Deres dateringer, spesielt fra sistnevnte, overlapper kun delvis med enkelte fra husene/byggene. Det er mulig at disse egentlig har en tilhørighet til en eller flere av de andre konstruksjonene som ble avdekket. Som sådan kan de indirekte gi en indikasjon på mulige dateringer av de mange byggene og deres mulige bruksfaser.

Mellom fase 2 og fase 3 er det et brudd i dateringene på ca. 350 år. Dette indikerer at aktiviteten i utgravningsområdet sannsynligvis opphørte i tidlig romersk jernalder, og ble ikke gjenopptatt før i folkevandringstid. To av de tre dateringene er fra stolpehull i Hus I, mens den siste er fra kokegrop A440 som lå like ved. Antallet dateringer tilsier at aktiviteten på ingen måte er like intensiv som i fase 2, men deres tilknytning til Hus I, korn og en kokegrop med sintret leire indikerer at aktiviteten ikke har endret seg stort. Den kan derimot ha hovedsakelig flyttet seg delvis ut av utgravningsområdet.

Mellom fase 3 og fase 4 er det også et større avbrekk på drøye 500 år. Dateringene stammer fra et korn funnet i stolpehull A4378 som under utgravning ble tolket som knyttet til Hus I. Dateringene antyder at dette ikke var tilfelle (se også kap.7.1.1). Det er derimot uklart hvilken eventuell aktivitet eller anlegg stolpehullet bør knyttes. Kornet antyder at det har foregått dyrkning i området i middelalder. Mangelen på gjenstandsmateriale eller flere dateringer fra perioden antyder imidlertid at aktiviteten i utgravningsområdet ikke har vært intensiv.

7.3. MAKROFOSSIL

Det ble tatt ut 38 makroprøver, og alle er analysert. Prøver som ble påvist å være tomme er kassert, det samme gjelder restmateriale fra de øvrige.

MP.nr.	Anr.	Hus	Struktur	Analyseresultat
5385	713	I	Stolpehull, hjørne, (firkant V)	Tom
5386	682	I	Stolpehull, hjørne, (firkant V)	1 korn, 1 meldestokk
5527	432	I	Stolpehull, hjørne (firkant V)	1 korn
5558	4342	I	Stolpehull, vegg (firkant V)	1 bit magnetisk slagg
5560	409	I	Stolpehull, sentral (firkant V)	1 bit brent leire
5568	381	I	Stolpehull, hjørne (firkant Ø)	Tom
5570	394	I	Stolpehull, sentral (firkant Ø)	1 strå, 1 korn
5572	3719	I	Stolpehull, hjørne (firkant Ø)	Tom
5574	4425	I	Stolpehull, hjørne (firkant Ø)	1 strå
5582	1523	I	Stolpehull, hjørne (firkant Ø)	Tom
5586	1573	(I)	Kulturlag	1 bit brent leire, 1 pileurt
5590	4378	I	Stolpehull, hjørne (firkant Ø)	2 biter smeltet leire, 1 korn
5594	3747	I	Veggrøft (firkant Ø)	Tom
5604	3747	I	Veggrøft (firkant V)	2 biter brent leire
5614	1542	I	Kulturlag/inngangsparti	Trekull, 1 knopp, 1 rumex
5626	3747	I	Veggrøft (firkant V)	1 bit slagg
5661	2217	II	Stolpehull, tak	Tom
5663	2236	II	Stolpehull, tak	1 bit smeltet leire, 1 bit slagg, 1 byggkorn
5669	2184	II	Stolpehull, tak	Tom
5671	2137	II	Stolpehull, tak	Tom
5702	2091	II	Stolpehull, tak	Tom
5722	2127	II	Stolpehull, tak	2 strå, 1 korn, 1 meldestokk
5724	5360	II	Stolpehull, tak	Tom
5733	2051	II	Stolpehull, tak	Tom
5741	2166	II	Stolpehull, dør	Tom
5743	2157	II	Stolpehull, dør	Tom
5765	4867	VII	Stolpehull	3 biter brent leire, 1 aske, 1 korn
5771	4458	VII	Veggrøft (ny)	Tom
5773	4458	VII	Veggrøft (gammel)	1 hasselnøttskall
5775	4458	VII	Veggrøft (ny)	Tom
5794	5781	VII	Stolpehull (vegg?)	1 byggkorn
5820	4917	VII	Kulturlag	Flere biter brent leire
5874	101	-	Grøft knyttet til aktivitetssone	1 bit torv/myrmalm, 1 korn
5889	568	-	Aktivitetssone	Enkelte biter brent og smeltet leire, 4,5 byggkorn, 10 hønssegras, 2 vindeslirekne, 13 rød hønssegras, 12 vassarve, 4 linbendel, 2 meldestokk, 1 vill-lin, 2 størr, 8 slåttestorr
5906	101	-	Aktivitetssone	1 bit smeltet leire
5932	1125	-	Avfallsgrop	Enkelte biter slagg, smeltet/forglasset leire, 4 byggkorn, 1,5 kveite, 1 emmer-spelt, 8 udef. korn, 3 rød hønssegras, 2 hønssegras, 1 tungras
5942	1174	-	Ovn, bunn	25 biter forglasset leire, 2 smeltet og 2 brent leire, 3 slagg/asker, 32 naken byggkorn, 7 bygg, 1 enkorn, 18 emmer, 41 udef. korn, 4 linbendel, 1 vindeslirekne, 3 vassarve, 3 hønssegras, 9 meldestokk, 3 rød hønssegras, 2 småsyre, 1 krybsoleie
5944	1241	-	Ovn, bunn	Enkelte biter smeltet leire, plantemagret brent leire, aske, 4 byggkorn, hasselnøttskall, 3 vindeslirekne, 3 hønssegras

Tabell 37; Oversikt over analyserte makroprøver fra utgravningene på Kloppan.

I flere av prøvene ble det påvist agnekledd bygg. Denne kornsorten er kjent i det arkeologiske materialet fra åkerbrukets innførsel og fram til i dag. Det ble derimot også funnet flere korntyper som kun har blitt brukt i Skandinavia i den første tiden etter åkerbrukets innførsel.

Naken bygg er å finne i strukturer fra omkring åkerbrukets innførsel. Korntypen blir gradvis avløst av agnekledd bygg gjennom bronsealderen, frem til jernalderen. Emmer og spelt er de eldste hvetetyperne som ble dyrket før brødhveten tar over i bronsealderen og første halvdel av jernalderen. Det ble også påvist ett enkorn som i Skandinavia kun finnes sporadisk i den første perioden etter åkerbrukets innførsel (Moltsen 2014:7).

Med bakgrunn i tilstedeværelsen av de gamle korntypene kan det fastslås at funnene fra Kloppan gir et sjeldent innblikk i tidlig jordbruk. Kornene viste en veldig klar og ulik fordeling mellom strukturene knyttet til husene og anlegg knyttet til bruk av ovner. I husene var mengden korn sparsom, mens i de ovnsrelaterte anleggene var antallet mangfoldig. Dette viser at en del av aktiviteten knyttet til det å tørke/riste korn og/eller matlagning har forekommet utenfor husene/byggene, noe som er en sjelden observasjon fra denne tidlige perioden (Ibid.).

8. VURDERING AV RESULTATENE, TOLKNING OG DISKUSJON

Under fylkeskommunens forundersøkelse ble det påvist en lokalitet id169882 på Kloppan. Det ble registrert nærmere 30 stolpehull, hvorav flere ble tolket som tilknyttet tre langhus, to mulige flatmarksgraver, to kokegroper og ardspor. I tillegg ble det funnet keramikk, flint og en slaggbitt. Sentralt i prosjektplanens problemstilling var å funksjonsbestemme anleggene og avklare deres kontekst, identifisering og definering av gårdstun, ulike typer bygninger og gårdsnære aktiviteter, samt datere aktiviteten.

Det ble raskt avklart under utgravningen at strukturene tolket som mulige flatmarksgraver under registreringen var en kokegrop (A874) og en rot. Videre ble det påtruffet flere stolpehull og enkelte veggrofter/takdrypp som kunne knyttes til hus eller bygg, beliggende sentralt og øst på feltet, samt i feltets vestnordvestre del. I tillegg ble det avdekket flere strukturer som er tolket som ovner eller knyttet til bruken av sådanne sentralt og nordøst i utgravningsområdet. Ardspor ble påtruffet i nordvest og vestnordvest. Keramikkskår, brent leire og flint ble funnet spredt i områder med mye strukturer. Ingen av funnkonsentrasjonene vurderes som fullstendig avgrenset.

Det ble etterhvert tydelig at antallet konstruksjoner var større enn først anslått og at de ikke omfattet kun langhus, men besto av ulike typer bygg. Det ble skilt ut 6-7 (avhenger av fase-inndeling) relativt sikre firestolperskonstruksjoner. I tillegg ble to konstruksjoner tolket som langhus, i tillegg til et husområde som kan ha omfattet et/to to-skipet langhus.

Bygg	Tolkning	Form	Mål	Areal
Hus I, vest	4-stolperkonstruksjon	Firkantet	5,1 x 5 m	25,5 m ²
Hus I, øst	4-stolperkonstruksjon	Firkantet	4,5 x 4,4 m	19,8 m ²
Hus II	To-skipet langhus	Rektangulær	15x4 m	60 m ²
Hus III, alt. 1	Mulig to-skipet langhus	Rektangulær	5,3x? m	?
Hus III, alt. 2	Mulig to-skipet langhus	Rektangulær	5,2 x?m	?
Bygg IV	4-stolperkonstruksjon	Rektangulær	3,8 x 2,7 m	Minst 10,26 m ²
Bygg V, fase 1	4-stolperkonstruksjon	Firkantet	3,3 x 3,1 m	Minst 10,23 m ²
Bygg V, fase 2	4-stolperkonstruksjon	Rektangulær	3,4 x 2,1 m	Minst 7,14 m ²
Bygg VI	4-stolperkonstruksjon	Rektangulær	3,6 x 3,3 m	Minst 11,88 m ²
Hus VII	En-skipet langhus	Rektangulær	6,5x3,2 m	20,8 m ²
Bygg VIII	4-stolperkonstruksjon	Firkantet	2,9 x 2,7 m	Minst 7,83 m ²

Tabell 38; Husene/byggene som er skilt ut på Kloppan, deres tolkning og mål.

8.1. LANGHUS

Langhus er karakteristisk for den skandinaviske bosetningen i forhistorien og utgjør den rådende bygningsformen fra neolitikum til vikingtid. Husene var konstruert med et reisverk av jordgravde stolper som holdt taket opp. I yngre steinalder og eldre bronsealder var husene generelt to-skipede hvor taket ble holdt oppe av en takbærende rekke med stolper langs husets midtakse. I overgangen eldre/ynge bronsealder blir tre-skipede langhus det mest vanlige med to rekker av takbærende stolper. Langhus knyttes generelt til beboelse, men det er eksempler på at de i tillegg har blitt brukt som økonomibygninger.

I yngre bronsealder blir det mer vanlig at langhusene kombinerte både boligdel og fjøs/økonomidel. Rominndelingen er da ofte identifisert på bakgrunn av ulik avstand mellom stolpene og boligdelen tolkes som den delen med størst rom og ildsteder. Fjøsdelene identifiseres vanligvis ved spor etter båsinnndeling, manglende gjenstandsfunn, geil koblet til bygningen og makrofossiler. Hus II og Hus VII er tolket som langhus.

Hus II omfattet en rad av åtte stolpehull tolket som knyttet til takbærende stolper, og to, parstilte stolpehull tolket som knyttet til dørstolper. Det foreligger to dateringer av korn fra to av stolpehullene knyttet til husets takbærende stolper. Dateringene er sammenfallende til 350-40 f.Kr, som tilsvarer førromersk jernalder.

Det ble ikke avdekket ildsted eller liknende i Hus II. Det ble påvist avstandsforskjeller mellom de sentrale stolpehullene i huset. Denne forskjellen var sammenfallende med plasseringen av dørstolpene, i form av at det ved husets inngangsparti var størst plass. Døråpningen var plassert litt øst for midten av huset, og kan ha markert en todeling av husrommet. I så tilfelle er det lite sannsynlig at denne todelingen var knyttet til fjøsinnndeling, fordi det ikke ble funnet spor etter slikt. Det ble påvist et par korn i makrofossilprøvene tatt fra stolpehullene som tilsier at beboerne bedrev dyrkning. Det er derfor mulig at en del av huset var avsatt til oppbevaring, men hovedformålet var trolig beboelse.

Hus VII omfattet en to-faset vegggrøft, et stolpehull, kulturlag og en mulig kokegrop. Det ble ikke påtruffet rader med stolpehull som kunne knyttes til takbærende stolper. Tolkningen som langhus kan derfor diskuteres, men konstruksjonen ble definert som sådan fordi den var mer enn dobbel så lang som den var bred, noe som er typisk for denne hustypen. I mangel av stolpehullene er Hus VII tolket som et noe uvanlig en-skipet langhus. Det foreligger fire dateringer knyttet til huset. Disse angir en fler-faset brukstid, hvilket understøttes av den to-fasete vegggrøften, til mellom 410 f.Kr og 70 e.Kr som tilsvarer eldre førromersk jernalder og overgangen mellom førromersk og romersk jernalder.

Det er usikkert hva som var de bærende konstruksjonselementene i Hus VII. Da det kun ble avdekket et stolpehull etter takbærende stolpe på innsiden av huset var det forventet å finne stolpehull i vegggrøften. Dette kunne da indikere en styrket veggkonstruksjon som kunne ta vekten av taket. Det ble imidlertid kun påtruffet enkelte staurhull i grøften, samt tre nærliggende stolpehull. Det var dermed ingen spor etter en styrket veggkonstruksjon i grøften.

Arealet i huset var ikke mer enn ca. 21 m², og det er mulig at en slik liten konstruksjon ikke satte nevneverdige krav til bæreelementene. I så tilfelle må selve konstruksjonen ha omfattet relativt lette materialer, men det ble ikke funnet spor etter hva disse kan ha bestått av. «Lette materialer» er da heller ikke helt forenelig med en tolkning av huset som bopel, noe definisjonen langhus impliserer. Det ble imidlertid avdekket en kokegrop litt nord for midten av huset, i tillegg til et mulig ildsted under kulturlaget som kan indikere beboelse. Det ble derimot også funnet en del biter av sintret/brent leire i kulturlaget, i vegggrøften og i makrofossiler fra huset. Disse funnene indikerer at det har stått en ovn i eller nær huset, hvilket kan bety at aktiviteten var knyttet til produksjon eller liknende, og som sannsynliggjør at bygget var et verksted.

8.2. FIRESTOLPERSKONSTRUKSJONER

Firestolperskonstruksjoner er i likhet med langhus konstruert med et reisverk av stolper fundamentert i bakken, men i stedet for takbærende rekker har de fire hjørnestolper og noen ganger en sentral stolpe. Tolkningen av firestolperskonstruksjoner anses tidvis som noe usikker da de ofte baserer seg på den symmetriske, interne beliggenheten av kun fire stolpehull. Tolkningsgrunnlaget kan derfor betraktes som noe sparsomt og muligheten for at formasjonene kan ha forekommet «tilfeldig» er alltid tilstede. En sunn skepsis kan derfor tidvis knyttes til tolkningen av firestolperskonstruksjoner. På Kloppan er imidlertid flere av de utskilte firestolperskonstruksjonene ansett som relativt sikre med bakgrunn i deres antall og Hus I. Huset satt en klar og utvetydig presedens for tilstedeværelsen av slike bygg på lokaliteten ved å også omfatte vegggrøfter/takdrypp som klart befestet formen.

Hus I omfattet to firkantede vegggrøfter/takdrypp som dannet et åttetall. I begge firkantene var det hjørnестilte stolpehull i tillegg til et sentralt plassert stolpehull. Hjørnестolpehullene i østlig firkant omfattet i tillegg nærliggende stolpehullpar som antyder at bygningen har stått i flere faser. Under utgravningen var det usikkert om Hus I omfattet ett bygg, eller to separate bygg fra

forskjellige faser. Radiologiske dateringer fra huset ga uventet resultat. Disse viste at bygget var flerfaset, men at de skulle tilskrives to separate tidsepoker, førromersk jernalder og overgangen folkevandringstid/merovingertid.

Det ble ikke avdekket vegggrøfter eller liknende rundt de øvrige firestolperskonstruksjonene. Alle deres tolkninger er basert på distribusjonen av minst fire stolpehull innenfor et firkantet eller rektangulært mønster. Enkelte av byggene (Bygg V, VI og VIII) omfattet spor som tilsier at de har stått i flere faser, eller byggene overlappet og dermed indikerte at området var blitt brukt til liknende formål i flere omganger/(aktivitetsfaser). Konstruksjonene ble påtruffet like øst og sør for Hus I, samt inntil feltets østlige avgrensning, også betegnet som Husområde III. I sistnevnte tilfelle er det mulig området har rommet en eller mulig to stk. to-skipet langhus. Disse vil i så tilfelle vært ganske små, og de kan ikke ha vært samtidige med hverandre eller med firestolperskonstruksjonene Bygg VI og Bygg VIII.

Det er usikkert hvilket formål/aktivitet firestolperskonstruksjonene representerer. Bygnings-elementene i slike konstruksjoner gir ofte et begrenset utgangspunkt for undersøkelse og naturvitenskapelige prøver. Det er i tillegg vanlig å ikke finne ildsted, kokegroper eller andre strukturer innenfor deres fire vegger, slik som på Kloppan. Tolkninger av byggenes bruk er derfor ofte basert på deres kontekst. De er vanligvis ikke tolket som boenheter slik som langhus, men er ofte forbundet med gårdsbebyggelse og er antatt å være tilknyttet oppbevaring, verksted eller annen gårdsaktivitet. Bakgrunnen er at konstruksjonstypen ofte er funnet i samband med langhus, gjerne plassert litt vekk fra tunområdet. Undersøkelse og analyse av byggene har da ofte blitt nedprioritert til fordel for husene, og de er derfor ikke blitt viet mye oppmerksomhet i arkeologisk forskning.

Makrofossiler fra Hus I er analysert, men det var lite å påvise foruten noen få ugressfrø, litt brent leire og enkelte korn. Mengden var for liten til å kunne tolke aktiviteten som har foregått i byggene. Det ble påtruffet to store jordfaste steiner i vestre firkant Hus I. Disse tok mye plass i et relativt lite bruksareal, så hvorfor bygge akkurat der? Steinene var delvis flate på toppen og det er mulig disse hadde et formål i aktiviteten som fant sted i bygget. En kulturlagsrest i steinopptrekk A4271 ble funnet like ved en av steinene, men undersøkelse påviste kun mørk, humus- og kullholdig sand, iblandet en del rødbrent leire. Det ble heller ikke påvist bruksspor på steinene. Dette utelukker selvfølgelig ikke at de kan ha blitt brukt som fundament til en installasjon, bord, arbeidsbenk eller liknende.

8.3. OVNER

Det ble funnet mye brent leire under utgravningen både i og utenfor strukturer, i tillegg til biter av sintret leire og enkelte biter slagg. Sintret/smeltet og forglasset leire betraktes ofte som avfallsprodukt etter bruk av ovner fordi tilstandene krever temperaturer mellom 900 og 1000 °C (Vikshåland 2007c:34, Moltsen 2014). Ved høyere temperaturer fortsetter sintringen til materialet blir omdannet til en amorf glassmasse (Vikshåland 2007c:34). Ved vedvarende høy temperatur

smelter leira (Moltsen 2011:99 in pres). Slike høye temperaturer kan kun oppnås i lukkede strukturer, slik som ovner. Gjenstandsmateriale indikerte dermed at det var benyttet ovner på lokaliteten. Blant strukturene som ble prioritert undersøkt og prøvemateriale analysert er det seks som kan knyttes til bruken av ovn, hvorav to er mulig bunn av sådanne.

Anr	Tolkning
101	Aktivitetssone/kulturlag
568	Aktivitetssone/kulturlag
623	Aktivitetssone/kulturlag
1125	Avfallsgrop
1174	Ovn
1241	Ovn

Tabell 39; *Strukturer knyttet til ovn.*

Ovn

Ovner er anlegg/strukturer hvis funksjon er å isolere eller regulere tilsatt varme. Ovnens funksjon krever tilstedeværelsen av fire elementer (Kibler, McColl & Poore 2010, O'sullivan & Downey 2005):

- Isolasjon
- Varmekilde/brensel
- Pipe/uttrekk av varmluft
- Oksygentilførsel/luftekanal

Ovner har varierende bruk som kan innbefatte steking, tørking, herding eller brenning. De fire nevnte elementene for en ovns funksjon gir ovner familiære likhetstrekk, men deres konstruksjonsmessige løsninger varierer en del (Jackson 1973). En grov inndeling i tre hovedtyper av forhistoriske ovner, ikke innbefattet jernvinneovner, er imidlertid mulig med grunnlag i varmekildens (fyrrommets) plassering i forhold til ovnsrommet:

- Gropovner
- Åttetall- eller nøkkelhullovner
- Vertikale dobbelkammerovner

I tilfelle A1241 og A1174 har disse likhetstrekk med henholdsvis gropovn og åttetall- eller nøkkelhullovner.

Gropovner er de enkleste typer ovner (Kibler, McColl & Poore 2010). Disse består, som navnet tilsier, av groper gravd ned i bakken (se f.eks. Bjørn 1980). Brensel er lagt nederst i gropen, og tent på. Materialet som skal behandles blir lagt ned i glørne eller på en plattform over glørne, gjerne av stein. Deretter er gropen dekket av en kappe som ligger over bakken. Selve gropen og kappen danner da den nødvendige insulasjonen i ovnen. I de enkleste gropovnene fungerer også kappen som pipe og luftekanal. Kappen må da bestå av "porøst" materiale slik som jord, kvist og/eller torv. Den porøse konsistensen på kappen er viktig for å kunne slippe varm luft ut, og oksygen inn. Dette fungerer ved at den varme luften stiger opp gjennom kappen, som igjen

skaper et lavtrykk i konstruksjonen. Dette fører til at oksygen blir trukket inn fra sidene av kappen. Bruksmuligheten til ovnen var nok begrenset, da temperaturen trolig ikke kunne overstige 500-650 °C, og muligheten til å regulere temperaturen var begrenset (Kibler, McColl & Poore 2010).

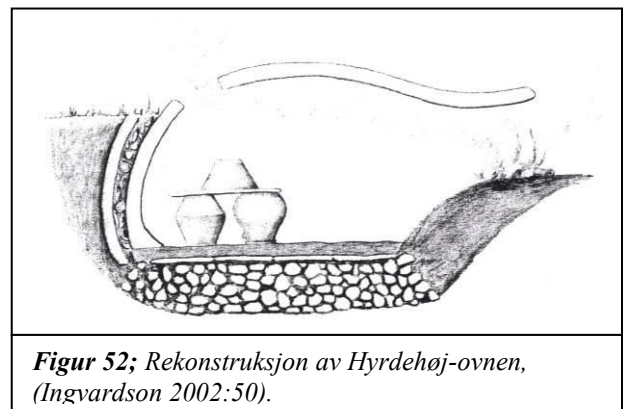
Gropovner kan brukes til matlagning eller til brenning av keramikk. Den lave temperaturen fører imidlertid til at keramikken blir relativt skjør. I så måte var det ikke nødvendig med gropovn for å brenne keramikk av samme skjøre kvalitet. Alt som trengtes var glørne i et bål, hvor de tørkede leirkarene kunne legges nedi (Renfrew & Bahn 2000:335, Bjørn 1980:52). For et bedre resultat kunne man lage en keramikkmile som deler flere likhetstrekk med gropovnen.

Figur 51; Eksempel på gropovn med

A1241 deler flere likhetstrekk med gropovn. Dessverre var strukturene svært redusert i forhold til original størrelse. Dette utelukker en sikker fortolkning, men de påviste konstruksjonselementene og resultatene fra makrofossilanalysene peker i samme retning. Strukturen omfattet en liten nedgravning som opprinnelig trolig har vært oval. Stråmagret, brent leire kledde innsiden av sidekantene av nedgravningen. Denne plasseringen av leiren tilsier at den har foret strukturen og en mulig kappe. I bunn ble det påvist et kullag og et flak varmepåvirket leire som sluttet foringen. Nedgravningen, plasseringen av leiren og kullaget samsvarer da alle til karakteristikkene/kriteriene for en gropovn. I tillegg ble det påvist korn, enkelte frø fra ugressplanter, samt smeltet leire og plantemagret brent og sintret leire i makroprøven fra strukturen. Den smeltede leiren indikerer at strukturen representerer en høytemperert ovn. Tilstedeværelsen av hasselnøttskall, korn og ugressfrø antyder at ovnen er brukt i tilknytning til tørking av korn eller tilberedning av mat (Moltsen 2014:6). Korn fra strukturen er datert til 490-210 f.Kr som tilsvarer eldre førromersk jernalder. Korntørking er imidlertid bedre kjent fra åttetalls- eller nøkkelhullovnene.

”Åttetalls-” eller ”nøkkelhullovn” er begge liggende ovner som skiller seg fra gropovner og vertikale dobbelkammer-ovner ved at varmekilden er plassert til siden for selve ovnsrommet (Ingvardson 2002, Jessen 1998:17). Varmekilden er imidlertid knyttet til ovnsrommet via en luftkanal. Kanalen kan være kort eller lang, og det er denne variasjonen og tilsidesettelsen av varmekilden som gir ovnene sitt navn (Monk and Keller 2005). Dette fordi formen til ovnene i plan utgjør en åttetalls- eller nøkkelhullform avhengig av hvor lang luftkanalen er.

Figur 52; Rekonstruksjon av Hyrdehøj-ovnen, (Ingvardson 2002:50).

Figur 53; Rekonstruksjonstegning av en nøkkelhullformet korntørkeovn fra 1300-1500 AD, (http://beta.nms.ac.uk/education/games_and_fun/celts_and_romans_at_birnie/discovering_the_past_at_birnie/medieval_corn-drying_kiln.aspx).

Luftekanalen er viktig i forhold til å føre varmen inn til ovnsrommet, og gir økt kontroll over varmen som tilføres, spesielt gjelder dette de lengre kanalene. Kappen er lufttett i likhet med kappene konstruert i dobbelkammerovner, men har pipe eller luftehull for å slippe varmluften ut (for eks. se Ingvardson 2002, Monk & Keller 2005, O'sullivan & Downey 2005, Jackson 1973, Bjørn 1980). Selve ovnsrommet kan omfatte kun ett grunnplan eller en plattform(er) avhengig av materialet eller oppgaven som skal utføres. Dette er godt illustrert av eksempler fra Danmark og Irland, hvor denne ovnstypen har vært brukt til henholdsvis keramikkproduksjon, korntørking og kalksteinsproduksjon (Ingvardson 2002, Monk and Keller 2005, O'sullivan & Downey 2005, Jackson 1973, Bjørn 1980).

A1174 deler flere likhetstrekk med nøkkelhullovn, hvorav den mest iøynefallende er selve formen i plan. Strukturen besto av en lineær, litt bred grøft og en oval nedgravning som sammen dannet en nøkkelhulls form.

I likhet med A1241 utgjorde strukturen kun restene av bunnen av det opprinnelige anlegget. Både grøften og nedgravningen var svært grunne, noe som ga lite grunnlag for å kunne påvise konstruksjonselementer. Det ble ikke påvist ildsted eller liknende ved eller i strukturen, men det ble funnet en del kull i fyllet til grøften som kan ha stammet fra et nærliggende ildsted. Til gjengjeld ble det funnet mange biter brent leire, men ingen av disse var store og de lå spredt gjennom store deler av grøften. Det er nærliggende å tolke disse bitene som rester av en ovnskappe, men til forskjell fra A1241 var det ingen av bitene som dannet lag/konsentrasjoner som kunne ha vist til leireføring av strukturen.

Flere av bitene var imidlertid sintret, hvilket indikerer at de hadde vært utsatt for høy varme, og det ble påvist blant annet smeltet leire i makroprøven fra strukturen. I prøven ble det også påvist

en del ulike kornsorter og frø fra ugressplanter. Flere av kornene var av nakenbygg som tilsier at anlegget ikke utelukkende har blitt brukt til korntørking, men trolig også/eller matlagning. Korn fra strukturen er datert til 350-40 f.Kr som tilsvarer førromersk jernalder.

A101, A568 og A623 er tolket som aktivitetssoner med kulturlag. Disse var alle svært iøynefallende i felt ved at de omfattet tettpakket flat stein omringet av kulturlag. Spesielt A101 skilte seg ut ved å også omfatte en lang grøft som kunne likne en luftekanal slik som i ovner. Undersøkelse påviste imidlertid at strukturen sannsynligvis ikke var ovner, da de manglet biter av sintret leire og kun omfattet svært få brente biter. I stedet fremsto de som type «plattformer» hvor en aktivitet kunne utføres på et relativt flatt og stabilt underlag. Aktiviteten var derimot vanskelig å identifisere, men det var tydelig at den hadde krevd varme, da det var spor av varmepåvirkning på steinene og grunnen rundt. Det ble også funnet keramikk, hovedsakelig i A101. Makrofossilprøver fra A101 og A568 viste at aktiviteten som fant sted i strukturene kan ha vært ovnsrelatert. Det ble påvist smeltet leire og korn i begge strukturer, og i A568 ble det i tillegg funnet flere frø fra ugressplanter. Disse funnene indikerer at høye temperaturer er brukt på stedet, muligens i tilknytning til ristning/tørking av korn eller tilberedning av mat i en ovn. Korn og kull fra A101 og A568 daterer strukturene til henholdsvis 370-40 f.Kr og 90 f.Kr.-70 e.Kr som tilsvarer førromersk jernalder og overgangen førromersk/romersk jernalder.

Aktiviteten på Kloppan og når den fant sted

De radiologiske dateringene strekker seg over et langt tidsspenn som tilsvarer eldre bronsealder til midten av middelalder. I tillegg er det funnet en tangepil som kan dateres til mellom-neolitikum, keramikk fra bronsealder og slagg som må være fra jernalderen. Aktiviteten innenfor utgravningsområdet har dermed beviselig vært lang og omfattet flere tidsepoker i forhistorien. Hovedsakelig så kan aktiviteten deles inn i fire faser, men den var mest intensiv i førromersk jernalder til overgangen førromersk/romersk jernalder med vekt på førromersk jernalder. En mindre intens, men fortsatt omfattende aktivitetsperiode fant også sted i folkevandringstid/merovingertid.

Dateringene viser at aktiviteten innenfor utgravningsområdet har vært kontinuerlig fra og med førromersk jernalder til overgangen førromersk/romersk jernalder. Videre viser dateringene at bruk og anleggelse av bygg og ovner, samt dyrkning høyst sannsynlig har foregått samtidig i hele denne perioden. Funnene viser til en gårdsbosetning, hvor den eldste fasen ut fra dateringene er representert med Hus I og Hus VII. Begge er i hovedsak tolket som økonomibygninger eller mulig verksted. I så tilfelle må selve bopelen i denne tidlige fasen ha ligget utenfor utgravningsområdet eller kan kanskje ha omfattet husområde III. Et annet alternativ er at byggene, til tross for at de er relativt små, egentlig var brukt til beboelse. Distribusjonen og funnene av korn fra hovedsakelig utenforliggende strukturer viser tross alt at flere bosetningsrelaterte aktiviteter fant sted utenfor byggene.

Mot midten av førromersk jernalder indikerer dateringene at byggene I, II og VII kan være i bruk. Med tilstedeværelsen av et typisk to-skipet langhus (Hus II) og to økonomibygg begynner

lokaliteten å framstå som et mer karakteristisk gårdsanlegg fra eldre jernalder. Bildet er imidlertid ikke helt uten uvanlige trekk. Innen førromersk jernalder har bruken av to-skipete hus generelt utgått til fordel for tre-skipete hus, og gjenspeiler en slik liten bopel rikdommen som behovet for to økonomibygninger tilsier? Samtidig i denne perioden indikerer dateringer fra aktivitetssone A101 og ovn A1174 at disse også er i bruk, og at tørking/risting av korn og/eller matlagning fortsatt forekommer utenfor husene/byggene.

Innen slutten av perioden (overgangen førromersk/romersk jernalder) er aktiviteten belagt ut fra datering av forkullet korn fra aktivitetssone A568, samt kull fra to kokegroper, hvorav en overlapper veggroften til Hus VII. Deler av aktiviteten på feltet er dermed tilsynelatende ikke endret foruten mangelen på hus/byggkonstruksjoner. Til gjengjeld er det nærliggende å tenke seg at en eller flere av de relativt mange, men udaterte byggene kan stamme fra slutten av perioden. Problemet angående bopel blir da igjen gjeldende, for foruten de usikre langhusene innenfor husområde III er alle de gjenstående byggene av typen firestolperskonstruksjoner. Et liknende problem er også å finne under den senere bruksperioden i folkevandringstid/merovingertid. Dateringene er av forkullet korn fra stolpehull i Hus I, og kull fra en nærliggende kokegrop.

Det som er gjennomgående for lokaliteten er at den bærer særlig preg av å være benyttet til produksjon og gårdsøkonomiske aktiviteter. Dette inntrykket grunner i den relativt store mengden av firestolperskonstruksjoner og ovnsrelaterte strukturer. Foruten en periode mot midten av førromersk jernalder er det lite trolig at utgravningsområdet omfatter et komplett gårdskompleks, men heller deler av et slikt. Det er sannsynlig at selve boenheten ikke har vært langt unna med tanke på at det tilsynelatende har foregått matlagning på feltet. I tillegg ble ingen av funnkonsentrasjonene avgrenset, og flere av dem lå nær feltkanten.

Det andre alternativet er at firestolperskonstruksjonene har blitt brukt til beboelse, og da kanskje sesongvis eller i kortere perioder. Det ville i så tilfelle forklart den noe spesielle situasjonen på Kloppan; at det er avdekket mange økonomibygninger, men hvor alle spor etter produksjonsanlegg og økonomisk gårdsaktivitet befinner seg på utsiden. Den mest nærliggende forklaringen er imidlertid at firestolperskonstruksjonene har fungert som bygninger for oppbevaring av det som ble brukt og/eller produsert i ovnene på feltet.

9. SAMMENDRAG

Utgravningen er gjennomført i forbindelse med tilrettelegging av næringsområde og oppføring av lagerbygg på Kloppan, 95/66, i Farsund kommune, Vest-Agder. Det ble foretatt maskinell avdekking av ca. 2395 m², og til sammen påtruffet 243 strukturer samt ardspor.

Blant strukturene er det skilt ut to langhus og 6-7 relativt sikre firestolperskonstruksjoner, samt et husområde som kan ha omfattet et/to stk. to-skipet langhus. I tillegg ble det påtruffet mulig bunn av to ovner med funn av en del korn, og tre strukturer bestående av tettpakket stein og kulturlag tolket som aktivitetssoner relatert til bruk av ovn. Det ble funnet flere keramikkskår, hvorav noen

ruslemmet, samt flere biter slått flint, hvorav en tangespiss. Det foreligger 20 radiologiske dateringer fra utgravningen. Disse strekker seg over et langt tidsspenn, fra eldre bronsealder til midten av middelalder, med vekt på førromersk jernalder. Mot midten av førromersk jernalder omfatter utgravningsområdet trolig et gårdsanlegg, men hovedsakelig bærer lokaliteten et særlig preg av å omfatte gårdsnære produksjon og gårdsøkonomiske aktiviteter.

10. LITTERATUR

Bjørn, A. 1980: *Ild & ler. Brænding i miler og primitive ovne*. Høst & Søn's Forlag, København.

Ingvardson, G. T, 2002: Hyrdehøj-ovnen. Keramikkproduktion i yngre bronzealder. I *Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie*. s. 39-81. Det Kongelige Nordiske Oldskriftselskab, København.

Jackson, D. A. 1973: *A Roman Lime Kiln at Weekley, Northants*. Britannia, Vol. 4 (1973), s. 128-140. Society for the Promotion of Roman studies.

Jessen, A. B. 1998: *Kragelundovnen og dens keramik*. Speciale i middelalderarkæologi, Århus Universitet. Middelalderarkæologi og Middelalderarkæologisk Nyhedsbrev, Århus.

Kibler, R., R. McColl & M. Poore 2010: *Art 186 – Intro to ceramics. Kilns – history and basic designs*. <http://seco.glendale.edu/ceramics/kilns.html>.

Lønaas, O. C. 2014: *Prosjektbeskrivelse. Arkeologisk undersøkelse av id 169882; Bosetnings- og aktivitetsområde. Reguleringsplan for Kloppan. Kloppan, 95/66, Farsund kommune, Vest-Agder*. KHMs arkiv.

Meling, T. 2010: *Et keramikkfunn fra slutten av yngre bronsealder ved Tornesvatnet I Haugesund – en offernedleggelse i gårdsnær utmark?* Primitive Tider 2010. 12 årgang, s. 93-100. Oslo.

Monk, M. A & E. Keller 2005: An assessment of the archaeological evidence of Irish corndrying kilns in the light of the results of archaeological experiments and archaeobotanical studies. I *The Journal of Irish Archaeology. Volume XIV 2005*. s.77-114.

Olsen, M. 2013: *Arkeologiske registreringer: Kloppan, 95/13, 27, Farsund kommune*. Reg.rapport i KHMs saksarkiv (ref. 2013/14735-2). Vest-Agder fylkeskommune.

O'sullivan, M. & L. Downey 2005: *Corn-drying kilns*. Archaeology Ireland, 19 (3), s.32-35.

Renfrew, C. & P. Bahn 2000: *Archaeology: Theories, Methods and Practice*. Thames & Hudson Ltd, London.

11. VEDLEGG

11.1. STRUKTURLISTE

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
101	Kulturlag	74	590	8-9, 283, 304, 14, 17, 25,453	18	ujevn	ujevne	rektangulær	<p>Tolkning: Aktivitetssone bestående av steinplattform/fundament og kulturlag. Strukturen var klart avgrenset i plan og besto tilsynelatende av en rektangulær nedgravning med steinpakning, ca. 230x175 cm, orientert NNV-SSØ, og tilknyttet rektangelet i SV-hjørne en gradvis avsmalnende grøft, ca. 590-75 cm, orientert Ø-V. Flere store stein (størst 80x50 cm) var godt synlige i overflaten til rektangelet, og spesielt de som lå sentralt i strukturen fremsto som flate heller, men også steinene rundt var relativt flate i toppen. Delvis over og mellom steinene besto fyllet av mørk gråbrun/rødbrun sand/silt, trolig varmepåvirket, som var iblandet humus, kull og svært flekket av rødbrent leire. Under rensing ble det påtruffet flere skår keramikk (F5534). Fyllet i grøften var lik fyllet i rektangelet foruten større konsentrasjon av rødbrent leire, og kull i Ø-halvdel nærmest rektangelet, og ingen stein. Rektangelet ble undersøkt med et snitt, (3C5897), på langs (N-S), og fullstendig tømt, men ikke før steinene var blitt helt blottlagt og dokumentert in situ. Grøften ble undersøkt med et langt snitt, (3C5872), på langs, (Ø-V). Det var ikke mulig å skjelne en avgrensning/klart skille mellom grøft og rektangel i profil da fyllet fra begge disse var helt eller svært like, noe som antyder at disse er samtidige og et resultat av samme aktivitet. I de første ca. 3 m av grøften fra rektangelet viste profilet en større konsentrasjon av rødbrent leire og kull. Spesielt i to områder var konsentrasjonen stor. En av konsentrasjonene fremsto i profil som avrundet og avgrenset i bunn av svært kullblandet sand. Ildsted? Østlig ende av grøften besto av mørk gråbrun humus -og kullblandet sand, og enkelte flekker rødbrent leire. Det ble tatt ut makroprøve i mulig ildsted (PM5874/PK5875). Størst dybde i grøft var 18 cm. Fyllet i rektangelet var likt det påtruffet i plan, men under eller helt inntil steinene var fyllet litt mørkere. Flere keramikkskår ble påtruffet mellom steinene og laget forøvrig (F5893-5896). Snittet påviste at steinene lå i bunn av kulturlaget og ikke i undergrunn som tilsier at steinene er blitt deponert her ved hjelp av menneskekraft og ikke av naturen. Denne tolkningen er også forsterket av at to keramikkskår ble funnet under stein (F5920). Steinen var tydelig pakket/plassert tett inntil hverandre med en flatside opp for å skape en stabil, tilnærmet vannrett flate. Det var også tydelig at flere av steinene var blitt varmeutsatt uten å være skjørbrente. Det ble imidlertid ikke funnet bruksspor på steinene. En makroprøve (PM5906/PK5907) ble tatt fra mellom steinene, i tillegg ble det tatt ut en mikromorfprøve (PX5905) fra profilet som dekket kulturlag og undergrunn.</p>
189	Stolpehull	19	23					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
196	Stolpehull	18	25					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
204	Stolpehull	24	26					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av brungrå, humusholdig sand.
213	Stolpehull	14	19					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
219	Varmepåvirket lag	70	87	331, 333	1	ujevn	ujevne	oval	Avdekket ved arbeidsstasjon/aktivitetsområde A101. Klart synlig i plan og delvis i profil. Omfattet ingen nedgravning, men besto av et lag, klart avgrenset oransjebrun, varmepåvirket sand. Tolket trolig å representerer området til en overliggende, varmekrevende struktur.
233	Stolpehull	22	22					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
239	Stolpehull	39	42					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
248	Stolpehull	16	19					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
254	Stolpehull	17	19					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av brungrå, humusholdig sand, iblandet litt brent leire.
260	Stolpehull	11	14					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av brungrå, humusholdig sand.
270	Stolpehull	19	20					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
275	Kokegrop	72	81					oval	Ikke snittet. Bunn kokegrop/ildsted. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråsvart, kullblandet sand.
289	Stolpehull	50	60					oval	Ikke snittet.
300	Kokegrop	86	87					ujevn	Ikke snittet. Tolig SV del av dobbel-kokegrop (A315). Klart avgrenset mot undergrunn, men avgrensning (NØ) mot A315 kunne ikke skilles ut. Besto av gråsvart, svært kullblandet sand med flere varmepåvirkete stein synlig i overflaten.
315	Kokegrop	81	108					ujevn	Ikke snittet. Tolig NØ del av dobbel-kokegrop (A300). Klart avgrenset mot undergrunn, men avgrensning (SV) mot A315 kunne ikke skilles ut. Besto av gråsvart, svært kullblandet sand med flere varmepåvirkete stein synlig i overflaten.
333	Stolpehull	88	110	280, 282, 286, 294	13	ujevn	buete	oval	Dobbelstolpe. Avdekket 10 cm NØ for aktivitetssone/arbeidsstasjon A568. Skåret av moderne grøft i N. Klart avgrenset mot undergrunn, men avgrensning strukturene imellom var ikke til å skille ut unntatt bunn i profil. Kulturlagsrest i V som var delvis fylt med varmepåvirket stein. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus, kull og rødbrent/sintret leire. Funn av keramikkskår og flint i overflaten.
349	Stolpehull	16	18					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
353	Stolpehull	13	15					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
357	Stolpehull	13	15					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
362	Stolpehull	18	119					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt brent leire.
368	Avskrevet								

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
375	Stolpehull	22	22					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
381	Stolpehull	25	25	147, 151	14	av-rundet	buete	rund	Hus I, hjørnestolpe Ø-del (fase 2). Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
394	Stolpehull	30	45	148, 152	18	av-rundet	buete	oval	Hus I, midtstolpe Ø-del (fase 2). Klart avgrenset i plan og profil, til tross for steinopptrekk i N, fylt med løs humøs sand. Stolpehull besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
401	Avskrevet								
409	Stolpehull	24	29	134, 145-146	46	av-rundet	skråe	rund	Hus I, midtstolpe V-del (fase 1). Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Skoningsstein synlig i overflaten, enkelte varmpåvirket. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt rødbrønt leire.
417	Stolpehull	24	25					rund	Stolpehullet ble avdekket på innsiden av veggrøft/takdrypp A3747, Hus I, V-halvdel, men er ikke tolket knyttet til konstruksjonen. Strukturen er snittet, men ikke dokumentert i profil. Stolpehullet var klart avgrenset i plan og profil. Den besto av gråbrun, humusholdig sand.
425	Stolpehull	25	26					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt brønt leire og kull.
432	Stolpehull	30	32	132, 135	30	flat	skråe	rund	Hus I, hjørnestolpe V-del (fase 1). Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Skoningsstein synlig i overflaten og i profil, flere varmpåvirket. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
440	Kokegrop	90	100	445, 451	18	av-rundet	buete	rund	Ca. 10 cm V for mulig tråksone A4240. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Flere varmpåvirkete stein synlig i overflaten. I plan avgrenset av kullrand, og stedvis rødbrønt sand. Kullrand avgrenset hele bunn i profil. Varmepåvirkete stein påvist gjennom hele fyllet. Øvrig fyll besto av mørk gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull, rødbrønt leire og litt grus. Keramikkskår ble funnet i strukturen.
453	Avskrevet								
465	Kokegrop	60	70	280, 282, 292-293	7	flat	skråe	ujevn	Avdekket like V for arbeidsstasjon/aktivitetssone A623. Bunn kokegrop som lå inntil moderne nedgra./steinopptrekk i N. Besto av svært kullblandet sand og grus, iblandet varmpåvirkete stein.
475	Stolpehull	26	34					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
483	Avskrevet								
496	Stolpehull	22	31					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
503	Kokegrop	88	152					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråsvart, svært kullblandet sand og grus med flere varmpåvirkete stein synlig i overflaten.
519	Stolpehull	35	41					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
529	Stolpehull	20	20					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av brungrå, humusholdig sand.
536	Kokegrop	35	45	65	4	flat	skråe	rund	Bunn kokegrop. Kun delvis utdratt kullag bevart, samt noe rødbrønt silt/sand. Godt synlig i plan, men kun 4 cm i profil. Besto av kullblandet sand/silt som var litt humusholdig.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
551	Stolpehull	37	38					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
559	Stolpehull	21	21					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
568	Kulturlag	164	270	280, 82, 306-07, 10, 13,	21	ujevn	ujevne	ujevn	Tolkning: Aktivitetssone bestående av steinplattform/fundament og kulturlag. Avdekket ca. 10 cm Ø for A623. Strukturen besto tilsynelatende av en ujevn, avlang nedgravning, ca. 270x165 cm, med todelt steinpakning, orientert Ø-V. Steinen fordelte seg øst og vest i strukturen med størst andel i vest. Flere av steinene var store, (størst 75x50 cm), og omfattet enten flate hellere eller stein som var relativt flate i toppen. Delvis over og mellom steinene besto fyllet av mørk gråbrun/rødbrun sand/silt, stedvis synlig varmpåvirket, iblandet humus, kull og flekket av rødbrent leire, som var svært konsentrert i nordlig del. Strukturen ble undersøkt med et lite snitt i Ø, (3C5879), og et på langs (V-Ø) (3C5903), og fullstendig tømt, men ikke før steinene var blitt helt blottlagt og dokumentert in situ. Snitt viste at strukturen ikke omfattet en nedgravning, men kulturlag bestående av tre lag, som lå rundt og delvis under steinpakning. Lag 1 lå på toppen og var synlig i plan, størst tykkelse var ca. 6 cm. Da lag 1 ble fjernet fra mellomrommet mellom den todelte steinpakningen fremkom to lag, (2 og 3), av svært varmpåvirket silt, og delvis leire. Lag 2 besto av brunrød litt humusholdig, varmpåvirket silt/sand som var noe klebrig og iblandet litt kull, størst tykkelse 15 cm. Lag 2 var delt av et parti bestående av lag 3 som omfattet klebrig, rødbrun, varmpåvirket silt, iblandet litt kull og varmpåvirket, nevestor stein. Det ble i tillegg påvist mørk, sandblandet humus under enkelte stein som sannsynligvis var gammel matjord som tilsier at steinene er blitt deponert her ved hjelp av menneskekraft og ikke av naturen. Undersøkelsen forsterket inntrykket av at steinen var pakket/plassert tett inntil hverandre med en flatside opp for å skape en stabil, tilnærmet vannrett flate. Det var også tydelig at flere av steinene var blitt varmeutsatt uten å være skjørbrante. Det ble imidlertid ikke funnet bruksspor på steinene. En makroprøve (PM5889/PK5890) ble tatt fra mellom steinene.
623	Kulturlag	160	180	280-82, 290, 308, 15, 32	12	ujevn	ujevne	ujevn	Tolkning: Aktivitetssone bestående av steinplattform/fundament og kulturlag. Avdekket ca. 10 cm V for A568. Strukturen ble både snittet og fullstendig tømt. Delvis uklart avgrenset i plan og profil. To lag synlig i overflaten. I S mørk gråbrun, svært humøs sand, iblandet litt grus. Undersøkelse påviste at denne massen var av naturlig opphav, trolig rot. N del omfattet flere, relativt tettpakket stein i NØ. Steinen var delvis varmpåvirket og plassert med flatest side opp. To av steinene var tilsynelatende blitt plassert på gammel markoverflate. Kulturlag lå mellom og rundt steinene. Denne besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull, rødbrent/sintret leire og litt grus. Keramikkskår, F5885, 5902, ble funnet under undersøkelse av laget.
658	Avskrevet								
670	Avskrevet								
682	Stolpehull	29	31	127, 130	20	av-rundet	buete	rund	Hus I, hjørnestolpe V-del (fase 1). Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Skoningsstein synlig i overflaten og i profil, flere varmpåvirket. Besto av gråbrun, humusholdig sand. Lysere linse mot

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
									bunn av struktur.
696	Avskrevet								
713	Stolpehull	28	40	128, 129	15	ujevn	skråe	oval	Hus I, hjørnestolpe V-del (fase 1). Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Skoningsstein synlig i overflaten, flere varmpåvirket. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
728	Stolpehull	27	32					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
743	Stolpehull	48	62					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt brent leire.
762	Stolpehull	21	25					oval	Ikke snittet. Skåret av moderne grøft i sør. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av brungrå, humusholdig sand.
776	Stolpehull	28	30					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
790	Kulturlag	60	97	477, 479	11	ujevn	skråe	ujevn	Kulturlagrest i mulig steinopptrekk. Avdekket ved jordfast stein. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Tolket som lag i naturlig dannet grop fordi det var ingen klare spor etter nedgravning. Besto av skjoldete fyll som alternerte mellom mørk gråbrun og gulbrun humusholdig sand, iblandet litt grus. En slaggbitt ble funnet i fyllet.
815	Stolpehull	22	28					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
874	Kokegrop	148	155	64, 73	22	flat	buete	rund	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Flere varmpåvirkete stein synlig i overflaten. I plan avgrenset kullrand, samt rødbrunt silt/sand struktur i S. Kullrand avgrenset hele bunn i profil. Over og i kullrand flere varmpåvirkete stein. Øvrig fyll besto av mørk gråbrun, humusholdig sand/silt, iblandet kull.
898	Stolpehull	19	22					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av brungrå, humusholdig sand.
905	Stolpehull	20	22					rund	Stolpehullet ble avdekket på innsiden av vegggrøft/takdrypp A3747, Hus I, Ø-del (fase 2), like ved (SØ for) hjørnestolpe A381. Strukturen er snittet, men ikke dokumentert i profil. Stolpehullet var klart avgrenset i plan og profil. Den besto av gråbrun, humusholdig sand.
999	Stolpehull	45	46	350,353	34	av-rundet	ujevne	ujevn	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Skoningsstein synlig i plan og profil, flere varmpåvirket. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus. Et keramikkskår funnet under snitting.
1009	Stolpehull	42	50	356, 360	25	ujevn	skråe	rund	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Skoningsstein synlig i plan og profil, flere varmpåvirket. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1021	Stolpehull	15	17					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1028	Stolpehull	18	23					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1036	Stolpehull	25	26					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
1044	Avskrevet								
1056	Stolpehull	17	19					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1064	Stolpehull	35	43					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1075	Avskrevet								
1088	Avskrevet								
1103	Avskrevet								
1112	Avskrevet								
1125	Grop	127	160	335, 342	19	flat	skråe	oval	Avdekket nordlig del av felt sammen med ovnbunnene A1241 og A1174. Klart avgrenset i plan og profil. Oval grop, 160x127 cm, fylt med homogen masse fra topp til bunn som besto av mørk gråbrun, svært humusholdig sand, iblandet nevestor, varmekpåvirket stein, samt flekket med rødbrunt leire og kull. Det ble funnet flere keramikkskår i fyllet F5931.
1146	Avskrevet								
1156	Kulturlag	76	80	340, 343	9	flat	skråe	rund	Avdekket nordlig del av felt. Struktur tolket som kulturlagrest i mulig steinopptrekk. Skåret av moderne grøft i V. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Tolket som lag i naturlig dannet grop fordi det var ingen klare spor etter nedgravning. Laget besto av mørk gråbrun humusholdig sand, iblandet rødbrunt leire, kull og litt grus. Enkelte keramikkskår ble funnet under snitting.
1174	Bunn ovn	160	315	32-34, 339, 344-45	15	ujevn	ujevne	ujevn	Avdekket nordlig del av felt sammen med ovnbunn A1241 og avfallsgrop A1125. Stedvis ujevn, men klart avgrenset i plan. I plan liknet strukturen to, sammenhengende strukturer bestående av en litt bred grøft, (ca. 200x85 cm), orientert NØ-SV, og en oval nedgravning, (ca.165x110 cm), orientert NV-SØ. Strukturens form i plan fremsto derfor som et "nøkkelhull". Fyllet i grøften og nedgravningen var ganske ulik. Grøften var mørk gråbrun, humusholdig sand, iblandet en del kull og flekket med rødbrunt leire, enkelte smeltet/sintret (F5924). I nedgravningen var fyllet i N gråbrunt med gulbrune sjatteringer som omfattet sand, litt humus og kull. I S var fyllet mer en blanding mellom fyllet i grøften og det i N. Overgangen mellom de ulike fyllene var uklar i plan. Et langsgående snitt (3C5936) ble gravd i grøften, og et i nedgravningen (C5938). Snitt viste at grøften besto av det samme fyllet som i plan som var klart avgrenset mot undergrunn. Grøften var imidlertid relativt ujevn i bunn, og hadde derfor relativt ulik dybde, 2-10 cm. Det kunne minne om rester av kulturlag som var blitt fanget i naturlig søkk i terrenget. Det ble påtruffet flere biter med rødbrunt leire, samt enkelte keramikkskår (F5941). Det var mulig å skjelne en avgrensning mellom grøften og nedgravningen, men denne var litt svak. Makroprøve, (PM5942/PK5943), ble tatt fra sentrale deler av strukturen. Snitt i nedgravningen viste også det samme fyllet som i plan. Fyllet var klart avgrenset mot undergrunn, men strukturen fremsto ikke som en klar nedgravning. Det kunne nesten virke som om det var kulturlag som var blitt liggende igjen i naturlige søkk i bakken. Bunn var ujevn bestående av buet, bolleform, (15 cm dyp), i S og grunt søkk, (6 cm dyp) i N. Det ble påtruffet et par keramikkskår i denne delen av strukturen under snitting (F5940).

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
1232	Stolpehull	20	23	332	12	flat	skråe	oval	Avdekket ca. 40 cm SV for ovnbunn A1174. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus og kull.
1241	Bunn ovn	32	64	343, 348, 351-52,	8	flat	skråe	ujevn	Avdekket nordlig del av felt sammen med ovnbunn A1174 og avfallsgrop A1125. Formen til strukturen i plan omfattet en konkav, oval form, ca. 64x32 cm, som kullholdige spor i undergrunnen mot SØ indikerte, trolig var en rest etter en større, opprinnelig rund eller oval form. Til tross for den ujevne formen var strukturen svært godt synlig i plan på grunn av mye brent leire og silt, spesielt i østlig del og sørvestlig avgrensning. Mellom de rødbrune partiene og i store deler av avgrensningen besto strukturen av gråsvart, svært kullholdig, humusholdig sand, flekket med brent leire. Strukturen ble snittet og deretter fullstendig tømt. Under snitting ble det tydelig at strukturen i østlige avgrensning besto av store biter av brent leire som kunne være lireklining/foring, samt i midten fremkom det tykke biter/flak med ubrent leire. Det ble derfor besluttet å formgrave hele strukturen nedover i plan (singel context). Da det øvre fyllet som var synlig i plan ble fjernet var det tydelig at nordlig og østlig avgrensning var foret med brent leire som omfattet store biter (F5946). En liknende foring var også tydelig i vestlig avgrensning, men her var leiren smuldrete. I midten ble det avdekket et ujevn, oppsprukket, tykt flak, (ca. 15x10 cm), med ubrent leire/keramikk (F5946). Inntil leireflaket ble det påtruffet en håndfull små, (5x4 cm), varmpåvirket stein. Leireflaket lå i et kullag som avgrenset bunnen av strukturen, 8 cm dyp.
1258	Stolpehull	17	20					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1266	Stolpehull	20	29	361, 364	14	av-rundet	buete	oval	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1275	Avskrevet								
1283	Stolpehull	16	19	357, 358	8	skrå	skråe	oval	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1292	Stolpehull	21	23	359, 362	6	flat	skråe	rund	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1302	Avskrevet								
1312	Stolpehull	27	229					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1322	Stolpehull	27	28					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1333	Stolpehull	23	28					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull.
1341	Avskrevet								
1362	Stolpehull	47	62					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
1377	Stolpehull	15	17					rund	Hus I, mulig veggstolpe Ø-del (fase 2). Stolpehullet/staurhull ble avdekket på innsiden av vegggrøft/takdrypp A3747, ved jordfast stein i NØ hjørne. Strukturen er snittet, men ikke dokumentert i profil. Stolpehullet var klart avgrenset i plan og profil. Den besto av gråbrun, humusholdig sand.
1388	Avskrevet								
1399	Avskrevet								
1434	Stolpehull	29	40	226, 232	20	av-rundet	buete	oval	Mulig tilknyttet Bygg IV som utbytter for hjørnestolpe A1446. Klart avgrenset i plan og profil. Skoningsstein synlig i overflaten og profil, flere av dem varmepåvirket. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1446	Stolpehull	46	54	226, 228	29	av-rundet	buete	oval	Bygg IV, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Skoningsstein synlig i overflaten og i profil, flere varmepåvirket. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
1460	Stolpehull	28	30	226, 235	18	av-rundet	skråe	rund	Mulig tilknyttet Bygg IV som utbytter for hjørnestolpe A1446. Klart avgrenset i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1474	Stolpehull	21	26					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1482	Stolpehull	19	25					oval	Ikke snittet. Avdekket nesten inntil vegggrøft/takdrypp til Hus I i Ø. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
1491	Avskrevet								
1504	Stolpehull	20	21					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1513	Stolpehull	29	31					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
1523	Stolpehull	28	30	153, 161	13	av-rundet	skråe	rund	Hus I, hjørnestolpe Ø-del (fase 2). Lå like ved (SØ for) stolpehull A4415. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Skoningsstein synlig i overflaten og profil, flere varmepåvirket. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1532	Avskrevet								
1542	Grop med kulturlag	110	150	163, 169, 482	30	ujevn	buete	oval	Tolket som mulig inngang til Hus I, Ø-del, men radiologiske dateringer og funn viser at strukturen er en grop fylt med kulturlagsavfall fra bronsealder. Klart avgrenset, oval, struktur som i plan tilsynelatende skar vegggrøft A3747 i SØ. Enkelte, nevestore, varmepåvirket stein var synlig i overflaten, og disse lå i mørk gråbrun, svært humusholdig sand, iblandet litt grus, kull og små biter rødbrønt leire. Strukturen ble snittet slik at avgrensning mellom vegggrøft og antatt nedgravning skulle bli synlig (3C5675). Vegggrøften var imidlertid så tynn i dette området at det var ikke mulig å skjelne strukturenes avgrensning mot hverandre i profilet. Undersøkelsen påviste at strukturen besto av samme masse som det synlig i toppen, men i øvre del var denne iblandet mye nevestor stein, flere av disse varmepåvirket, og i nedre del var steinen stor, (ca. 20x15 cm). Enkelte av de store steinene lå delvis i undergrunn, men de over lå klart i den antropogene massen og er derfor tolket å være deponert med vilje. I øvre del av struktur ble det også funnet keramikkskår (F5617), flint (F5616) og halvpårt av et hasselnøttsskall (F6259). Makroprøve PM5614 ble tatt fra midt i strukturen, og det ble vasket fram en kullprøve PK5615 fra denne.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
1561	Stolpehull	28	30	163, 167	17	ujevn	buete	rund	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1573	Kulturlag	70	70	168, 171	23	av-rundet	buete	oval	Hus I, kulturlagrest i mulig steinopptrekk Ø-del (fase 2). Avdekket inntil veggroft/takdrypp A3747. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil, men avgrensning mot veggroft kunne ikke skilles ut. Tolket som lag i naturlig dannet grop fordi det var ingen klare spor etter nedgravning. Laget besto av gråbrun humusholdig sand, iblandet rødbrent leire, kull og litt grus. Svært lik kulturlagsrest A4240 og A4271 også påtruffet i tilknytning til Hus I.
1591	Stolpehull	32	40	231, 236	12	flat	ujevne	oval	Bygg IV, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
1603	Stolpehull	27	31					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av brungrå, humusholdig sand, iblandet brent leire.
1613	Stolpehull	40	50	227, 232	19	av-rundet	buete	oval	Bygg IV, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten og i profil. Gråsvart, svært kullkonsentrasjon midt i øvre del av struktur, og lys leirete silt rundt. Øvrig fyll besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull.
1625	Stolpehull	28	30					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull.
1636	Stolpehull	26	31					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1645	Ildsted	46	48					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråsvart, kullblandet sand.
1656	Stolpehull	47	70	2236	30	av-rundet	buete	ujevn	Dobbelstolpe (kun innmålt med et nr.). Klart avgrenset mot undergrunnen i plan og profil, men avgrensning strukturene imellom kunne ikke utskilles. Mye brent leire synlig i plan, men ikke i profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull og litt grus. Lik A1795 og til dels A2195.
1671	Stolpehull	20	23					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
1680	Stolpehull	27	29					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull.
1689	Stolpehull	23	24					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1698	Stolpehull	20	19					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1706	Stolpehull	28	38					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1716	Stolpehull	30	33					oval	Ikke snittet. Avdekket inntil jordfast stein. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1728	Stolpehull	14	18	396, 400	6	av-rundet	buete	oval	Avdekket i/ved Husområde III. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1736	Stolpehull	22	24	387, 393	8	av-rundet	buete	rund	Avdekket i/ved Husområde III. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
1747	Stolpehull	34	37	386, 392	21	av-rundet	buete	oval	Hus/(husområde) III, stolpehull etter mulig takbærendestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i plan og profil. Midten av stolpehullet omfattet et stolpeavtrykk bestående av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull og litt grus. Avgrensningen i sidekantene var lysere, med mindre humus og ikke kull.
1758	Stolpehull	33	34	368, 371	6	av-rundet	buete	rund	Bygg VI, fase 1, hjørnestolpe. Avdekket inntil stolpehull A1768. Disse kunne ikke skilles i plan, men var klart avgrenset fra hverandre i profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus. Stolpehullene var omkranset av aur.
1768	Stolpehull	21	25	368, 371	8	flat	buete	rund	Bygg VI, fase 1, hjørnestolpe. Avdekket inntil stolpehull A1758. Disse kunne ikke skilles i plan, men var klart avgrenset fra hverandre i profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus. Stolpehullene var omkranset av aur.
1778	Kulturlag	72	94	401, 404	14	ujevn	buete	ujevn	Avdekket ved Husområde III. Klart avgrenset i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus og en stein.
1795	Stolpehull	40	43	483-484	30	skrå	skråe	rund	Klart avgrenset i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull og mye brent leire. Lik A1656 og til dels A2195.
1809	Stolpehull	228	34					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull.
1821	Stolpehull	28	30	280, 281	22	av-rundet	buete	rund	Bygg VI, fase 1, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1833	Stolpehull	20	22	391, 394	14	spiss	buete	rund	Avdekket i/ved Husområde III. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1843	Stolpehull	29	35	402, 408	19	av-rundet	rette	rund	Hus/(husområde) III/Bygg VI fase 2, stolpehull etter mulig takbærendestolpe/hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull og litt grus.
1855	Stolpehull	25	25	398, 402	9	av-rundet	skråe	rund	Hus/(husområde) III, stolpehull etter mulig takbærendestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1866	Stolpehull	21	24	395, 397	9	av-rundet	buete	rund	Avdekket i/ved Husområde III. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1876	Stolpehull	35	37	384, 389	22	flat	buete	rund	Hus/(husområde) III/Bygg VI fase 2, stolpehull etter mulig takbærendestolpe/hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1888	Stolpehull	18	19	384, 389	8	av-rundet	skråe	rund	Avdekket i/ved Husområde III, nesten inntil stolpehull A1876. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1897	Stolpehull	23	24	384, 390	10	av-rundet	buete	rund	Avdekket i/ved Husområde III ved stolpehull A1876. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1906	Stolpehull	21	22	3811, 382	12	av-rundet	buete	rund	Avdekket i/ved Husområde III. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
1915	Avskrevet								
1924	Stolpehull	20	25	377, 379	15	av-rundet	buete	oval	Bygg VI, fase 1, hjørnestolpe. Avdekket nesten inntil A1934. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Enkelte varmepåvirket stein synlig i profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1934	Stolpehull	27	39	369, 372	14	av-rundet	buete	oval	Bygg VI, fase 2, hjørnestolpe. Avdekket nesten inntil A1924. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1946	Avskrevet								
1955	Stolpehull	24	26	378, 381	6	av-rundet	buete	rund	Avdekket i/ved Husområde III. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
1965	Ildsted	45	45	446, 448	5	flat	skråe	rund	Lå inntil V feltkant, men klart avgrenset i plan og profil. Besto av svært kullholdig sand, iblandet litt grus, enkelte små biter rødbrent leire, samt litt humus, sentralt i overflaten.
1978	Stolpehull	227	31					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1989	Stolpehull	20	22					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
1997	Stolpehull	32	35	428, 431	25	flat	skråe	ujevn	Bygg V, fase 1, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2005	Stolpehull	18	19					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
2013	Stolpehull	28	37	439, 442	16	av-rundet	buete	oval	Bygg V, fase 1, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2023	Stolpehull	32	34					oval	Ikke snittet. Avdekket inntil stor jordfast stein. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull.
2034	Stolpehull	23	24	432, 434	12	av-rundet	skråe	rund	Bygg V, fase 1/fase 2, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2042	Stolpehull	18	21					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
2051	Stolpehull	30	32	206, 208	10	flat	skråe	rund	Hus II, stolpehull etter takbærendestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Mulig små skoningsstein synlig i profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2063	Stolpehull	21	27					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
2072	Stolpehull	20	21	438, 440	10	av-rundet	buete	rund	Bygg V, fase 2, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2081	Stolpehull	22	224	435, 437	16	av-rundet	buete	rund	Bygg V, fase 2, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
2091	Stolpehull	30	39	199, 203	9	av-rundet	buete	oval	Hus II, stolpehull etter takbærendestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Skoningsstein synlig i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus, oppsmuldret, rødbrunt leire og kull.
2100	Stolpehull	20	20					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull.
2108	Grøft	40	232	483-484	8	ujevn	skråe	lineær	Avdekket ved Hus II. Klart avgrenset i plan og profil. Rødbrunt leire godt synlig i overflaten og i profil. Øvrig fyll besto av mørk gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull og litt grus. Keramikkskår, F6260, funnet under snitting.
2119	Stolpehull	19	21					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull, iblandet litt brunt leire.
2127	Stolpehull	36	55	205, 209	14	skrå	buete	oval	Hus II, stolpehull etter takbærendestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull og litt grus.
2137	Stolpehull	44	52	194, 197	14	av-rundet	buete	oval	Hus II, stolpehull etter takbærendestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull og litt grus.
2146	Stolpehull	35	37					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
2157	Stolpehull	23	25	211, 216	16	flat	skråe	rund	Hus II, stolpehull etter dørstolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Skoningsstein synlig i plan og profil. Mulig steinopptrekk i vestlig avgrensning. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2166	Stolpehull	19	30	210, 212	20	av-rundet	buete	oval	Hus II, stolpehull etter dørstolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2175	Avskrevet								
2184	Stolpehull	38	46	198, 201	12	av-rundet	buete	rund	Hus II, stolpehull etter takbærendestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2195	Stolpehull	45	45	215, 218	37	av-rundet	buete	rund	Klart avgrenset i plan og profil. En varmpåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Tydelig konsentrasjon av rødbrunt leire, og noe kull i midten av struktur som var svært godt synlig i plan og profil. Leira omfattet både biter og var oppsmuldret i stolpehullets øvrige fyll som besto av mørk gråbrun, humusholdig sand. En av leirebitene hadde avtrykk av pinne. Stolpehullet var til dels lik A1656 og A1795 som var delvis fylt med leire, men A2195 skilte seg ut både størrelsesmessig og med mengden brunt leire.
2207	Stolpehull	26	29					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull.
2217	Stolpehull	22	28	190, 195	7	av-rundet	buete	oval	Hus II, stolpehull etter takbærendestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. En nevrestor, varmpåvirket stein synlig i plan. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
2227	Stolpehull	17	23					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
2236	Stolpehull	45	47	192, 196	13	av-rundet	buete	rund	Hus II, stolpehull etter takbærendestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Håndfull små skoningsstein synlig i plan. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2250	Stolpehull	37	40					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av brungrå, humusholdig sand.
2262	Avskrevet								
2274	Stolpehull	21	24	383, 388	9	ujevn	skråe	rund	Avdekket i/ved Husområde III. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2286	Stolpehull	22	33	406, 407	11	ujevn	ujevne	oval	Avdekket i/ved Husområde III. Mulig dobbel staurhull. Klart avgrenset mot undergrunn i plan, noe uklar i profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2297	Stolpehull	30	80	366, 370	13	av-rundet	buete	ujevn	Bygg VI, fase 1, hjørnestolpe. Dobbelt-stolpehull. Kunne ikke skilles i plan fra stolpehull A5968, samt øvre del av profil. Bunnen av begge strukturer var klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2309	Stolpehull	23	36	374, 376	8	ujevn	skråe	ujevn	Avdekket i/ved Husområde III. Mulig dobbelstolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan, noe uklar i profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus og enkelte spett rødbrønt leire.
2320	Stolpehull	26	26	410, 411	10	ujevn	buete	rund	Avdekket ved/i Husområde III. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2332	Stolpehull	26	26	410, 412	16	av-rundet	skråe	rund	Bygg VI, fase 2, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2344	Stolpehull	25	28	410, 413	6	flat	skråe	rund	Avdekket ved/i Husområde III. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
2795	Stolpehull	30	35					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull.
2805	Avskrevet								
2817	Ildsted	60	62					rund	Ikke snittet. Lå litt høyere enn øvrige strukturer på feltet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråsvart, kullblandet sand.
2831	Stolpehull	15	21					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
2839	Stolpehull	14	17					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
2846	Ildsted	30	31					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråsvart, kullblandet sand og litt grus.
2857	Stolpehull	28	33					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
2866	Stolpehull	33	38					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
2876	Kokegrop	83	100					oval	Ikke snittet. Delvis under feltkant i NØ. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråsvart, svært kullblandet sand med flere varmpåvirkete stein synlig i overflaten.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
2924	Stolpehull	38	42					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
2944	Stolpehull	28	31					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
2954	Avskrevet								
2962	Stolpehull	14	15					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
2969	Stolpehull	19	34					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av brungrå, humusholdig sand.
2981	Stolpehull	21	25					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
2990	Avskrevet								
2997	Avskrevet								
3112	Kokegrop	68	83					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråsvart, svært kullblandet sand med flere varmpåvirkete stein synlig i overflaten.
3128-3310	Ardspar								
3538	Stolpehull	51	60					oval	Ikke snittet. Avdekket ved ardspar i N. Godt synlig og klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt brent leire.
3552	Stolpehull	45	47					rund	Ikke snittet. Avdekket ved ardspar i N. Godt synlig og klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt brent leire.
3565	Stolpehull	38	50					oval	Ikke snittet. Avdekket ved ardspar i N. Godt synlig og klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt brent leire.
3578	Stolpehull	14	16					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
3586	Stolpehull	17	21					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
3700	Kokegrop	74	80	268-269, 271, 276	14	skrå	buete	oval	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Strukturen skar veggroft/takdrypp A4458 tilknyttet Hus VII i SV hjørne. Flere varmpåvirkete stein synlig i overflaten. Kompakt, kullrand avgrenset hele bunn i profil. Over og i kullrand flere varmpåvirkete stein. Øvrig fyll besto av mørk gråbrun, humusholdig sand/silt, iblandet kull.
3719	Stolpehull	23	28	149-150, 156	15	flat	skråe	oval	Hus I, hjørnestolpe Ø-del (fase 2). Lå like ved (Ø for) stolpehull A4425. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
3728-3745	Ardspar								

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
3747	Veggrøft	500	900	78-96, 463-475	17	spiss	skråe	rektang ulær	Veggrøft/takdrypp tilknyttet Hus I. Svært godt synlig og avgrenset grøft i plan og profil. I plan fremsto A3747 som to, firkantede grøfter med avrundete hjørner. Grøftene lå inntil hverandre og formet et tilnærmet åttetall, ca. 9x5 m, orientert VNV-ØSØ (V-del fase 1 og Ø-del fase 2). Avgrensningen i overlappingspunktet grøftene imellom kunne ikke skilles i plan, men begge grøfter var godt synlig i profilet til tverrgående snitt 3C5600. Snittet viste at fyll fra begge grøfter fløt sammen i toppen, men bunnen av deres respektive nedgravninger var klart adskilt. Dette var også godt synlig når grøftene ble fullstendig tømt. Begge grøftene hadde noe ujevn, varierende bredde/avgrensning, avrundet, spiss bunn og skrå og delvis avrundete sidekanter. I tillegg besto de av likt fyll som var mørk gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus, kull og brent leire. Det ble gjort svært få funn som omfattet keramikkskår og flint i området grøftene løp parallelt. De var ulike med hensyn til størrelse i plan og dybde i profil. V-firkant var generelt større. Grøft i V var ca. 5,1x5 m. Undersøkt med langsgående og tverrgående snitt, 3C5618, 3C5606, 3C5622 og 3C5624. Dybden i grøften var mellom 15-17 cm foruten et lite parti i SV hvor avdekkingen med maskin hadde gått litt for dypt. Etter at grøften ble tømt ble det også godt synlig at sidekantene fra innsiden av grøften i flere partier var "overhengt" av undergrunn/gulv. Det vil si nedgravningen til grøften skrådde innunder undergrunnen/gulvet. Det ble undersøkt tre mulige veggstolpehull, A4321, A4332 og A6199, i forbindelse med grøften. Alle var plassert inntil, på innsiden av grøften. Grøft i Ø var ca. 4,45x4,4 m. Undersøkt med langsgående og tverrgående snitt, 3C5675, 3C5580 og 3C5596. Dybden på grøften varierte mye og var klart dypest, 14 cm, der den løp parallelt med V-grøft. Sørlig del av grøften var godt synlig i plan, men svært grunn i profil, 2 cm. I tillegg så var grøften skåret i SØ av mulig inngang A1542 som omfattet en grop fylt med kulturlag og stein. Det ble undersøkt tre mulige veggstolpehull hvorav to, A6224 og A6235, ble funnet i/under grøften i NØ hjørne, og en, A1377, på innsiden i samme hjørne.
4167	Stolpehull	20	21	322, 329	8	skrå	skråe	rund	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus, kull og rødbrent leire.
4176	Avskrevet								
4186	Stolpehull	22	25	324, 330	18	av- rundet	buete	rund	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
4196	Avskrevet								
4208	Avskrevet								
4216	Stolpehull	30	30	321, 328	16	av- rundet	skråe	rund	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
4240	Kulturlag	30	40	173, 175	15	ujevn	ujevne	ujevn	Hus I, kulturlagrest i mulig tråkkzone V-del (fase 1). Avdekket inntil veggrøft/takdrypp A3747. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil, men avgrensning mot veggrøft kunne ikke skilles ut. Tolket som lag i mulig tråkkzone til kokegrop A440 som lå ca. 10 cm V for kulturlagsrest. Det var ingen klare spor etter nedgravning. Laget besto av gråbrun humusholdig sand, iblandet kull og litt grus. Svært lik

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
									kulturlagsrest A1573 og A4271 også påtruffet i tilknytning til Hus I.
4254	Stolpehull	21	22					rund	Stolpehullet ble avdekket på innsiden av veggrøft/takdrypp A3747, Hus I, V-halvdel, men er ikke tolket knyttet til konstruksjonen. Strukturen er snittet, men ikke dokumentert i profil. Stolpehullet var klart avgrenset i plan og profil. Den besto av gråbrun, humusholdig sand.
4263	Stolpehull	18	19					rund	Stolpehullet ble avdekket på innsiden av veggrøft/takdrypp A3747, Hus I, V-halvdel, men er ikke tolket knyttet til konstruksjonen. Strukturen er snittet, men ikke dokumentert i profil. Stolpehullet var klart avgrenset i plan og profil. Den besto av gråbrun, humusholdig sand.
4271	Kulturlag	48	68	137, 144	10	av-rundet	buete	oval	Hus I, kulturlagarest i mulig steinopptrekk V-del (fase 1). Avdekket ved jordfast stein like ved midtstolpe A409. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Tolket som lag i naturlig dannet grop fordi det var ingen klare spor etter nedgravning. To store stein i overflaten. Laget besto av mørk gråbrun humusholdig sand, iblandet rødbrønt leire, kull og litt grus. Svært lik kulturlagsrest A1573 og A4240 også påtruffet i tilknytning til Hus I.
4288	Stolpehull	38	42					oval	Stolpehullet ble avdekket på innsiden av veggrøft/takdrypp A3747, Hus I, V-halvdel, men er ikke tolket knyttet til konstruksjonen. Strukturen er snittet, men ikke dokumentert i profil. Stolpehullet var klart avgrenset i plan og profil. Den besto av gråbrun, humusholdig sand.
4303	Avskrevet								
4312	Avskrevet								
4321	Stolpehull	19	22	178, 182	12	skrå	skråe	ujevn	Hus I, mulig veggstolpe V-del (fase 1). Avdekket inntil veggrøft/takdrypp A3747, trolig skåret av denne, men avgrensning vanskelig å skille ut i plan og profil (3C5622). Derimot klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. En varmpåvirket skoningsstein synlig i profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet rødbrønt leire, grus og litt kull.
4332	Stolpehull	30	50	183, 184	20	av-rundet	buete	rund	Hus I, mulig veggstolpe V-del (fase 1). Avdekket inntil veggrøft/takdrypp A3747, trolig skåret av denne, men avgrensning vanskelig å skille ut i plan og profil (3C5618). Derimot klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet rødbrønt leire, og litt grus.
4342	Stolpehull	22	24	140, 143	15	av-rundet	skråe	rund	Hus I, hjørnestolpe V-del (fase 1). Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. En skoningsstein synlig i profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
4353	Stolpehull	17	19					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av brungrå, humusholdig sand.
4362	Stolpehull	19	22					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
4372	Avskrevet								
4378	Stolpehull	37	41	162, 164	19	flat	skråe	ujevn	Hus I, relativt langt inntrukket hjørnestolpe Ø-del (fase 2). Ujevn i plan og delvis uklar avgrensning i plan, men klart avgrenset mot undergrunn i profil. Skoningsstein synlig i overflaten og profil, enkelte varmpåvirket. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
4392	Stolpehull	30	33	223, 227	25	av-rundet	rette	rund	Bygg IV, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Steinopptrekk i N. Skoningsstein synlig i overflaten og i profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
4405	Stolpehull	17	20					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
4415	Stolpehull	20	20	188	10	av-rundet	skråe	rund	Stolpehull/staurhull. Hus I, Ø-del (fase 2). Lå like ved (NV for) stolpehull A1523. Klart avgrenset mot undergrunn i plan, men delvis uklar i profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
4425	Stolpehull	22	30	150, 156	17	flat	skråe	oval	Hus I, hjørnestolpe Ø-del (fase 2). Lå like ved (V for) stolpehull A3719. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
4439	Stolpehull	25	27					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
4450	Avskrevet								
4458	Veggrøft	550	650	103-115, 420-422	11	ujevn	buete	rektangulær	Veggrøft tilknyttet Hus VII, orientert NØ-SV. Godt synlig, og hovedsakelig klart avgrenset mot undergrunnen. I plan fremsto grøften som rektangulær med avrundete hjørner, ca. 6,5x5,5 m, men med stor åpning i V/NV. SØ hjørne av rektangelet omfattet to, delvis sammenhengende, parallelle grøfter indikativ av minst to aktivitetsfaser. Mindre rester/spor etter den trolig eldre grøften/fasen ble påtruffet langs sørlig langside, A4952, og vestlig kortsider, A4935, A5002, A4972, og A5014. Grøften var flere steder tilsynelatende skåret av ardsfor, men stratigrafien dem imellom er noe usikker da de besto av liknende masse og var derfor vanskelig å skille fra hverandre i profil. SV hjørne var skåret av kokegrop A3700. Kulturlag/(mulig dyrkningslag) A4917 ble avdekket på innsiden av veggrøften, og delvis over, i store deler av NØ. Grøften ble formgravd og tømt, samt undersøkt med tolv snitt, 3C5769, 3C5777, 3C5797, 3C5799, 3C5802, 3C5822, 3C5824, 3C5845, 3C5855, 3C5857, 3C5867 og 3C5870. Dybden, max 11 cm, og bredden, max 55 cm, på grøften var størst i NØ, og ble gradvis grunnere og smalere mot SV. Sidekantene var buete og bunn varierte noe mellom avrundet og skrå. Foruten tre staurhull, A5854, A6130 og A6131, i NØ-hjørne ble det ikke påtruffet stolpehull i grøften. Det ble imidlertid påtruffet ett stolpehull like på innsiden, A5781 og en på utsiden, A5808. Fyllet besto av gråbrun humusholdig sand/silt, iblandet kull, flere biter brent leire, enkelte biter av sintret/smeltet leire og keramikkskår.
4665	Avskrevet								
4738-4848	Ardsfor								
4850	Kokegrop	60	70	244-245, 250	9	ujevn	buete	oval	Trolig tilknyttet Hus VII. Avdekket litt V for midten av huset. Lå i/delvis dekket av kulturlag A4917. Overgangen mellom kulturlag og kokegrop var ikke til å skille i plan eller profil, men klart avgrenset mot undergrunn. Nevestor, varmekåpriket stein synlig i overflaten og profil. Avgrenset i bunn av kullag, samt rødbrent silt. Øvrig fyll besto av mørk gråbrun, humusholdig silt/sand, iblandet kull.
4867	Stolpehull	34	34	240, 244	15	av-rundet	ujevne	ujevn	Hus VII, mulig takbærende. Avdekket midt i SV-ende av huset. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil, men delvis uklart avgrenset mot ø p.g.a. stort steinopptrekk delvis fylt med organisk masse og kulturlag A4917. Stolpehull delvis skar steinopp./kulturlag. Skoningsstein synlig i overflaten og profil i V. Besto av gråbrun, litt kullflekket, humusholdig silt/sand, iblandet litt rødbrent leire.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
4878	Stolpehull	26	29	258, 262	16	av-rundet	buete	rund	Avdekket ved Hus VII. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Svært mye kull synlig i overflaten. Profilet viste at øvre del av stolpehullet besto av avrundet, svært kullholdig fyll som kan representere en nedbrent stolpe. Øvrig del av nedgravning besto av mørk gråbrun, humusholdig silt/sand, iblandet kull.
4889	Stolpehull	16	16					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av lys gråbrun, humusholdig fin sand, iblandet litt kull.
4897	Avskrevet								
4907	Avskrevet								
4917	Kulturlag	170	500	245, 252	9	ujevn	ujevne	ujevn	Trolig tilknyttet Hus VIII. Avdekket på innsiden av veggrøften, og delvis over, i store deler av NØ-del av hus. Godt synlig i plan, men ujevn og delvis uklart avgrenset i plan og profil. Skåret i toppen, og flere gjennom, av ardspar. Har mulig vært dekket av dyrkningslag som hører sammen med ardsparene. Undersøkt i snittene 3C5797 og 3C5777. Laget ble fullstendig tømt. Gråbrun, stedvis svært rødbrun flekket (mulig fra jernutfelling), humusholdig sand/silt, iblandet kullflekker, store og små biter rødbrent leire, samt sintret leire og flere keramikkskår.
4935	Veggrøft	20	60					lineær	Ikke snittet. Mindre rest/spor etter veggrøft fra trolig eldre fase av veggrøft A4458 tilknyttet Hus VII. Delvis buet, greit avgrenset og middels synlig mot undergrunnen. Besto av lys gråbrun, litt humusholdig silt.
4952	Veggrøft	16	87					lineær	Ikke snittet. Mindre rest/spor etter veggrøft fra trolig eldre fase av veggrøft A4458 tilknyttet Hus VII. Greit avgrenset og middels synlig mot undergrunnen. Besto av lys gråbrun, litt humusholdig silt.
4972	Veggrøft	18	87					ujevn	Ikke snittet. Mindre rest/spor etter veggrøft fra trolig eldre fase av veggrøft A4458 tilknyttet Hus VII. Uregelmessig form, greit avgrenset og middels synlig mot undergrunnen. Besto av lys gråbrun, litt humusholdig silt.
5002	Veggrøft	20	25					lineær	Ikke snittet. Mindre rest/spor etter veggrøft fra trolig eldre fase av veggrøft A4458 tilknyttet Hus VII. Greit avgrenset og middels synlig mot undergrunnen. Besto av lys gråbrun, litt humusholdig silt.
5014	Veggrøft	44	46					kvadrat isk	Ikke snittet. Mindre rest/spor etter veggrøft fra trolig eldre fase av veggrøft A4458 tilknyttet Hus VII. Greit avgrenset og middels synlig mot undergrunnen. Besto av lys gråbrun, litt humusholdig silt.
5031	Avskrevet								
5184	Avskrevet								
5214	Avskrevet								
5224	Avskrevet								
5233	Stolpehull	14	15	246	14	av-rundet	skråe	rund	Avdekket innenfor Hus VII. Delvis uklart avgrenset mot undergrunn i plan, men klart avgrenset i profil. Besto av lys gråbrun, humusholdig silt/sand.
5240	Avskrevet								

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
5249	Avskrevet								
5259	Avskrevet								
5268	Stolpehull	16	18	274	8	av-rundet	skråe	ujevn	Hus VII, mulig veggstolpe. Avdekket på innsiden av veggrøft A4458 i SV. Delvis uklar/ujevn avgrensning mot undergrunn i plan, godt synlig i profil (3C5870). Besto av lys gråbrun, litt humusholdig silt/sand.
5279	Avskrevet								
5288	Stolpehull	22	22					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av lys gråbrun, humusholdig fin sand, iblandet litt kull.
5360	Stolpehull	35	52	205, 210	19	flat	buete	rektang ulær	Hus II, stolpehull etter takbærendestolpe. Avdekket inntil jordfast stein i SØ. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
5393	Ildsted	95	123	214, 220	10	ujevn	ujevne	rektang ulær	Mulig knyttet til Hus II, men i så tilfelle vil ildstedet ha ligget svært nærme antatt vegglinje. Relativt klart avgrenset i plan, men noe utflytende i profil mot Ø som kan indikere utkastområde. Besto av mørk brungrå, litt humusholdig sand, iblandet knust kull, litt grus og enkelte små varmepåvirkete stein.
5424	Stolpehull	25	28					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
5436	Stolpehull	15	20					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
5445	Pinnehull								Ikke snittet
5446	Pinnehull								Ikke snittet
5447	Pinnehull								Ikke snittet
5448	Pinnehull								Ikke snittet
5449	Pinnehull								Ikke snittet
5450	Pinnehull								Ikke snittet
5451	Stolpehull	23	29					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull.
5462	Avskrevet								
5472	Avskrevet								
5478	Stolpehull	12	14					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
5485	Stolpehull	9	11					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
5491	Grøft	27	127					lineær	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt brent leire og kull.
5547	Avskrevet								
5781	Stolpehull	28	42	242	18	av-rundet	buete	rund	Hus VII, mulig veggstolpe. Avdekket på innsiden av veggrøft A4458 i NØ. Klart avgrenset mot undergrunnen i plan og profil, men avgrensning mellom grøft og stolpehull var ikke til å skille ut, 3C5769. Besto av gråbrun, litt humusholdig silt/sand. Enkelte, små biter sintret leire.

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
5808	Stolpehull	20	24	249	25	flat	skråe	rund	Hus VII, mulig veggstolpe. Avdekket på utsiden av veggørft A4458 i SV. Mulig delvis skåret av veggørft i toppen, men uklart avgrenset der, forøvrig klar avgrensning mot undergrunn i plan og profil (3C5799). Besto av gråbrun, litt humusholdig silt/sand, iblandet rødbrent leire og kull.
5830	Ildsted	29	42	263, 265	15	ujevn	ujevne	oval	Mulig ildsted tilknyttet Hus VII. Avdekket under kulturlag A4917 like ved veggørft A4458. Godt synlig og klart avgrenset i plan og profil. Omfattet to ulike fyll. I Ø besto strukturen av gråsvart, meget kullholdig sand/silt. En varmpåvirket stein synlig i profil. I V gråbrun, litt humusholdig sand/silt, iblandet litt kull. Svært ujevn avgrensning i bunn som vanskeliggjør strukturtolkning. Buet stripe av brunrød trolig organisk materiale var synlig i overflaten av kullholdig del, men som ikke ble gjenfunnet i snitt. Derimot ble det påtruffet flere skår fra trolig et kar i samme område. Strukturen ble fullstendig tømt.
5854	Pinnehull	12	12	337, 339	19	av-rundet	skråe		
5951	Stolpehull	25	27	336	28	av-rundet	buete	rund	Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av mørk gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus. Enkelte keramikkskår ble funnet under snitting.
5968	Stolpehull			366, 370	8	av-rundet	buete	ujevn	Bygg VI, fase 1, hjørnestolpe. Dobbel-stolpehull. Kunne ikke skilles i plan fra stolpehull A2297, samt øvre del av profil. Bunnen av begge strukturer var klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
6027	Stolpehull	30	33					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt kull.
6041	Stolpehull	24	52					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
6060	Stolpehull	25	28					ujevn	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
6073	Stolpehull	30	32	429, 430	21	av-rundet	buete	rund	Bygg V, fase 1, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
6090	Stolpehull	23	29	433, 436	8	flat	skråe	ujevn	Bygg V, fase 2, hjørnestolpe. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
6106	Stolpehull	24	30					oval	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet kull.
6119	Stolpehull	16	18					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
6130	Pinnehull								
6131	Pinnehull								

Anr	Struktur	Bredde	Lengde	Fotonr	Dybde	Bunn profil	Sider profil	Form flate	Beskrivelse
6134	Ildsted	50	69	441, 444	6	ujevn	skråe	oval	Klart avgrenset i plan og profil. Besto av humus -og kullholdig sand, iblandet litt grus og rødbrent leire. Keramikkskår, F6182, funnet undersnitting.
6151	Stolpehull	23	25					rund	Ikke snittet. Klart avgrenset mot undergrunn. Varmepåvirket skoningsstein synlig i overflaten. Besto av gråbrun, humusholdig sand.
6163	Pinnehull								
6199	Stolpehull	22	22	452	17	av-rundet	buete	rund	Hus I, mulig veggstolpe V-del (fase 1). Avdekket inntil veggrøft/takdrypp A3747. Klart avgrenset mot undergrunn i plan og profil. Varmepåvirket skoningsstein synlig i plan. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
6210	Stolpehull	19	26	455	13	av-rundet	buete	oval	Hus I, mulig veggstolpe. Avdekket i/under veggrøft/takdrypp A3747 i overlappet mellom V og Ø del. Stolpehullet ble synlig under tømming av veggrøft/takdrypp og avgrenset seg klart mot undergrunn i plan da grøften var fjernet. Klar avgrensning også i profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
6224	Stolpehull	26	28	460	25	skrå	skråe	rund	Hus I, mulig veggstolpe Ø-del (fase 2). Avdekket i/under veggrøft/takdrypp A3747. Stolpehullet ble synlig under tømming av veggrøft/takdrypp og avgrenset seg klart mot undergrunn i plan da grøften var fjernet. Klar avgrensning også i profil. Skoningsstein synlig i overflaten og profil, enkelte varmpåvirket. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.
6235	Stolpehull	24	26	476, 478	18	spiss	skråe	rund	Hus I, mulig veggstolpe Ø-del (fase 2). Avdekket i/under veggrøft/takdrypp A3747. Stolpehullet ble synlig under tømming av veggrøft/takdrypp og avgrenset seg klart mot undergrunn i plan da grøften var fjernet. Klar avgrensning også i profil. Skoningsstein synlig i overflaten og profil. Besto av gråbrun, humusholdig sand, iblandet litt grus.

11.2. TILVEKSTTEKSTER, C59837-59841

C59837-C59841

Boplassfunn fra bronsealder/førromersk

jernalder/folkevandringstid/merovingertid/middelalder fra KLOPPAN av ORE (95/66), FARSUND K., VEST-AGDER.

Funnomstendighet: I forbindelse med detaljregulering for Kloppan, Ore gnr. 95 i Farsund kommune, utførte KHM en arkeologisk undersøkelse av planområdet i perioden 22.09-24.10.2014. Vest-Agder fylkeskommune gjennomførte en registrering av området våren 2013 (Olsen 2013). Utgravningsområdet lå i dyrket mark og det ble maskinelt avdekket ca. 2395 m² av området. Til sammen ble det påtruffet 243 strukturer, samt ardsfor. Blant strukturene er det skilt ut to langhus og 6-7 relativt sikre firestolperskonstruksjoner, samt et husområde som kan ha omfattet et/to, to-skipet langhus. I tillegg ble det påtruffet bunn av to ovner med funn av en del korn, og tre strukturer bestående av tettpakket stein og kulturlag tolket som aktivitetssoner relatert til bruk av ovn. Det foreligger til sammen 49 kullprøver og 38 makroprøver fra utgravningen. Prøver fra tre av husene/byggene, ovnskonstruksjonene, en avfallsgrop og to ovnsrelaterte strukturer er prioritert analysert.

Fem kullprøver er vedartsanalysert ved Moesgård museum (2015). Alle makroprøvene er analysert ved Natur og Kultur (NOK) av Annine Moltsen (2014). Fem kullprøver, 12 korn, to hasselnøttskall og ett strå er radiologisk datert ved The Ångström Laboratory, Uppsala (2015). Analyseresultat er vedlagt utgravningsrapport (Sæther 2015).

Restmaterialet fra makroprøveanalyse er kassert foruten de påviste funnene. Materialet er fordelt på fem Cnr og er katalogisert under følgende Cnr: C59837 (Hus I), C59838 (Hus II), C59839 (Hus VII), C59840 (ovner og ovnsrelaterte strukturer) og C59841 (øvrige strukturer fra utgravningen).

Orienteringsoppgave: Lokaliteten lå mellom tettstedene Vanse og Vestbygda, mellom Nordveien (Fv.463) og Fv674, (Ore-krysset).

Kartreferanse: Prosjeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 6443320, Ø: 360743.

LokalitetsID: 169882.

Litteratur: Olsen, Morten, 2013: *Arkeologiske registreringer: Kloppan, 95/13,27, Farsund kommune. Vest-Agder fylkeskommune.* Reg.rapport i KHM's saksarkiv (ref. 2013/14735-2).

Sæther, Kathryn, 2015: *Rapport arkeologisk utgravning. Boplass med produksjon- og dyrkningsspor. Kloppan, 95/66, Farsund, Vest-Agder.* KHM's arkiv.

C59837/1-9

Boplassfunn fra bronsealder/førromersk

jernalder/folkevandringstid/merovingertid/middelalder fra KLOPPAN av ORE (95/66), FARSUND K., VEST-AGDER.

Omfatter funn og prøver fra Hus I. Huset besto av to, tilnærmet firkantede vegggrøfter/takdrypp som lå inntil hverandre, elleve hjørnestilte stolpehull og to midtstilte stolpehull, en grop/nedgravning tolket som mulig inngang, syv mulige stolpehull i vegg og tre kulturlagsrester.

1) 9 uornerte, bukskår fra trolig ett leirkar av tykt gods som er ruslemmet. Godset har middels grov magring av knust bergart og glimmer. Skårene har rødbrun utside og innside, enkelte svartflekket med fastbrent matrester. Ulike farger i kjernegodset, grå, brun og rødbrun. Flere av skårene er delvis avskallet. Stl: 4,5 cm, stt: 1 cm. Vekt: 44 g. Funnet i mulig inngangsparti A1542.

- 2) Avskallet, uornert bukskår av leirkar med tynt, finmagret gods. Skåret har lys brungrå utside. Stl: 1,5 cm, stt: 0,2 cm. Vekt: 0,5 g. Funnet i stolpehull, hjørne A3719, østlig firkant.
- 3) 2 uornerte, bukskår fra trolig ett leirkar av middels tykt gods, med grov magring av knust bergart og glimmer. Skårene har rødbrun utside og innside og grått kjernegodset. Skårene er delvis avskallet. Stl: 2,3 cm, stt: 0,7 cm. Vekt: 3,2 g. Funnet i veggrøft/takdrypp A3747.
- 4) 2 **fragment** av flint, hvorav en brent og en patinert, nedslitt, mulig kjerne. Stl: 2,7 cm, stb: 2,4 cm, stt: 1,4 cm. Funnet i mulig inngangsparti A1542.
- 5) 2 **fragment** av flint, hvorav en frostsprengt. Stl: 1,3 cm, stb: 0,7 cm, stt: 0,2 cm. Funnet i veggrøft/takdrypp A3747.
- 6) 2 fragment **bein, brente**, hvorav en av dyretann. Vekt: 1,1 g. Funnet i mulig inngang A1542.
- 7) **Hasselnøttskall** funnet i mulig inngang A1542. Vekt: 0,9 g. Radiologisk datert: 3387 ± 33 BP, 1740-1630 calBC (Ua-50535).
- 8) 15 **prøver, kull**.
- 9) 16 **prøver, makro**. Alle er analysert, og fem er radiologisk datert:
PM5386 stolpehull, A682, hjørne, firkant V: 1 korn av ubest. type er radiologisk datert: 2101 ± 30 BP, 170-90 calBC (Ua-50530).
PM5527 stolpehull, A432, hjørne, firkant V: 1 korn av ubest. type er radiologisk datert: 1541 ± 30 BP, 430-570 calAD (Ua-50527).
PM5570 stolpehull, A394, hjørne, firkant Ø: 1 korn av ubest. type er radiologisk datert: 2176 ± 30 BP, 360-180 calBC (Ua-50526).
PM5574 stolpehull, A4425, hjørne, firkant Ø: Forkullet strå er radiologisk datert: 1453 ± 31 BP, 580-645 calAD (Ua-50540).
PM5590 stolpehull, A4378, hjørne, firkant Ø: 1 korn av ubest. type er radiologisk datert: 811 ± 30 BP, 1210-1260 (Ua-50539).

For fellesopplysninger se C59837.

C59838/1-4

Boplassfunn fra førromersk jernalder fra ORE (95), FARSUND K., VEST-AGDER.

Funnomstendighet: Omfatter funn og prøver fra Hus II, et to-skipet langhus bestående av en rad stolpehull fra åtte takbærende stolper og et, stolpehullpar tolket å være tilknyttet dørstolper.

- 1) **Avslag** av kvarts. Stl: 1,4 cm, stb: 1,3 cm, stt: 0,4 cm. Funnet i stolpehull fra takbærende stolpe A5360.
- 2) To biter **brent/sintret leire**. Vekt: 0,2 g. Funnet i stolpehull fra takbærende stolpe A2236.
- 3) 10 **prøver, kull**.
- 4) 10 **prøver, makro**. Alle er analysert, og 2 er radiologisk datert:
PM5663, stolpehull fra takbærende stolpe A2236: 1 byggkorn er radiologisk datert: 2127 ± 31 BP, 205-100 calBC (Ua-50537).
PM5722, stolpehull fra takbærende stolpe A2127: 1 korn av ubest. type er radiologisk datert: 2115 ± 30 BP, 195-95 calBC (Ua-50536).

For fellesopplysninger se C59837.

C59839/1-7

Boplassfunn fra førromersk jernalder fra ORE (95), FARSUND K., VEST-AGDER.

Funnomstendighet: Omfatter funn og prøver fra Hus VII som besto av en avrundet, tilnærmet rektangulær, veggrøft, fem mulige rester etter eldre veggrøft, et stolpehull fra takbærende stolpe, tre mulige stolpehull i vegg, en kokegrop, et mulig ildsted og et kulturlag. Huset har vært flerfaset.

- 1) Uornerte 3 buk -og et randskår av trolig to leirkar. I: Omfatter et bukskår og ett randskår av gråbrunt, middels tykt, finmagret gods. Stl: 4,6 cm, stt: 0,7 cm. Munningsranden er avrundet, hals og leppe er rett. II: Omfatter to bukskår av rødbrunt, middels tykt gods med grov magring av glimmerstein. Stl: 2,6 cm, stt: 0,8 cm. Samlet vekt: 32,5 g. Funnet ulike steder i veggrøft A4458.
- 2) 4, uornerte bukskår fra mulig tre leirkar. I: Omfatter to bukskår av rødbrunt middels tykt, finmagret gods. Stl: 2,9 cm, stt: 0,5 cm. II: Omfatter et bukskår av gråbrunt, middels tykt, finmagret gods. Stl: 3,8 cm, stt: 0,8 cm. III: Omfatter et bukskår av lys rødbrunt, fint gods med grov magring. Stl: 1,9 cm, stt: 0,4 cm. Samlet vekt: 25,9 g. Funnet ulike steder i kulturlag A4917.
- 3) Flere uornerte buk -og ett randskår av ett leirkar. Flere skår er avskallet og fragmentariske. Tykt gods med grov magring av bergart. Gråbrun/rødbrun utside, svart innside, flere med fastbrent matskorper. Munningsrand er "rullet" utover og inn, leppe og hals konkav. Stl: 4,4 cm, stt: 0,9 cm. Vekt: 67 g. Funnet i mulig ildsted A5830.
- 4) 2 biter brent/sintret leire. Vekt: 19,5 g. Funnet ulike steder i veggrøft A4458. Vekt: 19,5 gram.
- 5) Et fragment, mulig avslag, brent flint som er frostsprengt. Stl: 2,4 cm, stb: 2 cm, stt: 0,4 cm. Fra kulturlag A4917.
- 6) 8 prøver, kull. 1 prøve er vedartbestemt og radiologisk datert: PK5807, kokegrop A4850: 9 stk er vedartbestemt til 3 or og 6 or/bjørk. Bjørk er datert: 2075±34 BP, 160-40 calBC (Ua-50541).
- 7) 6 prøver, makro. Alle er analysert, og 2 er radiologisk datert: PM5765, stolpehull fra takbærende stolpe A4867: 1 korn av ubest. type er radiologisk datert: 2145±34 BP, 350-110 calBC (Ua-50543). PM5773, eldre fase veggrøft A4458: 1 hasselnøttskall er radiologisk datert: 2287±31 BP, 400-250 calBC (Ua-50542).

For fellesopplysninger se C59837.

C59840/1-12

Boplassfunn fra førromersk jernalder fra ORE (95), FARSUND K., VEST-AGDER.

Funnomstendighet: Omfatter funn og prøver fra bunn av to ovner, en avfallsgrop, samt tre ovnsrelaterte strukturer med steinpakning.

- 1) Uornerte, 16 buk -og 2 randskår fra minst tre leirkar. I: Omfatter åtte buk -og ett randskår av lys gråbrunt, middels tykt, finmagret gods. Stl: 2,8 cm, stt: 0,6 cm. Munningsrand er fortykket og avrundet, leppe er rett. II: Omfatter fem buk -og ett randskår av rødbrunt/gråbrunt, finmagret, tynt gods. Stl: 2,4 cm, stt: 0,3 cm.

Munningsrand er lett utsvingt og avrundet, leppe er konkav. III: Omfatter tre bukskår av rødbrunt, tykt, men finmagret gods. Stl: 3,2 cm, stt: 1 cm. Samlet vekt: 69,4 g. Funnet ulike steder innenfor aktivitetssone/kulturlag A101.

2) Avskallet randskår fra lys gråbrunt leir**kar** av tykt, finmagret gods. Munningsranden er avskallet, rett leppe og hals. Stl: 4,4 cm, stt: 0,9 cm. Vekt: 18,7 g. Funnet i aktivitetssone/kulturlag A623.

3) 4 uornerte bukskår fra trolig to leir**kar**. I: Omfatter tre buksår av gråbrunt, middels tykt, middels grov magring av glimmer og bergart. Stl: 3,3 cm, stt: 0,7 cm. II: Omfatter et bukskår av lys gråbrun, tykt gods med middels magring av bergart og glimmer. Stl: 3,8 cm, stt: 1 cm. Samlet vekt: 38,5 g. Funnet i avfallsgrop A1125.

4) Uornerte skår av 2 buk, 2 rand -og 1 overgang buk-bunn fra trolig 3 leir**kar**. I: Omfatter et buk -og ett randskår av lys rød/gråbrun, tykt gods med middels grov magring av bergart og glimmer. Ulikt farget kjerne-gods. Munningsrand, leppe og hals er rett. Stl: 2,9 cm, stt: 0,9 cm. II: Omfatter et rand -og et overgang buk-bunn skår av gråbrunt, finmagret, tynt gods. Munningsrand er utsvingt og avrundet, leppen er konkav og hals rett. Stl: 3,6 cm, stt: 0,4 cm. III: Omfatter ett bukskår av lys rødbrunt, tykt gods med grov magring av bergart og glimmer. Stl: 3,4 cm, stt: 0,9 cm. Samlet vekt: 34,3 g. Funnet i mulig bunn av ovn.

5) 8 biter **brent** og sintret **leire** mulig leirklining fra ovn. Enkelte med avtrykk etter trolig kvist. Vekt: 433,3 g. Fra aktivitetssone/kulturlag A623.

6) 4 biter **brent**/sintret **leire**. Enkelte med avtrykk av kvist. Tilsynelatende magret med knust småstein og strå. Vekt: 53,7g. Funnet i avfallsgrop A1125.

7) 10 biter **brent**/sintret **leire**. Tilsynelatende magret med knust småstein og strå. Funnet i mulig bunn av ovn A1174.

8) Flere biter **leirforing**. Bitene er rødbrunt og flere er fra et grå, oppsprukket flak av varmepåvirket leire. Leiren er magret med strå og litt knust småstein. Bitene har avtrykk av strå, kvist og/eller kull. Vekt: 278,5 g. Funnet delvis intakt i bunn av ovn A1241.

9) Flere små fragmenter **bein**, **brente**. Vekt: 0,2 g. Funnet i mulig bunn av ovn A1174.

10) **Slaggklump**. Vekt: 30,9 g. Funnet på overflaten av aktivitetssone/kulturlag A623.

11) 6 **prøver**, **kull**. En prøve er vedartbestemt og radiologisk datert:

PK5907, aktivitetssone/kulturlag A101: 9 stk er vedartbestemt til 1 or, 1 bjørk, 6 selje, vier/osp og 1 ubestemt. Selje, vier/osp er datert: 2120±30 BP, 200-100 calBC (Ua-50525).

12) 6 **prøver**, **makro**. Alle er analysert, og 5 er radiologisk datert:

PM5874, aktivitetssone/kulturlag A101: 1 korn av ubest. type er radiologisk datert: 2170±33 BP, 360-170 calBC (Ua-50524).

PM5889, aktivitetssone/kulturlag A568: 1 byggkorn er radiologisk datert: 2005±30 BP, 45 calBC-25 calAD (Ua-50529).

PM5932, avfallsgrop A1125: 1 byggkorn er radiologisk datert: 2234±30 BP, 380-210 calBC (Ua-50532).

PM5942, mulig bunn av ovn A1174: 1 byggkorn er radiologisk datert: 2115±32 BP, 195-95 calBC (Ua-50533).

PM5944, bunn av ovn A1241: 1 byggkorn er radiologisk datert: 2315±33 BP, 405-365 calBC (Ua-50534).

For fellesopplysninger se C59837.

C59841/1-23

Boplassfunn fra **neolitikum/bronsealder/førromersk jernalder/merovingertid** fra ORE (95), FARSUND K., VEST-AGDER.

Funnomstendighet: Omfatter funn og prøver fra øvrige strukturer avdekket på Kloppan, samt løsfunn. Disse består av stolpehull, hvorav flere knyttet til fire/fem firestolperskonstruksjoner og et husområde, samt kokegroper, ildsted, grøfter, kulturlag og nedgravninger.

- 1) Uornert bukskår fra lys gråbrunt leirkar av middels tykt, gods med fin magring av bergart og glimmer. Stl: 3 cm, stt: 0,5 cm. Vekt: 5,3 g. Funnet i stolpehull A333.
- 2) 2 uornerte bukskår fra gråbrunt leirkar av tynt gods med fin magring av bergart og glimmer. Stl: 1,8 cm, stt: 0,3 cm. Vekt: 3,5 g. Funnet i stolpehull A999.
- 3) Uornert, avskallet bukskår fra lys gråbrunt leirkar av gods med middels grov magring av bergart og glimmer. Stl: 1,4 cm, stt: 0,2 cm. Vekt: 0,9 g. Funnet i stolpehull A1283.
- 4) Uornert bukskår fra gråbrunt leirkar av tynt gods med fin magring. Stl: 1,7 cm, stt: 0,3 cm. Vekt: 2,1 g. Funnet i stolpehull A1768.
- 5) Uornert, avskallet bukskår fra lys gråbrunt leirkar av gods med middels grov magring av bergart og glimmer. Stl: 2,6 cm, stt: 0,7 cm. Vekt: 4,6 g. Funnet i grøft A2108.
- 6) 3 uornert bukskår fra gråbrunt leirkar av middels tykt gods med fin magring av glimmer. Stl: 4,5 cm, stt: 0,8 cm. Vekt: 35,4 g. Funnet i stolpehull A5951.
- 7) 10 uornert, enkelte avskallede, bukskår fra leirkar som er ruslemmet. Godset har rødbrun utside og svart innside. Enkelte skår har fastbrent matskorpe. Godset er middels tykt med mellomgrov magring av bergart og glimmer. Stl: 3,1 cm, stt: 0,7 cm. Vekt: 36,5 g. Funnet i ildsted A6134.
- 8) 2 uornerte, bukskår fra lys gråbrunt leirkar av middels tykt gods med fin magring av bergart og glimmer. Begge har fastbrente matskorper. Stl: 4,1 cm, stt: 0,5 cm. Vekt: 11,8 g. Løsfunn.
- 9) Uornert, bukskår fra gråbrunt leirkar av middels tykt gods med fin magring av bergart og glimmer. Stl: 2,2 cm, stt: 0,5 cm. Vekt: 4 g. Løsfunn.
- 10) Uornert, avskallet bukskår fra gråbrunt leirkar av middels tykt gods med fin magring av bergart og glimmer. Stl: 0,7 cm, stt: 0,3 cm. Vekt: 1,2 g. Løsfunn.
- 11) Uornert, bukskår fra lys gråbrunt leirkar av middels tykt gods med middels grov magring av bergart og glimmer. Skåret har fastbrent matskorpe. Stl: 4 cm, stt: 0,9 cm. Vekt: 14,3 g. Løsfunn.
- 12) Uornert, bukskår fra gråbrunt leirkar av tynt gods med middels grov magring av bergart og glimmer. Stl: 3,5 cm, stt: 0,3 cm. Vekt: 4,9 g. Løsfunn.
- 13) Bit **brent/sintret leire**. Vekt: 6,5 g. Funnet i kokegrop A440.
- 14) 7 biter **rødbrent leire**, trolig fra leirklining. Enkelte biter har avtrykk etter kvist. Vekt: 42,8 g. Funnet i stolpehull A2195.
- 15) Hel tangepil av flint med sak-tanning langs begge sidekanter. Lagd på kjerneavslag. L: 4,3 cm, Stb: 1,2 cm, stt: 0,4 cm. Løsfunn.
- 16) Proximal fragment av smalflekk av flint. Slått fra sylindrisk kjerne. L: 3,2 cm, B: 0,8 cm, T: 0,2 cm. Løsfunn.
- 17) **Fragment**, brent flint. Stl: 1 cm. Funnet i kulturlagsrest i steinopptrekk A1156.
- 18) **Fragment** av flint med cortex og mulig retusjering langs en kant. Stl: 2 cm, stb: 1,1 cm. Funnet i stolpehull A4216.

- 19) **Fragment** av flint med cortex og mulig retusjering langs en kant. Stl: 2 cm, stb: 1,4 cm. Løsfunn.
- 20) **Fragment** av flint med cortex. Stl: 1,7 cm, stb: 0,8 cm. Løsfunn.
- 21) **Fragment** av flint. Stl: 1,9 cm, stb: 1,2 cm. Løsfunn.
- 22) **Slagglump**. Vekt: 17,9 g. Funnet i kulrlag i steinopptrekk A790.
- 23) 9 **prøve, kull**. 3 prøver er vedartbestemt og radiologisk datert:
PK5299, kokegrop A874: 10 stk er vedartbestemt til bjørk som er datert: 2028 ± 31 BP, 90 calBC-20 calAD (Ua-50531).
PK5869, kokegrop A3700: 10 stk er vedartbestemt til 6 bjørk og 4 or/bjørk. Bjørk er datert: 2019 ± 31 BP, 55 calBC-25 calAD (Ua-50538).
PK6186, kokegrop A440: 10 stk er vedartbestemt til bjørk som er datert: 1454 ± 30 BP, 580-645 calAD (Ua-50528).

11.3. PRØVER

11.3.1.

KULLPRØVER

KPnr.	Anr	Cnr	Hus	Uppsala Labnr.	Strukturtype	Funnomstendighet	Vekt, gram	Tresort	Ukalibrert datering	Kalibrert datering, 2 sigma
5299	874	59841/23	-	Ua-50531	Kokegrop	Tatt fra kullrand bunn	3	10 stk=bjørk	2028±31	160 f.Kr -60 e.Kr
5304	536	59841/23	-	-	Bunn kokegrop	Tatt fra kullrand	1,4	-	-	-
5387	682	59837/8	I	-	Stolpehull, hjørne	Vasket fram fra PM5386	0,4	-	-	-
5388	713	59837/8	I	-	Stolpehull, hjørne	Vasket fram fra PM5387	0,05	-	-	-
5528	432	59837/8	I	-	Stolpehull, hjørne	Vasket fram fra PM5527	0,1	-	-	-
5559	4342	59837/8	I	-	Stolpehull, vegg	Vasket fram fra PM5558	0,1	-	-	-
5561	409	59837/8	I	-	Stolpehull, sentral	Vasket fram fra PM5560	0,4	-	-	-
5569	381	59837/8	I	-	Stolpehull, hjørne	Vasket fram fra PM5568	0,05	-	-	-
5571	394	59837/8	I	-	Stolpehull, sentral	Vasket fram fra PM5570	0,3	-	-	-
5573	3719	59837/8	I	-	Stolpehull, hjørne	Vasket fram fra PM5572	0,2	-	-	-
5575	4425	59837/8	I	-	Stolpehull, hjørne	Vasket fram fra PM5574	0,4	-	-	-
5583	1523	59837/8	I	-	Stolpehull, hjørne	Vasket fram fra PM5582	0,1	-	-	-
5587	1573	59837/8	(I)	-	Kulturlag	Vasket fram fra PM5586	3	-	-	-
5591	4378	59837/8	I	-	Stolpehull, (hjørne)	Vasket fram fra PM5590	0,1	-	-	-
5595	3747	59837/8	I	-	Veggrøft	Vasket fram fra PM5594	0,4	-	-	-
5605	3747	59837/8	I	-	Veggrøft	Vasket fram fra PM5604	0,1	-	-	-
5615	1542	59837/7		Ua-50535	Kulturlag/inngangsparti	Vasket fram fra PM5614	0,9	Hasselnøttskall	3387±33	1770-1600 f.Kr
5627	3447	59837/8	I	-	Veggrøft	Vasket fram fra PM5626	0,2	-	-	-
5662	2217	59838/3	II	-	Stolpehull, tak	Vasket fram fra PM5661	0,1	-	-	-
5664	2236	59838/3	II	-	Stolpehull, tak	Vasket fram fra PM5663	0,3	-	-	-
5670	2184	59838/3	II	-	Stolpehull, tak	Vasket fram fra PM5669	0,1	-	-	-
5672	2137	59838/3	II	-	Stolpehull, tak	Vasket fram fra PM5671	0,6	-	-	-
5703	2091	59838/3	II	-	Stolpehull, tak	Vasket fram fra PM5702	0,1	-	-	-
5723	2127	59838/3	II	-	Stolpehull, tak	Vasket fram fra PM5722	0,3	-	-	-
5725	5360	59838/3	II	-	Stolpehull, tak	Vasket fram fra PM5724	0,3	-	-	-
5734	2251	59838/3	II	-	Stolpehull, tak	Vasket fram fra PM5733	0,05	-	-	-
5742	2166	59838/3	II	-	Stolpehull, dør	Vasket fram fra PM5741	0,1	-	-	-
5744	2157	59838/3	II	-	Stolpehull, dør	Vasket fram fra PM5743	0,2	-	-	-
5751	5393	59841/23	(II)	-	Ildsted	Tatt fra kullfyll i profil	0,5	-	-	-
5766	4867	59839/6	VII	-	Stolpehull	Vasket fram fra PM5765	1,2	-	-	-
5772	4458	59839/6	VII	-	Veggrøft	Vasket fram fra PM5771	0,5	-	-	-

KPNr.	Anr	Cnr	Hus	Uppsala Labnr.	Strukturtype	Funnomstendighet	Vekt, gram	Tresort	Ukalibrert datering	Kalibrert datering, 2 sigma
5774	4458	59839/6	VII	-	Veggrøft (gammel)	Vasket fram fra PM5773	0,2	-	-	-
5776	4458	59839/6	VII	-	Veggrøft (ny)	Vasket fram fra PM5775	0,4	-	-	-
5795	5781	59839/6	VII	-	Stolpehull (vegg)	Vasket fram fra PM5794	0,9	-	-	-
5807	4850	59839/6	VII	Ua-50541	Kokegrop	Tatt fra kullrand bunn	2,8	9 stk=3 or og 6 or/bjørk	2075±34	190 f.Kr-10 e.Kr
5821	4917	59839/6	VII	-	Kulturlag	Vasket fram fra PM5820	0,4	-	-	-
5827	4878	59841/23	(VII)	-	Stolpehull	Tatt fra kullfyll i profil	0,8	-	-	-
5851	5830	59839/6	VII	-	Ildsted under kulturlag A4917	Tatt fra kullfyll i profil	2,1	-	-	-
5869	3700	59841/23	-	Ua-50538	Kokegrop	Fra kullrand i bunn	4	10 stk=6 bjørk og 4 or/bjørk	2019±31	110 f.Kr-70 e.Kr
5875	101	59840/11	-	-	Grøft knyttet til aktivitetssone	Vasket fram fra PM5874	0,1	-	-	-
5886	465	59841/23	-	-	Kokegrop	Fra kullrand i bunn	2,4	-	-	-
5890	568	59840/11	-	-	Aktivitetssone	Vasket fram fra PM5889	1,3	-	-	-
5907	101	59840/11	-	Ua-50525	Aktivitetssone	Vasket fram fra PM5906	0,3	9 stk=1 or, 1 bjørk, 6 selje,vier/osp og 1 ubestemt	2120±30	350-40 f.Kr
5933	1125	59840/11	-	-	Avfallsgrop	Vasket fram fra PM5932	4,2	-	-	-
5943	1174	59840/11	-	-	Bunn ovn	Vasket fram fra PM5942	0,6	-	-	-
5945	1241	59840/11	-	-	Bunn ovn	Vasket fram fra PM5944	0,2	-	-	-
6183	6134	59841/23	-	-	Ildsted	Tatt fra kullfyll i profil	4	-	-	-
6186	440	59841/23	-	Ua-50528	Kokegrop	Fra kullrand i bunn	9,3	10 stk=bjørk	1454±30	555-650 e.Kr
6189	1965	59841/23	-	-	Ildsted	Tatt fra kullfyll i profil	7,3	-	-	-

11.3.2.

MAKROFOSSILPRØVER

MP nr.	Anr.	Cnr	Hus	Struktur	Funnomstendighet	Liter	Analyseresultat	Uppsala labnr.	Ukalibrert datering	Kalibrert datering, 2
5385	713	59837/9	I	Stolpehull, hjørne, (firkant V)		1,1	Tom	-	Kassert	-
5386	682	59837/9	I	Stolpehull, hjørne, (firkant V)		1,1	1 korn, 1 meldestokk	Ua-50530	2101±30	200-40 f.Kr
5527	432	59837/9	I	Stolpehull, hjørne, (firkant V)		1,4	1 korn	Ua-50527	1541±30	420-590 e.Kr
5558	4342	59837/9	I	Stolpehull vegg, (firkant V)		0,9	1 bit magnetisk slagg	-	-	-

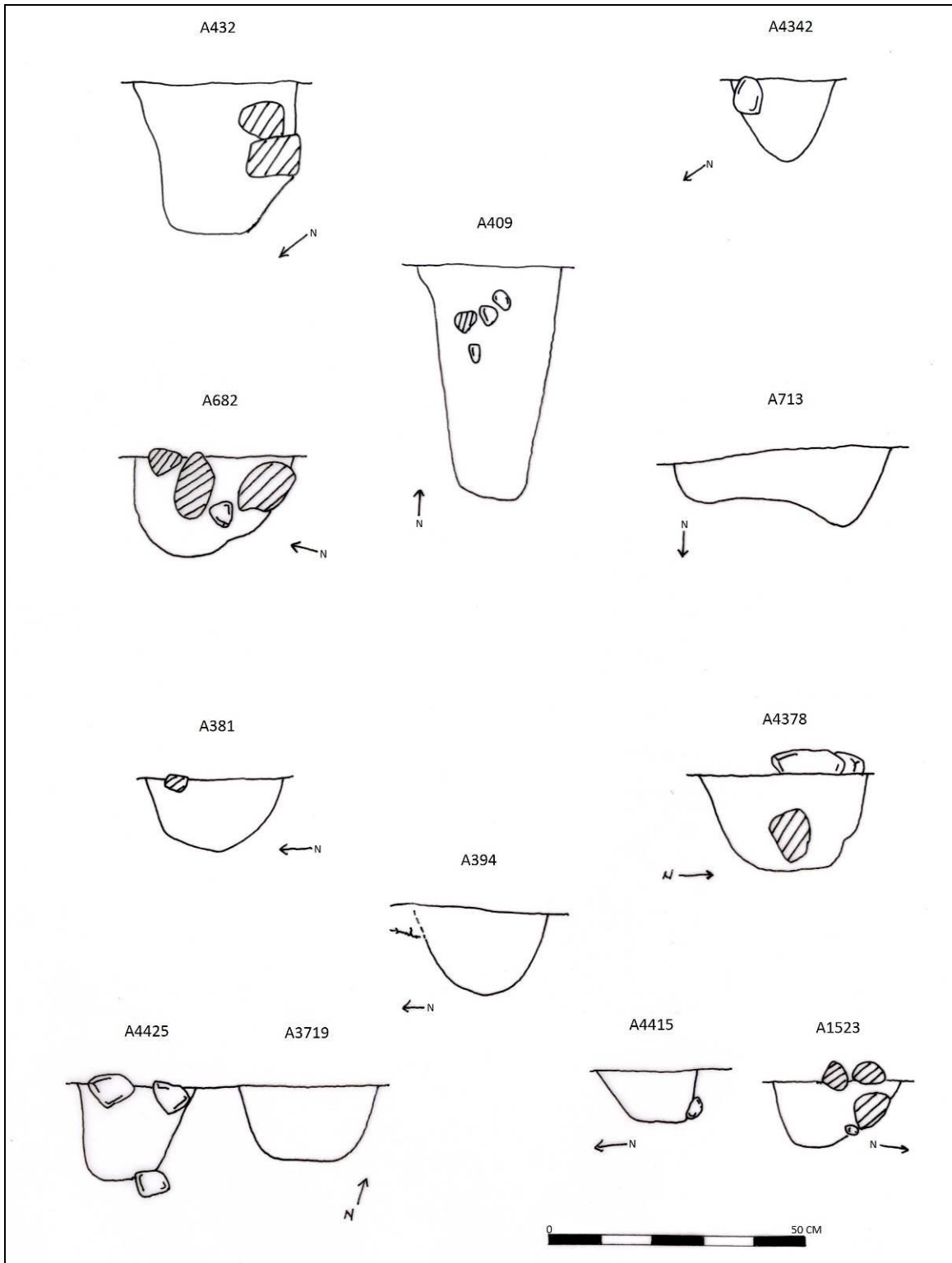
MP nr.	Anr.	Cnr	Hus	Struktur	Funnomstendighet	Liter	Analyseresultat	Uppsala labnr.	Ukalibrert datering	Kalibrert datering, 2
5560	409	59837/9	I	Stolpehull, sentral, (firkant V)		1,2	1 bit brent leire	-	Kassert	-
5568	381	59837/9	I	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)		1,2	Tom	-	Kassert	-
5570	394	59837/9	I	Stolpehull, sentral (firkant Ø)		1,5	1 strå, 1 korn	Ua-50526	2176±30	370-160 f.Kr
5572	3719	59837/9	I	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)		1,2	Tom	-	Kassert	-
5574	4425	59837/9	I	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)		1,2	1 strå	Ua-50540	1453±31	555-650 e.Kr
5582	1523	59837/9	I	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)		1	Tom	-	Kassert	-
5586	1573	59837/9	(I)	Kulturlag		1,5	1 bit brent leire, 1 pileurt	-	-	-
5590	4378	59837/9		Stolpehull, (hjørne), (firkant Ø)		1,4	2 biter smeltet leire, 1 korn	Ua-50539	811±30	1170-1270 e.Kr
5594	3747	59837/9	I	Veggrøft, (firkant Ø)	Snitt5596	1,2	Tom	-	Kassert	-
5604	3747	59837/9	I	Veggrøft, (firkant V)	Snitt5600	1	2 biter brent leire	-	-	-
5614	1542	59837/9	I	Kulturlag/inngangsparti	Snitt5610	1,5	Trekull, 1 knopp, 1 syre	-	-	-
5626	3747	59837/9	I	Veggrøft, (firkant V)	Snitt5624	1,4	1 bit slagg	-	-	-
5661	2217	59838/4	II	Stolpehull, tak		1,6	Tom	-	Kassert	-
5663	2236	59838/4	II	Stolpehull, tak		1,4	1 bit smeltet leire, 1 bit slagg, 1 byggkorn	Ua-50537	2127±31	350-40 f.Kr
5669	2184	59838/4	II	Stolpehull, tak		1,5	Tom	-	Kassert	-
5671	2137	59838/4	II	Stolpehull, tak		1,4	Tom	-	Kassert	-
5702	2091	59838/4	II	Stolpehull, tak		1	Tom	-	Kassert	-
5722	2127	59838/4	II	Stolpehull, tak		1,5	2 strå, 1 korn, 1 meldestokk	Ua-50536	2115±30	350-40 f.Kr
5724	5360	59838/4	II	Stolpehull, tak		1,4	Tom	-	Kassert	-
5733	2051	59838/4	II	Stolpehull, tak		0,7	Tom	-	Kassert	-
5741	2166	59838/4	II	Stolpehull, dør		0,7	Tom	-	Kassert	-
5743	2157	59838/4	II	Stolpehull, dør		1,3	Tom	-	Kassert	-
5765	4867	59839/7	VII	Stolpehull		1,3	3 biter brent leire, 1 aske, 1 korn	Ua-50543	2145±34	360-50 f.Kr
5771	4458	59839/7	VII	Veggrøft, (ny)	Snitt5769	1,5	Tom	-	Kassert	-
5773	4458	59839/7	VII	Veggrøft (gammel)	Snitt5777	1,1	1 hasselnøttskall	Ua-50542	2287±31	410-210 f.Kr
5775	4458	59839/7	VII	Veggrøft (ny)	Snitt5777	1,5	Tom	-	Kassert	-
5794	5781	59839/7	VII	Stolpehull (vegg?)		1,5	1 byggkorn	-	-	-
5820	4917	59839/7	VII	Kulturlag		1,4	Flere biter brent leire	-	Kassert	-

MP nr.	Anr.	Cnr	Hus	Struktur	Funnomstendighet	Liter	Analyseresultat	Uppsala labnr.	Ukalibrert datering	Kalibrert datering, 2
5874	101	59840/12	-	Grøft knyttet til aktivitetssone	Snitt5872	1,5	1 bit torv/myrmalm, 1 korn	Ua-50524	2170±33	370-110 f.Kr
5889	568	59840/12	-	Aktivitetssone	Snitt5903	1,7	Enkelte biter brent og smeltet leire, 4,5 byggkorn, 10 hønsegras, 2 vindeslirekne, 13 rød hønsegras, 12 vassarve, 4 linbendel, 2 meldestokk, 1 vill lin, 2 stor, 8 slåttestorr	Ua-50529	2005±30	90 f.Kr-70 e.Kr
5906	101	59840/12	-	Aktivitetssone	Snitt5897	1,7	1 bit smeltet leire	-	-	-
5932	1125	59840/12	-	Avfallsgrop		1,8	Enkelte biter slagg, smeltet/forglasset leire, 4 byggkorn, 1,5 kveite, 1 emmer-spelt, 8 udef. Korn, 3 rød hønsegras, 2 hønsegras, 1 tungras	Ua-50532	2234±30	390-200 f.Kr
5942	1174	59840/12	-	Bunn ovn		1,7	25 biter forglasset leire, 2 smeltet og 2 brent leire, 3 slagg/aske, 32 naken byggkorn, 7 bygg, 1 enkorn, 18 emmer, 41 udef. Korn, 4 linbbendel, 1 vindeslirekne, 3 vassarve, 3 hønsegras, 9 meldestokk, 3 rød hønsegras, 2 småsyre, 1 krybsoleie	Ua-50533	2115±32	350-40 f.Kr
5944	1241	59840/12	-	Bunn ovn		1,8	Enkelte biter smeltet leire, plantemagret brent leire, aske, 4 byggkorn, hasselnøttskall, 3 vindeslirekne, 3 hønsegras	Ua-50534	2315±33	490-210 f.Kr

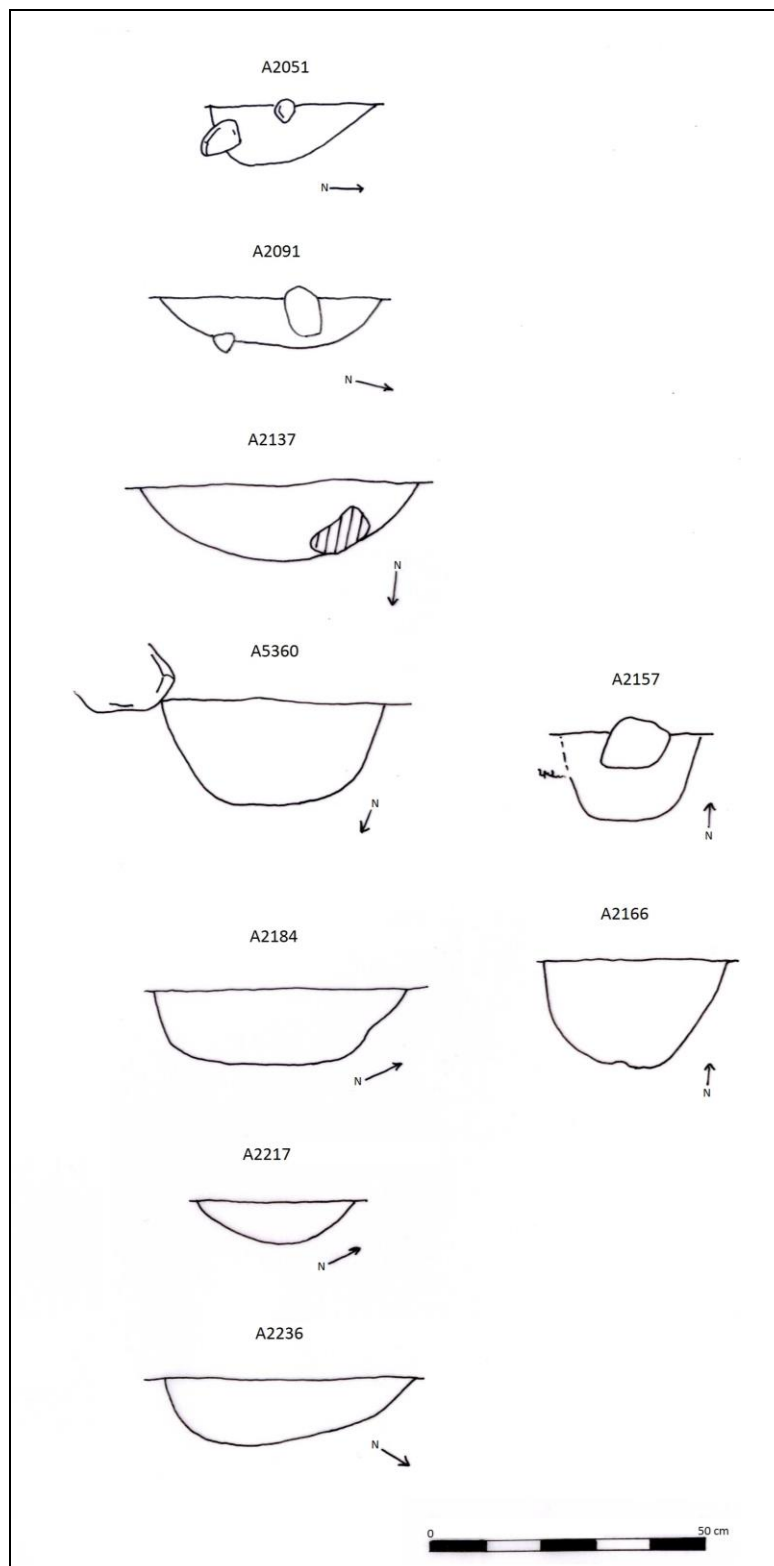
11.4. TEGNINGER

- Stolpehull fra Hus I
- Stolpehull fra Hus II
- Aktivitetsområde A568 og A623
- Aktivitetssone A101
- Aktivitetssone A568
- Aktivitetssone A623
- Ovn A1241

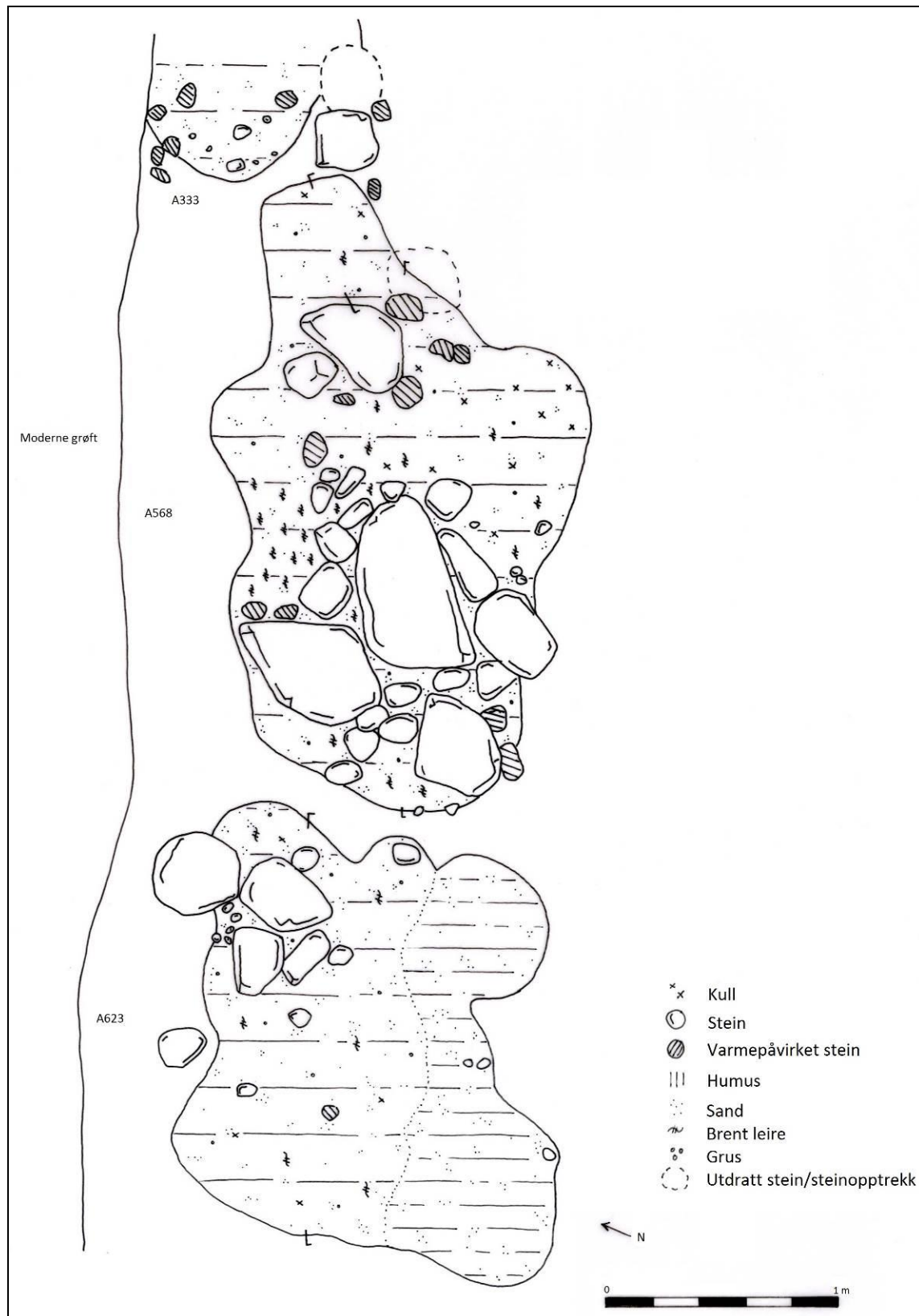
Stolpehull Hus I

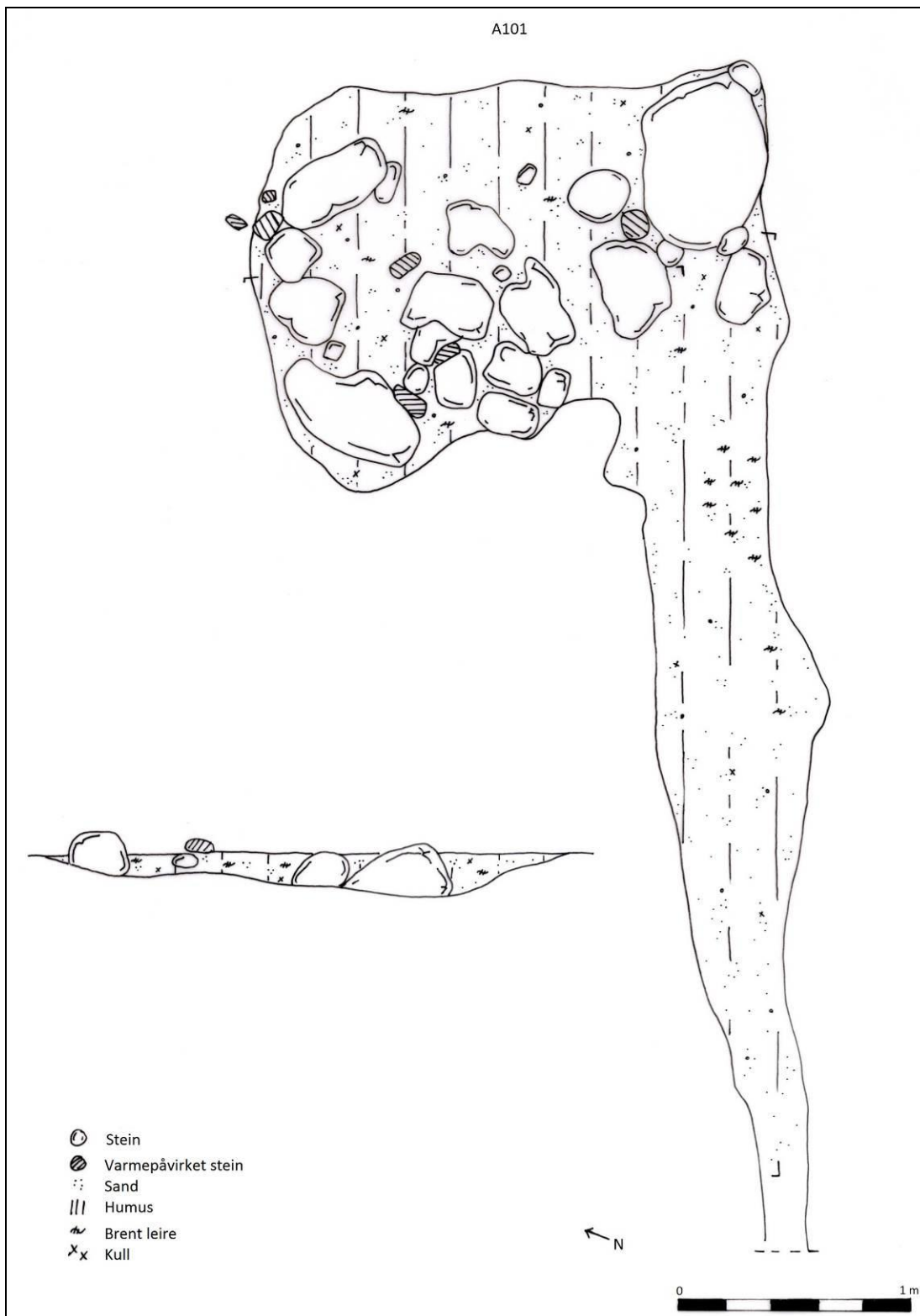
Stolpehull Hus II

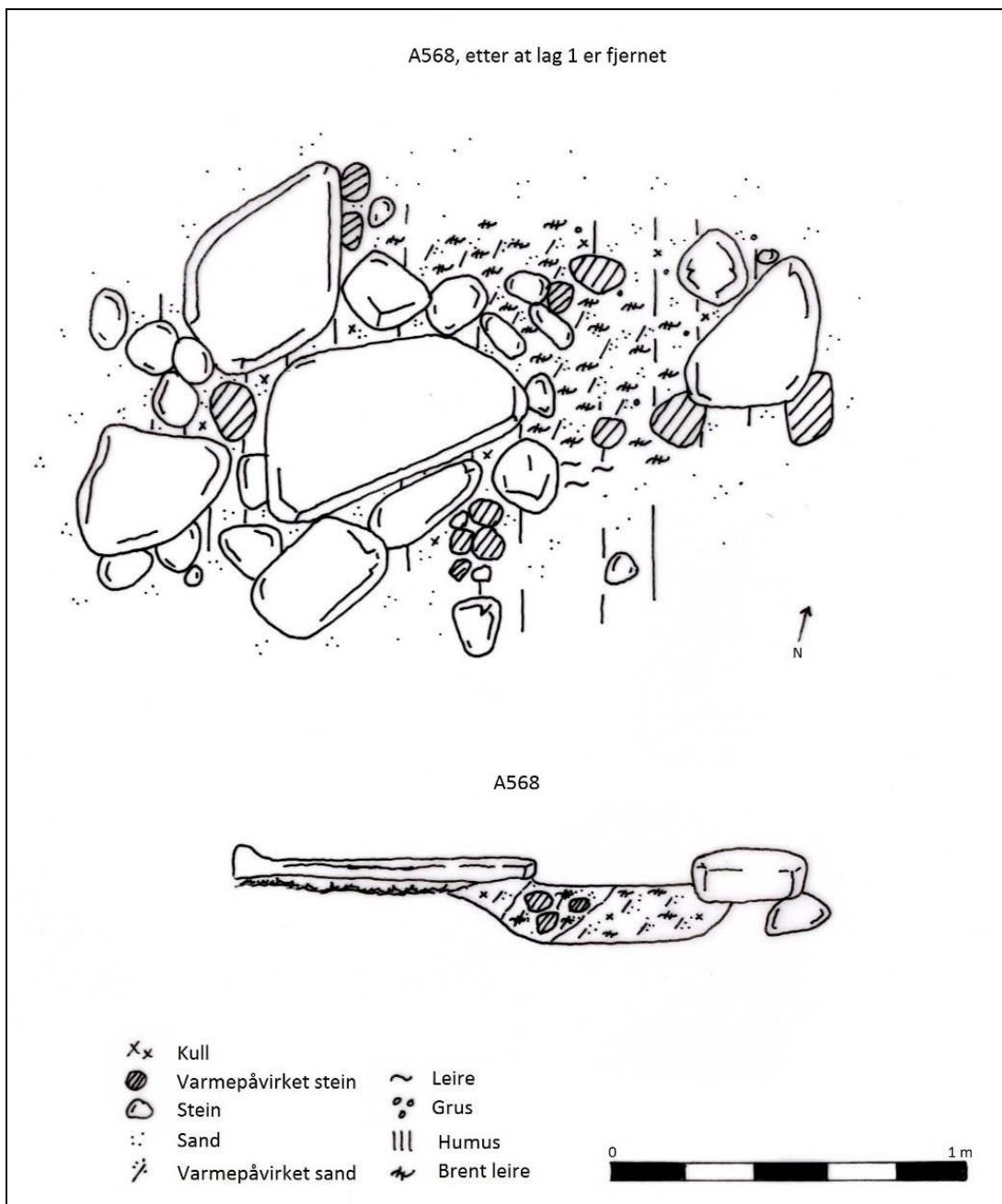
Aktivitetsområde A568 og A623

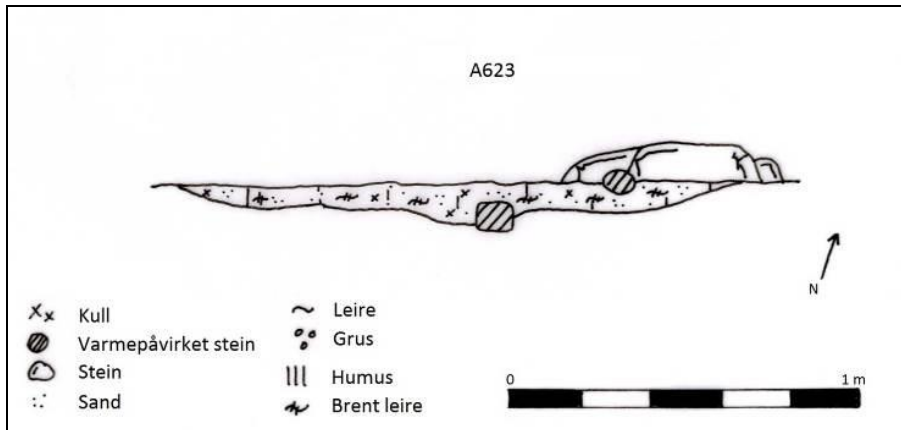
Aktivitetssone A101

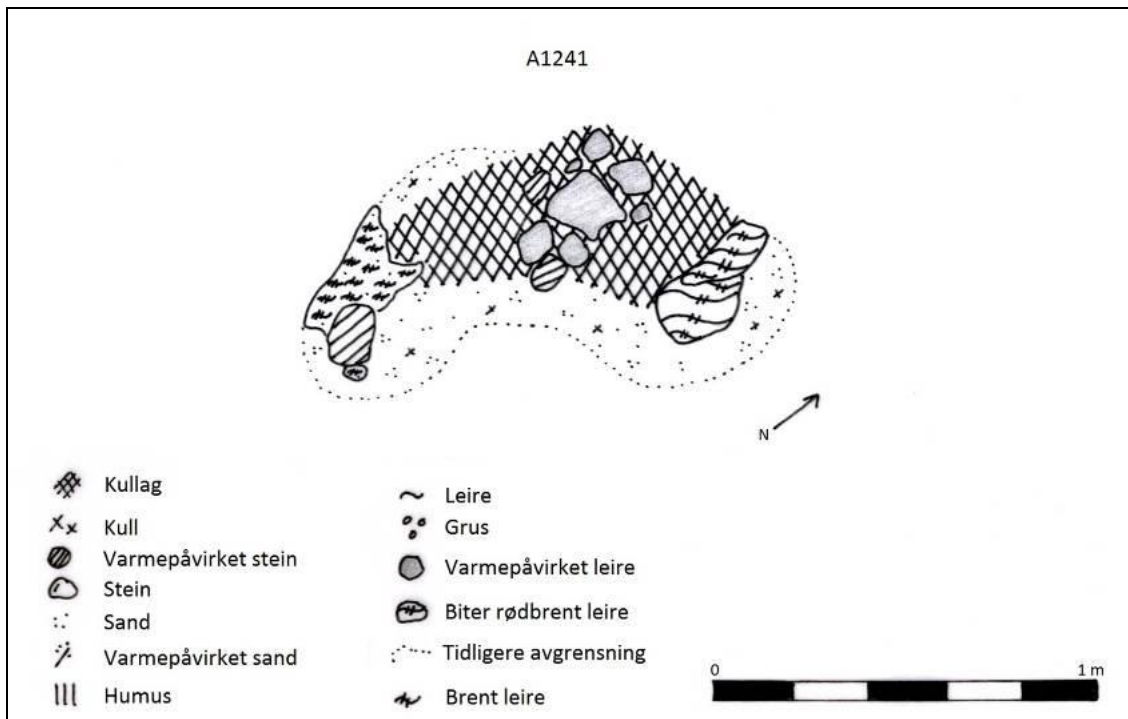
Aktivitetssone A568

Aktivitetssone A623

Ovn A1241

11.5. FOTOLISTE, CF34799

Filnavn	Motivbeskrivelse	Sett Mot	Navn	Dato
Cf34799_02.JPG	Oversiktsbilde av felt før avdekking.	SV	Sæther, Kathryn E.	23.09.2014
Cf34799_03.JPG	Oversiktsbilde av felt før avdekking.	N	Sæther, Kathryn E.	23.09.2014
Cf34799_04.JPG	Oversiktsbilde av felt før avdekking.	NV	Sæther, Kathryn E.	23.09.2014
Cf34799_05.JPG	Oversiktsbilde av felt før avdekking.	Ø	Sæther, Kathryn E.	23.09.2014
Cf34799_06.JPG	Oversiktsbilde av felt før avdekking.	NØ	Sæther, Kathryn E.	23.09.2014
Cf34799_08.JPG	Oversiktsbilde av aktivitetssone A101.	V	Christoffer Hagberg	23.09.2014
Cf34799_09.JPG	Oversiktsbilde av aktivitetssone A101.	N	Christoffer Hagberg	23.09.2014
Cf34799_30.JPG	Arbeidsbilde med maskin.	ØNØ	Sæther, Kathryn E.	25.09.2014
Cf34799_32.JPG	Oversiktsbilde av A1174.	NØ	Sæther, Kathryn E.	25.09.2014
Cf34799_34.JPG	Oversiktsbilde av A1174.	SV	Sæther, Kathryn E.	25.09.2014
Cf34799_39.JPG	Oversiktsbilde av felt etter avdekking. V hjørne av felt.	Ø	Sæther, Kathryn E.	30.09.2014
Cf34799_40.JPG	Oversiktsbilde av felt etter avdekking.	Ø	Sæther, Kathryn E.	30.09.2014
Cf34799_42.JPG	Oversiktsbilde av felt etter avdekking. Område med mye stein.	Ø	Sæther, Kathryn E.	30.09.2014
Cf34799_43.JPG	Oversiktsbilde av felt etter avdekking. Område med mye stein.	V	Sæther, Kathryn E.	30.09.2014
Cf34799_46.JPG	Oversiktsbilde av felt etter avdekking.	NV	Sæther, Kathryn E.	30.09.2014
Cf34799_55.JPG	Mulig to-skipet langhus (Hus III) markert m/ hvite tallerkener.	NV	Sæther, Kathryn E.	30.09.2014
Cf34799_57.JPG	Mulig to-skipet langhus (Hus III) markert m/ hvite tallerkener.	N	Sæther, Kathryn E.	30.09.2014
Cf34799_62.JPG	Firestolperskonstruksjon (Bygg VI) markert m/ blå tallerkener.	S	Sæther, Kathryn E.	30.09.2014
Cf34799_63.JPG	Firestolperskonstruksjon (Bygg VI) markert m/ blå tallerkener.	SV	Sæther, Kathryn E.	30.09.2014
Cf34799_064.JPG	Plan kokegrop A874.	N	Christoffer Hagberg	01.10.2014
Cf34799_073.JPG	Profil kokegrop A874.	N	Christoffer Hagberg	01.10.2014
Cf34799_075.JPG	Arbeidsbilde av manuell avdekking.	N	Christoffer Hagberg	01.10.2014
Cf34799_065.JPG	Plan bunn kokegrop A563.	Ø	Grini, Kristoffer Eliassen	01.10.2014
Cf34799_072.JPG	Profil bunn kokegrop A563.	NØ	Grini, Kristoffer Eliassen	01.10.2014
Cf34799_067.JPG	Mulig tre-skipet langhus (Hus III) markert med blå tallerkener.	NNV	Sæther, Kathryn E.	01.10.2014
Cf34799_078.JPG	Oversiktsbilde av Hus I før undersøkelse.	V	Christoffer Hagberg	02.10.2014
Cf34799_079.JPG	Oversiktsbilde av Hus I før undersøkelse.	V	Christoffer Hagberg	02.10.2014
Cf34799_091.JPG	Oversiktsbilde av Hus I før undersøkelse.	V	Sæther, Kathryn E.	02.10.2014
Cf34799_092.JPG	Oversiktsbilde av Hus I før undersøkelse.	V	Sæther, Kathryn E.	02.10.2014
Cf34799_095.JPG	Oversiktsbilde av Hus I før undersøkelse.	Ø	Sæther, Kathryn E.	02.10.2014
Cf34799_096.JPG	Oversiktsbilde av Hus I før undersøkelse.	Ø	Sæther, Kathryn E.	02.10.2014
Cf34799_099.JPG	Oversiktsbilde av Hus I før undersøkelse.	S	Sæther, Kathryn E.	02.10.2014
Cf34799_103.JPG	Oversiktsbilde av Hus VII før undersøkelse.	NØ	Sæther, Kathryn E.	03.10.2014
Cf34799_105.JPG	Oversiktsbilde av Hus VII før undersøkelse.	NØ	Sæther, Kathryn E.	03.10.2014
Cf34799_107.JPG	Oversiktsbilde av Hus VII før undersøkelse.	NV	Sæther, Kathryn E.	03.10.2014
Cf34799_109.JPG	Oversiktsbilde av Hus VII før undersøkelse.	SV	Sæther, Kathryn E.	03.10.2014
Cf34799_111.JPG	Oversiktsbilde av Hus VII før undersøkelse.	SV	Sæther, Kathryn E.	03.10.2014
Cf34799_115.JPG	Oversiktsbilde av Hus VII før undersøkelse.	S	Sæther, Kathryn E.	03.10.2014
Cf34799_117.JPG	Oversiktsbilde av to-skipet langhus, Hus II, før utgravning.	Ø	Grini, Kristoffer Eliassen	03.10.2014
Cf34799_118.JPG	Oversiktsbilde av to-skipet langhus, Hus II, før utgravning.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	03.10.2014
Cf34799_123.JPG	Oversiktsbilde av to-skipet langhus, Hus II, før utgravning.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	03.10.2014
Cf34799_125.JPG	Oversiktsbilde av to-skipet langhus, Hus II, før utgravning.	SV	Grini, Kristoffer Eliassen	03.10.2014
Cf34799_126.JPG	Oversiktsbilde av to-skipet langhus, Hus II, før utgravning.	Ø	Grini, Kristoffer Eliassen	03.10.2014
Cf34799_127.JPG	Plan stolpehull A682, Hus I.	Ø	Grini, Kristoffer Eliassen	06.10.2014
Cf34799_128.JPG	Plan stolpehull A713, Hus I.	Ø	Christoffer Hagberg	06.10.2014
Cf34799_129.JPG	Profil stolpehull A713, Hus I.	S	Christoffer Hagberg	06.10.2014
Cf34799_130.JPG	Profil stolpehull A682, Hus I.	Ø	Grini, Kristoffer Eliassen	06.10.2014
Cf34799_132.JPG	Plan stolpehull A432, Hus I.	S	Christoffer Hagberg	06.10.2014
Cf34799_134.JPG	Plan stolpehull A409, Hus I.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	06.10.2014
Cf34799_135.JPG	Profil stolpehull A432, Hus I.	SØ	Christoffer Hagberg	06.10.2014
Cf34799_137.JPG	Plan kulturlag A4271, Hus I.	SØ	Sæther, Kathryn E.	06.10.2014

Filnavn	Motivbeskrivelse	Sett Mot	Navn	Dato
Cf34799_140.JPG	Plan stolpehull A4342, Hus I.	S	Sæther, Kathryn E.	06.10.2014
Cf34799_143.JPG	Profil stolpehull A4342, Hus I.	SØ	Sæther, Kathryn E.	06.10.2014
Cf34799_144.JPG	Profil kulturlag A4271, Hus I.	SØ	Sæther, Kathryn E.	06.10.2014
Cf34799_145.JPG	Profil stolpehull A409, Hus I.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	06.10.2014
Cf34799_146.JPG	Profil stolpehull A409, Hus I.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	06.10.2014
Cf34799_147.JPG	Plan stolpehull A381, Hus I.	S	Christoffer Hagberg	06.10.2014
Cf34799_148.JPG	Plan stolpehull A394, Hus I.	Ø	Sæther, Kathryn E.	06.10.2014
Cf34799_149.JPG	Plan stolpehull A3719, Hus I.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	06.10.2014
Cf34799_150.JPG	Plan stolpehull A3719 og A4425, Hus I.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	06.10.2014
Cf34799_151.JPG	Profil stolpehull A381, Hus I.	Ø	Christoffer Hagberg	06.10.2014
Cf34799_152.JPG	Profil stolpehull A394, Hus I.	SØ	Sæther, Kathryn E.	06.10.2014
Cf34799_153.JPG	Plan stolpehull A1523, Hus I.	V	Sæther, Kathryn E.	06.10.2014
Cf34799_156.JPG	Profil stolpehull A3719 og A4425, Hus I.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	06.10.2014
Cf34799_161.JPG	Profil stolpehull A1523, Hus I.	NV	Sæther, Kathryn E.	07.10.2014
Cf34799_162.JPG	Plan stolpehull A4378, Hus I.	Ø	Christoffer Hagberg	07.10.2014
Cf34799_163.JPG	Plan mulig inngangsparti A1542, Hus I, og stolpehull A1561.	NV	Sæther, Kathryn E.	07.10.2014
Cf34799_164.JPG	Profil stolpehull A4378, Hus I.	V	Christoffer Hagberg	07.10.2014
Cf34799_166.JPG	Profil dobbel-veggroft A3747, Hus I.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	07.10.2014
Cf34799_167.JPG	Profil stolpehull A1561.	Ø	Sæther, Kathryn E.	07.10.2014
Cf34799_168.JPG	Plan kulturlag A1573, Hus I.	NV	Christoffer Hagberg	07.10.2014
Cf34799_169.JPG	Profil av overgang mellom veggroft A3747 og mulig inngangsparti A1542, Hus I.	NV	Sæther, Kathryn E.	07.10.2014
Cf34799_171.JPG	Profil kulturlag A1573 og veggroft A3747, Hus I.	NV	Christoffer Hagberg	07.10.2014
Cf34799_173.JPG	Plan kulturlag A4240 og veggroft A3747, Hus I.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	07.10.2014
Cf34799_175.JPG	Profil kulturlag A4240 og veggroft A3747, Hus I.	S	Grini, Kristoffer Eliassen	07.10.2014
Cf34799_177.JPG	Profil mulig inngangsparti A1542, Hus I.	N	Sæther, Kathryn E.	07.10.2014
Cf34799_178.JPG	Plan stolpehull A4321 i veggroft A3747, Hus I.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	07.10.2014
Cf34799_180.JPG	Plan deler av veggroft A3747, Hus I.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	07.10.2014
Cf34799_181.JPG	Profil veggroft A3747, snitt 3C5596, nordlig del av Hus I.	S	Christoffer Hagberg	07.10.2014
Cf34799_182.JPG	Profil stolpehull A4321 i veggroft A3747, Hus I.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	07.10.2014
Cf34799_183.JPG	Plan stolpehull A4332 ved veggroft A3747, Hus I.	N	Christoffer Hagberg	07.10.2014
Cf34799_184.JPG	Profil stolpehull A4332, Hus I.	VNV	Christoffer Hagberg	07.10.2014
Cf34799_185.JPG	Profil stolpehull A4288.	Ø	Sæther, Kathryn E.	07.10.2014
Cf34799_186.JPG	Profil veggroft A3747 i SV-del Hus I.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	07.10.2014
Cf34799_187.JPG	Profil stolpehull A417.	N	Sæther, Kathryn E.	07.10.2014
Cf34799_188.JPG	Profil stolpehull A4415, Hus I.	S	Christoffer Hagberg	07.10.2014
Cf34799_189.JPG	Profil stolpehull A905, Hus I.	SV	Sæther, Kathryn E.	07.10.2014
Cf34799_190.JPG	Plan stolpehull A2217, Hus II.	V	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_192.JPG	Plan stolpehull A2236, Hus II.	V	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_194.JPG	Plan stolpehull A2137, Hus II.	V	Sæther, Kathryn E.	02.10.2014
Cf34799_195.JPG	Profil stolpehull A2217, Hus II.	V	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_196.JPG	Profil stolpehull A2236, Hus II.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	08.10.2014
Cf34799_197.JPG	Profil stolpehull A2137, Hus II.	SØ	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_198.JPG	Plan stolpehull A2184, Hus II.	V	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_199.JPG	Plan stolpehull A2091, Hus II.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	08.10.2014
Cf34799_201.JPG	Profil stolpehull A2184, Hus II.	V	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_202.JPG	Plan stolpehull A5360, Hus II.	SØ	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_203.JPG	Profil stolpehull A2091, Hus II.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	08.10.2014
Cf34799_205.JPG	Plan stolpehull A2127, Hus II.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	08.10.2014
Cf34799_206.JPG	Plan stolpehull A2051, Hus II.	V	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_207.JPG	Profil stolpehull A5360, Hus II.	SØ	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_208.JPG	Profil stolpehull A2051, Hus II.	V	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_209.JPG	Plan stolpehull A2127, Hus II.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	08.10.2014
Cf34799_210.JPG	Plan stolpehull A2166, dør Hus II.	N	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014

Filnavn	Motivbeskrivelse	Sett Mot	Navn	Dato
Cf34799_211.JPG	Plan stolpehull A2157 og A5436, dør Hus II.	N	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_212.JPG	Profil stolpehull A2166, dør Hus II.	N	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_214.JPG	Plan ildsted A5393.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	08.10.2014
Cf34799_215.JPG	Plan stolpehull A2195.	NØ	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_216.JPG	Profil stolpehull A2157, dør Hus II.	N	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_218.JPG	Profil stolpehull A2195.	Ø	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_219.JPG	Plan avskrevet struktur (A5462).	SØ	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_220.JPG	Profil ildsted A5393.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	08.10.2014
Cf34799_222.JPG	Oversiktsbilde av Bygg IV, markert med blå tallerkener.	V	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_223.JPG	Plan stolpehull A1491 og A4392, Bygg IV.	Ø	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_224.JPG	Plan stolpehull A1613, Bygg IV.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	08.10.2014
Cf34799_226.JPG	Plan stolpehull A1446, A1434 og A1460 , Bygg IV.	S	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_227.JPG	Profil stolpehull A4392, Bygg IV.	SØ	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_228.JPG	Profil stolpehull A1446, Bygg IV.	S	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_229.JPG	Profil stolpehull A1613, Bygg IV.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	08.10.2014
Cf34799_230.JPG	Plan stolpehull A1656.	S	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_231.JPG	Plan stolpehull A1591, Bygg IV.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	08.10.2014
Cf34799_232.JPG	Profil stolpehull A1434.	S	Christoffer Hagberg	08.10.2014
Cf34799_233.JPG	Profil stolpehull A1656.	S	Sæther, Kathryn E.	08.10.2014
Cf34799_234.JPG	Overvann over deler av Hus VII etter mye regn.	NV	Sæther, Kathryn E.	09.10.2014
Cf34799_235.JPG	Profil stolpehull A1460, Bygg IV.	S	Christoffer Hagberg	09.10.2014
Cf34799_236.JPG	Profil stolpehull A1591, Bygg IV.	NØ	Grini, Kristoffer Eliassen	09.10.2014
Cf34799_237.JPG	Plan stolpehull A4867, Hus VII.	N	Sæther, Kathryn E.	09.10.2014
Cf34799_238.JPG	Ardspor over nordlig del av Hus VII.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	09.10.2014
Cf34799_240.JPG	Ardspor over nordlig del av Hus VII.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	09.10.2014
Cf34799_241.JPG	Profil stolpehull A4867, Hus VII.	NV	Sæther, Kathryn E.	09.10.2014
Cf34799_242.JPG	Profil veggroft A4458 og stolpehull A5781, Hus VII.	S	Christoffer Hagberg	09.10.2014
Cf34799_243.JPG	Profil to-faset veggroft A4458, Hus VII	NØ	Grini, Kristoffer Eliassen	09.10.2014
Cf34799_244.JPG	Plan kokegrop A4850, Hus VII.	Ø	Sæther, Kathryn E.	09.10.2014
Cf34799_245.JPG	Plan kulturlag A4917, kokegrop A4850 og veggroft A4458, Hus VII.	NV	Sæther, Kathryn E.	09.10.2014
Cf34799_246.JPG	Profil staurhull A5233, Hus VII.	S	Christoffer Hagberg	09.10.2014
Cf34799_247.JPG	Profil to-faset veggroft A4458, Hus VII.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	09.10.2014
Cf34799_249.JPG	Profil stolpehull A5808, inntil veggroft A4458, Hus VII.	NV	Sæther, Kathryn E.	09.10.2014
Cf34799_250.JPG	Profil kokegrop A4850, Hus VII.	Ø	Sæther, Kathryn E.	09.10.2014
Cf34799_251.JPG	Profil veggroft A4458, Hus VII.	Ø	Sæther, Kathryn E.	09.10.2014
Cf34799_252.JPG	Profil tvers gjennom Hus VII, kokegrop A4850, Kulturlag A4917 og veggroft A4458.	Ø	Sæther, Kathryn E.	09.10.2014
Cf34799_257.JPG	Profil veggroft A4458, Hus VII.	SV	Christoffer Hagberg	09.10.2014
Cf34799_258.JPG	Plan stolpehull A4878 ved Hus VII.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	09.10.2014
Cf34799_260.JPG	Profil veggroft A4458, snitt 3C5824, Hus VII.	S	Christoffer Hagberg	09.10.2014
Cf34799_261.JPG	Profil veggroft A4458, snitt 3C5822, Hus VII.	V	Christoffer Hagberg	09.10.2014
Cf34799_262.JPG	Plan stolpehull A4878 ved Hus VII.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	09.10.2014
Cf34799_263.JPG	Plan ildsted A5830, Hus VII.	S	Sæther, Kathryn E.	10.10.2014
Cf34799_265.JPG	Profil ildsted A5830, Hus VII.	S	Sæther, Kathryn E.	10.10.2014
Cf34799_266.JPG	Profil i veggroft A4458, Hus VII.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	10.10.2014
Cf34799_267.JPG	Profil staurhull A5854 i veggroft A4458, Hus VII.	Ø	Christoffer Hagberg	10.10.2014
Cf34799_268.JPG	Plan kokegrop A3700 som skar veggroft A4458.	NØ	Sæther, Kathryn E.	10.10.2014
Cf34799_270.JPG	Profil veggroft A4458, snitt 3C5857, Hus VII.	SØ	Christoffer Hagberg	10.10.2014
Cf34799_271.JPG	Profil overgang mellom kokegrop A3700 og veggroft A4458.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	10.10.2014
Cf34799_272.JPG	Detalj ardsplor som treffer veggroft A4458, Hus VII.	SØ	Sæther, Kathryn E.	10.10.2014
Cf34799_273.JPG	Profil feltkant som viser matjord, mulig dyrkningslag med ardsplor og undergrunn, ved Hus VII.	NØ	Sæther, Kathryn E.	10.10.2014
Cf34799_274.JPG	Profil staurhull A5268 i veggroft A4458, Hus VII.	SØ	Christoffer Hagberg	10.10.2014
Cf34799_275.JPG	Plan stolpehull A1821, Bygg VI.	SV	Sæther, Kathryn E.	10.10.2014

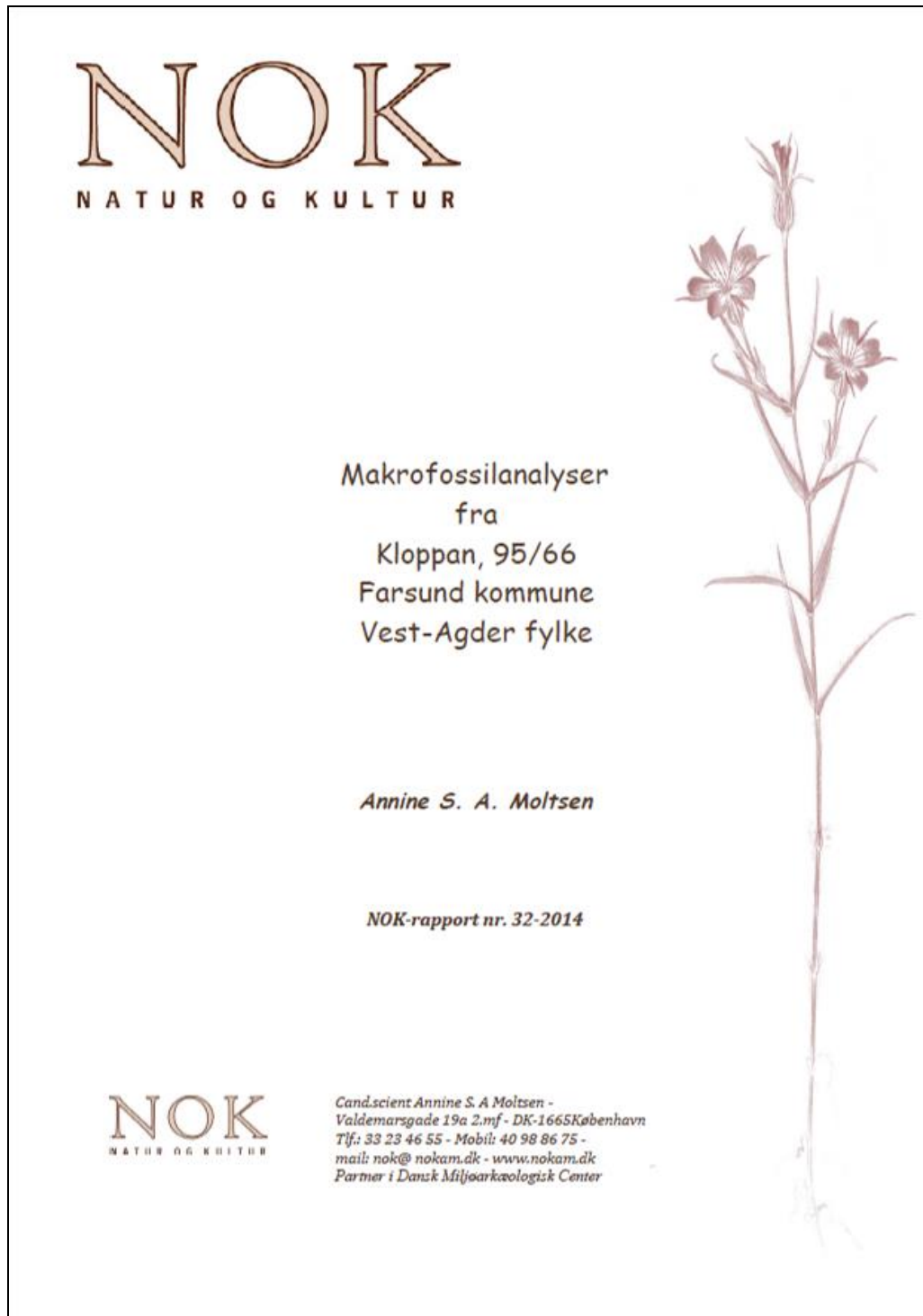
Filnavn	Motivbeskrivelse	Sett Mot	Navn	Dato
Cf34799_276.JPG	Profil kokegrop A3700.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	10.10.2014
Cf34799_277.JPG	Profil stolpehull A1821, Bygg VI.	N	Christoffer Hagberg	10.10.2014
Cf34799_280.JPG	Planbilde av dobbel-stolpehull A333, arbeidsstasjoner A568 og A623 og kokegrop A465.	V	Sæther, Kathryn E.	13.10.2014
Cf34799_282.JPG	Planbilde av dobbel-stolpehull A333, arbeidsstasjoner A568 og A623 og kokegrop A465.	V	Sæther, Kathryn E.	13.10.2014
Cf34799_283.JPG	Plan arbeidsstasjon A101.	NV	Sæther, Kathryn E.	13.10.2014
Cf34799_286.JPG	Plan dobbel-stolpehull A333.	NNV	Sæther, Kathryn E.	13.10.2014
Cf34799_287.JPG	Plan arbeidsstasjon A568.	N	Sæther, Kathryn E.	13.10.2014
Cf34799_290.JPG	Plan arbeidsstasjon A623.	N	Sæther, Kathryn E.	13.10.2014
Cf34799_292.JPG	Plan kokegrop A465.	NØ	Sæther, Kathryn E.	13.10.2014
Cf34799_293.JPG	Profil kokegrop A465.	NØ	Grini, Kristoffer Eliassen	13.10.2014
Cf34799_294.JPG	Profil dobbel-stolpehull A333.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	13.10.2014
Cf34799_304.JPG	Profil overgangen mellom grøft og "bolle" i arbeidsstasjon A101.	N	Christoffer Hagberg	13.10.2014
Cf34799_306.JPG	Plan arbeidsstasjon A568 etter at øvre, mørkt lag (lag 1) er fjernet.	N	Sæther, Kathryn E.	14.10.2014
Cf34799_307.JPG	Plan arbeidsstasjon A568 etter at øvre, mørkt lag (lag 1) er fjernet.	S	Sæther, Kathryn E.	14.10.2014
Cf34799_308.JPG	Plan arbeidsstasjon A623 etter fjerning av steinoppbygg/rotfyll.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	14.10.2014
Cf34799_310.JPG	Profil-detalj varmepåvirket kulturlag i arbeidsstasjon A568.	N	Sæther, Kathryn E.	14.10.2014
Cf34799_313.JPG	Profil varmepåvirket kulturlag i arbeidsstasjon A568.	N	Sæther, Kathryn E.	14.10.2014
Cf34799_314.JPG	Profil i arbeidsstasjon A101.	Ø	Christoffer Hagberg	14.10.2014
Cf34799_315.JPG	Profil i arbeidsstasjon A623.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	14.10.2014
Cf34799_317.JPG	Mikromorfologisk prøver tas ut av profil i arbeidsstasjon A101.	Ø	Christoffer Hagberg	14.10.2014
Cf34799_318.JPG	Tømt arbeidsstasjon A568.	NV	Sæther, Kathryn E.	14.10.2014
Cf34799_320.JPG	Tømt arbeidsstasjon A623.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	14.10.2014
Cf34799_321.JPG	Plan stolpehull A4216.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	14.10.2014
Cf34799_322.JPG	Plan stolpehull A4167.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	14.10.2014
Cf34799_324.JPG	Plan stolpehull A4186.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	14.10.2014
Cf34799_325.JPG	Steiner in situ i arbeidsstasjon A101 etter at kulturlag er fjernet.	Ø	Christoffer Hagberg	14.10.2014
Cf34799_327.JPG	Steiner in situ i arbeidsstasjon A101 etter at kulturlag er fjernet.	V	Christoffer Hagberg	14.10.2014
Cf34799_328.JPG	Profil stolpehull A4216.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	14.10.2014
Cf34799_329.JPG	Profil stolpehull A4167.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	14.10.2014
Cf34799_330.JPG	Profil stolpehull A4186.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	14.10.2014
Cf34799_331.JPG	Plan spor etter ildsted A219.	N	Christoffer Hagberg	14.10.2014
Cf34799_332.JPG	Profil stolpehull A1232.	SØ	Sæther, Kathryn E.	14.10.2014
Cf34799_333.JPG	Profil spor etter ildsted A219.	N	Christoffer Hagberg	14.10.2014
Cf34799_335.JPG	Plan grop A1125.	N	Christoffer Hagberg	15.10.2014
Cf34799_336.JPG	Profil stolpehull A5951.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	15.10.2014
Cf34799_337.JPG	Plan grop A1156.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	15.10.2014
Cf34799_339.JPG	Profil grøft i A1174.	NV	Sæther, Kathryn E.	15.10.2014
Cf34799_340.JPG	Profil grop A1156.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	15.10.2014
Cf34799_342.JPG	Profil grop A1125.	S	Christoffer Hagberg	15.10.2014
Cf34799_343.JPG	Plan ovn A1241.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	15.10.2014
Cf34799_344.JPG	Profil "bolle" i A1174.	V	Sæther, Kathryn E.	15.10.2014
Cf34799_345.JPG	Profil grøft i A1174.	NV	Sæther, Kathryn E.	15.10.2014
Cf34799_348.JPG	Delvis profil ovn A1241.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	15.10.2014
Cf34799_350.JPG	Plan stolpehull A999.	N	Christoffer Hagberg	15.10.2014
Cf34799_351.JPG	Planbilde av brent og ubrent leire ovn A1241.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	15.10.2014
Cf34799_352.JPG	Planbilde av brent og ubrent leire ovn A1241.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	15.10.2014
Cf34799_353.JPG	Profil stolpehull A999.	N	Christoffer Hagberg	15.10.2014
Cf34799_356.JPG	Plan stolpehull A1009.	N	Christoffer Hagberg	16.10.2014
Cf34799_357.JPG	Plan stolpehull A1283.	V	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014

Filnavn	Motivbeskrivelse	Sett Mot	Navn	Dato
Cf34799_358.JPG	Profil stolpehull A1283.	SV	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014
Cf34799_359.JPG	Plan stolpehull A1292.	SV	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_360.JPG	Profil stolpehull A1009.	N	Christoffer Hagberg	16.10.2014
Cf34799_361.JPG	Plan stolpehull A1266.	S	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014
Cf34799_362.JPG	Profil stolpehull A1292.	SV	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_364.JPG	Profil stolpehull A1266.	SV	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014
Cf34799_366.JPG	Plan dobbel-stolpehull A2297 og A5968.	NNV	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014
Cf34799_368.JPG	Plan stolpehull A1768 og A1758, Bygg VI (fase 1).	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_369.JPG	Plan stolpehull A1934, Bygg VI (fase 1 og fase 2).	NV	Christoffer Hagberg	16.10.2014
Cf34799_370.JPG	Plan dobbel-stolpehull A2297 og A5968, Bygg VI (fase 1).	S	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014
Cf34799_371.JPG	Profil stolpehull A1768 og A1758, Bygg VI (fase 1).	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_372.JPG	Profil stolpehull A1934, Bygg VI (fase 1 og fase 2).	NV	Christoffer Hagberg	16.10.2014
Cf34799_374.JPG	Plan stolpehull A2309.	NØ	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014
Cf34799_375.JPG	Plan stolpehull A1955.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_376.JPG	Profil stolpehull A2309.	NØ	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014
Cf34799_377.JPG	Plan stolpehull A1915 og A1924.	NV	Christoffer Hagberg	16.10.2014
Cf34799_378.JPG	Profil stolpehull A1955.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_379.JPG	Profil stolpehull A1915 og A1924.	N	Christoffer Hagberg	16.10.2014
Cf34799_381.JPG	Plan stolpehull A1906.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_382.JPG	Profil stolpehull A1906.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_383.JPG	Plan stolpehull A2274.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_384.JPG	Plan stolpehull A1888, A1876 (Bygg VI og Hus III) og A1897.	N	Christoffer Hagberg	16.10.2014
Cf34799_386.JPG	Plan stolpehull A1747, Hus III.	N	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014
Cf34799_387.JPG	Plan stolpehull A1736.	N	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014
Cf34799_388.JPG	Profil stolpehull A2274.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_389.JPG	Profil stolpehull A1888 og A1876, Bygg fase 2 og Hus III.	N	Christoffer Hagberg	16.10.2014
Cf34799_390.JPG	Profil stolpehull A1897.	NØ	Christoffer Hagberg	16.10.2014
Cf34799_391.JPG	Plan stolpehull A1833.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_392.JPG	Profil stolpehull A1747, Hus III.	N	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014
Cf34799_393.JPG	Profil stolpehull A1736.	V	Sæther, Kathryn E.	16.10.2014
Cf34799_394.JPG	Profil stolpehull A1833.	NØ	Grini, Kristoffer Eliassen	16.10.2014
Cf34799_395.JPG	Plan stolpehull A1866.	N	Christoffer Hagberg	16.10.2014
Cf34799_396.JPG	Plan stolpehull A1728.	Ø	Sæther, Kathryn E.	17.10.2014
Cf34799_397.JPG	Profil stolpehull A1866.	V	Christoffer Hagberg	17.10.2014
Cf34799_398.JPG	Plan stolpehull A1855, Hus III.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	17.10.2014
Cf34799_399.JPG	Plan stolpehull A1843, Hus III og Bygg VI fase 2.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	17.10.2014
Cf34799_400.JPG	Profil stolpehull A1728.	Ø	Sæther, Kathryn E.	17.10.2014
Cf34799_401.JPG	Plan kulturlag A1778.	V	Christoffer Hagberg	17.10.2014
Cf34799_402.JPG	Profil stolpehull A1855, Hus III.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	17.10.2014
Cf34799_404.JPG	Profil kulturlag A1778.	V	Christoffer Hagberg	17.10.2014
Cf34799_405.JPG	Profil stolpehull A1843, Hus III og Bygg VI fase 2.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	17.10.2014
Cf34799_406.JPG	Plan stolpehull A2286.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	17.10.2014
Cf34799_407.JPG	Profil stolpehull A2286.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	17.10.2014
Cf34799_409.JPG	Oversiktsbilde av mulig to-skipet langhus, Hus III markert med blå tallerken.	NNV	Sæther, Kathryn E.	17.10.2014
Cf34799_410.JPG	Plan stolpehull A2320, A2332 (Bygg VI, fase 2) og 2344.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	17.10.2014
Cf34799_411.JPG	Profil stolpehull A2320.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	17.10.2014
Cf34799_412.JPG	Profil stolpehull A2332, Bygg VI, fase 2.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	17.10.2014
Cf34799_413.JPG	Profil stolpehull A2344.	N	Grini, Kristoffer Eliassen	17.10.2014
Cf34799_418.JPG	Oversiktsbilde av mulig to-skipet langhus, Hus III markert med blå tallerken, firestolpers Bygg VI, fase 1.	NNV	Sæther, Kathryn E.	17.10.2014
Cf34799_419.JPG	Oversiktsbilde av mulig to firestolpers Bygg VI, fase 1 markert med hvit tallerken, Bygg VI, fase 2 med blå.	Ø	Sæther, Kathryn E.	17.10.2014
Cf34799_420.JPG	Oversiktsbilde av Hus VII etter at vegggrøften er tømt.	SV	Christoffer Hagberg	20.10.2014
Cf34799_422.JPG	Profilbilde av to-faset vegggrøft i Hus VII etter at vegggrøften er	N	Christoffer Hagberg	20.10.2014

Filnavn	Motivbeskrivelse	Sett Mot	Navn	Dato
	tømt.			
Cf34799_425.JPG	Oversiktsbilde av firestolpers Bygg V, fase 1, markert med blå tallerken.	SV	Sæther, Kathryn E.	20.10.2014
Cf34799_426.JPG	Oversiktsbilde av firestolpers Bygg V, fase 2, markert med blå tallerken.	V	Sæther, Kathryn E.	20.10.2014
Cf34799_428.JPG	Plan stolpehull A1997, Bygg V, fase 1.	SØ	Christoffer Hagberg	21.10.2014
Cf34799_429.JPG	Plan stolpehull A6073, Bygg V, fase 1.	Ø	Grini, Kristoffer Eliassen	21.10.2014
Cf34799_430.JPG	Profil stolpehull A6073, Bygg V, fase 1.	Ø	Grini, Kristoffer Eliassen	21.10.2014
Cf34799_431.JPG	Profil stolpehull A1997, Bygg V, fase 1.	Ø	Christoffer Hagberg	21.10.2014
Cf34799_432.JPG	Plan stolpehull A2034, Bygg V, fase 1 og fase 2.	S	Christoffer Hagberg	21.10.2014
Cf34799_433.JPG	Plan stolpehull A6090, Bygg V, fase 2.	Ø	Grini, Kristoffer Eliassen	21.10.2014
Cf34799_434.JPG	Profil stolpehull A2034, Bygg V, fase 1 og fase 2.	S	Christoffer Hagberg	21.10.2014
Cf34799_435.JPG	Plan stolpehull A2081, Bygg V, fase 2.	S	Christoffer Hagberg	21.10.2014
Cf34799_436.JPG	Profil stolpehull A6090, Bygg V, fase 2.	SØ	Grini, Kristoffer Eliassen	21.10.2014
Cf34799_437.JPG	Profil stolpehull A2081, Bygg V, fase 2.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	21.10.2014
Cf34799_438.JPG	Plan stolpehull A2072, Bygg V, fase 2.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	21.10.2014
Cf34799_439.JPG	Plan stolpehull A2013, Bygg V, fase 1.	S	Christoffer Hagberg	21.10.2014
Cf34799_440.JPG	Profil stolpehull A2072, Bygg V, fase 2.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	21.10.2014
Cf34799_441.JPG	Plan ildsted A6134.	Ø	Sæther, Kathryn E.	21.10.2014
Cf34799_442.JPG	Profil stolpehull A2013, Bygg V, fase 1.	NV	Christoffer Hagberg	21.10.2014
Cf34799_444.JPG	Profil ildsted A6134.	Ø	Grini, Kristoffer Eliassen	21.10.2014
Cf34799_445.JPG	Plan kokegrop A440.	N	Christoffer Hagberg	21.10.2014
Cf34799_446.JPG	Plan ildsted A1965.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	21.10.2014
Cf34799_448.JPG	Profil ildsted A1965.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	21.10.2014
Cf34799_450.JPG	Arbeidsbilde med avbildning av Kristoffer Eliassen Grini.		Christoffer Hagberg	21.10.2014
Cf34799_451.JPG	Profil kokegrop A440.	Ø	Christoffer Hagberg	21.10.2014
Cf34799_452.JPG	Profil stolpehull A6199 i vegggrøft A3747 Hus I.	NØ	Christoffer Hagberg	22.10.2014
Cf34799_453.JPG	Profil mulig avtrykk fra ildsted grøft A101.	N	Christoffer Hagberg	22.10.2014
Cf34799_454.JPG	Plan mulig avtrykk fra ildsted grøft A101.	S	Christoffer Hagberg	22.10.2014
Cf34799_455.JPG	Plan stolpehull A6210 i vegggrøft A3747 Hus I.	SV	Grini, Kristoffer Eliassen	22.10.2014
Cf34799_459.JPG	Profil to-faset vegggrøft A3747 Hus I etter at grøften er tømt.	NV	Grini, Kristoffer Eliassen	22.10.2014
Cf34799_460.JPG	Profil stolpehull A6224 i vegggrøft A3747 Hus I.	SØ	Christoffer Hagberg	02.10.2014
Cf34799_463.JPG	Oversiktsbilde av Hus I etter at fyllet i vegggrøften er fjernet.	V	Sæther, Kathryn E.	22.10.2014
Cf34799_465.JPG	Oversiktsbilde av Hus I etter at fyllet i vegggrøften er fjernet.	Ø	Sæther, Kathryn E.	22.10.2014
Cf34799_466.JPG	Oversiktsbilde av Hus I etter at fyllet i vegggrøften er fjernet.	Ø	Sæther, Kathryn E.	22.10.2014
Cf34799_469.JPG	Oversiktsbilde av Hus I etter at fyllet i vegggrøften er fjernet.	Ø	Sæther, Kathryn E.	22.10.2014
Cf34799_470.JPG	Detaljbilde av Hus I etter at fyllet i vegggrøften er fjernet.	NV	Sæther, Kathryn E.	22.10.2014
Cf34799_471.JPG	Detaljbilde av Hus I etter at fyllet i vegggrøften er fjernet.	NV	Sæther, Kathryn E.	22.10.2014
Cf34799_472.JPG	Detaljbilde av Hus I etter at fyllet i vegggrøften er fjernet.	NV	Sæther, Kathryn E.	22.10.2014
Cf34799_473.JPG	Detaljbilde av Hus I etter at fyllet i vegggrøften er fjernet.	VNV	Sæther, Kathryn E.	22.10.2014
Cf34799_474.JPG	Detaljbilde av Hus I etter at fyllet i vegggrøften er fjernet.	ØNØ	Sæther, Kathryn E.	22.10.2014
Cf34799_475.JPG	Detaljbilde av Hus I etter at fyllet i vegggrøften er fjernet.	ØNØ	Sæther, Kathryn E.	22.10.2014
Cf34799_476.JPG	Plan stolpehull A6235 i vegggrøft A3747 Hus I.	S	Christoffer Hagberg	22.10.2014
Cf34799_477.JPG	Plan grop A790.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	22.10.2014
Cf34799_478.JPG	Profil stolpehull A6235 i vegggrøft A3747 Hus I.	S	Christoffer Hagberg	23.10.2014
Cf34799_479.JPG	Profil grop A790.	V	Grini, Kristoffer Eliassen	23.10.2014
Cf34799_480.JPG	Plan stolpehull A1795.	S	Christoffer Hagberg	23.10.2014
Cf34799_481.JPG	Profil stolpehull A1795.	S	Christoffer Hagberg	23.10.2014
Cf34799_482.JPG	Plan grop A1542 under tømning.	S	Grini, Kristoffer Eliassen	23.10.2014
Cf34799_483.JPG	Plan grøft A2108.	N	Christoffer Hagberg	23.10.2014
Cf34799_484.JPG	Profil grøft A2108.	S	Christoffer Hagberg	23.10.2014
Cf34799_485.JPG	Tangepil med tanning, C59841/15.		Sæther, Kathryn E.	17.07.2015
Cf34799_486.JPG	Tangepil med tanning, C59841/15.		Sæther, Kathryn E.	17.07.2015
Cf34799_487.JPG	Ruslemmet keramikk, C59841/7.		Sæther, Kathryn E.	17.07.2015

12. ANALYSERESULTATER

12.1. MAKROFOSSILANALYSE

Indledning

Fra den arkæologiske undersøgelse Kloppan, 95/66, Farsund kommune, Vest-Agder Fylke er der af projektleder Ole Christian Lønaas og udgravningsleder Kathryn Etta Sæther indsendt 38 floterede prøver. Prøverne stammer fra 3 huse og 2 aktivitetslag/kulturlag, der formodes at være fra mellemneolitisk tid.

Metode

Volumen af de floterede prøver blev målt. Prøverne blev herefter screenet med henblik på at vurdere deres potentiale. Der blev udtaget korn til datering under screeningen. En stor del af prøverne fra husene og fra enkelte anlæg var meget små, og de indeholdt kun trækul og enkelte korn, det blev derfor skønnet at yderligere analyser ikke ville bidrage med nye oplysninger om de respektive anlægs funktioner.

De resterende prøver (i skema markeret med blått) blev analyseret under stereolup ved op til 80x forstørrelse. Indholdet i prøverne blev beskrevet og kvantificeret. Korn, frø og andet identificerbart materiale blev sorteret fra og bestemt ud fra diverse litteraturværker, og ved sammenligning med NOK's komparative samling af recent materiale.

Resultater

MP.nr	A-nr.	Hus	Struktur	Volumen ml	Indhold	Korn og andre frø
5385	713	I	Stolpehull, hjørne, (firkant V)	>½ (x)		
5386	682	I	Stolpehull, hjørne, (firkant V)	25 xxx		Korn 1 Hvidmelet gåsefod, Meldestokk 1
5527	432	I	Stolpehull, hjørne, (firkant V)	>½ (x)		Korn 1
5558	4342	I	Stolpehull vegg, (firkant V)	>½ (x)	Rustfarvet magnetisk slagge 1	
5560	409	I	Stolpehull, sentral, (firkant V)	>½ (x)	Brændt ler 1	
5568	381	I	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)	>½ (x)		
5570	394	I	Stolpehull, sentral (firkant Ø)	1, x	Strå 1f	Korn 1f
5572	3719	I	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)	2 xx		
5574	4425	I	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)	½	Strå 1f	
5582	1523	I	Stolpehull, hjørne, (firkant Ø)	>½ x		
5586	1573	(II)	Kulturlag	>½ (x)	Brændt ler 1	Pileurt 1f
5590	4378	I	Stolpehull, (hjørne), (firkant Ø)	5 xx	Smeltet ler 2	Korn 1 .
5594	3747	I	Veggrøft, (firkant Ø)	5 x		
5604	3747	I	Veggrøft, (firkant V)	1½ xx	Brændt ler 2	
5614	1542	I	Kulturlag/inngangs-parti	5 xx, r	Knop 1	Skræppe sp., Syre sp. 1

MP.nr	A-nr.	Hus	Struktur	Volumen ml	Indhold	Korn og andre frø
5626	3747	I	Veggrøft, (firkant V)	2 xx	Magnetisk slagge 1	
5661	2217	II	Stolpehull, tak	>½ xx		
5663	2236	II	Stolpehull, tak	1 (x)	Smeltet ler 1 Slagge 1	Byg 1
5669	2184	II	Stolpehull, tak	½ xxx		
5671	2137	II	Stolpehull, tak	>½ (x)		
5702	2091	II	Stolpehull, tak	>½ (x)		
5722	2127	II	Stolpehull, tak	5 x	Strå 2f	Korn 1 Hvidmelet gåsefod, Meldestokk 1
5724	5360	II	Stolpehull, tak	>½ (x)		
5733	2051	II	Stolpehull, tak	>½ (x)		
5741	2166	II	Stolpehull, dør	>½ (x)		
5743	2157	II	Stolpehull, dør	>½ (X)		
5765	4867	VII	Stolpehull	5 2 stk.	Braendt ler 3 Cf. aske 1	Korn 1
5771	4458	VII	Veggrøft, (ny)	1 (x)		
5773	4458	VII	Veggrøft (gammel)	>½ (x)		Hassel 1f
5775	4458	VII	Veggrøft (ny)	>½ x		
5794	5781	VII	Stolpehull (vegg?)	1 (x)		Byg 1
5820	4917	VII	Kulturlag	3 (x), r	Braendt ler xxx, r	
5874	101	-	Aktivitetssone/ kulturlag/grøft	3 (x)	Tørv/myremalm 1	Korn 1f
5889	568	-	Aktivitetssone/ kulturlag	20 x, s	Braendt ler x Smeltet ler x	Afgrøder Byg, 4% Ukrudt Fersken-pileurt, Høsegras 10 Snerle-pileurt, Vindeslirekne 2 Bleg pileurt, Raud høsegras 13 Alm fuglegræs, Vassarve 12 Spergel, Linbendel 4 Hvidmelet gåsefod, Meldestokk 2 Græslandsarter Vild hør, Vill Lin 1 Star sp., Storr sp. 2 Alm. Star, Slåttestorr 8
5906	101	-	Aktivitetssone/ kulturlag	5 x r	Smeltet ler 1	
5932	1125	-	Grop	20 x, s	Aske/forglasset 2 Smeltet ler 1	Afgrøder Byg 4

MP.nr	A-nr.	Hus	Struktur	Volumen ml	Indhold	Korn og andre frø
					Slagge x	Brød-hvede, Kveite 1% Emmer-spelt-type 1 Korn 5+3f <i>Ukrudt</i> Bleg pileurt, Raud hønsegras 3 Fersken-pileurt, Hønsegras 2 Vej-pileurt, Tungras 1
5942	1174	-	Kulturlag/ kornørkk	40 xx	Forglasset ler 25 Smeltet ler 2 Rødbunt brændt ler 2 Slagge/asje ? 3	<i>Nøgen Byg</i> 32 Cf. Byg 7 Cf. Enkorn 1 Cf. Emmer-type 18 Korn sp.31+10f <i>Ukrudt</i> Spergel, Linbendel 4 Snerle-pileurt, Vindeslirekne 1 Alm. Fuglegræs, Vassarve 3 Fersken-pileurt, Hønsegras 3 Hvidmelet Gåsefod, Meldestokk 9 Bleg- pileurt, Raud hønsegras 3 Rødknæ, Småsyre 2 Cf. Lav ranunkel, Cf. Krybsoleie 1
5944	1241	-	Kermikkmlle/ovn	6 (x) s	Smeltet ler (x) Plantemageret rødbunt brændt ler (x) Aske (x)	<i>Afgrøder</i> Byg 3 Cf. Byg 1 Hasselnød If <i>Ukrudt</i> Snerle-Pileurt, Vindeslirekne 3 Fersken-pileurt, Hønsegras 2+1f

Tabel 1. I tabellen er indholdet af forkullet materiale i prøverne angivet med x hvor xxx = alt i prøven var forkullet og (x) = der var kun enkelte forkullede stykker. S = skarpkantede, r= afrundede. Cf. Angiver at bestemmelsen er usikker, Sp. = en art indenfor slægt eller familie.

Baggrund

Smeltet og forglasset ler

Komponenterne i ler begynder at smelte ved ca. 1020 grader, så høje temperaturer opnås kun i lukkede og godt ventilerede anlæg som f.eks. ovne. Når der dannes de små karakteristiske hule perler af smeltet ler eller slagter af forglasset ler, har temperaturen været over 1020 grader i en længere periode. Smeltet ler anvendes derfor som en indikation på at der har været ovne i husene (Meistrup-Larsen og Moltsen 2008, Moltsen 2012)

Slitagegrad på forkullet materiale

Da forkullet materiale er meget porøst vil det hurtigt blive slidt og afrundet når det udsættes for mekanisk slidt, f.eks. hvis det har ligget på en eksponeret flade eller i agerjord der har været bearbejdet utallige gange. Skarpkantede trækul har derimod ligget beskyttet siden afbrændingen.

Skalbærende korn

På de skalbærende kornsorter som almindelig byg, emmer og spelt sidder avnerne hæftet til kernerne. Kornene skal derfor afskalles inden de kan anvendes som menneskeføde. Inden afskalningen skal kernerne være helt tørre, man har derfor tørret dem over eller i ovnen. På grund af denne ekstra bearbejdning har de skalbærende kornsorter større mulighed for at komme i forbindelse med ild i hel tilstand end de øvrige kornsorter. De skalbærende kornsorter vil derfor være overrepræsenteret nær ovne/ildsteder i husene (Meistrup-Larsen 2008 og Moltsen 2008, Moltsen 2012).

Diskussion**A101**

A101 er tolket som en aktivitetszone bestående af en stenplatform/fundament og kulturlag. De øvre sten var ifølge de arkæologiske oplysninger flade. Delvist over og mellem stenene bestod fylden af mørk gråbrun/rødbrun sand/silt, der var varmepåvirket. Fylden var iblandet trækul og nister af rødbrunt brændt ler. Prøven blev udtaget mellem stenene.

Den floterende prøve indeholdt lidt trækul. Da trækullene var afrundede, må de have ligget eksponeret en tid efter de er blevet forkullet. Prøven indeholdt en enkelte kugle af smeltet ler. Anlæggets opbygning sammen med nisterne af brændt ler og det smeltede ler kunne umiddelbart tyde på et ovn-lignende anlæg. Da trækullene imidlertid har ligget eksponeret kan det ikke udelukkes at både trækul og smeltet ler kan være baggrundsstøj fra det kulturpåvirkede område.

Analyserne tyder således på, at anlægget muligvis kan være en ovn, men dette kan ikke sikkert afgøres ud fra indholdet i prøven.

A568

Ifølge de arkæologiske oplysninger er A568 en aktivitetszone bestående af en stenplatform og kulturlag. Overfladen af stenene var flade, og flere af dem var varmepåvirkede. Delvist hen over og mellem stenene bestod fylden af mørk gråbrun/rødbrun sand/silt, der stedvist var iblandet kul og rødbrunt brændt ler, der specielt var koncentreret i den nordlige del. Prøven blev udtaget mellem stenene.

Da trækullene var skarpkantede må de have ligget beskyttet mellem stenene siden afbrændingen. Indholdet af smeltet og forglasset ler viser, at der har været meget høje temperaturer på stedet, hvilket tyder på at i al fald en del af anlægget har været lukket og godt ventileret. Det brændte ler kan muligvis være rester fra en ovnkappe, der har været bygget i ler eller græstørv.

Prøven indeholdt enkelte bygkerner og en del ukrudtsfrø, hvilket tyder på at anlægget har været anvendt i forbindelse med ristning/tørring af korn, eller måske ved tilberedning af vegetabilsk mad. Da der var en relativ store procentdel af ukrudtsfrø er det formentlig urensset korn, eller måske "tailgrain"-fraktionen fra kastning af kornet der indeholder mest ukrudt (Viklund 1998).

Ukrudtsfrø har været en del af kosten, hvilket bl.a. kendes fra maveindholdet i moselig (Harild 2009) og fraktioner af oplageret brændt korn (Henriksen & Robinson 1996).

Der var tillige lidt frø fra arter af star og vild hør, frøene kan enten stamme fra en lokal fugtig græsvegetation på stedet, eller de kan måske have været i tørv eller hø.

Anlægget er formentlig en ovn eller lignende type lukket anlæg, der har været brugt i forbindelse med tilberedning af mad og/eller tørring af korn.

A1241

A1241 er tolket som en mulig keramikmølle. Anlægget var ifølge de arkæologiske oplysninger ikke intakt. Det bestod af en nedgravning, der formentlig oprindeligt har været oval. Fylden bestod af store mængder brændt ler og silt, der var mest markant i den sydvestlige del. Prøven blev udtaget i fylden.

Prøven indeholdt lidt skarpkantede trækul, der således har ligget beskyttet siden afbrændingen. Der blev desuden fundet lidt smeltet ler og aske, hvilket tyder på at det er en højtemperatur ovn. Indholdet af plantemagret brændt ler, må være rester af ovnkappen.

Da prøven indeholdt korn, en skal fra hasselnød samt enkelte ukrudtsfrø kan tyde på at ovnen har været brugt i forbindelse med tørring af korn eller tilberedning af mad.

A1174

Er tolket som et muligt korntørings-anlæg. Ifølge de arkæologiske oplysninger fremstod anlægget i fladen som "nøglehulsformet". Der blev udtaget en enkelt prøve midt i anlægget.

Prøven indeholdt en del forglasset ler, lidt smeltet ler, 3 slagge der formentlig er forglasset ler eller aske, og enkelte nister af rødbrunt brændt ler, hvilket helt klart viser at anlægget en ovn eller et lignende godt ventileret og lukket anlæg.

Prøven indeholdt en del nøgen byg, et korn der ligner enkorn, og 18 korn af emmer-typen de fleste var dog bemærkelsesværdigt korte. Endelig blev der fundet en del ukrudtsfrø.

Sædvanligvis er det de skalbærende kornsorter vi finder i hel forkullet form, men denne prøve var domineret af den nøgle byg hvor avnerne ikke sidder fasthæftet til selve kernen. Indholdet af nøgen byg tyder på at anlægget ikke kun har været anvendt til tørring af korn inden afskalning. Indholdet kan være rester fra tilberedning af mad, men man kan også have tørret kornene inden opbevaringen, idet oplagret kornet skal være relativt tørt for ikke et spire eller mugne.

De meget få nister af brændt ler fra kappen kan tyde på at det kun er den nederste del af anlægget der er bevaret, da de store koncentrationer af smeltet og forglasset ler helt klart tyder på at det er en højtemperaturovn.

A1125

A1125 er tolket som grube med indhold af gråbrunt humøst sand, der var iblandet nævestore, varmepåvirkede sten og nister af rødbrunt ler og trækul.

Prøven indeholdt lidt skarpkantede trækul, der må have ligget beskyttet siden forkulningen. Prøven indeholdt desuden aske/forglasset ler, en kugle af smeltet ler og enkelte slagge. Det tyder umiddelbart på at det kunne være en ovn eller måske affald fra en ovn. Ud fra det

foreliggende kan det ikke afgøres om det kan være en ovn eller en grube med affald fra en ovn, dette må afgøres ud fra sedimentationen i anlægget og de arkæologiske observationer.

Prøven indeholdt lidt avnklædt byg, enkelte kerner af brødhvede, en kerne af spelt-typen og endelig lidt ukrudtsfrø, hvilket atter svarer til de rester der findes i anlæg anvendt til tørring af korn og /eller tilberedning af mad.

Huse

Prøverne fra husene var generelt meget små. Der blev fundet enkelte korn, enkelte ukrudtsfrø og enkelte kugler af smeltet ler i husene. Ud fra de meget små koncentrationer vil det ikke være statistisk forsvarligt at udlede detaljer om aktiviteter i husene, da de små mængder kan meget vel være baggrundsstøj fra det kulturpåvirkede område.

Det meget store indhold af afrundede nister af brændt ler i prøve A4917 (der er rester af et kulturlag i hus VII) er dog påfaldende. Nisterne må have ligget på en eksponeret flade i en længere periode, hvor de har været udsat for mekanisk slid. Det brændte ler kan muligvis være rester af en lerkappe fra en ovn, der blev da også fundet enkelte kugler af smeltet ler i prøven fra stolpe A4667. Brændt ler i husene tolkes ofte som brændt lerklining fra væggene, som er blevet rødbrændt ved en lokal brand, men forsøg med nedbrænding af et jernalder hus på Lejre forsøgscenter har vist at væggene ikke udsættes for høj varme i så lang tid at de bliver rødbrændte (Rasmussen 2007). Så måske har der været en ovn i dette hus.

Det meget pauvre indhold af korn, og rester fra ovne i husene, sammenholdt med tilstedeværelsen af flere ovne i aktivitetsområderne uden for husene indikerer at en del af disse aktiviteter med at riste og tørre korn, og formentlig tilberedningen af mad ikke er foregået inde i husene.

Kornsorter

I flere af prøverne blev der fundet den avnklædte byg-type, som er kendt helt tilbage fra agerbrugets indførsel og frem til i dag. Den nøgne byg findes overvejende i anlæg fra agerbrugets indførsel og frem til jernalderen, den afløses gradvist af den avnklædte type op gennem bronzealderen.

Emmer og spelt er de gamle hvedesorter der først blev dyrket, de afløses i bronzealder og de første halvdel af jernalderen helt af brødhvede.

Endelig var der en enkelt kerne af Enkorn, der i Skandinavien kun findes sporadisk i den første periode efter agerbruget indførsel.

Konklusion

Prøverne fra pladsen giver et sjældent indblik i det tidligste landbrug, hvor emmer, spelt og nøgne byg var de kornsorter der hyppigst blev dyrket.

Det sparsomme indhold af korn i husene sammenholdt med fundene af ovne med indhold af korn udenfor husene, viser at en del af aktiviteterne med at riste korn og tilberedning af mad er foregået udenfor husene, hvilket er sjældne observationer fra perioden. Dertil kommer at ovnene synes at være af en helt anden type end dem vi kender fra bronzealder og jernalder.

Litteratur

Harild, J. A. 2009. Det sidste måltid - nadver eller nødration. I Pauline Asingh (red) Grauballemanden, Portræt af et moselig. Gyldendal.

Henriksen, P. S. & Robinson, D. E. 1996. Early Iron Age agriculture: archaeobotanical evidence from an underground granary at Overbygård in northern Jutland, Denmark. In Behre, K-E & Oeggel (eds) *Early Farming in the Old World, Recent Advances in Archaeobotanical Research*. Berlin

Meistrup-Larsen, Lea & Moltsen, Annine S. A. 2008. Lysehøj ved Korsør. Funktion, produktion og boligindretning i ældre jernalder på Sydvestsjælland/Lysehøj near Korsør. Function, Production and Settlement in the Early Iron Age in Southwest Zealand. Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed og Historie: 89-123. København

Moltsen, Annine S. A. 2012. Analysis of plant macro-remains and other materials recovered from Iron Age buildings, ovens and furnaces on Zealand – new methods and perspectives. Boye, Linda (red.) *The Iron Age on Zealand. Royal Society of Northern Antiquaries*. 125-139. Nordiske fortidsminder. Series C, volume 8)

Rasmussen, Marianne, 2007. Iron Age houses in flames. Testing house reconstructions at Lejre. Studies in Technology and Culture vol. 3, 2007. Historical-Archaeological Experimental Centre

Viklund, K. (1998): Cereals, Weeds and Crop Processing in Iron Age Sweden. Archaeology and Environment 14. University of Umeå.

Denne rapport er udarbejdet ud fra de
betingelser, der er beskrevet i samarbejdsaftalen mellem
NOK og KHM 2010
Dette indebærer bl.a. at data fra denne rapport
kan anvendes internt under hensyntagen til de gældende
etiske, akademiske regler vedr. publicering af videnskabelige
data.
Kommerciel udnyttelse af rapporten, må kun ske
efter skriftlig aftale med NOK.

12.1.1.

VEDARTANALYSE

**Rapport vedr. enkel vedanatometisk analyse, KHM 2013/14735,
Projektkode 430315, Kloppan (FHM 4296/1819)**

Dato. 26/01 2015

Metode

De udvalgte træstykker identificeres under anvendelse af henholdsvis stereolup og mikroskop med op til 500 X forstørrelse. Der udplukkes tilfældigt 10 stykker til analyse, hvor dette er muligt. Herefter gennemses prøven, for at der kan dannes et generelt overblik over arts-sammensætningen. Der er udtaget en egnet ^{14}C -prøve fra hvert x-nummer, som er anbragt i en plastik-tut i en nummereret plastikpose. Alle ^{14}C -prøverne er med klips fikseret på deres oprindelige fundpose. De analyserede trækulstykker er lagt i egen plastpose og placeret inde i den oprindelige fundpose.

Vedr. udtagelse af prøver til ^{14}C

Egenalderen på et stykke trækul udtaget til kulstof-14 datering er den alder, det pågældende stykke trækul skønnes at have i forhold til træets fældningstidspunkt (Bartholin et al 2003, Loftsgarde et al 2013). Alderen bedømmes ud fra årringsbredde og årringens krumning og dens afstand til bark og det generelle indtryk, man får af prøvens andre trækulstykker af samme art. Hertil kommer et generelt kendskab til den pågældende træarts normale livscyklus og veddets bestandighed. Bedømmelsen kan være meget subjektiv, når det gælder stammeved. Der er i et tilfælde udtaget prøvemateriale fra stykker, hvor der er skåret et mindre antal årringe af. Hvis der er flere årringe i det udtagne stykke er dette noteret. I de tilfælde, hvor der er tale om træ, som er meget tæt vokset, må det antages, at dateringerne meget vel kan være for gamle i forhold til, hvornår forkulningsprocessen er foregået. Dette gælder dog ikke i respektive tilfælde, hvor der altovervejende er udtaget materiale fra ungt *Betula*, bjørk, *Alnus*, or samt *Salix/Populus*, selje/poppel.

Undersøgelsen

Der er undersøgt 5 prøver og identificeret 10 stykker trækul fra hver prøve.

StrukturID	Provenummer	Kontekst	Alnus_or	Betula_bjork	Salix_populus_selve_vier_osp	Alnus/Betula_or/bjork	Indet_ubestemt
874	5299	Kokegrop	-	10	-	-	-
4850	5807	Kokegrop	3	-	-	6	-
3700	5869	Kokegrop	-	6	-	4	-
101	5907	Kulturlag	1	1	6	-	1
440	440	Kokegrop	-	10	-	-	-

Tabel 1. Oversigt over indhold i prøverne

StrukturID	Provenummer	Udtaget til 14C-datering
874	5299	3 årringe fra en yngre gren af <i>Betula</i>
4850	5807	1 årring fra en yngre gren af <i>Alnus</i>
3700	5869	5 årringe fra en yngre gren af <i>Betula</i>
101	5907	2 årig kvist af <i>Salix/Populus</i>
440	440	3-5 yderste årringe fra en yngre gren af <i>Betula</i>

Tabel 2. Prøver udtaget til C14:

Litteratur

Bartholin T, Delin A, Englund Å, Wikars L-O, 2003: Hur länge står död tallved i skogen? *Växter i Hälsingland och Gästrikland* 1/2003: 26-31.

Loftsgarden, K., B. Rundberget, J.H. Larsen & P.H. Mikkelsen (2013): Bruk og misbruk af C14-datering ved utmarksarkeologisk forskning og forvaltning. I: *Primitive Tider* 2013, pp: 53-64

Vedarter i prøverne

Der er fundet træ fra 3, muligvis 4, løvtræarter i undersøgelsen fra Kloppan. I det følgende beskrives de træarter, som er repræsenteret i prøverne. Beskrivelsen tager sit udgangspunkt i O. A. Høegs etnobotaniske hovedværk: *Planter og tradisjon. Floraen i levende tale og tradisjon i Norge 1925-1973* fra 1974.

Løvtræ

Alnus sp., or

Svartor, *Alnus glutinosa* og gråor, *Alnus incana*, kan ved anatomisk ikke skelnes fra hinanden. Lyskrævende træer. Svartor vokser på fugtig bund, ofte uden indblanding af andre træarter, mens gråoren vokser på den tørre, magre bund, og som med tiden bukker under for andre træarter, der

vokser frem under dem. Sår sig let, og svartoren formerer sig gerne med stubskud og gråoren med rodsrud. Typiske pionertrær. Væksten er hurtig. Veddet er tæt og har en alsidig anvendelse i husholdningen og landbruget. Løv og kviste anvendes til foder.

Betula sp., bjørk

Lavlandsbjørk, *Betula verrucosa* og vanlig bjørk, *Betula pubescens*, kan vedanatomisk ikke skelnes fra hinanden. Lyskrævende trær, som med tiden bukker under for andre træarter, som vokser frem under dem. Vanlig bjørk vokser på fugtigere bund, mens det er lavlandsbjørken man ser på den tørre, magre bund. Sår sig let og formerer sig gerne med stubskud. Typiske pionertrær. Væksten er hurtig. Veddet er tæt og hårdt og har en alsidig anvendelse i husholdningen og landbruget. Løv og kviste anvendes til foder.

Populus tremula, osp

Et lystræ. Vokser på åben mark eller i blanding med andre træarter, men ofte i grupper. Klarer sig på mager bund. Sår sig let og formerer sig gerne med rodsrud og stubskud. Typisk pionertræ. Væksten er hurtig. Veddet er tæt og hårdt og har en alsidig anvendelse i husholdningen. Løv og kviste anvendes til foder.

Salix sp., selje/vier

Kan vedanatomisk ikke skelnes fra hinanden. Lystræer. Istervidje, *Salix pentandra* og ørevier, *Salix aurita* med flere arter, vokser som buske og småtrær på fugtig mark. Selje, *Salix caprea*, vokser på åben mark, klarer sig i konkurrencen fra andre træarter, som stor busk eller mindre træ. Sår sig let. Stubsrud. Væksten er hurtig. Pionertræ. Veddet er let til hårdt. Anvendes alsidigt i husholdningen, i folkemedicinen og i landbruget til alt fra smågenstande til bygningstømmer. Løv og kviste anvendes til foder.

Jannie Holm Larsen, cand.mag.

Arkæobotaniker

Afdeling for Konservering og Naturvidenskab

Moesgaard Museum

Peter Hambro Mikkelsen, ph.d.

Afdelingsleder

Afdeling for Konservering og Naturvidenskab

Moesgaard Museum

12.1.2.

R

ADIOLOGISKE DATERINGER

UPPSALA
UNIVERSITET

Ångströmlaboratoriet
Tandemlaboratoriet

Göran Possnert

Besöksadress:
Ångströmlaboratoriet
Lägermyddsvägen 1
Rum 4143

Postadress:
Box 529
751 20 Uppsala

Telefon:
018 - 471 30 59

Telefax:
018 - 55 57 36

Hemsida:
<http://www.angstrom.uu.se>

E-post:
Goran.Possnert@Angstrom.uu.se

Uppsala 2015-04-09

Ole Christian Lonaas
Kulturhistorisk museum, Arkeologisk seksjon
Universitetet i Oslo
Postboks 6762, S:t Olavs plass
NO-0130 Oslo
Norge

Resultat av ^{14}C datering av träkol och makrofossiler från Kloppan 95/66,
Farsund, Vest-Agder, Norge.

Förbehandling av träkol och liknande material:

1. Synliga rottrådar borttages.
2. 1 % HCl tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten) (karbonat bort).
3. 1 % NaOH tillsätts (8-10 timmar, under kokpunkten). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före acceleratorbestämningen av ^{14}C -innehållet förbränns det tvättade och intorkade materialet, surgjort till pH 4, till CO_2 -gas, som i sin tur konverteras till fast grafit genom en Fe-katalytisk reaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

Förbehandling av makrofossiler:

1. 1 % HCl tillsätts (10 timmar, under kokpunkten) (karbonat bort).
2. 0.5 % NaOH tillsätts (1 timme 60°C). Löslig fraktion fälls genom tillsättning av konc. HCl. Fällningen som till största delen består av humusmaterial, tvättas, torkas och benämns fraktion SOL. Olöslig del, som benämns INS, består främst av det ursprungliga organiska materialet. Denna fraktion ger därför den mest relevanta åldern. Fraktionen SOL däremot ger information om eventuella föroreningars inverkan.

Före acceleratorbestämningen av ^{14}C -innehållet förbränns det intorkade materialet, surgjort till pH 4, till CO_2 -gas, som i sin tur konverteras till fast grafit genom en Fe-katalytisk reaktion. I den aktuella undersökningen har fraktionen INS daterats.

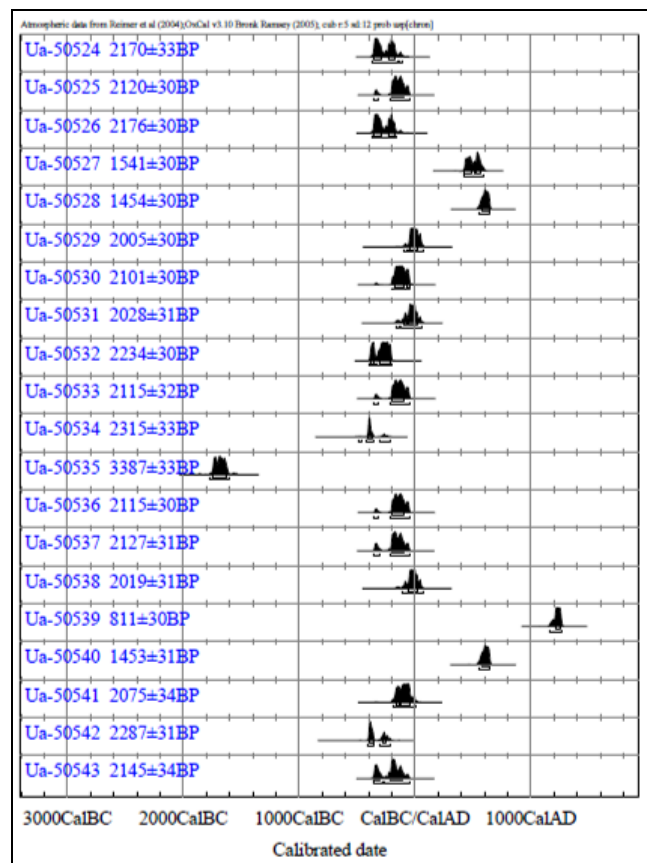
RESULTAT

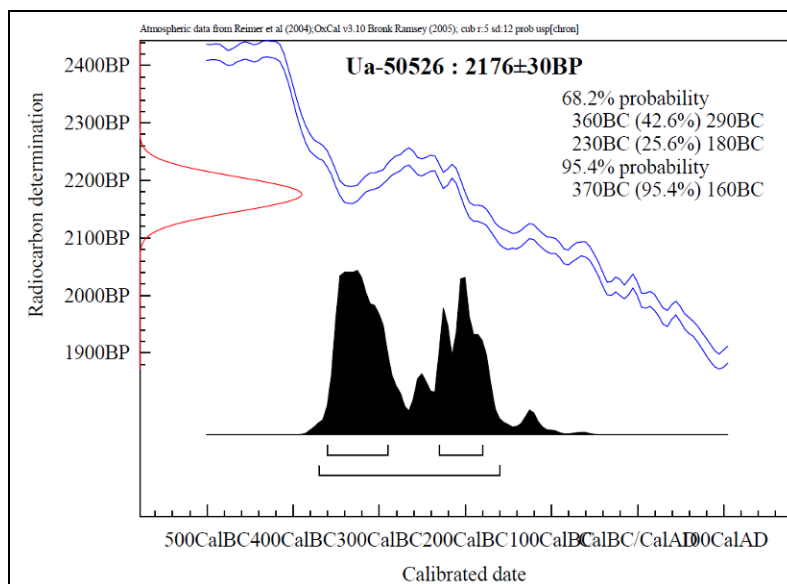
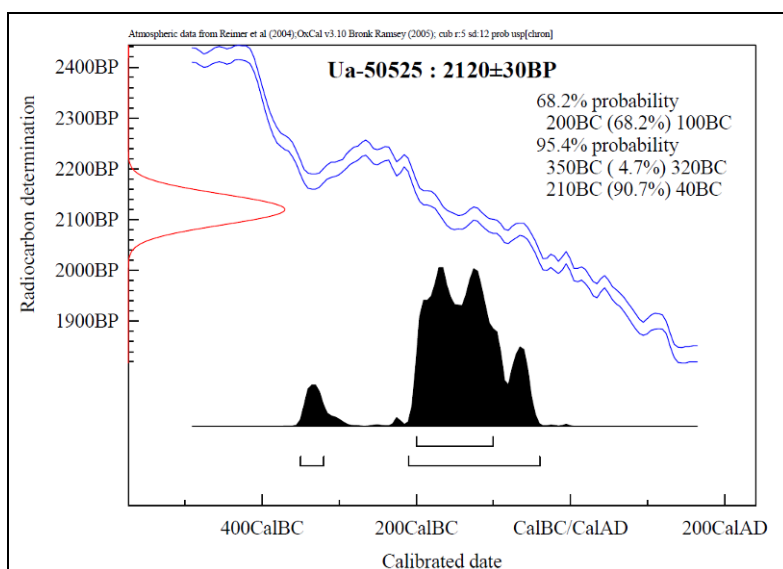
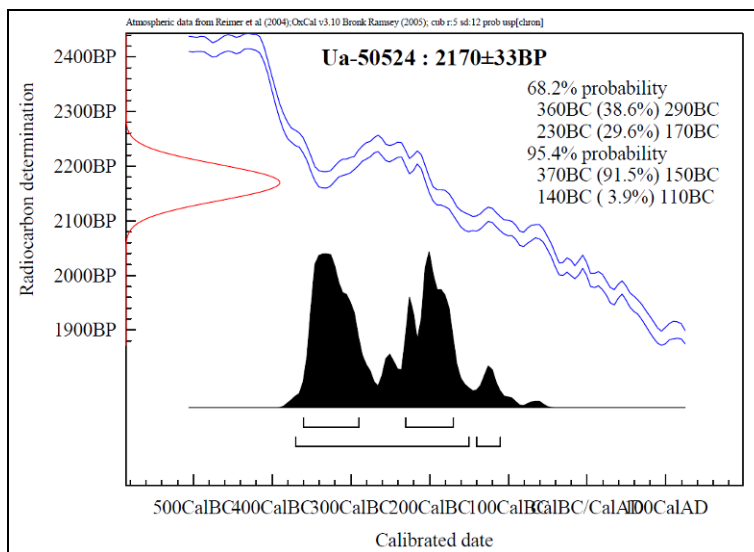
Labnummer	Prov	$\delta^{13}\text{C}\text{‰ VPDB}$	^{14}C age BP
Ua-50524	A101 PM5874	-26,1	2 170 \pm 33
Ua-50525	A101 PK5907	-27,1	2 120 \pm 30
Ua-50526	A394 PM5570	-25,8	2 176 \pm 30
Ua-50527	A432 PM5527	-24,3	1 541 \pm 30
Ua-50528	A440 PK6186	-26,4	1 454 \pm 30
Ua-50529	A568 PM5889	-22,9	2 005 \pm 30
Ua-50530	A682 PM5386	-26,5	2 101 \pm 30

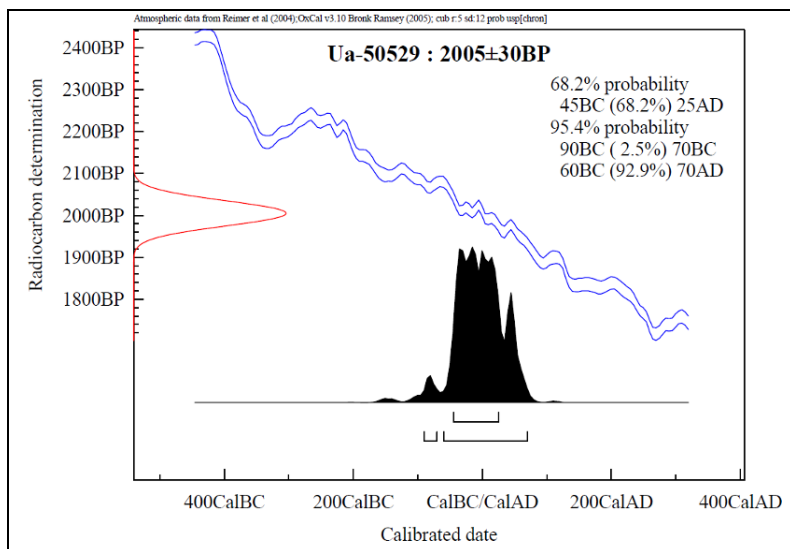
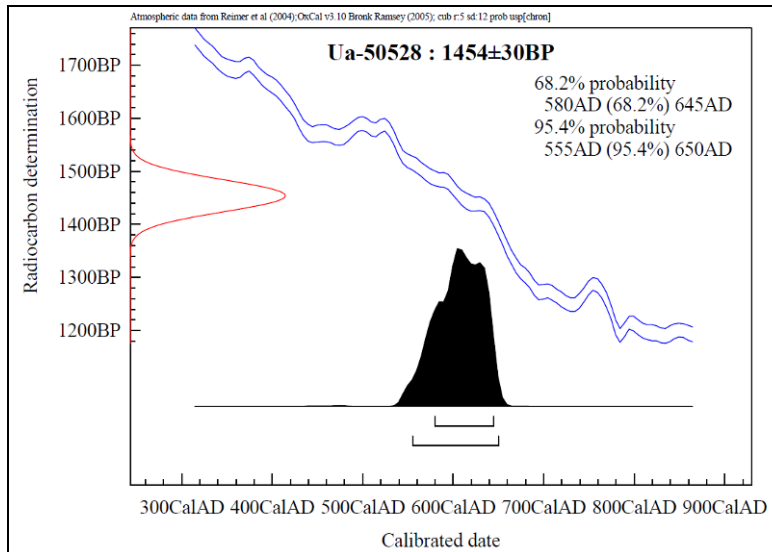
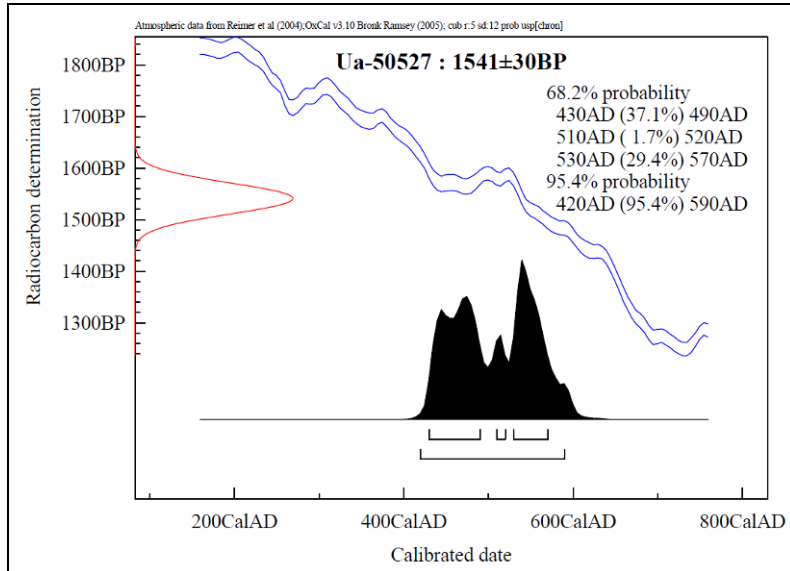
Ua-50531	A874 PK5299	-26,6	2 028 ± 31
Ua-50532	A1125 PM5932	-25,2	2 234 ± 30
Ua-50533	A1174 PM5942	-22,7	2 115 ± 32
Ua-50534	A1241 PM5944	-23,5	2 315 ± 33
Ua-50535	A1542 PK5615/F6259	-26,2	3 387 ± 33
Ua-50536	A2127 PM5722	-26,6	2 115 ± 30
Ua-50537	A2236 PM5663	-24,0	2 127 ± 31
Ua-50538	A3700 PK5869	-27,2	2 019 ± 31
Ua-50539	A4378 PM5590	-24,4	811 ± 30
Ua-50540	A4425 PM5574	-25,3	1 453 ± 31
Ua-50541	A4850 PK5807	-27,4	2 075 ± 34
Ua-50542	A4458 PM5773	-25,1	2 287 ± 31
Ua-50543	A4867 PM5765	-24,2	2 145 ± 34

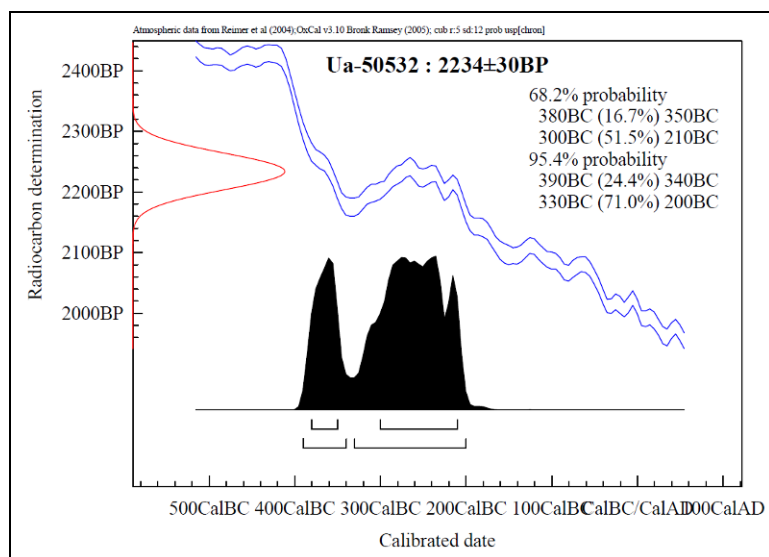
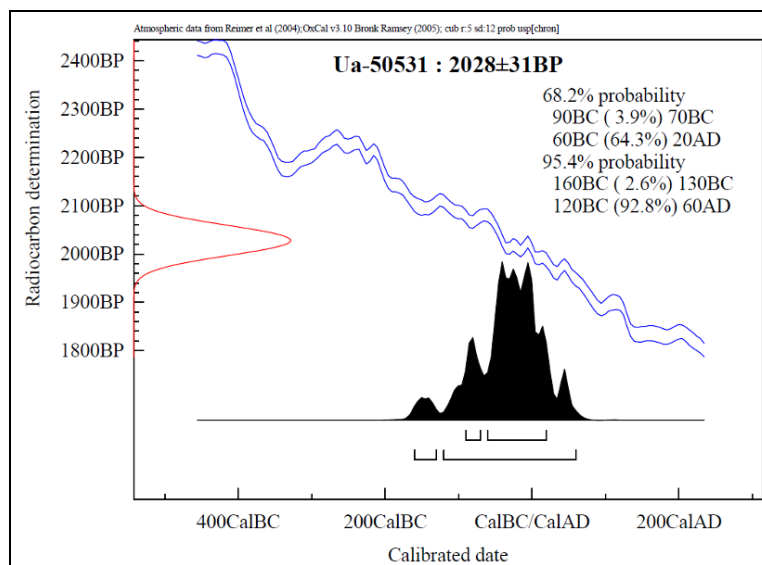
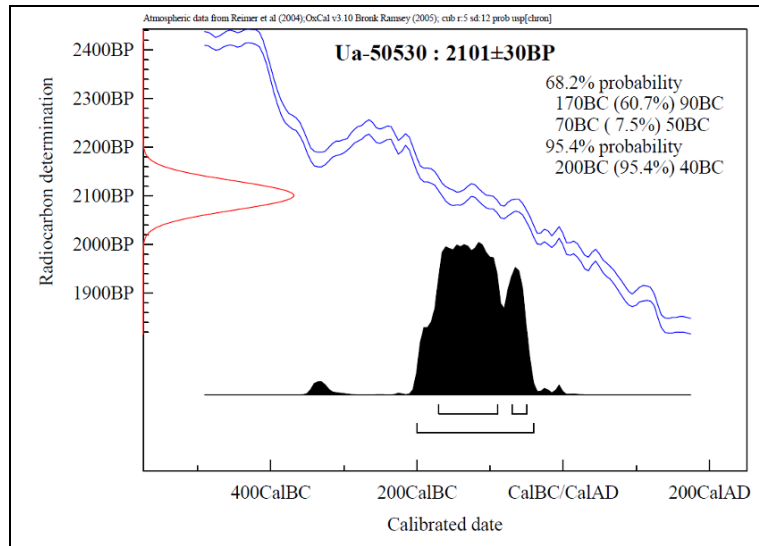
Med vänlig hälsning

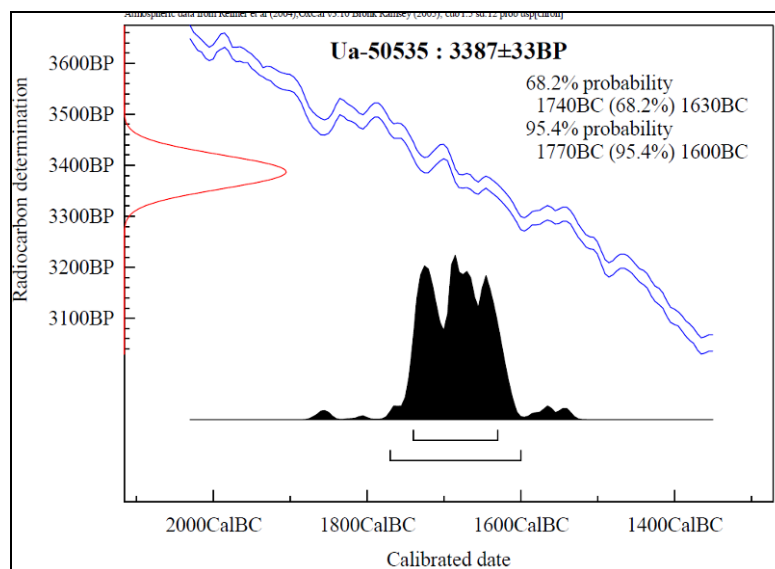
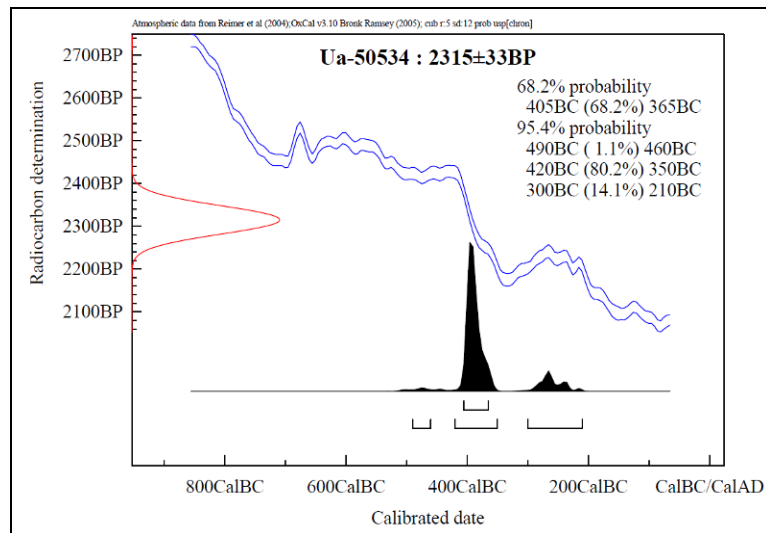
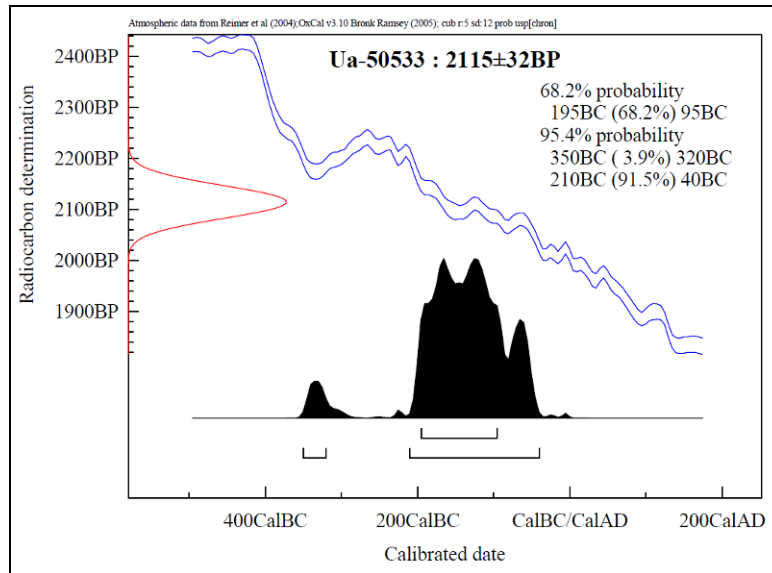
Göran Poszner/ Elisabet Pettersson

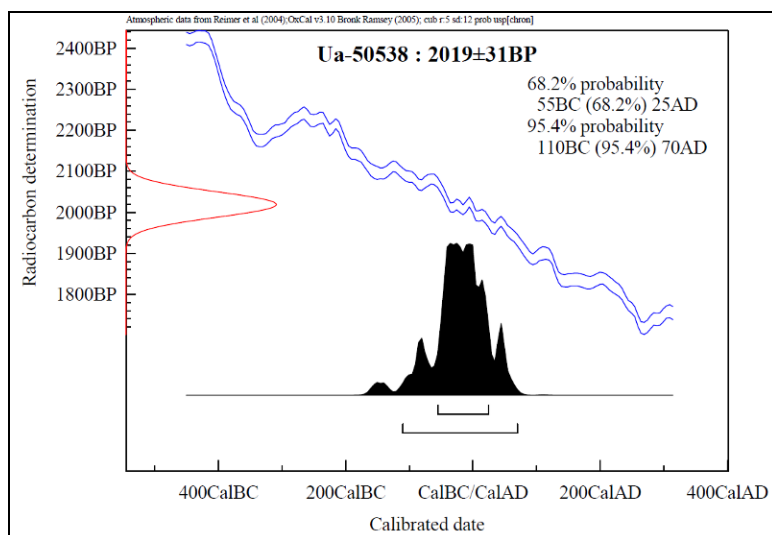
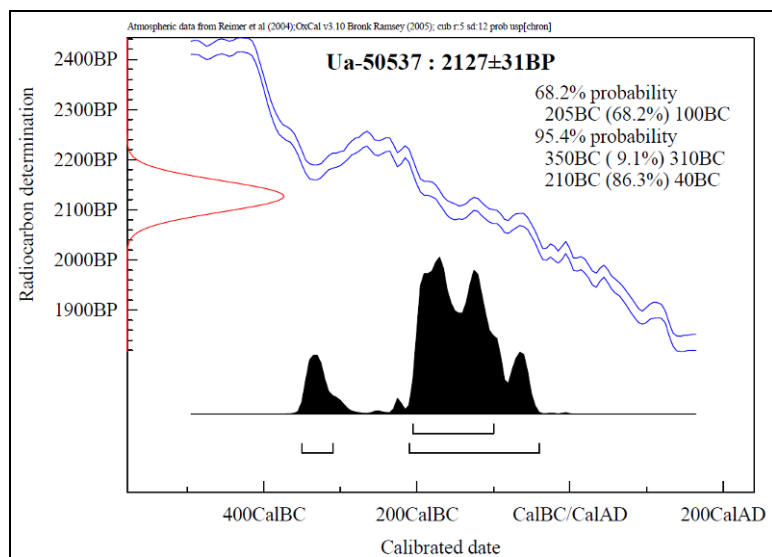
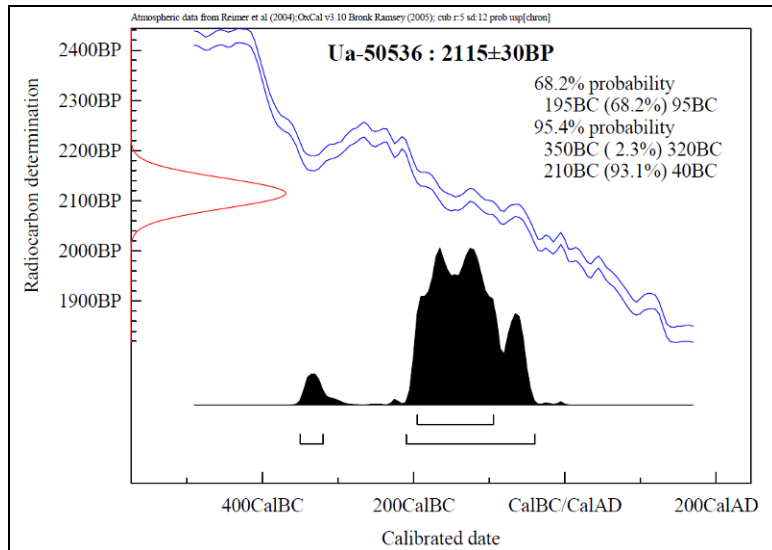

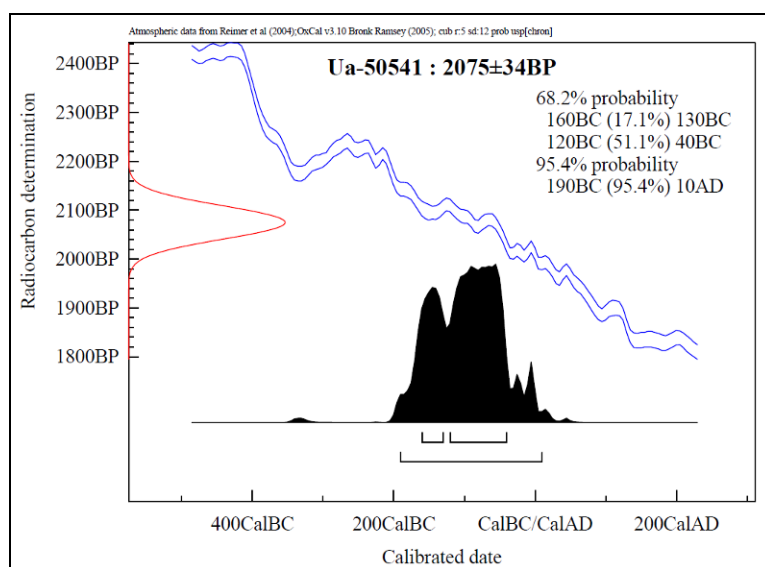
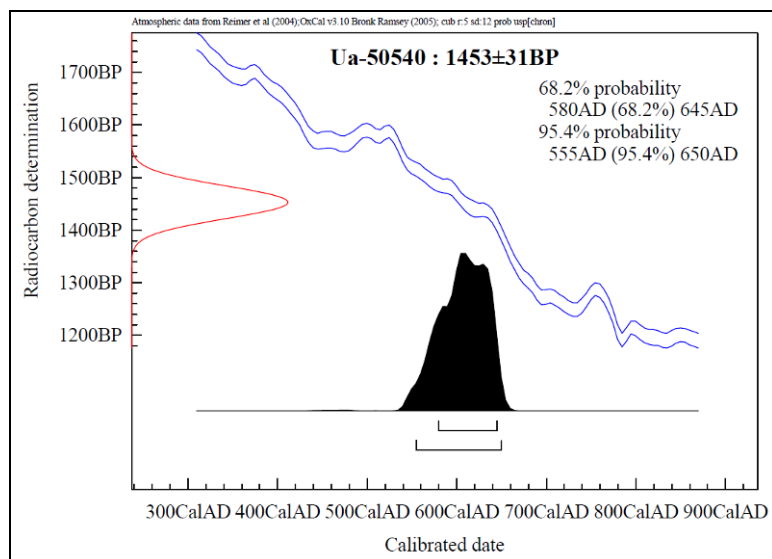
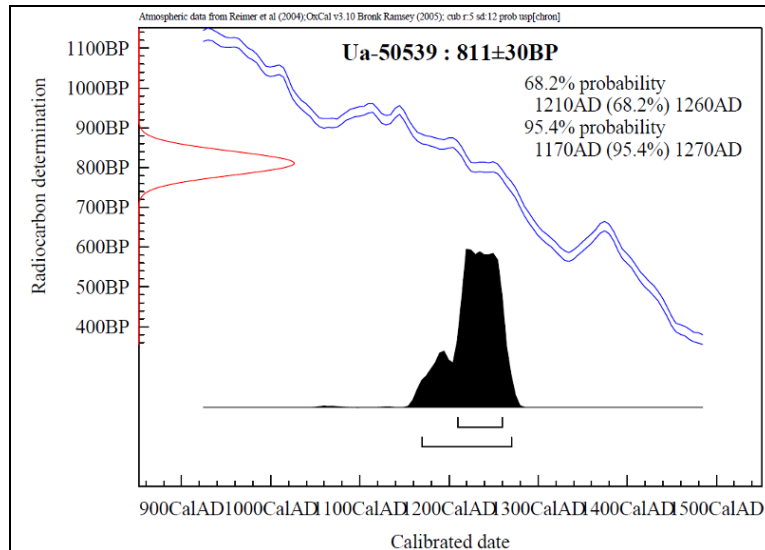

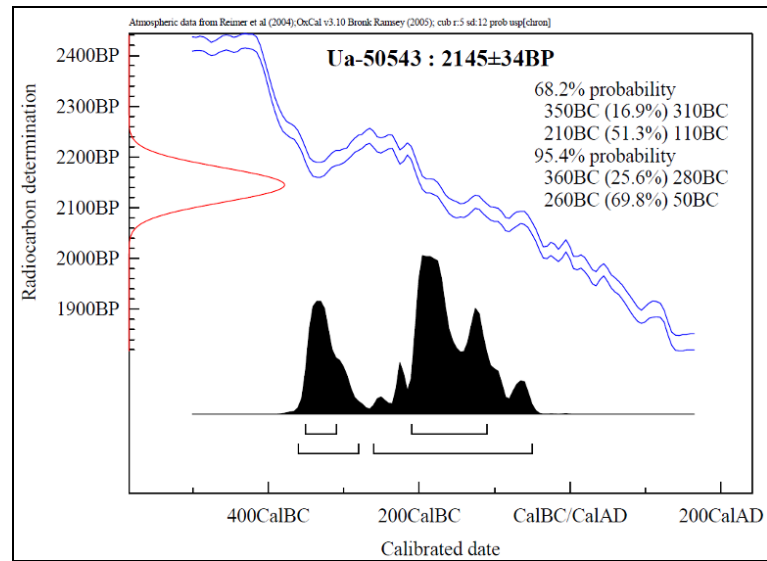
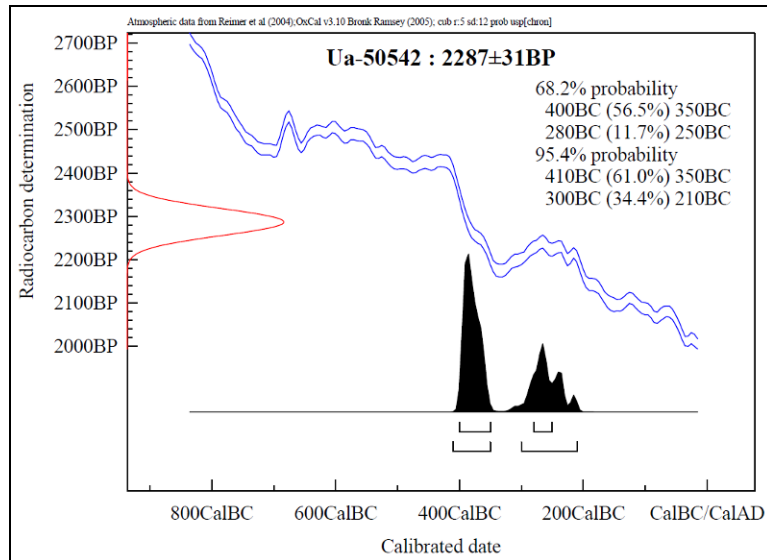

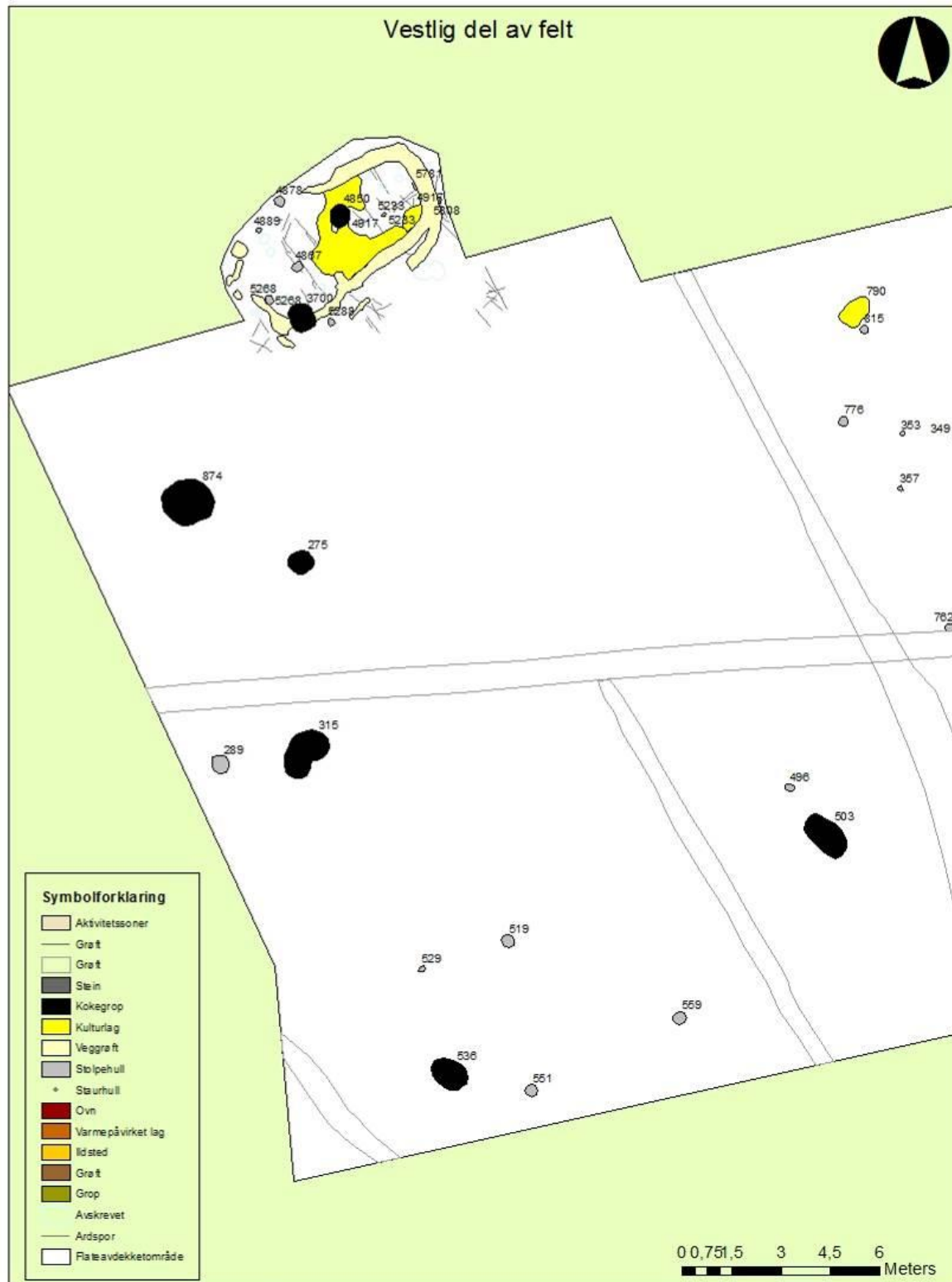

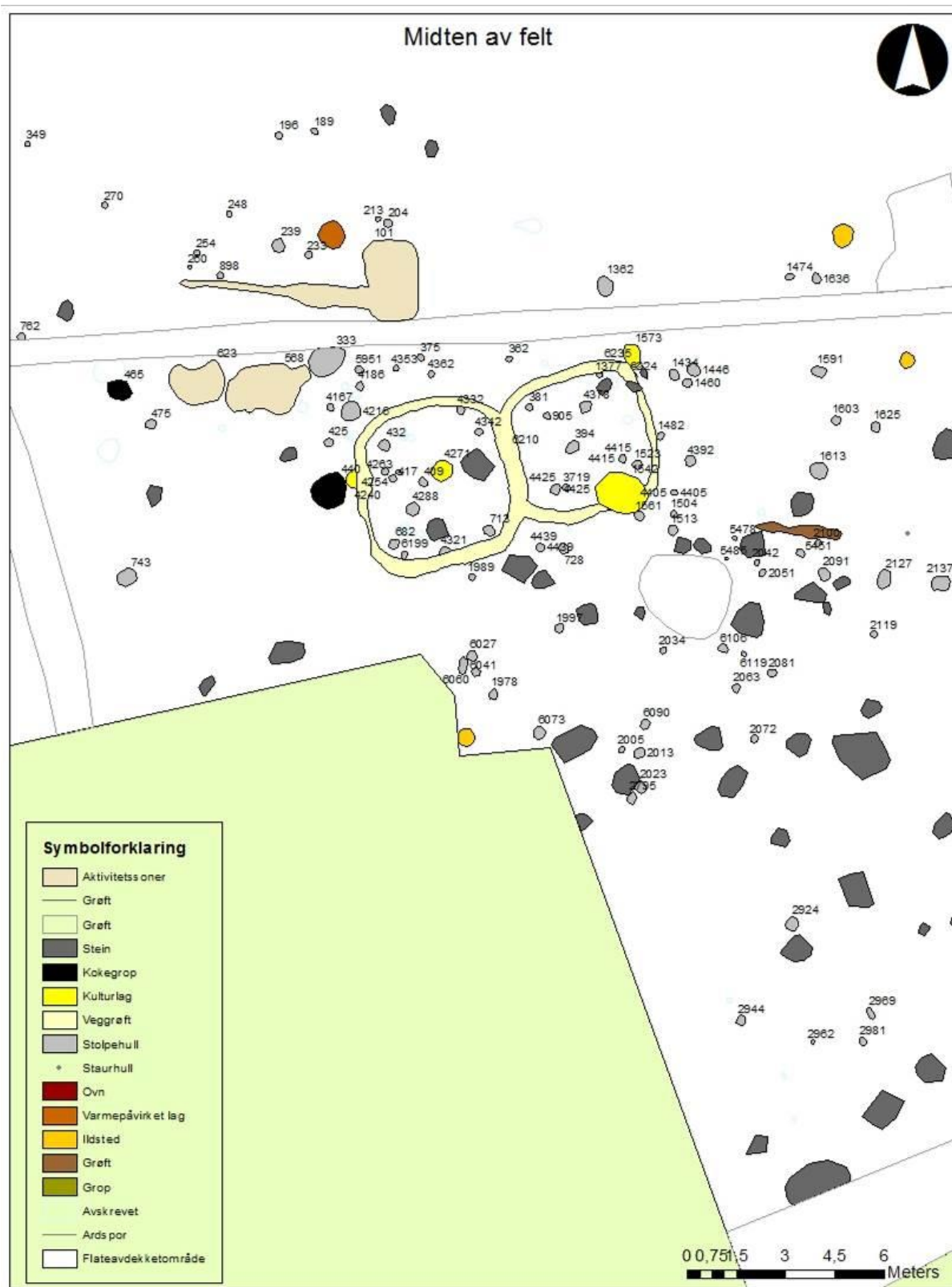

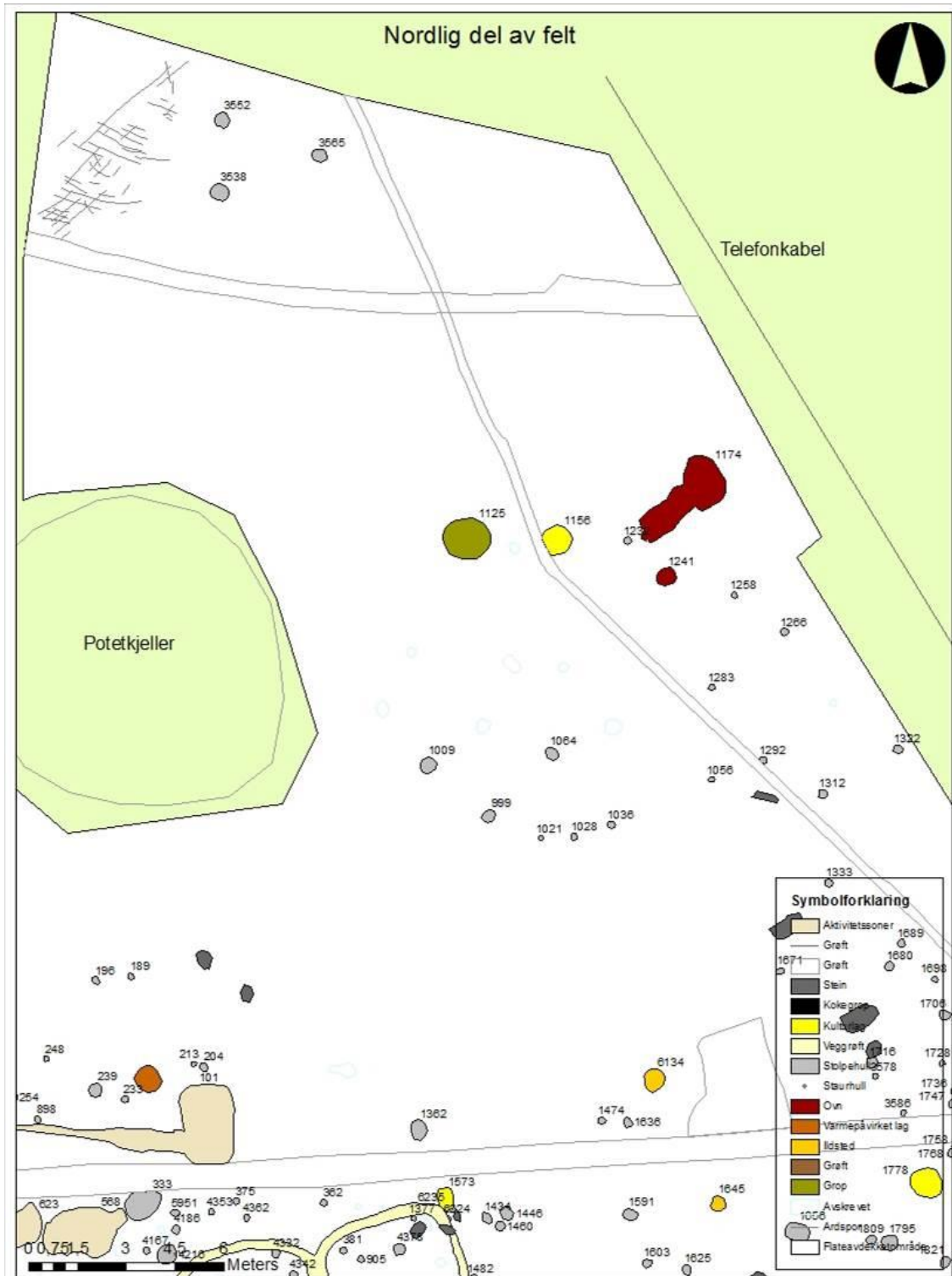

12.2. KARTUTDRAG MED A-NUMMER

12.3. ARKIVERT ORIGINALDOKUMENTASJON

1. Strukturskjema
2. Rentegninger